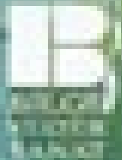
HİLÂL VE HAÇ

ROMAN

abdullah ziya kozanoğlu

"Kozanoğlu... Tarihi sevdiren adam..."

A. Ömer Türkeş
RADİKAL KİTAP

HİLÂL VE HAÇ

Abdullah Ziya KOZANOĞLU

BİLGE KÜLTÜR SANAT

HARON LEŞİT

Bacaklarına koyun póstekileri sarılmış gibi iri ve kıllı ayak ^bilekleri ile yerleri eşeleyen koca beygirlerin üzerindeki korkunç adamları, Haron Levi çipil gözleriyle küçücük görmek gafletinde bulundu.

Bu yanlış görüş sonunda -her küçük şey gibi sevimli ve zararsız olduklarını sanarak- yanlarına sokulmakla da kendi ölümüne kendi ayağıyla gitmiş oldu:

- Yaşasın ölmeyen ve bizi yedi kere yedi bin kat göklerin üstünden koruyan Allah'ın oğlu büyük İsa!

Dev atların üstünde uyuklar gibi duran atlılardan biri gürledi:

- İsa yaşasın, yaşasın ama biz de yaşayalım bezirgan.

- Siz de yaşayın!

- Bir şeyler sökül de yaşayalım.

Haron Levi'nin kırpıştırdığı gözleri açıldı; o zaman ilk görüşünün sakatlığını sezdi. İri atlar, üzerindeki dev heriflerden daha küçüktü. Atlar küçülmüş, serseriler büyümüştü.

İçlerinden biri yere atladı. Haron Levi'nin karşısına dikildi.:

- Sana kim derler bezirgan?

- Haron Leşit.

- Anlamadım?

- Haron Leşit. İsa'nın bu yoksul kullarına bir şeyler satar geçinirim. Adım çok tanınmıştır.

- Yani zavallıları kazıklar, soyarsın.

Haron Levi, elinden geldiği kadar şirin görünmek zoru ile kirli dişlerini ileri çıkararak sırıttı:

- Onlarda soyulacak hal kalmış mı arslanım?

- Doğru, sen mal satarak, senin sattığın malları biz ellerinden alarak çırılçıplak ettik koca Haçlılar ordusunu.

Haron Levi'nin gönlü bulanmaya başladı:

- Sizinle meslektaş olduğumu bilmek bana şeref verdi.

- Ama bize şeref vermiyor.

Tam bu sırada bir bezirgan karşısında atlarından hep birden inmeyi yiğitliklerine yediremeyen devlerden biri, çizmesinin burnu ile yoksul Haron Levi'nin çenesine bir tekme attı.

Haron Levi, dibi kesilmiş zeytin ağaçları gibi patırdayarak yüzükoyun yerdeki tozların içine yatıverdi.

- Merhamet İsa'nın sevgili kulları, merhamet, diye inledi.

Fakat İsa'nın sevgili kullarında babalarına bile merhamet edecek surat yoktu.

- Ya malını, ya canını bezirgan, diye gürlediler. Sözü uzatma. "Mal" sözü yerde cansız gibi yatan Haron Levi'nin başını tozlar içinde havaya kaldırmaya yetti:

- Arslanlarım, dedi. Ben malım ile canımı hiçbir zaman yan yana bulundurmam.

Canım size kurban olsun, fakat yanımda bir Frenk mangırı bile taşımam.

Yerdeki dev adam:

- Hele bir bir arayalım, diye homurdandı. Bak canının düşeceği korkunç hali görünce, malın tıpış tıpış nasıl yanına gelir.

Tekrar yere eğilmeye tenezzül etmeden Haron'un beli ile kaba etleri arasına öyle usturuplu bir tekme attı ki, yayına dokunulmuş kukla ibişi gibi Haron, olduğu yerde dikiliverdi.

Fakat tecrübeli bezirgan bu konuşmalardan, bu ustaca yapıştırılan tekmelerden kimlerin karşısında bulunduğunu anlamıştı. Birden kanaraya götürülen danalar gibi böğürerek ağlamaya başladı.

Sesinin bütün kuvveti ile bağırıyor, arada bir de boğuluyormuş gibi öğürüyordu.

Haron, kopardığı bu şamata ile dinsiz ve merhametsiz atlıların yüreğini yumuşatamayacağını çok güzel biliyordu.

Fakat bir yerden bir şeyler olur, birisi yardıma koşar diye umutlanıyordu.

Bu düşüncesinde aklanmadığı meydana çıktı. Bir ses gürledi:

- Ne oluyor, orada? İnek boğazlayacak başka yer bulamadınız mı kuyruksuz hergeleler.

Bu "Kuyruksuz hergeleler" sözü, atlıların çok ağrına gitti.

Haron Levi'nin yardımına bir gelen olmuştu ama, bu gelenin de Haron'u kurtarayım derken, kendi bacaklarını kırdırması da olmayacak işlerden değildi.

Bir an için yardımcısının gür sesinden ümitlenerek canının ve dolayısıyla malının kurtulduğunu sanan Haron'un, çatlak sesin sahibini görünce ümitleri kırılıverdi.

Bu yeni gelen de kendini soymak isteyenler gibi bir serseri idi ve üstelik de silâhsızdı.

Nitekim, yerdeki atlı homurdandı.

- Sen kim oluyorsun? Ölümüne mi susadın, defol! Ağaçların arasından büsbütün çatlak ve gür çıkan sesin sahibi, başını gururla doğrulttu:

- Bizimle konuşurken biraz dikkatli ol arkadaş, biz çizmeleri yırtık, kokmuş ayaklarınızla kirlettiğiniz bu yerlerin sahibi Kadı Han'ız.

- Anlamadım? Nerenin sahibi?

- Viyana'dan, İstanbul'a kadar tekmil bu toprakların hakanıyım. Haron Levi, kendisine biraz olsun gülen kurtuluş ümidinin bu duyduğu son sözlerle büsbütün uçuverdiğini anladı.

Bu kurtarıcı taslağı bir zırdeli idi.

İçinden:

"- Hey gözünü sevdiğim Musa peygamber, dedi. Büyüksün, büyüklüğüne şüphe yok ama, imdat isteyen sadık kuluna yardım etsin diye gönderdiğin şu deliye bak da kendinden utan."

Yerdeki atlı da, bu deliye kızmayı lüzumsuz görmüş olacak ki:

- Hoş gör sayın hakan! dedi. Sizi böyle bayraksız, atsız, silâhsız, yiğitsiz, çaputsuz görünce birden tanıyamadık.

Deli bu sözlere büsbütün kızdı:

- Kulaksız hergele, diye gürledi. Yoksul insanları güçlendiren at, silâh ve çaput gibi pis şeylerin bana bir değer vereceğini sanıyorsan al. İşte bir atım oldu.

Deli birden sıçradı. Hayır, sıçramadı, iki ayağı üzerinde yaylandı, bir çekirge gibi havada uçtu, yerdeki atlının başıboş duran atının üstünde dikiliverdi: Sonra:

"- Yanlış görmüş olmayalım?" diye gözlerini şaşkınlık ve korku içinde açan üç serseri ile yerde doğrulmak üzere olan Haron'u alaylı gözlerle süzdü.

- İşte bir atımız oldu, dedi. Başka eksiğimiz de var mı?

- Var pis uğru, tarla haydudu var! Böyle bir kılıcın eksik.

Delinin kendi atlarına teklifsiz, destursuz konmasına sinirlenen serserilerden biri kılıcını çekmiş, atını tepmiş, üzerine saldırı-vermişti.

Haron, korkusundan gözlerini yumdu. Bu hareketi ile de eşi şövalye düellolarında bile görülmeyen, krallara lâyık bir kavgayı kaçırmış oldu. Delinin tepesinde enli kılıç bir şimşek gibi çakmış, kafasını yarmak için iniyordu. Kalkanı, kendini koruyacak hiçbir şeyi olmayan bu yoksul, birden eğildi. Yuvarlak başını, elinde kılıç atılan serserinin karnına gömüverdi.

Bir çığlık, demin Haron'un dana boğazlamasını andıran sahte çığlığından on kere daha tüyler ürpertici, sahici bir çığlık duyuldu.

Serserinin iki kolu birden ipi çekilmiş kuklalar gibi havaya uçtu.

Sonra arkası üstü tozların içine yuvarlandı.

Başıboş kalan kalın bacaklı atı, çalıların arasında koşarak kayboldu.

Deli, elinde parlayan kılıcı havada sallayarak üçüncü serseriye doğru, üzerinde bulunduğu yeni atını tepti.

- Kılıç kötü amma, siz mademki at ve kılıç meraklısısınız, işte kılıcımız da oldu.

Şimdi de bir bayrak lâzım. Adımı unutmadınız değil mi? Kadı Han, kim bu Kadı Han?

Bilmiyor, tanımıyor gibi durmayın, kulaksız hergeleler... Ben adının anıldığı yerde havaya dikilmiş baş kalmasından hoşlanmayan hakanlardanım. Eğilin, Attilâ'nın torunu Kadı Han'ın karşısındasınız, eğilin,

bre sersemler... Eğilin ve canınızı bağışlamam için yere kapanıp. Tanrı'ya yajvarın.

Haron Levi, korkudan yarım kalmış aklına rağmen artık kurtulduğunu sezdi:

- Yaşasın Attilâ'nın torunu haşmetlû hakanımız Kadı Han, diye haykırdı ve içinden de:

"Büyük Musa peygamber, dedi. Bir an için senin büyüklüğünden şüphe eden bu uğursuz kulun Haron Levi'yi affet. Sen çok büyük peygambersin, buradan yardımın ile kurtulursam sana iki yüz koç kurban edeceğim."

Attilâ'nın torunu hiç de şakası yok gibi gözüküyordu.

- Biz bir şey sorunca öyle devedikeni yalamış sıpalar gibi sırıtıp kalmayın bre. Ne biçimde benim bayrağım? Attilâ'nın bayrağında ne vardı?

Haron Levi, dişini sıktı, kafasını kazıdı. Bin bir çeşit milletin, kralların, sultanların bayrağını, meslek zoru ve bayraksız oluşu yüzünden tanırdı.

Fakat adını duyup, ordusunu hiç görmediği bu şanlı hakanın bayrağını bilemiyordu.

Fakat Kadı Han hazretleri, onları bu sıkıntıdan kurtardı:

- Bilemiyor musunuz? dedi. Yazık, bilmiş olsanız canınızı bağışlayacak, suçlarınızı hoş görecektim.

Haron'u soymak isteyen serserilerin gözünde hayatın, yaşamanın pek önemi yoktu.

Bire karşı üç, çarpışmayı göze alacaklardı.

Fakat Kadı Han, hem çabuk konuşuyor, hem konuşurken de dilediğini elleri veya bacakları ile yerine getiriyordu!

- Size bir bayrak yapayım, diye alay etti. Şöyle at üstünde ve şıpınişi bir bayrak! Bir daha, bir hakan torununa: (Bayrağın, kılıcın, atın nerede?) diye sulu sırıtkan, sorgu sual sıralamaya cesaret edemezsiniz.

Atıldı, kendisine en yakın serserinin, omuz ve göğsünde kılıcını bir şimşek hızı ile gezdirdi.

Haron, burada da korkusundan gözlerini yummak gafletinde bulundu.

Böylece yedi yüz yıl sonra sinema filmlerinde bile eşi gösteri-¦lemeyen güzel bir kılıç oyununu seyretmekten mahrum kaldı.

Kılıç, serserinin vücudundan ayrılırken, ucunda kırmızı ve sarı bezlerle birlikte bir bayrak şeklini almış, gömleği alınan serseri de çırılçıplak kalıvermişti.

Kadı Han güldü.

- Bayrak fena değil, amma çok pis kokuyor! Kulaksız hergeleler sizi. Hiç yıkanmaz bu namussuz günbatılılar, dedi. Bir buyrultu çıkaracağım, benim ülkeme girmeden önce, Tuna nehrine girip yıkanmayı şart koşacağım! Haydi bakalım, şimdi toplayın kuyruklarınızı, atı da, kılıcı da bayrağı da gördünüz, toplayın bre!

Serserilere doğru üstünde kurulup, sahip çıktığı yeni atını sürdü.

Tam usta bir binici olduğu her halinden anlaşılıyordu.

Serseriler belki dayanacaklardı. Fakat elinden atını aldığı, biraz önce Haron'u yere yıkan arkadaşlarına öyle sıkı bir tekme savurdu ki, yoksul, ardına neft yağı sürülmüş koca katırlar gibi ormana doğru seke seke kaçmak zorunda kaldı.

Arkadaşlarının koşa koşa kaçtığını görünce, diğerleri de toparlandılar. Attilâ'nın sahici torunu karşısında bulunduklarına inanarak, çalılıkların arasından kaçıp yok oldular.

Haron, hemen koşup kurtarıcısının çizmelerinin burnunu öpmeye başladı.

- Oh büyük hakanımız Attilâ'nın torunu, kadıların hanı, hanların kadısı!

Kadı Han, Haron'un çenesini çizmesi ile geri iterek, yere atladı, canı sıkılmış gibi gözüküyordu.

- Sana kim derler bezirgan? diye sordu. Haron Levi sırıttı:

- Haron Leşit.

- Anlamadım. Haruner Reşit mi?

- Eh, hemen hemen öyle, bildiğiniz gibi Haruner Reşit.

- Sakın sen de Bağdatlı...

- Eh öyle gibi.

- Abbasi halifesi Sultan Harun Resifin oğlu olmayasın.

- Eh, neden olmasın? Bir Hakana bir Sultan... Kadı Han'ın canı sıkıldı!

- Bana bak bezirgan!

- Buyur hakanım.

- Ben böyle sulu şakalardan hoşlanmam. Sen bilir misin bu Balkan dağlarında kaç kulaksız serseri dolaşır? Tam üç bin yedi yüz yedi kulaksız... Ben, benimle alay etmeye kalkışanın kulaklarını alay olsun diye keser, avcuna koyuveririm. Gözünü aç.

Haron Levi, kendini tutamayarak kulaklarını elleri ile kapadı ve:

"- Musa peygamber, gönderdi, şükür olsun ama, diye düşündü... Pek uğursuz bir kurtarıcısını göndermiş bu kuluna. Böyle kurtarıcıya iki kurbanlık koç yeter."

Kadı Han güldü:

- Senin asıl adın nedir?

- Allah çarpsın ben de unuttum. Kudüs'te Harun, Balkanlarda Haron; yerine, rüzgârına göre adımı değiştirir, geçinir giderim.

- Neyle geçinirsin?

- Bu günbatısından gelip Kudüs'e giden çekirge sürülerine öteberi satarım.

- Yani hancı tavuğu gibi yolcu pisliği ile geçinirsin. Haron, güldü:

- Aman hakanım, bu uğursuz oğlu uğursuzlar pislemezler ki yiyesin. Bunlar sade yer içer, şarap tulumu gibi de şişerler.

ÇEKİRGE VE TULUM

Haron Levi'nin çekirge sürüsüne ve şarap tulumuna benzettiği Haçlılar ordusunun başında çekirgeler gibi çevik, şarap tulumları gibi kırmızı ve tatlı bir imparator bulunuyordu.

Cermanya Kralı ve Roma İmparatoru: Frederik Barbaros. Frederik Barbaros, her Alman kralı gibi, şu düstura îman etmişti: İnsanlık bir ruhtur ki anası itaattir.

İşte bu itaate alışık, disipline yatık orduda o gün disiplin birdenbire bozuluvermiş, Haçlılar ordusu anasının şerefini lekelemiş-ti.

Nöbetçiler yüksek sesle konuşuyor, öncüler sorgusuz, destursuz geri geliyor; kralın çadırına girip bir şeyler anlatmaya çabalıyorlardı.

Frederik Barbaros, ağzı köpükler içinde, oğlu Romanya kralı, Altıncı Hanri'yi çağırdı:

- Kral! Bu disiplensizlik, bu başıbozukluk nedir? Bütün bu rezaletler sizin hükümdarı bulunduğunuz ülkelere ayak basar basmaz başlıyor. Yoksa siz de başında bulunduğunuz Romenlere uyarak yüzünüzü gözünüzü boyayıp köçekler gibi gece gündüz göbek atmakla mı vakit geçiriyorsunuz?

Romanya kralı Hanri; babasının disiplin işinde şakası olmadığını bildiğinden, iki topuğu birbirine yapışık, tıraşlı başı havada cevap verdi:

- Haşmetlû imparatorum, disiplinsizliğe sebep, şimdiye kadar başımıza hiç gelmemiş bir olaydır.

- Anlamadım, kimin başına hiç gelmemiş bir olay?

- Sizin, benim ve bizim orduların...

- Ne olmuş?

- Ordumuzun geçeceği, Karanlıkdere geçidini beş kişi tutmuş.

Frederik Barbaros'un kanı tepesine çıktı:

- Kaç kişi tutmuş?

- Beş kişi tutmuş, haşmetlû imparatorum.

- Romanya kralı Altıncı Hanri!

- Haşmetmeap?!

- Bu gece kaç testi Kıbrıs şarabi yuvarladınız?

- Sefer sırasında içki almak yasaktır sayın imparatorum!

- Peki, beş kişi yüz bin kişilik Alman ordusunu nasıl birbirine katar sevgili oğlum?

- Güldürerek!

- Nasıl?

- Güldürerek imparatorum! Bu beş kişinin başında gülünç bir adam varmış kralım.

Üstüne gidenlere öyle şeyler söylüyormuş ki, kavga çıkmadan gülüşüp geri geliyorlar.

- Ne diyormuş bu gülünç adam?

- Bu ne kepazelik Altıncı Hanri, Bir Roma imparatoru emrediyor da gene konuşmuyorsunuz, yoksa sizin de mi disiplininiz bozuldu? Ne diyormuş bu adam, emrediyorum, çabuk tekrar edin. Aynen ve harfi harfine.

- Baş üstüne kralım , bu gülünç maskara aynen ve harfi harfine şöyle diyormuş:

"Gidiniz, başkomutanınız Barbaros'a bildiriniz. Benim topraklarımdan ordusunu geçirmek için müsaade almamış olmasını cahilliğine veriyorum. Fakat bu ordu bana ayakbastı parası ödemeden bir adamı dahi ilerleyemez, ben bu ülkenin fatihi Attilâ'nın torunu Kadı Han'ım."

Bu sözlerden sonra Romanyalıların kralı Hanri, imparator babasının huzurunda gülmek istedi. Fakat Frederik Barbaros, ayağını yere vurdu:

- Ben, bu sözlerde gülünecek bir şeyler göremiyorum Hanri! Karşımda öksüz kalmış katır yavruları gibi sırıtıp durma! Adam gönder. Kadı Han mı? Cadı Han mı? Her ne karın ağrısı ise bu kabadayıyı tutup buraya getirsinler ve öncüler yerlerini alsın, ordunun başı, ardına kaçmış, karnı tepesine çıkmış, bu ne disiplinsizlik?

Hanri koştu, şöyle beş daika geçmeden yanında sağ kolundan kanlar akan, başındaki tolgası ezilmiş bir şövalye ile tekrar içeri girdi:

Frederik Barbaros, önce kızmak istedi, sonra dudaklarını büzüp dişlerini gıcırdattı:

- Bu sevgili soylu kişimizi o gülünç dediğiniz Cadı Han mı bu hale koydu Hanri?

- Evet haşmetmeap! Kendisini zorla alıp huzurunuza getirmek isteyen iki şövalyemizden birini esir olarak yanında alıkoymuş. Robert Nassau kulunuza da, kolunu kırarak: "Git! demiş, kralına söyle, Attilâ'nın torunu

zorbalıktan hoşlanmaz, ya da ayakbastı parasını ve hediyelerini göndersin, bunları ödemeyecek kadar şartlan yoksul ise kendisi buraya gelsin, ülkemden geçmek için gerekli şartları öğrensin! Bana zorbalık sökmez, bas!"

Hanri, babasının kızacağını veya bu kendini bilmez yol kesen haydudun haddini bildirmek için yeni bir emir vereceğini bekliyordu.

Fakat Frederik Barbaros, bir kolu yanında sarkan Robert Nassau'ya baktı, bir de telâşlı haliyle büsbütün gülünçleşen oğlunu süzdü:

- Hanri, diye emir verdi. Git haşmetlû Attilâ'nın torununa selâmlarımı bildir, bizzat karşılayamadığım için özürlerimi arz et, buraya kadar gelip çadırıma şeref vermelerini rica et. Git ve dediklerimi yap Hanri! Alman ordusunda başbuğun buyurduğu yapılır.

Böyle her buyruk alışta ağzını, zoka yutmuş Tuna balıkları gibi açıp bakmak da yeni mi çıktı? Yıkıl karşımdan itaatsiz evlât!

İtaatsiz evlât Hanri, emir almaya alışıktı. Çok gülünç ve saçma bulduğu halde bu emre de uydu.

Ordunun yolunu kesen, Kadı Han'ı babasının yanına tatlılıkla getirmeye gidiyordu.

HAZRETİ İSA'YA ÇAKILAN ÇİVİLER

Kadı Han'ı tanıyor ve bize yakın buluyorum amma koca bir Haçlılar ordusunun yolunu nasıl kestiğini, hele Romanya kralı Hanri'nin anlattığı dört atlı yardımcıyı nereden ve nasıl bulduğunu da öğrenmek istiyoruz.

Can havli ve Musa Peygambere iki yüz kurbanlık koçu birden adamış iken yardımına gelen Kadı Han'ı gözü tutmayınca koçları ikiye indiren Haron Levi, yavaş yavaş işin daha da kötüye gittiğini seziyordu.

Kadı Han:

- Bak Harun Reşit kardeş! diye sormuştu. Sen İsa Peygamberin kullarına ne satarsın?

- Ordunun ardından yürür, yiyecek ve içecekleri satın alır, ufak bir kâr ile tekrar onlara satarım.

- Başka?

- Büyük şövalyelere ve krallara Hazreti İsa'nın asıldığı ipten parçalar satarım.

- Bezirgan, sen benimle de alaya başladın. Göster şu ipi bakalım.

Haron Levi, katırının heybesinden birkaç tane eskimiş veya ustaca eskitilip antika haline sokulmuş kirli ipler çıkardı ve alışkanlıkla ipleri öptü, istavroz şeklinde göğsünde, ağzında ve alnında gezdirdi.

Kadı Han, ipleri süzdü.

- Harun kardeş, dedi. Sen bilirsin ki Hazreti İsa iple asılmayıp çarmıha gerilmişti.

- Bilirim.

- Peki, ne diye çarmıha çakılan çivileri satacağına, aşılmadığı ipleri satarsın?

Haron Levi gitti, katırın heybesinden beş on tane da paslı çivi getirdi.

- Bunları da satarım amma, dedi; bir orduya beş çividen fazla soktuk mu insanın namusundan ve sattığı malın aslından kuşkulanıyor namussuzlar. Bu cahil köpekler, ne anlar ticaretin inceliklerinden? Bak Müslüman ordusuna yüz elli senedir benim babam, babamın babası ve onun babası Sakalışerif satarız da gık bile demez Muhammed'in kulları, hem böyle sermayesi ipe, çiviye göre de çok da ucuzdur, berberlerden toplanmış sakal kılları.

- Anlamadım. Sakalışerif mi satarsınız Müslüman ordusuna?

- Evet, Müslümanlar haça, puta, çiviye, ipe para vermezler, ama bir şişe içinde peygamberlerinin bir sakal kılına bir altını seve seve öderler.

- Bir kıla bir altın. Seni kendime maliye bakanı tayin ettim Harun Reşit!..

Başına gelecek felâketi, birden kavrayamadığından Haron Levi, Kadı Han'ı etekledi.

- Allah ve peygamberleri ve yüzlerce yüz bin melekleri sizi korusun şanlı hakanım.

- Ben kimim biliyorsun değil mi?

- Evet... Attilâ'nın torunu Kadı Han'sınız.

- Tuna nehrinin her aktığı ülkenin sağı solu bana dedelerimden miras kalmıştır. Tam altı yüz senelik bir miras. Sana dedelerinden miras kalan Hazreti İsa'nın asıldığı ip, haça çakıldığı çivi ve haç, Hazreti Muhammed'in sakalının kılları ne getiriyorsa benim ülkelerim de onun yüz misli gelir sağlıyor.

- Kimsenin kârında, hazinesinde gözüm yok. Sağlık ve keyif içinde yiyiniz arslanım.

Herkes kendi sanatının inceliklerini elbette bilir.

- İyi amma bana dedelerimden kalan bu servet seninkiler gibi tükendikçeyerine konabilen cinsten değildir...

- Anlamadım?

- Yani sözün kısası, benim de Haçlı ordusunu sızdırabilmem için bana sermaye lâzım.

- Ne gibi sermaye?

- Bana ve yiğitlerime at, kılıç, uşaklarıma ve bana kadife elbise. Yani bir hakan torununa yaraşır giyim, kuşam.

-Yaa?

- Evet. İşte bana bunları maliye bakanım olan sen bulacaksın. Amma söz anlamaz herifsin be... Benim işe sermaye koyacaksın, seni kendime maliye bakanı ve ileride edeceğimiz kârlara ortak yapıyorum. Ne vurursak yarı yarıya. Büyük iş büyük kâr.

Berber artığı sakal kılından ne kâr kalır ki?

- Benim işime zor yetiyor benim sermaye, başka ortak bulsanız bu kârlı işe.

- Hayır, seni seçtim. Ortağım sensin. Seni gözüm tuttu, gönlüm sevdi. Sözü uzatma!

O zaman Haron Levi, üç dev gibi haydudu haklayan bu hakan torununun korkunç gücünü ve aklına koyduğunu yapma hırsını düşündü. Çaresiz bu zoraki ortaklığı kabule karar verdi.

Fakat gözlerini sağa çevirip:

"- Hey Allahım? Hey Musa Peygamber? diye mırıldandı. Bana bu belâlar kralını mı kurtarıcı diye gönderdiniz? Üste bana iki yüz koyun hediye etseniz gene ben zararlı çıktım bu alışverişten."

Kadı Han kızdı:

- Ne homurdanıp duruyorsun Harun? diye seslendi. Haron Levi, içine çekti:

- Bizim çok kazançlı anlaşmaya, benim büyük patronu da ortak alıyorum.

Bir İmparatorla bîr hakan Karanlıkdere geçidini tutan ünlü Attilâ'nın torunu, bütün haşmet ve heybeti ile kayalar arasına saklanan dört kişilik ordusuna son emirlerini verdi:

- Haron?

- Buyur, hakan.

- Korkuyor musun?

- Hayır sayın hakanım, ben kaybetmeye alışkınım. Sermayeyi de sizin katıra yüklettiğime göre kaybedecek geride bir şey kalmadı. Siz korkmayın bu bize yeter.

Bu karşılık Kadı Han'ın pek hoşuna gitmedi.

- Siz sekbanlarım? dedi. Siz nasılsınız?

Kadı Han'ın "Sekbanlarım" dediği, kitabımızın başında Haron Levi'yi ellerinden kurtardığı haydutlardı.

"Zorla alamadığımızı tatlılıkla alırız" deyip, boğaz tokluğuna Kadı Han ordusuna yazılmışlardı.

Savaşlarla veya zorbalıklarla elde edilecek ganimetin yüzde otuzu kendilerine verilecekti.

Üç sekbanlar, Kadı Han'ın başbuğluğuna inanmışlardı "Yakında at, bölük, bayrak ve şato sahibi olacağız" diyorlardı.

Bu bakımdan bu ilk yol kesme işine, maliye vekili (?) Haron Levi'nin şiddetle karşı koymasına rağmen, girişilmişti.

Sekbanlar şakrak kahkahalar attılar:

- At hakan, vurmazsan da yaralarsın. Biz senin ardında baş koyduk, ya devlet başa, ya kuzgun leşe...

Haron yere tükürdü:

- Kargalar şimdiden tepemizde dolaşıyor... Oh! Oh! Çok şanslısın hakanım, bu akılsızlar gene dört kişi geliyorlar.

Kadı Han güldü:

- Onlar senden kurnaz Haron.

Karanlıkdere'nin kurumuş çakılları üzerinde gelen atlıların ayakları çakıldamaya başlayınca, Kadı han sadağından bir ok çekip gönderdi.

Dere içinde ilerleyenlerden en öndekinin ayağı dibine ok saplandı.

Bu oku kullanış şekli Kadı Han'ın sahici bir Han olmasa bile, o devirlerde geçer akçe olan üç şeye hakim olduğunu belirtiyordu.

Çok cesurdu. Çok kuvvetli idi. Atın üstünde yayan yürüdüğünden daha rahat oturuyordu. Kılıç, ok, kargı, savurduğu yerden ses getiriyordu.

Atlar şahlandı. Ok atıcının ustalığını görerek çelik zırhlar kuşanmış olmalarına rağmen, yolcular iliklerine kadar titrediler.

Bu usta okçular -Almanlar beş yol keseni de aynı ustalıkta sanıyorlardı- İlerleseler dört okta, kendilerini zırh oyuklarından vurup yere serebilirlerdi.

Roma imparatoru Barbaros'un oğlu Altıncı Hanri atının üstünde dikilip seslendi:

- Kadı Han ile görüşmek, anlaşmak istiyoruz. Düşman değiliz.

Kadı Han, Haron'a:

- İşler yolunda bakan hazretleri, diye seslendi. Sonra iki elini şakaklarına dayayıp haykırdı:

- Kimsiniz, adınızı, sanınızı bildirin.

- Romanya kralı Hanri Barbaros'um. Roma imparatoru Frederik Barbaros'un oğlu.

- Hoş geldin, safa geldin. Kılıç ve kalkanını oraya bırak... Tek başına ilerle sayın kralım.

SAVAŞMAYI YALNIZ İKİ MİLLET BİLİR

Romanya kralı Hanri önde, arkasında kargısını havaya dik-Lmiş Kadı Han, onun da arkasında, üzerinde garip bir kuş resmi bulunan gök rengi bayrağını dalgalandırarak yürüyen bir numaralı sekban.

Daha arkada bir atbaşı önde, ipek hırkalar giymiş Haron Levi, sağ ve sol gerisinde iki ve üç numaralı sekbanlar.

Alman ordusu aldığı emre, baş kesmeye alışıktı.

Ordu açılmış, taş kesilmiş gibi sessiz ve hareketsiz imparatorlarının misafirlerini karşılıyordu. Frederik Barbaros'un çadırı yüksek bir vadiye kurulmuştu.

Çadırın tepesinde Barbaros'un Roma İmparatorluğu bayrağı dalgalanıyordu. Karşılıklı iki kartal.

Çadırın önündeki tahta merdivenlerin üstü, şövalyeler ve ordu beyleri ile dolu idi.

Merdivenlerin önüne gelince... Kadı Han, atını durdurdu ve şaşkın gözlerle kendisine bakan, Kral Hanri'ye döndü:

- Sayın kralım, dedi, Haşmetlû pederiniz galiba, ordusuna şeref verdiğimi haber alamamışlar, yoksa kapıya kadar çıkmak zahmetini ben sevgili dostundan esirgemezlerdi.

Kadı Han, ayak diriyor, koca bir Almanya kralı ve Roma imparatorunun ille de ayağına gelmesini istiyordu.

Babasından kesin emir almamış olsa Kral Hanri yüz bin askerinin çevresini sardığı bu Attilâ'nın küstah veledinin, oracıkta yatırıp bir kart horoz boğazlar gibi gırtlağını keserdi.

Yürüdü, merdivenlerden çıktı. Babası, misafir ve kendi ordusuna bağlı yüz kadar soylu kişinin arasında sabah şarabı içiyordu.

Frederik Barbaros, kavganın olduğu kadar, zevk ve safa işlerinin da ehli idi.

Balkanları aşar aşmaz, Bizanslılarla daha yakından ilişkiye geçmiş, ilişkiye geçer geçmez de şarabın, kadının daha tatlı ve daha oynağının Bizans'ta bulunabileceğini de öğrenmişti.

Şimdi bu yeni bilgisinden elinden geldiği kadar daha çok kazançlı çıkmaya çalışıyordu.

Sabah kahvaltısında bile ağzının pasını şarapla siliyordu.

Hanri, sabah keyfi içinde, çılgın ve şuh kadın kahkahalarının kaba ve ahenksiz erkek homurtuları ile karıştığı bu süslü çadıra girince, duruşunun soğukluğundan babası, oğlunun, verdiği emri yerine getirmediğini sanarak sinirlendi.

- Hanri ne oluyor? Cadı Han dostumuz nerede? Yoksa kalbini kırıp buraya gelmelerine engel mi oldun?

- Sayın imparatorum, adam gelmesine geldi amma, deli pazarı bu, şimdi de yeni bir şey tutturdu.

Bu "Deli pazarı" sözü, soylu kişilerin ve kibar karılarının hoşuna gitti.

- "Deli pazarı" diye tekrarlayarak gülüştüler.

Fakat Frederik Barbaros'un gülmeye hiç niyeti yoktu:

- Bayanlar, baylar, diye gür sesiyle haykırdı. Beni ziyarete gelen, dostum olan bir hakana böyle terbiye dışı bir soyadı takamazsınız. Kendileri her halde hoşunuza gidecek bir soyadı ile, dilinizi kesecek bir kılıca sahiptirler. İyi veya kötü hislerinizi kendisi ile tanışma şerefine erdikten sonra açığa vurursunuz.

Sonra oğluna döndü:

- Bu Balkan dağları senin ahlâkını bozmuş Hanri, dedi. Babanın ve Roma imparatorunun katında aklına geleni konuşuyorsun.

- Af buyurun pederim. Benim ve ordumuzun disiplinini kendi kendini zorla davet ettiren bu yabancı dostunuz bozdu.

- Dostun yabancısı olamaz. Ben kendilerini görmeden görmüş kadar oldum. Sözü kısa kes ve kendilerini buraya getir.

- Gelmiyor.

- Niçin?

- Sayın pederiniz her halde ordusuna şeref verdiğimi duymamışlar, duysalar böyle merdiven başında beni bekletmezlerdi, diyor ve sizi ayağına çağırıyor: Frederik Barbaros, kabarmak üzere olan soylu kişilerin gurur homurtularını eliyle susturdu.

- Dostumuz haklı, kendisini adi bir günbatısı kralı gibi oturduğumuz yerde karşılayamayız ya. Buyucun şövalyeler, karşılama törenine.

İmparator kalkınca herkes de kalkmak zorunda kaldı. Çadırın perdeleri açıldı.

Önündeki merdivenlerden aşağı doğru sahte bir saygı gösterisi içinde herkes eğildi.

Frederik Barborus, merdivenlerin, altına baktı. Orada Haron'u yarım sayarsak, dört buçuk kabadayı çıplak atlarının üstünde, çıplak yüreklerini ortaya koymuş, yüz bin namlı Alman askerine meydan okuyarak bütün çalım ve gururları şahlanmış bekliyorlardı.

Bu hal gülünçtü amma, nedense Frederik Barbaros, kafasında bir şeyler hazırlıyor, bu dört buçuk kabadayının her halini hoş görüyordu.

- Ordumuza şeref verdiniz sayın hakan! diye seslendi. Çadırımızı da şenlendirmez misiniz? Burada suratlar o kadar asık, yürekler o kadar sıkıntılı ki sizin gibi candan ve neşeli bir dosta çok ihtiyacımız vardı. Sefalar getirdiniz.

Kadı Han bütün soğukkanlılığına rağmen bu beklemediği iyi kabulden işkillenmişti.

Fakat yapacak başka bir şey olmadığına göre? Bayraktarı ile, koruyucusunu merdiven altında bıraktı. Arkasında maliye bakanı (?) çadırın kapısında Alman kralı ve Roma imparatoru ile kucaklaştı. Birlikte çadıra girdiler.

Büyük yemek sofrasının başına dizildiler. Frederik Barbaros alay mı, sahi mi olduğu anlaşılmayan bir saygı içinde çevresindeki soylu kişileri tanıttı.

- Sizi- karşılayan önderiniz, oğlum Romanya kralı Hanri'dir, sayın hakanım.

Hanri, Kadı Han'ı başını keserek selâmladı. Kadı Han güldü:

- Babasının kahramanlıkları ile erkekliğini yüzünde asalet mühürü gibi taşıyor.

Bu tatlı sözler Frederik'in yüreğini kabarttı:

- Kahramandan anlayan bir ustanın sözleri bizim için çok değerli. İkinci olarak kolunu kırmak lütfunda bulunduğunuz eşsiz şövalyemiz Robert Nassau'yu tanıtayım.

Kadı Han, Nassau'ya doğru yürüdü:

- Maliye bakanım, sizi dedelerimizden kalan sihirli bir merhemle iki saatte iyileştirecek, sayın şövalye. Böyle tatsız bir kavgada karşılıklı dövüştüğüme üzüldüm, dedi.

Frederik, tekrar:

- Karakale'nin prensi Leopold, diye üçüncü soylu kişiyi tanıttı. Kadı Han, yüzünü ekşitti:

- Adını ve şanını biliriz, dedi. Dük Leopold kaşlarını çattı:

- Karakale'nin mi, yoksa kılıcımın mı şanını bilirsiniz?

- Kale çevresinde ellerini, kollarını bağlayıp cellatlarınıza kazıklattığınız yedi bin yoksulun hikâyesini bilirim, Kazıklı Voyvoda.

Dük Leopold, elini kılıcına götürdü:

- Kılıcımı ve savaştaki gücümü de tanımak ister misiniz?

- Bu sözünü bir meydan okuma sayıyor ve kabul ediyorum, Kazıklı Voyvoda.

Frederik Barbaros, işin tatsız bir yola döküldüğünü görerek, tatlı kahkaha makaralarını bıraktı:

- İyi ama, burada kılıç ve kahramandan boş bir şey yok dostlarım. Çok meraklı iseniz kılıçlar ve kargılarınızın ustalığını yarın yapılacak paskalya şenliklerinde gösterirsiniz.

Size biraz da din kahramanlarımızı tanıtayım, sayın hakanım, böyle iki din bilgini her zaman bir arada bulunmaz; şu gördüğünüz yakışıklı delikanlı, genç yaşta kırdığı şarap testileri, yaraladığı genç kız kalplerinden utanarak ruhunu Allah'a satan rahip Fransuva, yeni bir mezhep kuruyor. Fransiskenler mezhebi. Bu kurşunî elbiseli din kardeşlerimiz, Hazreti İsa'nın sadelik ve fakirliği sevdiğini, hiç sarhoş olmadığını, kan dökülmesinden hoşlanmadığını ileri sürecek...

Genç papaz Fransuva, imparatorun sözünü kesmekten çekinmedi.

- Haşmetlû Roma imparatoru! Hazreti İsa bir sabah kahvaltısında sofra başında sayın hakanımıza takdim edilemeyecek kadar büyük ve anlaşılması zor bir varlıktırlar.

Kadı Han, genç Fransuva'ya döndü:

- Bu kısa tanıştırma yüreğimi kabarttı genç dostum, dedi. Hazreti İsa'yı başkalarının tanıtmasına muhtaç olmayacak kadar yakından tanıyorum.

Frederik Barbaros, bu sefer Fransuva'nm yanında onun kadar genç, fakat çatık kaşlı, kara cüppeli başka bir genci gösterdi.

- Bu da din adamlarımızdan İspanyol şövalyesi Dominiken... Bu arkadaşımız da belki bana sinirlenir, kısa keseyim tanıştırmayı. O da Dominikenler mezhebi kurucusu. Din işleri meraklısı iseniz kendisi ile ayrıca konuşarak düşüncelerini öğrenirsiniz....

Bu sırada tilki yüzlü ve baştan aşağı sırmalı kaftanlar giymiş çok şatafatlı ve cakalı bir adam Frederik Barbaros'a yaklaştı. Frederik, onu yeni görmüş gibi:

- Ah affedersiniz, dedi. Size misafirlerimiz Bizans imparatorunu tanıtmakta geciktim.

İkinci İsak Lanj hazretleri (İssac II. l'Ange).

Sonra, Bizans İmparatorunun eğilip kulağına bir şeyler fısıldadığını görünce hırsından yüzü kıpkırmızı kesildi:

- İsak! diye homurdandı. En basit şeyleri bile kulağıma söylersin. Bu kötü Bizans huyundan vazgeçmeni sana kaç kere emrettim. Benim gizli kapaklı, kulağa fısıldanan sözlerden hoşlanmadığımı hâlâ öğrenemedin.

Haşmetlû Bizans imparatoru, hemen tekmelenmiş bir köpek gibi kuyruk sokumunu sallayarak etek öptü:

- Sayın ve dünyaya gelmiş ve gelecek imparatorların en büyüğü ve aklı deryalara ve parlaklığı güneşin parlaklığına sığmayan ve yanında peygamberlerin bile sönük kaldığı merhamet ve lütufkârlık Allahı Frederik Barbaros: âciz çanakyalayıcı kulunuz sadece size eksik bir noktayı göstermek cüretinde bulunmuştur.

Kadı Han, kendisi için bir şeyler konuşulduğunu sezmişti. Frederik Barbaros'u daha fazla zor bir durumda bırakmamak için sordu:

- Kendi deyimi ile "Çanakyalayıcı"nız Bizans imparatoru bir şey mi istiyorlar?

Bizans imparatoru İsak, birden ayaklan üzerinde doğruldu:

- Evet kiryos, bir şey öğrenmek istedim.

- Ben de sayın dostum Frederik Barbaros gibi fısıltı ve hışırtılardan hoşlanmam. Her şeyim açıktadır. Bana sorun öğrenmek istediğinizi.

- Kimin oğlu olduğunuzu öğrenmek istiyorum. Burada her seçkin kişi bir aksoylu babanın oğludur. Ve bunu bildirecek belgeleri de boynunda taşır.

- Sen benim Attilâ'nın torunu olduğumu duymadın mı?

- Böyle söylediğinizi duydum.

- Söylediğinizi duydum ne demek? Sen, senden evvelki Bizans imparatorlarının dedeme baç (vergi) verdiklerini de bilmez misin?

- Yedi yüz yıl geriye giderek hazine defterlerimizi yoklamaya vakit bırakmadınız sayın hakan torunu. Bunu bilmem o kadar önemli değil, sizin bizi inandırmanız daha önemli.

- Yani nasıl?

- Dedenizin şeceresini veya bir buyrultusunu, size miras kalan bir şeyini bize göstererek.

Kadı Han güldü:

- Bize dedelerimizden miras olarak yalnız kılıçları kalır. Bizde baş olmak için Bizans'ta olduğu gibi kulağa fısıldanan dedikodu ve karanlıkta kurulan tuzaklar yetmez. Dedeye lâyık da olmak lâzımdır.

Frederik Barbaros, kendini tutamayarak:

- Yaşa Kadı Han! diye haykırdı.

Kadı Han inci gibi beyaz dişlerini göstererek Frederik Barbaros'a baktı. Sonra tilki burnunu sivrilterek, gözlerini büzüp:

- "Âlâ, hakanzade, göster buyrultunu" diye alay eden Bizans imparatorunun bile şaştığı bir ustalıkla belindeki kılıcını şimşek gibi çekti. Bizans imparatorunun burnuna dayadı.

- İşte dedemin buyrultusu. Bak üstünde ne yazıyor?

Başta, Bizans imparatoru olmak üzere hep birden kesme bir elmas parçası gibi parıldayan kılıcın üzerine eğildiler.

Hazreti İsa'nın haç ve çivileri ile Hazreti Muhammed'in sakalı cinsinden yeni bir antika ile karşılaştığını sanan Haron Levi bile yerinden fırlayarak parlayan kılıcın başına koştu.

Elmastan tıraş edilmiş gibi parlayan kılıcın üstünde altın kakma yazılar vardı, ama Harun'dan başka kimse bu yazıları söküp çıkaramadı.

Kadı Han kılıcını iki yana döndürerek geri çekti.

- Üzerinde ne yazıyor? Okuyamıyorsunuz? Yazık, ben okuyayım: "Tanrının yardımıyla insanların kurtarıcısı, yoksulların yardımcısı, kutlu yerin, ünlü göğün, serin suların kılıcı Atlıhan."

Ortalıkta buz gibi dondurucu bir rüzgâr esti.

Kadı Han, kılıcı doğrultup, göğsünü kabartarak çevresini süzünce de açıldılar. Bir şeyler olacağını seziyor, fakat bu korkunç şeyin olmasını da içleri titreyerek bereliyorlardı. Çadırın yanında, misafirlerin zırhları, savaş miğferleri, atlarının manda derisinden eyerleri yan yana dizilmiş duruyordu.

Kadı Han, bu çelik yığınlarına doğru yürüdü.

Rastgele olmuş gibi, bir zırh yığınını seçti. Daha "Ne oluyor?" demeye kalmadan Atlıhan'ın kılıcı kalktı, havada bir Tanrı yıldırımı gibi çaktı, seçilen zırh yığınları üstünde patladı.

Kılıcın inmesiyle birlikte üst üste konuluvermiş ne miğfer, ne zırh, ne de eyer, kayıp kürtulamadan şak diye ikiye bölünüverdiler.

Gördükleri kuvvet gösterisi o devrin yalnız ustalığa ve kuvvete âşık insanlarını büyülemeye yetti.

Kadı Han:

- Var mı elimdeki dede yadigârından başka kuşkulanan? diye gürleyerek küstah bakışlarını çadırın içinde gezdirdi.

Bizans imparatoru, partiyi kaybettiğini anlayarak iki adım geri çekildi.

Frederik Barbaros'un bu gösteri çok hoşuna gitmişti:

- Ey büyük İsa, diye haykırdı. Eğer sayın Bizans imparatoru zırhlarının içinde bulunmuş olsaydı sonuç değişmeyecekti.

Sonra Kadı Han'ın koluna girdi:

- Dostum, bir gün; içinde adam bulunan bir zırhı ikiye bölmenizi rica edeceğim, dedi.

Usta bir kılıçla ikiye ayrılmış zırhı sayenizde gördük. Fakat bir kılıçta ikiye ayrılmış bir insanı da görmeyi çok isterdim.

Haron Levi, kendini tutamayarak büyük bir terbiyesizlik yaptı:

- Adamı atlı olarak seçelim imparatorum. Çanakyalayıcı Haron Levi de ikiye bölünmüş at meraklısıdır.

DÜELLO TARİHİNDE İHTİLAL

Haron Levi, çadırın içinde kimse kalmadım görünce, Kadı Han'ın kulağına eğildi.

- Hemen sıvışalım.

- Ne yapalım?

- Sıvışalım, yani kaçalım.

- Neden?

- Altımıza küheylân gibi bir at verdiler. Siz bir kılıç buldunuz. Arkanıza hırka, cebinize on bin florin, yani bir hazine koydular. Benim size verdiğim sermaye büyüyeceği kadar şişti. Sonu çapanoğlu, yani kötü

çıkacak bu serseriliğin. Son kazancımızla yetinip kirişi kıralım, yani kaçalım.

- Harun Reşit, yani Haron Levi.

- Evet hakanım?

- Burada kullandığım kılıç, serserilerden aldığım kılıç değildir, kendi kılıcımdır. Bunu sezemediğin için seni maliye bakanlığından azlettim, yani kovdum.

Haron Levi'nin yüzü, marul yeşili gibi garip bir renge büründü:

- Fakat nasıl olur? Yani siz de günbatısının Tanrı kralları gibi arkadaşlarınızın düşüncelerini dinlemek istemiyor musunuz? Benim sermayeyi dolandırdınız demek?

- Arkadaşlarımın düşüncelerini dinlemek ve doğru olanlarına da uymak isterim.

- Salâhaddin Eyyûbî gibi?

- Evet, Sultan Salâhaddin de vezirlerinin düşüncelerini sorar, bilgilerine saygı gösterir.

- Öyle ise, benim suçum ne?

- Sen çizmeden yukarı çıkıyorsun. Evet çizmeden yukarı çıkıyorsun. Sen bilir misin Sultan Salâhaddin Eyyûbî, maliye bakanı, adliye işleri için akıl verirse ne yapar?

- Katından kovar.

- Tamam, ben de seni kovmanın kibarcası, azlettim.

- Ben sermaye koyduğum bu işin sonunu kötü gördüğüm için işi tadında bırakıp sıvışalım dedimse suç mu işledim?

- İkide bir sermayem, sermayem diye tutturdun. Sermayen başında paralansın. İşin sonu neden kötü olacakmış?

- Şimdi, Dük Leopold ile Frenk usulü düello yapmayı kabul etmediniz mi?

- Yok, korkarım deyip kaçsa mı idim, düelloyu o teklif etti. Sen hiç düello ettin mi?

- Ben enayi değilim. Bilmediğim işe girmem.

- Öyle ise aklına koy, ben enayiyim ve bilmediğim işe burnumu sokarım. Savaşta Kadı Han'ı yenecek hergeleyi daha anası doğurmadı. Uluorta konuşup beni yanlış bir yokuşa süreceksin.

- Ben şimdi mademki kovuldum, daha rahat konuşurum. Son bir söz. Bilmediğiniz bir meydanda, tanımadığınız bir seyirci önünde, hiç oynamadığınız bir oyuna çıkıyorsunuz. Bari oyunu kendi bildiğiniz gibi oynamayı onlara kabul ettirin. Ne olur, maliye bakanınızı kırmayın.

- Peki, git ve meydancıya bildir. Ben kendi bildiğim şekilde tutuşacağım. Karşımdaki sonra "boş bulundum" diye dövünmesin.

Haron Levi, sözünü kabul ettirdiğinden memnun, etekleri zil çalarak fırladı gitti.

¦ Kadı Han, kapıya seslendi:

- Sekban Bir. Bayraktarı içeriye girdi:

- Buyur hakan?

- Sen nereli idin?

- Macaristanlı.

- Bunlarla bir dindensin demek?

- Bunlar dinden, imandan ne anlar hakanım? Biz Macarlar aslında Attilâ'nın torunlarıyız. Bunlar kara cahil. Bizim memleketten her geçişte dilimizi yabancı görüp kâfir sayarak, ne çiftlik bırakırlar, ne çubuk. Biz de Allah ne verdiyse onlara baskın yapar, çaldıkları canları geri alırdık.

- Sen bunların düeolla dedikleri savaş usullerini gördün mü hiç?

- Evet hakanım. Siz görmediniz mi?

- Hayır.

- Şimdi birkaç gösteri yapacaklar, gözünüzle görür öğrenirsiniz. Bir numaralı sekbanın bu aklını Kadı Han çok beğendi. Çadırın önüne geldiler. Güreş meydanı gibi bir çayırın çevresini ordu ve krallar ile şövalyeler sarmıştı.

Borular ötüyor, dümbelekler, ziller durmadan gümlüyor, her kafadan bir ses çıkıyordu.

Çayırın ortasında çalıdan bir çit uzanıyordu.

Tam bu sırada çitin her iki başında zırhlar kuşanmış, dörder tane elleri kargılı savaşçılar, atlarını şahlandırıyor, durmadan gösterişli oyunlarla, kralları ve seyircileri selâmlıyorlardı.

Boruların çaldıkları hava değişti. Sanki bir savaşa başlama emri verir gibi uzun uzun ötmeye başladılar. Arkasından bu uzun boru sesleri birden kesiliverdi. O anda da çitin her iki yanında duran atlılar birbirlerine doğru atlarını sürdüler. Ağır ve kalın bacaklı beygirler başları önde talimli ve terbiyeli koşuyorlardı.

Her dört yarışçının da kargıları ileri uzatılmış, kalkanları siper gibi tutulmuştu.

Kadı Han, ömründe ilk defa gördüğü bu savaş oyununu gözlerini kırpmadan seyrediyordu.

Çitin ortasında dörder savaşçı birbirlerine girdiler, daha doğrusu kargıları ile karşısındakinin göğsüne vurup devirmek istediler.

Birkaçı daha ilk çarpışmada tepetaklak yere indi. Sahipsiz kalan atlar şaşkın ve ürkek çayırda koşmaya başladı.

İki tanesi birberlerini kargıları ile itip düşüremeyince tekrar geriye at koşturdular.

Aynı oyunu bir daha deneyecekleri anlaşılıyordu.

Seyirciler, hele kral locası heyecan ve alkıştan kaynıyordu. Sekban Bir, Kadı Hakan'a:

- Nasıl? dedi. Becerebilecek misiniz?

Kadı Han, sekbana anlayamacağı bir cevap verdi:

- Tevekkeli değil, bunlardan memleketine geri dönen çıkmıyor.

Fakat palavracı Hakan'ın maliye bakanı bu sırada daha yüksek perdeden, hem de Frederik Barbaros'un yanında atıyordu.

- Sayın imparatorum, hakanımız uğraşa girmeden önce bir noktanın tellâllarla ilân edilmesini emrettiler.

- Neyi ilân edeceğiz?

- Kargı ve kılıç-kalkan oyununda eşi bulunmayan hakanımız, size bugün kendi oyununu gösterecek.

- Leopold'u yenmek için mi?

- Yeneceği elbette konuşulacak önemli bir şey değil. Nasıl yeneceği önemli.

- Peki, insan düşmanını nasıl yeneceğini peşin söyler mi?

- Bizde yenilenin "Oyuna geldim" diye yan çizmemesi için nasıl yenileceği kendisine peşin bildirilir.

- Peki, söyle bakalım nasıl yenilecek bizim Leopold?

- Hiç bilmediği bir oyun ile yenilecek. Ayağını tetik alsın. Bu oyun düello tarihinde bir ihtilâl yaratacak.

Bizans imparatoru İsak, Frederik Barbaros'un kulağına eğilip bir şeyler söyledi.

Frederik, köpürdü:

- Sevgili kardeşim İsak, herkesin yanında kulağıma bir şeyler fısıldama diye kaç kere tembih ettim. İkimizde yalnız iken kulağıma fısıldayarak istediğin kadar konuş, hevesini al. Amma böyle dostumuz soylular önünde onlardan gizli birtakım fırıldaklar çeviriyormuşuz gibi, esrarlı pozlarla bir şeyler mırıldanıp durma. Hızlı söyle... Daha hızlı tamam... Baksana Maliye Bakanı, Bizans imparatoru ne diyor? Duymadın mı? Ben söyleyeyim. "Bu düello tarihinde ihtilâl yaratacak oyun hileli ve şövalyelik usullerine uymaz bir şey olursa hakanımız oyun dışı sayılır"

dilin kemiği yok, böyle söylüyor işte.

- Evet söylüyor... hakanımız henüz sayın Bizans imparatorunun başkenti İstanbul ve İstanbulluları görüp bilmediği için, hileli erkeklik dışı oyun ve çanakyalayıcılıktan çakmaz. Eğer hakanımızın oyununu beğenmezlerse Bizans imparatoru sahaya çıkar Dük Leopold'a kendi oyunlarını gösterirler.

Bu sırada, az önce anlattığımız kargı-kalkan oyunu da başladı.

İlk çarpışmada sekiz kişiden yere serilen ve atını kaybeden yedisi çekilince oyunu kazanan, zırhlı atını oynatarak gelip Frederik Barbaros'u selâmladı.

İmparator, çok heyecanlanmış ve memnun kalmıştı.

- Şövalyeye bir altın kupası atın, diye emir verdi. Sonra, Haron'a döndü:

- Sizin hakan da Dük Leopold ile aynı kargı - kalkan düellosunu oynayacak. Elli yıllık oyuna ne ekleyecek? Ata başka türlü mü binecek?

Kalkanı başka türlü mü tutacak?

- Ben hakanın maliye bakanıyım sayın imparatorum. Savaş usullerinden pek anlamam. Yalnız ricalarını size getirdim.

Borular tekrar savaş havası çalmaya başlayınca, imparator:

- Hakanın geliyor, dedi. Yalnız şu kadarını biliyorum ki Leopold'u savaş oyunlarında daha kimseler yenemediğine göre birinden biri yiğitlik hırkasını bu çayırda yere serecek.

Boru sesini, Kadı Han da duymuş, çadırdan dışarı çıkmıştı. Kolunda kalkanı, başında tolgası vardı ama, arkasında zırhı yoktu. Kendisine hediye edilen Macar kadanasının yanına kadar geldi. Yüzünü buruşturdu.

- Bu hergelenin kendini taşıyacak hali yok, dedi. Kaldırın üstündeki demir yığınlarını.

Seyisler "Alay mı ediyor?" diye bakındılar. Fakat Sekban İki Kadı Han'ı kavgada görmüştü.

Buyruğu iki ettirmeden koştu. Koca beygiri üzerindeki ağırlıklardan soyup, çırılçıplak bıraktı.

Beygirin bağlandığı sırığın önünde sıra sıra kargılar beğenip seçmesi için Kadı Han'ı bekliyordu. Uzaktan baktı, en ince ve hafifini seçti.

- Bu iyi, dedi. Kullanmasını bilen için kargıların karılar gibi en hafifi daha elverişli sayılır.

Borular yeni bir işaret verince çitin her iki başındaki çadırdan Kadı Han ve Kazıklı Voyvoda (Leopold) çıkıp atlarını sürdüler.

Atlıları görünce başlayan alkış birden kesiliverdi.

Frederik Barbaros, bu sessizliğin nedenini araştırmak için iki yana bakınca, kendini tutamayarak artık herkesin alıştığı kahkaha makarasını bıraktı:

- Maliye Bakanı?

- Emredin imparatorum?

- Senin hakanın yapacağı ihtilâl giyim kuşama aitmiş yahu, ne diye söylemedin? Bak ne kendinde, ne de atında zırh var.

Hani Haron'un da bu düellonun sonuna pek imanı yoktu ya:

- Hakanım, hamallıktan hoşlanmazlar imparatorum, diye kendine de soğuk gelen bir espri yaptı.

- Ne olursa olsun, bu görülmemiş giyimi ve kuşamı ile bizi heyecanlandırdı. Çok hoşuma gidiyor bu Kadı Han, her şeyin alayında. Savaşı, kavgayı, hatta ölümü bile bir eğlence haline sokuyor.

Robert Nassau:

- Pek alay için olmuşa benzemiyor imparatorum, dedi. Bence sevgili dostumuz Leopold'un sırtı bu yeşil çimenlerle öpüşecek.

- Nassau, haydi haydi. Seni yendi diye Kadı Han'ı gözünde büyütüyorsun.

Sonra Haron Levi'ye döndü:

- Maliye Bakanı?

- Emredin imparatorum.

- Senin hakanın giyim kuşamda yaptığı ihtilâli beğenmedim.

- Yazık, size beğendirmek için böyle süslenmişlerdi.

- Bu düelloya böyle çırılçıplak çıktığı için kaybedecek.

- Kaybetmeye alışık değildirler.

- Seninle hakanının kaybedeceğine bir kese altınına bahse giriyorum.

- Maliye bakanları, hele biz Yahudiler, kumar oynamayız ama bu buyruk Roma İmparatorundan geldiği için kabul ediyorum.

Frederik Barbaros, altın kesesini cebinde sayarak ellerini ovuşturdu.

- Var mı başka bahse giren? Robert Nassau:

- Ben, imparatorumun izniyle bahse giriyor ve Kadı Han'ı tutuyorum, dedi.

Bizans imparatoru yılıştı.

- Büyük savaş ve düello tanrısı Frederik Barbaros'tan başka kimse bir kavganın sonunu önceden kestiremez. Ben büyük komutanımızın izinden gidiyorum. Kadı Han kaybedecek.

Bir anda bahse girenler çoğalıverdi; ama, çıplak Kadı Han'ı tutan iki kişi vardı. Robert Nassau, zoraki maliye bakanı ve taraftar Haron Levi.

Haron, bahse girenlerin tutumundan partiyi kaybettiklerini anladı. İçinden Musa Peygamberle hesaplaştı: "- Büyük Musa, Haron kulun Kadı Han savaşı kaybederse her şeyini kaybedecek. Kazancımız senin yardımına kaldı. Kazanırsak alacağımız bir kese altının yarısı ile sana yirmi koç kurban ederim. Kaybedersek ortadan kaybolur kaçarım. Metelik vermem bir daha senin uğruna. Namussuzum, eğer yardıma gelmezsen Kadı Han palavracısı savaşı kaybedecek. Ben de dinden imandan olacağım.

Bize imdada koş.

Bu sırada iki savaşçı yan yana gelmiş Frederik Barbaros'un önünde atlarının dizginlerini kesmiş, şeref locasını selâmlıyorlardı.

Locadaki kadınlar günün iki kahramanını çiçek yağmuruna tutarken Frederik Barbaros ve silâh arkadaşları da çılgınca alkışlıyorlardı.

Robert Nassau gülerek, Frederik'e iki savaşçıyı gösterdi:

- Haşmetlû imparatorum, az sonra dövüşecek olan bu iki savaşçıya bir usta kavgacı gözü ile bakmanızı rica edeceğim.

Frederik kızdı:

- Ne görecekmişim şövalye?

- Birisi zırhlar kuşanmış lagar atına önceden terbiye yolu ile öğretilmiş belli oyunlar, ancak baş ve ayak oyunları yaptırabilirken, diğeri kuş gibi hafif, üstünde bir eyerden başka bir şeyi olmayan çıplak yabancı atına göz alıcı istediği oyunu yaptırabiliyor.

Gerçekte de, Kazıklı Voyvoda diye Kadı Han'ın alay ettiği Dük Leopold'un ve üstüne bindiği Macar kadanasının hareketi önceden bilinen baş ve diz kırıp selâm vermeler, soldan sağa doğru, önce sol sonra sağ ayağını atarak dönmeler ve oklava yutmuş gibi, zırhlar oynamasın diye ölçülü dik yürüyüşler, bunlar seyircilerin bildikleri oyunlardı.

Fakat Kadı Han, onlara hiç ummadıkları, bilmedikleri oyunlar gösteriyor, sanki seyirciler Leopold'un saflık ve heyecanlan ile alay ediyordu.

Altındaki at, halis kan Arap atı gibi çevik ve oynak olmamasına rağmen dizginlerinin usta bir binici eline geçtiğini sezmiş, şaha kalkıp halkı eğlendiriyor, kıç atıp, Leopold'un donyağı duruşlu atını titretiyordu. Böylece fırtınaya tutulmuş bir kayık gibi bir şaha kalkıp, bir çifte attıkça da çimen sahanın keyfini çıkarıyor, tatlı tatlı kişniyordu.

Frederik Barbaros, oğlu Altıncı Hanri'ye döndü:

- İşte Romanyalılar kralı, dedi. Senin anlatışından Kadı Han'ın bu keyifli halini sezdim. Savaş ve uğraşta ne kadar keyif ehli ve alaycı olursan ölüme ve düşmana o kadar kolay boyun eğdirirsin.

Bu sözleri duyan Robert Nassau:

- Yâni haşmetlû imparatorum bahsi kayıp mı ettiniz? diye neşeli ve şakrak sordu.

Frederik Barbaros:

- Hayır şövalye dedi, kaybetmekten hoşlanmam, fakat ölümü ve kaybı gülerek karşılayabilenlere de bayılırım.

Sonra kendi adamlarından Otto'ya döndü:

- Otto, dedi. Dostumuz Kadı Han'ın şövalyelik usullerine uyarak, rakibine bildirilmesini rica ettiği bir şeyi ilân et.

Otto, Frederik'in cenk tellâlı, kızdığı zaman savurduğu küfürlerin tellâlı, beğendiği kadınların tellâlı ve dağıtacağı nişanların da hazinedarı idi.

Dört öküz boynuzu ucundan, Otto'nun söyledikleri, susan seyircilere ve şövalyelere bildirildi.

- Sevgili bayanlar, kahraman şövalyeler, değerli seyirciler. Şimdi bu uğraş gününün şeref düeollosunu size sunacak olan iki ak soylu savaşçıyı tanıtıyoruz.

"Sağda, kargısının flamasında ye kalkanında bir kuru kafa taşıyan şövalye hepimizin yakından tanıdığı, eşsiz savaş bilgisini, üstün kuvvetini her uğraş bayramında gördüğünüz Avusturya dükü ve Karakale prensi Leopold."

Meydan alkıştan yıkıldı. Ordunun ve seyircilerin Leopold'u yakından tanıdıkları ve tuttukları belli .oluyordu. Otto ve borulu tellâllar devam ettiler.

"- Solda görünen kahraman uğraşçı, sayın imparatorumuz Frederik Barbaros'un misafiri, Attilâ'nın torunu Kadı Han'dır. Sizin de gördüğünüz gibi misafirimiz Kadı Han, alıştığımız, bildiğimiz gibi zırhlı değildir. Kahraman misafirimizin bu giyim kuşamı değerli rakibini küçümsemek için yapılmış olmayıp, yeni bir uğraş usulü olduğunu ve rakibini hiç bilmediği bir oyunla yeneceğini size ve rakibine bildirilmesini şövalyelik usullerine uyarak bizden rica ediyor."

Tellâl sustu. Süreklisi, üç sekban ile maliye bakanından gelmek üzere birkaç alkış sesi başladı, sesler nezleden kısılmış kocakarı zırıltıları gibi yarı yolda söndü.

Frederik Barbaros, gene oğlu Hanri'ye döndü: - Oğul, dedi. Kadı Han dostumuz bak üçüncü silâhını kullanıyor. Düşmanı palavra ile içinden yıkmak. Düşmanına daha savaşa tutuşmadan yeneceğini bildiriyor. Bu bildirişi, bu kendine güveniş, düşmanı sarsan silâhlardan biridir.

İki uğraşçı birbirlerini selâmlayarak ayrıldılar, çitin iki başına, biri çalımlı ve ölçülü adımlarla atını sürerek, diğeri atına çifte attırıp, saplandırıp dört bir yana selâmlar savurarak, seyircilerin alışmadığı bir hafiflikte geçtiler.

Borular tekrar uzun uzun, öttü. Dük Leopold, kargısını ileri doğru uzatıp koltuk altına sıkıştırdı.

Koca Kadı Han, hiçbir hazırlıkta bulunmamıştı.

Borular biter bitmez, dükün zırhlı atının toprağı döven ölçülü ayak sesleri, Kadı Han'ın atının tırısla karışık hafif ayak seslerini bastırdı.

İkisi de birbirine doğru at sürüyor, yaklaşıyorlardı. Birkaç saniye sonra her şey olup bitecek, Kadı Han'ın görülmemiş oyunu belli olacaktı. Bu Alman ordusunun görmeye ve duymaya alışık olmadığı yüksek bir heyecandı..

Dük, kargısı ile, Kadı Han'ın zırhsız sol omuzunu nişanlamış, amacından şaşmadan oradan vurup yıkmak istiyor, atına ve kargısına sahip olmaya çalışıyor ve oluyordu da.

Bir mukavemet sezemedi. Kargısı boşa gitmiş gibi oldu. Fakat meydan alkıştan inliyordu. Herhalde Kadı Han'a bir şey olmuştu. Atının hızını kesmek için dizginlere sarıldı ve başını geri döndürdü.

Kadı Han'ın atı sahipsiz başıboş, fakat hâlâ bilinmeyen ve görünmeyen yabancı bir el tarafından yürütülüyormuş gibi çitin öbür başına doğru koşuyordu.

Haron Levi, büyük bir keder içinde:

- Eyvah! Anlaşmamıza ne oldu, ey Musa Peygamber?! diye haykırdı. Toz oldu bizim sahte kahraman. Toprak oldu benim paracıklar. Kırıldı kargısı.

Fakat Frederik Barbaros'un gözünden hiçbir şey kaçmıyordu.

- Şimdilik kurtuldu. İkincide vuracak diye mırıldandı. Düşüncelerimde aldanmıyorum.

Acaba ne düşünmüş ve düşünüyordu? Herkesin, soyu sopu belirsiz bir palavracıyı yanına alıp baş köşeye oturtması karşısında kendisinin aklından şüphe ettiklerini biliyordu. Fakat imparator, onların bilmediği bir şeyi de biliyordu.

Dük Leopold, geri dönmüş, yerlerde Kadı Han'ı arıyor, fakat bu arayışın boşa gideceğini sanki içinden bir ses ona bildiriyordu. Nitekim aldanmamış olduğunu pek çabuk öğrendi.

Başıboş at çitin öbür başına gelir gelmez, karnından hokkabaz çevikliği ve çabukluğu ile bir adam fırladı, atın eyerine yerleşti.

Başını döndürdü, tekrar Dük Leopold'a doğru sürerken haykırdı:

- Kargın tutmadı Kazıklı Voyvoda? Topla kendini. Sıkı tutun. Bu, dük gibi bir şövalyenin suratına yüz bin savaşçı önünde indirilmiş bir tokattı.

Uğraşçıların konuşması, birbirine meydan okuması usul ve terbiye dışı olduğu halde dük dişleri arasından bir ıslık gibi haykırdı:

- İkincisi tutar küstah palavracı.

Bu yeni ve alaylı düello usulü Alman ordusunda ölçülü ve ağırbaşlı savaştan usanmış erlerin de hoşuna gitmiş, alkıştan, ıslık sesinden ortalığı inletiyorlardı.

Dük Leopold, Kadı Han'ın at üstündeki manevra kabiliyetini yenemeyeceğini görmüş, niçin zırh kuşanmadığını da anlamıştı.

Kendi kendine: "- Pis köpek," diye mırıldandı. "Beni manevra üstünlüğü ile yenebileceğini sanıyor. Düello tarihinde ihtilâl ha?! Dur ben senin atını yere yıkayım da ihtilâlin nasıl yapılacağını öğren."

Ne yazık ki dük, Kadı Han'ın uğraş açmazlarını bilmiyor ve aklından bile geçirmiyordu.

Kadı Han, bu sefer de, dükün kargısını kendi atının başına nişanladığını görünce : "-Vay enayi vay;" dedi, "beni nasıl yıkabileceğini öğrendin amma beni bilmezsin, hele cirit oyununu hiç bilmezsin." Sonra yüksek sesle haykırdı:

- Sıkı tutun Kazıklı Voyvoda, işin bitik...

Alay mı ediyordu? Daha aralarında on beş at boyu mesafe varken.

Fakat, Kadı Han birden atının dizginleri üzerinde yükselmesi ile elindeki yarım kargısını savurması bir oldu, hafif kargı havada ıslak çalarak uçtu, büyük yaydan atılmış koca bir ok gibi vınlayarak gitti, zırhlar kuşanmış Leopold'u gırtladığından vurup atından aşağıya yıktı.

Meydan alkış değil, gök gürültüleri içinde ve bütün cehennem zebanileri bir araya gelmiş gibi gümbürdüyor, çatırdıyor, sanki serna yırtılıyor, yer yarılıyordu.

Sevincinden bulunduğu ciddî durumunu unutan Haron Levi, ter ter tepiniyor, koca Roma imparatorunun kızıl sakallarına yapışmış:

- Altınlarımı verin, altınlarımı verin! diye sevinç gözyaşları arasında kazandığı altınların tahsilini başarmaya çalışıyordu.

Fakat iki kişiyi bu "Düello İhtilâli" olayı çok sarsmıştı. Biri Bizans imparatoru İsak, diğeri Frederik Barbaros.

İkisi de artık Kadı Han'ın kimin nesi olduğunu anlamışlardı.

Bizanslı: "- Cirit oyunu, pis köpek, senin bir Selçuklu uşağı, bir Kılıç Arslan casusu olduğunu bilmeliydim" diye düşündü.

Frederik Barbaros, şüphesi tamamıyla silinmiş olduğundan, yüzü heyecan veya gördüklerinden sapsarı, fakat sesi her zamanki gibi şen:

- Otto! dedi. Misafirimiz Kadı Han'ı çadırıma getir. Kendisini ben tebrik edeceğim.

Çadırda benden başka kimse bulunmayacak.

SALAHADDIN EYYUBFNIN ELÇİSİ, HAYIR, CASUSU!

ç çadırda baş başa kaldıkları zaman Frederik Barbaros:

- Kardeş Kadı Han, dedi. Hele bir yorgunluğunu al, Leopold domuzuna hiç kimse şimdiye kadar yattığı yerden mavi göğü böyle sırtüstü seyrettirmemişti.

Kadı Han güldü:

- Şimdi bol bol hevesini alır ve yedinci kat gökte olduğu söylenen Hazreti İsa'yı da belki görür de imanını tazeler... Teşekkür ederim. Böyle bir delikanlı oyunu ile yorulmayacak kadar idmanlıyım.

- Öyle ise artık ciddî işler konuşabiliriz dostum? Bu dostum kelimesine güvenebilir miyim Kadı Han?

- Kelimeye de, sahibine de, kendinize güvendiğiniz kadar tabiî...

- Ya, demek bu dostluğun derecesi benim durumuma bağlı? -Evet...

- Kaça satıyorsunuz bu dostluğu? Satın alıyorum.

- Satın alacağınız fiyata maliye bakanım çok kızacak amma, ben bazı alışverişlerin, kârsız başa baş olmasını uygun bulanlardanım. Aldığım fiyata satacağım.

- Doğru, dostluk alınıp satılması güç bir kıymettir. Bakıyorum, kılıcınız kadar zekânız da pırıl pırıl.

- - Öyleyimdir.

- Fakat dinî inanışlarınız aynı parlaklıkta değil.

- Sizinkine benzemeyen her şeyin paslı ve sönük olması lâzım gelmez.

- Muhakkak iki şeyden biri üstün, diğeri daha düşüktür.

- Açık konuşun haşmetlû kralım.

- Muhammed ile Allah'ın oğlu Hazreti İsa'yı mukayese ediyorum. Birincisinin ikincisi ile boy ölçüşemeyecek kadar...

- Yanlış bir düşüncenin ağzınızdan daha fazla çıkıp sonra bütün hayatınız boyunca sizi utandırmaması için sözünüzü kesiyorum, İmparatorum.

- Fakat bu yüz binlerce Hristiyan, göğüslerinde kırmızı haç, böyle temiz ve inanış uğruna şehit olmaya gidiyor, bu inanış nasıl yanlış olabilir?

- Ne çıkar? Yüz binlerce Müslüman da onları bu yanlış düşüncelerinden ve kanlı yollarından geri çevirmek için bekliyor, sağlam ve doğru fikirler, kalabalıklar arasında kaybolur. Bu meseleyi yüz binler arasında değil, iki-üç kişi arasında daha iyi hallederiz.

- Allah ve onun oğlu Hazreti İsa'yı inkâr eden bir Muhammed'in kandırıcı sözlerine kapılarak bize Kudüs-ü Şerifi ziyareti haram eden, Hazreti Meryem'in kabrini ahır yapan kâfirlerle nasıl anlaşırız. Kâfirlere ölüm...

- Haşmetlû imparatorum. Siz Hazreti Muhammed ile konuştunuz mu?

- Alay mı ediyorsunuz Kadı Han? Beş yüz sene önce ölen bir insanla ben nasıl görüşebilirim?

- Ben her gün beş vakit görüyorum! Evet bize bıraktığı Allah'ın kelâmı olan Kur'an-ı Kerim'i her elime veya dilime alışımda Allah'ın sevgilisi (Habibim) diye hitap ettiği Hazreti Muhammed ile görüşmüş kadar

oluyorum. Siz Kur'an-ı Kerim'i okudunuz mu? Haşmetlû imparatorum Kudüs-ü Şerifi ziyaret ettiniz mi?

- Hayır, lâzım mi idi?

- Fakat peygamberini bilmediğiniz, kitabını okumadığınız bir din, görmediğiniz bir şehir hakkında nasıl bu kadar kesin konuşabiliyorsunuz? Bir kere Müslümanların gözünde Hazreti İsa mukaddes bir peygamber, Allah adına yeryüzünde insanları imana davet eden kutsî bir varlıktır. Hazreti Meryem için Kur'an-ı Kerim'de "Meryem suresi" diye ayrı bir fasıl var. Müslümanlar Hazreti Meryem'in kabrini ahır yapamazlar, kendi kitaplarını inkâr etmiş olurlar. Hem Hazreti Meryem'in ve İsa'nın kabirleri Kudüs şehrinde de değildir.

- Kadı Han, dostum, sen benim zihnimi allak bullak ettin. Ben senin iyi silâh kullanacağını biliyordum, amma iyi bir din bilgini olacağını doğrusu aklıma getirememiştim.

- Benim her işim terstir. Adımın başındaki "Kadı" sözü din âlimi demektir. Fakat siz neden benim Kadılığıma aldırmayıp Hanlığımı seçtiniz?

- Bir şarap içelim. Kıbrıs şarabı.

- İçelim.

- Şarap içtiğini duyarsa efendin Salâhaddin Eyyûbî kızmazlar mı?

Havayı buz gibi soğuk bir rüzgâr kesti.

Deminden beri soluk almadan konuşan iki ahbap, bu bıçak gibi her şeyi kesip bitiren açık saldırış karşısında dondular.

Biri ağzından kaçan sözü, diğeri duyduğu açık hücumu düşünüyordu.

Sonunda bu soğukluğu, Kadı Han bozdu:

- Hele bir şarabı getirin de, dedi. Eğer içilmeye değerse... Frederik Barbaros, gitti kendi eliyle sandıktan bir testi şarap çıkardı. Masa üzerindeki iki altın kupayı gene kendi eliyle doldurdu.

Altın kupaları kaldırdılar. O zaman Kadı Han, gözlerini, Frederik Barbaros'a dikerek:

- Ben kimsenin uşağı veya kölesi değilim, dedi. Bana ne Salâhaddin, ne başka bir kimse karışamaz.

- Bir elçi desem, elçi gibi gelmedin.

- Elçi olarak gelsem, huzurunuza çıkarmazlardı.

- Bir casussun desem, casus da bu kadar açık ve kabadayıca gelmez. Sen nesin, kimsin ve benden istediğin nedir?

- Siz eşsiz görüş kabiliyetinizle kim olduğuma karar vermiştiniz. Bir .dost.

Salâhaddin'in, Barbaros'un dostu olmakla övünen ve yeryüzünde bu iki dostluktan başka hiçbir hazinesi olmayan fakir bir derviş. Ve insanları; bu birer sığır sürüsü gibi gözleri bağlı ölüme götürdüğünüz insanları kurtarmak isteyen bir derviş.

- Sana inanıyorum Kadı Han. Savaşta ve uğraşta bu kadar sağlam olan bir erkek casus veya köle olamaz. Evet dostumsun. Buyur, otur dostum. Şimdi seninle ne ve neyi konuşacağımızı, buraya niçin geldiğini anlıyorum. Bana, zekâna ve erkekliğine güvenerek çıplak ve silâhsız gelişin de ayrıca hoşuma gidiyor. Ben savaş adamıyım.

Önce savaş için konuşalım.

- Müsaade ederseniz bu konuşmayı kısa kesmek için ben sorayım, siz cevap verin. Bu Haçlılar adı altında Kudüs'e saldırmak düşüncesi size nereden geldi?

- Evet, önce ana düşünceyi ele alalım. Bu düşünce Papa İkinci Urben'in kafasında doğmuş ve olgunlaştırılarak plânlaştırılmış-tır.

- Bu düşünce hangi tarihte doğmuş?

- Tam tarihi önemli değil, fakat bundan yüz sene kadar önce, yani 1090 tarihlerinde Selçuklu Türklerinin Anadolu'ya hâkim olmaları, Rodos, İstanköy, Kıbrıs adalarında yerleşmeleri karşısında Bizans imparatoru Aleksi Komnen (Alexis Comnene) Papa İkinci Urben'e baş vurarak yardım istemiştir. Aynı günlerde, Piyer Lermit (Pierre L'Ermite) adında, halk sürülerini peşine takıp sürükleyecek kadar diline sahip bir papaz da Avrupa'yı şehir şehir, bir katır üstünde dolaşıyor, elinde iki ağaçtan çatarak yaptığı bir haç:

"- Allah'ı kurtarın!"

"- Allah'ın annesini kurtarın!"

"- Mübarek Kudüs şehrini kurtarın!"

"- Allah'ın oğlunun merkadi, Türk generali Adsız Selçuklu'nun atlarına ahır vazifesi görüyor. Allah'ın mübarek merkadini kurtarın!" diye, acıklı çığlıklar atarak dolaşıyor, kâh ağlıyor, kâh ağlatıyor, kâh oruç tutuyor, çıplak ve kuru iskeleti ile, mutaassıp ve cahil halkı ayaklandırıyordu.

Kadı Han, Frederik Barbaros'un sözünü kesti:

- Sonra unuturuz. Tarih bilmeden halk ve ordular idare edilmez. Milletlerini felâkete sürükleyen cahil başlardır. Ortodoks Bizans imparatoru, Katolik Papa'ya baş vurmazdı.

Fakat Bizans ordusunu Selçuklu sultanı Alp Arslan, Malazgirt'te tam bu günlerde imha etmişti.

Konya'ya, Antalya'ya, Kudüs'e ve oradan Rodos, Kıbrıs, İstanköy adalarına bir sel gibi akan Türk ordusunun karşısında duracak artık hiçbir kuvvet kalmamıştı.

Bizans imparatoru, Papa Urben'e bir mektup yazdı. Bu mektupta kendi zavallığını gizleyerek, ileride doğacak tehlikeleri işaret etti "Türkler gibi..." diye yazıyordu. "Kana susamış bir cengâver milletin önünde Anadolu'ya uyarak Suriye ve Kudüs şehirleri de baş eğdi. Filistin'de artık Latin papazları yerine Türk hocaları hüküm sürüyor.

Hristiyanların dua etmek için Kudüs'e girmeleri yasak edildi. Kudüs'e girmek isteyenlerden şehrin kapısında peşin ayakbastı parası alınıyor. Ayrıca Hazreti İsa'nın çarmıha gerildiği Golgotha tepesi ve mezarına yüzsürmek için de ayrı vergi alınıyor.

Ve İtalya'dan, Roma'dan gelen kervanların da gündoğusu yolları kapandı. Yakında Türkleri Roma'da görünce mi aklınız başınıza gelecek? Koşunuz! Allah'ın evini kurtarınız." (Suriyeli Michel'in hatıratından 1166).

Barbaros kırmızı sakalını okşadı:

- Mektubu sen yazmış gibi ezbere okuyorsun, imparatorun kâtibi mi idin?

- Hayır, mektubun bir eşini eline geçiren kumandanın oğluyum.

- Anlamadım? Şimdi de.Alp Arslan'm oğlu oldun? Yoksa deden Attilâ'ya ihanet mi ediyorsun?

- Hayır, demin adını söylediğiniz Kudüs fatihi Adsız Selçuklu'nun oğluyum.

- Oh!.. Oh!.. İş şaka derken ciddileşiyor Kadı Han?

- Öyle olacak imparatorum.

- Benim kanımı içmek için kim bilir ne kadar sabırsızlanıyorsunuzdur?

- Ne kan, ne şarap, kırmızı içkiden hoşlanmayız imparatorum.

- Aleksi yalan mı yazdı?

- Evet!

- Piyer Lermit yalan mı söyleyerek, haykırarak şehir şehir, aç susuz dolaştı? Bu aziz keşiş bir yalancı mı idi?

- İmparatorum, Piyer Lermit Kudüs'e bile gelmemişti. Gördüm diye anlattıklarının hepsi yalandır.

- Yani sayın Bizans imparatoruna ve aziz Piyer Lermit'e değil de, bir imansız, kâfir olan sana mı inanacağım Kadı Han?

- İnandınız bile imparatorum!

- Gözümle görmeden de mi?

- Gözünüzle göreceksiniz.

- Yani sen, Kudüs fatihi Atsız'ın oğlu, Salâhaddin Eyyûbî'ye ihanet ederek beni Kudüs'e mi sokacaksın?

- İhanet veya kalleşlik edebilecek bir adama benziyor muyum?

- Peki, n'olacak. Ne yapacaksın?

- Sultan Salâhaddin'in davetlisisiniz?

- Ya? Nereye?

- Kudüs'e.

- Şiş kebabı yemeye mi, şişlenmeye mi?

- Hazreti İsa'nın merkadi olduğu iddia edilen yere yüz sürmeye, Golgotha tepesinde güneşin kanlı ve hüzünlü batışını birikte seyretmeye.

Frederik Barbaros, Kadı Han'ın yüzüne baktı. Koca savaşçının kirpikleri bile oynamıyordu.

- Pekâlâ, dedi. "Tarih bilmeyen, millet idaresi bilmez." Kabul, önce tarihi bitirelim.

Sonra yiyip içmeye bol bol vaktimiz var.

- İşte size okuduğum mektup, yazanı da içine katarsak dört başlı bir insanlık canavarının doğmasını sağladı.

- Yazana ne zararı dokundu ki?

- Sizden önce gelenler, siz ve sizden sonra gelecekler davet mektubunun yazıldığı İstanbul için yalnız bir yabancı değil, bir düşmansınız da. Papalık da, Katolik mezhebi de Ortodoks İstanbullulara Türklerden daha büyük bir düşmandır. Zaten bunu her iki taraf da, yani misafir ve davetli birbiri ile karşılaşır karşılaşmaz anladılar. Fakat birbirine ne kadar düşman olursa olsun bir Türk bir Bizanslı Rum'a bir Romalıdan daha yakın idi. Burada Rum'un ve Türk'ün nefes aldığı hava, içtiği su, yediği yemek, söylediği şarkı, çaldığı çalgı hepsi birdi. Fakat mektubun daveti ile gelenler birer yabancı idiler. Nitekim ilk Haçlı orduları Viyana'yı aşıp da Macaristan'a girince orada yabancı bir dil konuşan başka bir millet gördüler. Dedeleri Türk ırkından olan Macarlar çoktan Türklüklerini kaybetmişlerdi. Üstelik Hristiyandılar da. Fakat cahil ve başıbozuk Haçlı sürüleri Macarları yabancı sanarak soymaya kalkıştılar. Macarlar da Papa'nın emrini beklemeden, Piyer Lermit'in kışkırtması ile daha teşkilâtlanmadan yola çıkan bu başıbozuk Haçlı öncülerini Karpat dağları eteklerinde biri kalmayıncaya kadar temizlediler. Böylece Bizans imparatoru kanlı geleceğini kendi el yazısı ile hazırlamış oldu.

- Bu felâketin birinci başı, ya ikincisi?

- İkincisi Papa'nın kendisine, bu Haçlı seferleri çok pahalıya mal oldu ve olacak.

- Papalık kesesinden metelik harcadığı yok. Sen ne diyorsun?

- Para bakımından değil, ruh bakımından. Bundan yüzyıl öncesini, Papanın kuvvetini düşünün! Engizisyon örgütünün "Dinî akidesi sağlam değil", "Her pazar kiliseye gelmiyor", "Kiliseye istenilen bağışları yapmıyor" diye, şehir meydanlarında cayır cayır yaktığı zavallı kardeşlerinizi düşünün. Ve Papa tarafından ufak bir kırgınlık üzerine aforoz edilince yalın ayak başı kabak karlı tepelerden, dikenli vadilerden Roma'ya yalvarmaya giden, Papa'dan yüz bulamayıp geri dönerken yollarda ölen ve ölüsüne kimsenin el sürmeye cesaret edemediği Alman İmparatorlarını düşünün. Hayır! Artık Papa'da böyle dilediği insanı her türlü insanlık haklarından çırılçıplak soyan korkunç bir kuvvet kalmadı, tarihe karıştı. Bizans imparatorunun mektubu ile Papa, bir Hristiyan birliği kuracağını, Avrupa'daki iç savaşları durduracağını, bu Hristiyan birliğinin başı da kendisi olacağını ummuş ve hayal etmişti. Şu da bir gerçektir ki, Piyer

Lermit'in pazar yerlerinden kiliselere, köyden köye dolaşarak ayaklandırdığı insanları bir fikir birleştirdi. Fakat bu Kudüs'e yürüyen, öç almak isteyen, döküldüğünü Piyer Lermit'in söylediği kanlara karşılık Müslüman kanı dökmek isteyen kalabalık, Papa'nın emrinde değil, kendi başına buyruk kendi kendilerine birleşmesini öğrendi. Böylece bu yığınlar üstünde otoritesini kaybederek" ikinci felâketi Papa kazandı.

- Üçüncü?

- Üçüncü felâket bu örgütsüz, bilgisiz, rastgele yürüyen Haçlıların kendilerine oldu.

Her geçtiği yerde katliam denilecek şekilde öldürüldü veya soyuldu. Geriye yalnız komutanlar döndü ve dönecek. O da bir kısmı akıllı ve korkak komutanlar, kurtuluş parası ödeyerek dönebildiler.

- Benim ordum teşkilâtlı ve disiplinlidir. Bir şey olamaz.

- Zaman, açlık, hastalık, alışılmayan hava şatları disiplinli bir orduyu da parçalayıp dağıtabilir.

- Böyle şey olmaz.

- Tarih, yurdundan uzaklaşan her orduya bu sonu hazırlar. Tarihe saygı göstermeye karar vermiştik. Dördüncü felâket de bizim başımıza doğdu. Her an ölmek veya öldürmek için silâh elde bekliyoruz. Haçlılara karşı biz de İslâm birliğini kurmak zorunda kaldık. Evet bir mektup yazarı dahil, dört başlı bir felâket doğurdu.

- Bir Müslüman ile bir Hristiyan, İsa'ya ve onun emirlerine inanmayan ve İsa'nın merkadini kirleten bir kâfir ile bir Hristiyan nasıl anlaşır?

- Anlaştı bile.

- Kim? Benimle sen mi?

- Hayır, Hristiyan Bizans imparatoru ile Müslüman Selçuklu hükümdarı müşterek Latin, Cermen ve Katolik tehlikelerine karşı birleştiler.

- Yalan!

- Ne kadar zayıf çıktı ağzınızdan. Bu gerçeği ipuçları ile birlikte sizin önünüze sereceğim.

- Hemen ve şimdi öğrenmek istiyorum.

- İstanbul şehri içinde ve yarın akşam öğreneceksiniz.

- İstanbul'u mu fethediyoruz?

- Hayır gizlice ziyaret ediyoruz.

İSTANBUL'UN FETHİ

İmparator, Kadı Han'a itiraf etti:

- Senin her dediğin, beşinci bir İncil kitabı gibi karşımıza çıkıyor. Kadı Han, kırk sekiz saatte İstanbul'u fethettik. Askersiz, kı-lıçsız, savaşsız, patırtısız; yuf olsun kılıç çekmeden, kavga etmeden şehir fetheden enayilere.

- İmparatorum, kılıcınızı çekin ve kavgaya hazır olun. Yanakları yanından iki ok vınlayarak geçti. Arkalarındaki ağaca saplanarak, titremeye başladı.

Kılıcına el atmış iken, okların sesini duyunca Frederik Barbaros'un kafasını çevirip oklara bakmaya başladığını gören Kadı Han'ın tepesi attı:

- İmparatorum hiç ağaçta titreyen ok görmediniz mi? Yere yatın.

Barbaros'un hâlâ söz dinlemediğini görünce, ensesine basıp zorla yere çökertti. Sonra sadağından bir ok çekip gerdiği yaya yerleştirdi.

Kulakları ile gözlerini birleştirmiş gibi karanlıkları, dinleyip gözledi. Birden oku gönderdi. Karanlıklar içinden bir ses: "- Yandım!" diye bağırdı.

Ondan sonra kaçan birkaç ayak sesi, soluyan insanların nefes alışlarını duydular.

Tekrar, İstanbul, gecenin karanlıklarını üstüne çekti. Uykusuna yattı. Uzaklarda birkaç köpek havlıyor, ölüm sessizliğine bürünen şehrin henüz yaşadığını ve güneş doğarken tekrar canlanacağını ilân ediyordu.

Frederik Barbaros gerinerek kalktı, Kadı Han'a döndü:

- Bir daha ne olursa olsun beni yere eğilmeye zorlama.

- Kulağınızı yalayarak geçen okları seyredeyim derken bir ikincisi sizi bir daha doğrulmamak üzere yere yıkardı.

- Bir imparator ölüm karşısında bile eğilmez. Bunu öğrenemedin mi hakan dedenden?

- Burada artık imparator değilsiniz. Evet, imparator Edirne'de kaldı, burada yalnızca Frederik var. Kılıcından başka koruyucusu, yumruklarından başka ordusu olmayan, her imanı bütün Hristiyan gibi sıkıyı gördük mü, çıplak ayaklarına binip tabanlarını yağlayan bir Frederik.

- Otto, beni bu halde görse acaba ne yapardı Kadı Han?

- Otto'nun değil, asil Bizans imparatorunun görmesi daha acıklı sonuçlar doğurur. Ve önceden kararlaştırmıştık, burada Kadı Han yok, ben Kamik'im sen Firik'sin.

- Pekâlâ Karnik dostum. Şimdi oğlum Hanri, Bizans imparatorunu geri çağırmış mıdır dersin?

- Öyle olacaktı. Siz bir bahane ile kendisini İstanbul'a gönderdikten sonra biz de buraya geldik. İki gün sonra oğlunuz "Babam hastalandı" diye Bizans imparatorunu geri çağıracaktı. Herhalde çağırmıştır.

- İstanbul başsız kaldı. Basıp şehri alalım mı Ka... Ka... Karnik kardeş.

- Adım Ka... Ka... değil, Karnik.

- Daha pek dilim dönmüyor. Kimdi bu bizi okla şişlemek isteyen namussuz çakallar?

Bir tanıdık mı dersin? Yoksa yol kesen yabancılar mı?

- İkisi de olabilir. Burası Bizans, her kaza ve belâyı bekle Firik.

- Bu yeni adım hiç hoşuma gitmedi.

- İnsanoğlu herşeye alışır. Bizim okula geldik.

- Ne okulu? Beni İstanbul'a okula başlatmak için mi getirdin?

- Eski Yunanistan'da ve onun kötü taklidi olan Bizans'ta her şey kadınlar okulunda öğrenilir. Her erkeğin birkaç karısı vardır. Birisi aile kızıdır, anne olmak için yetiştirilir, yalnız çocukların anasıdır. Sağlıklı çocuklar doğurur, onları terbiye eder, büyütür. Diğerleri aşk karışıdır. Güzel dans eder, şarkı söyler, erkeklerin arasında oturur. Erkeğin her işinde akıl danışabileceği şekilde yetiştirilmiştir. Dans etmek, sevişmek ve süslenmekten başka işleri güçleri olmadığından bu üç işte sana da bana da hocalık edebilirler.

- İnsanın iki karısı nasıl olur?

- Birisinin nikâhını patrik kıyar. Bu nikâhlı, ölünceye kadar karışıdır. Ötekilerinin nikâhını Mama Fausta yapar; o da karşılıklı aşk sevgileri bitinceye kadar sürer.

- Yani ne kadar?

- İnsanın huyuna, suyuna, karşısındaki kadının cilvesine bağlı, on beş dakikadan, on beş yıla değin sürer.

- Çok ahlâksızsınız.

- Ben değil, Bizans şehri, İstanbul ahlâksız. Ve bu aşk ahlâksızlığı öteki siyasî, ticarî, dinî ahlâksızlıkların yanında pınar suyu gibi saf kalır.

- Sen Bizanslı düşmanısın.

- Sen de Bizans düşmanısın Roma imparatoru; fakat ben bu ahlâksızlıklar içinde Bizans'ı, civelek kızları, şarapları, serin suları, papaz kavgaları, Hipodrom'undaki at yarışları, yirmi dört saatte dört kez değişen havası, kocalarını aldatmayı ince bir sanat haline koymuş karıları ile birlikte severim.

- Aldatılan koca, günde dört kere değişen hava, her erkeğe aynı cilveyi sunan orospu kızlar, bunları nasıl sevebilirsin?

- Bizans, bir Almanya değildir. Burası gündoğusudur. Güneş bizimle birlikte her sabah burada doğar. Ben de bu iklimi severim. Düşmanıyım, fakat bir türlü elde edilemeyen bir sevgiliye karşı duyulan özlem düşmanlığı gibi bir şey.

- Bu şehir yıkılacaktır.

- Belki, fakat biz değil, siz yıkacaksınız.

- Niçin siz değil de biz.

- Çünkü Bizans her şeyi ile bize o kadar yakın ve her şeyi ile de size o kadar uzak ki, o yıkılmadan siz burada yaşayamazsınız.

-Siz?

- Bize gelince iş değişir. Bizans'a bütün kusurları ile birlikte âşıkız, insan kendisini aldatan karısını, haylaz oğlunu, huysuz atını nasıl kusurları ile birlikte severse... Böyle kötü bir aşk. Sözü uzatıp durma. İşte geldik.

- Nereye?

- Sizi evlendirmeye. Mama Fausta'nın konağı önündeyiz.

- Ben duvardan başka bir şey göremiyorum.

- Bizans'ta konakların sokağa penceresi yoktur. Odalar iç avluya bakar. Girelim çok beğeneceksiniz.

Kadı Han, iki-üç adam boyu duvar üstüne açılmış bodur meşe bir kapı önünde durdu.

Kapının ortasındaki arslan başı tokmağı tempolu bir şekilde vurdu. Beklediler.

İmparatorun, yeni sezebildiği kapı üstünde bir delik açıldı. Bir burun, iki sevimsiz göz, tatsız bir sesle sordu:

- Ne istiyorsunuz? Kadı Han, sırıttı:

- Mama Fausta'nın misafirleriyiz. Antakya'dan geliyoruz. Tatsız yüz kayboldu. Delik kapandı. İmparator sevindi:

- Seni içeriye alacaklar, demek seviyorlar.

- Burada paradan başka bir şey sevilmez. Şimdi içeride peşin olarak para gücümüzü sınayacaklar.

- Ne parası?

- İçeriye girmek için ayakbastı parası. Ayak bastıktan sonra da seçeceğimiz cümbüşün değerine göre eğlence ve aşk parası.

- Ne isterlerse vermek zorunda mıyız?

- Evet, Bizans'ta her şey pazarlıkla alınır ama, aşk peşin ve pazarlıksız satılır.

Açılan kapıdan içeriye girdiler. Çınar ve akasya ağaçlarının sihirli ılık gölgeler attığı yollan, renkli çakıl taşları süslemiş bir avludan geçerek renkli camlarla ayrılmış bir taşlığa geldiler.

Açılan kapı önünde kendilerini ipek tüllere bürünmüş, en büyüğü on beş yaşında melekler gibi güzel ve masum yüzlü üç kız karşıladı. Ortadakinin elinde gümüş bir tepsi vardı.

Boynu bükük kız, tepsiyi ileriye uzatarak, bel kırdı.

Barbaros sordu:

- Bu kız ne istiyor?

- Önce ayakbastı parası verecektik ya?

- Ne parası?

- Önceden söylemiştim, yeni duymuş gibi suratıma ne bakıyorsun? Dörtbeş altın uçlan tepsiye.

- Niçin?

- Nikâh harçlığı.

- Pek mi lâzım?

- Buraya para vermeye geldik. Bizans'ta paradan başka bir şey sökmez. Sökül altınları.

- Alay mı ediyorsun? Ben yanımda para taşımam.

- Bir şey almak istersen?

- Ben memleketleri bile canım çekti mi alıveririm. Nerede kalmış para ile karı almak?

Hanri'nirv anasını üç şehirle, kırk at yükü altına, on sandık elmas ve yakuta karşılık aldım.

- Sen mi verdin yani?

- Yok canım, kraliçenin babası kızını almak şerefini lütfettiği için bana verdi.

- Bizans'ta bu sökmez, şimdi sen vereceksin. Senin vereceğin şereften pek anlamaz ki bu kızlar. Para vereceksin yahu, para, amma çingene şeysin. Elden gel.

- Bende bir metelik bile yok. Sen ver, borcum olsun, orduya dönünce öderim.

Kadı Han, içini çekerek elini koynuna soktu, çıkardığı kırmızı bir kesenin içinden birkaç altın alarak tepsiye koydu:

- Hey gidi Harun Reşit, dedi. Bu işe koyduğun sermayeyi nerelerde ve kimlerle yediğimi görsen bana ne derdin acaba?

Altınları alan kızlar baş kesip selâm vererek geri geri çıktılar. Barbaros kızdı:

- Sen beni ne sanıyorsun yahu? dedi. Ne söylenip duruyorsun? Harun Reşit kim?

Koyduğu sermaye ne?

- Harun Reşit, benim maliye bakanımın Bağdat'taki adı. Senden sızdıracağımız paralar için bu işe sermaye koymuştu.

- Ey ne oldu?

- Daha ne olsun? Üste para veriyoruz. Sende para kaptıracak göz var mı? İflâs ettik.

-Ka..Ka..

- Adım Karnik.

- Evet Karnik, sen benim kim olduğumu unutuyorsun. Benimle böyle iki gün birlikte geçirebilmek için kimler neler verirler, bilir misin? Sen bir nankör, insan değeri bilmez bir adamsın.

- Benim ne bildiğimin pek önemi yok Firik, sen şimdi Cermanyalı bir tüccarsın ve Bizans'ta tüccarların babasının adından çok kesesindeki altınlara bakarlar. Şimdi Harun Reşit'in altınlarına muhtaç olduğumuza ve bu altınlar da benim koynumda bulunduğuna göre, efendi benim, yanaşma sensin. Gözünü seveyim, ölmüş babanla, Edirne'deki ordunla övünüp durma, burada sökmez.

Bu sırada içeriye tamamen saçsız sakalsız kadınlar gibi entari giymiş bir adam girdi ve iki kavgacı dostun azıtmak üzere olan ağız dalaşını kesti.

Herhalde, altınları Kadı Han'ın tepsiye koyduğunu haber almış olacak ki, Frederik Barbaros'a sinek kovar gibi bir el selâmı verip, Kadı Han'ı secde ile karışık eteğini öper gibi selâmladı.

- Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz, konağım sizin gibi soylu insanları kabul etmekle nurlandi; ayrıca dul kalmış soylu kadınlarımız, babasını kaybetmiş bakire kızlarımı "Acaba beni beğenirler mi?" düşünce ve umudu içinde bayram ediyorlar.

Barbaros Kadı Han'ın kulağına eğildi:

- Bu karı ile mi evleneceğim? Bu karı, suyu kaçmış kabaklar gibi kurumuş kalmış, yahu!

- Bu adam, kadın değil.

- Sakalsız, bıyıksız erkek olur mu?

- Erkek de değil. Şimdi sus sonra anlatırım.

Sonra onların kulak fısıldayışlarını görünce, rahatsız etmemek için başını eğip bekleyen harem ağasına döndü:

- Biz konağınızın değerini bilenlerdeniz, kirya. Mama Fausta rahatsızlar mı?

- Kendileri sizi karşılamak şerefine eremedikleri için büyük bir üzüntü içindeler.

Belki kiryoslar unutmuşlar. Bu gece Paskalyadır. Büyük Karnaval var...

Birden bu haber, Frederik Barbaros'un nedense çok hoşuna gitti.

Ellerini bir çocuk gibi çırparak söze karıştı:

- Kılık kıyafet değiştirir, bir de maske takarız değil mi? Harem veya daha doğru deyimle aşk ağası büyük bir saygı ile eğildi.

- Konağımızda büyük bir eğlence var, emrederseniz siz de katılın. Şimdi kızlarımız sizi yıkar, yeni elbiselerinizi giydirir, beğeneceğiniz maskeleri getirirler.

KAZIKLI VOYVODANIN TUZAĞI

Kollarına torunları yerinde kızlar takmış takıştırmış, ziyafet salonuna doğru giderlerken, Frederik Barbaros dayanamayıp tekrar sordu:

- Kafam karıştı Karnik, peki, içeri giren o tüysüz dağ muşmulaları gibi buruşuk mahlûk kadın değil, erkek değil de neydi?

- Harem ağası, yani erkekliğini burarak almışlar. Bizans'ta kadınların hizmetine böyle danalar gibi burulup öküzleştirilmiş Harem ağaları bakar.

- Darılma ama ben bu işi de beğenmedim.

- Senin de hareminde yüzlerce genç kız cıvıldaşsa bu kumruları hangi atmacaya emanet edersin?

- Tevekkeli değil, sen kurt maskesi seçtin. Bir kocakarının arkasında da Frederik'in saklanacağı kimin aklına gelir. Biz İstanbul'a eğlenmeye mi geldik? Ne zaman işimize bakacağız? Koca ordu başsız kaldı. Önce iş...

- Önce seviş, sonra iş aynı yola çıkar.

Salona girdiler. Büyük imparator sarayları gibi duvar ve tavanlar yalnız mozaik resimlerle süslü idi. Fakat bu resimlerde, Hz. İsa ile Meryem yerine genç kızlar ve oğlanların aşk sahneleri canlandırılmıştı.

Kimse onların girişi ile ilgilenmedi.

Kollarındaki kızlar ikisini de yer sofrası başındaki kadife kaplı kerevetlere yatırdılar.

Sofranın üzerinden aldıkİarı kar içinde soğutulmuş üzümleri hanımelleri gibi narin ve gül kokulu parmaklan arasında iki ahbabımızın dudaklarına yerleştirdiler.

Frederik Barbaros'un:

- Galiba yanlışlıkla cennete geldik? diye alay etmesine kalmadan kendi adının geçtiğini duyarak kulakları gerilmiş yay kanatları gibi dikiliverdi.

Yüzünde zenci maskesi bulunan kocaman yeşil sarıklı bir Müslüman hocası:

- Acaba Frederik Barbaros, Paskalya günü ne kılığına girer? diye eğleniyordu.

Karşısında patrik kılığına girip, yüzüne bir genç kız maskesi takmış olan maskara:

- Paskalyadan, eğlenceden anlasa kendisine en yaraşacak kılık olan eşşoğlu eşşek kılığına girerdi, dedi.

Bu kaba şaka yer masası etrafında çevrelenen misafirlerin kahkaha makaralarını bırakmalarına sebep oldu.

Yerinden fırlamak üzere olan Barbaros'u sininin altından bir tekme atıp durduran Kadı Han da gülmeye başlayarak hocaya ' sordu:

- Ya Salâhaddin Eyyûbî buraya gelse ne kılığına girerdi? Hoca kılıklı adam, papaz kılıklı arkadaşına sordu:

- Ne kılığına girerdi?

Sonra bu şakayı da çok anlamlı bulmuşlar gibi kahkahalarla güldüler, billur şarap testilerinden birer bardak daha doldurup, Mama Fausta'dan birer geceliğine nikahladıkları genç kızlarından birer gerdan mezesi aldılar.

Sözleri kaba, halleri acemiceydi. Bu her yeri ince bir zarafetle bezenmiş eve yakışmıyorlardı. Fakat bu ummadıkları sözler ve hallerle

karşılaşan iki ahbap da işin sonunun nerelere kadar gideceğini merak etmeye başlamışlardı.

Sarhoşluk bu ya, kızlardan biri, papaz kılıklı bir gecelik kocasına sordu:

- Kocacığım sen papazdan çok hocaya benziyorsun, üstün bile hacıyağı kokuyor. Ters elbise mi verdiler sana yoksa?

- Bu iki satırlık soru hocalarla papazları o kadar güldürdü ki sonunda içlerinden biri gülmesini güçlükle keserek:

- Aslında da öyle şekerim dedi. Papazlar ve hocalar cüppeleri değiştirdik, biz sizden karnaval elbisesi almadık. Yalnız yüzümüze maske taktık.

Kadı Han, hoca kılıklı maskaraya döndü:

- Yani sayın pederim, siz bir papaz mısınız?

- Hayır efendi oğlum, bir metropolidim. Ya sen? Yanındaki kızlara bakılırsa yaman bir kurtsun.

- Biz eski kurduz pederim. Mama Fausta bizim elimizde doğdu. Hoca kılıklı, bir dudağı yerde bir dudağı gökte, yamyam zencisi maskeli, metropolit efendi gevrek gevrek güldü:

- Belki Mama'nın sayısını sayın anasının da bilemediği babalarından biri de sizsinizdir.

Bu kaba şakaya da, papazlar ve hocalar hep birlikte kahkaha makaralarını yaldızlı tavanlarda takırdatarak tekrar güldüler.

Kadı Han'ın sormasına meydan kalmadan sayın din adamlarının koynundaki kızlardan birisi bilgiç gözükmek kaygısı ile öttü:

- Metropolitlerle hocalar birleşti. Barbaros'la Rişar hapı yuttu.

Frederik Barbaros; hiç ummadığı bu buluşma ve konuşmanın gözlerinin önünden kaldırdığı siyaset perdesinin arkasında; "Acaba daha neler öğreneceğim?" diye hayretle düşünüyordu.

Hep Kadı Han'ın konuşup arkadaşının hiç konuşmadığını gören bir papaz sordu:

- Arkadaşınız dilsiz mi, ne iş görür?

- Hayır dini bütün bir Ortodokstur, siz pederlerini burada görünce belki dili tutuldu.

Domuz sürüleri güder, çobandır.

- Çok domuzu var mı bari?

- Yurdundakinin sayısını kendi de bilmez ama yanında her zaman kesilecek yüz bin kurbanlık bir sürü taşır.

- Politikadan anlamaz gibi hiç konuşmuyor.

- Eh, her domuz çobanı ne kadar anlarsa o da o kadar politikadan çakar. Hele Bizans kilisesinin ve kilise efendilerinin çevirdi-' ği veya çevirmekte olduğu ince ve karışık politikaya hiç aklı ermez de siz anlattıkça sersemleşiyor, sersemleştikçe de duyduğu zevkten dili tutuluyor.

Frederik Barbaros, yavaşça ve Almanca, Kadı Han'a:

- Senin ağzının payını sonra vermezsem bana da... Kadı Han, eliyle, Barbaros'un maskesini sıvazladı:

- Hele sen şimdi kendi ağzının payını al bir yol aziz kardeşim...

Sonra papazlara döndü:

- Arkadaşımın katışıksız bir Ortodoks olduğunu söylemiştim. "Müslüman hocalarla, Ortodoks babalarımız nasıl birleştiler, günah değil mi?" diye şaşıp kalıyor... Çoban bu, ince siyasetten ne anlar!

Bu konuşma, hoca kılıklılardan birinin hoşuna gitti. Döndü Frederik Barbaros'a sordu:

- Kocakarı maskeli dostum, adınızı bana bağışlayın.

- Firik.

- Firik evlâdım. Sana doğru yolu gösterecek, sana cennetin anahtarını daha hayatta iken verecek olan biz din adamları kimin vekiliyiz?

- Büyük Hristos'un.

- Pekâlâ büyük Hristos'un buyruklarına karşı "- Bunu niçin böyle yapıyorsun?" diye sorulur mu? Sorulamaz mı?

- Sorulamaz!

- O halde vekillerinin de her hareketinin altında gizli bir hikmet saklıdır ki, siz çobanlar bunu bilemezsiniz ve görünüşte size yanlış ve hatalı gibi gelen hareketlerimizin altında Ortodoksluğun büyük çıkarlarının gizlenmiş olduğunu bilemezsiniz.

Kadı Han:

- Nereden bilecek cahil çoban? diye söylendi. Fakat ayıp değil ya pederim, ben kulunuz da az çok politikadan çakar geçinirim. Müslüman hocalarla ne vakit ve niçin birleşildiğini bilemiyorum.

- Birkaç gün önce buraya Salâhaddin Eyyûbî'nin bir elçisi geldi. Haşmeti kadar, zekâsı da şehirlere, ülkelere, cihanlara sığmayan büyük imparatorumuz Vasileas İsak, İstanbul halkının ve Ortodoks kilisesinin arzularına hislerine uyarak Müslümanları İstanbul'a çağırıp bir anlaşma yaptılar.

Frederik Barbaros, heyecan ve sinirden kendini kaybetti:

- Salâhaddin Eyyûbî ile İsak mı bi.. bi... birleştiler diye kekeledi.

- Evet kiryos! Bizans ile Eyyûbîler birleşti.

- Fa... Fa... Fakat Haçlı ordusu Bizans imparatorunun mektubu üzerine Müslümanların elinden Rumları kurtarmaya gelmedi mi? Bu ne demek?

- İlk mektubu yazan Aleksi Komnen de yattığı mezardan yaptığı bu münasebetsiz davete çoktan pişman olmuştu.

- Neden? Neden ama?

- Hristos size akıl ve ince görüş ihsan etsin çoban evlâdım. Bizans'ta senin gibi enayi pek çıkmaz ama, sen bir Roma köpeğinin, kutsal kilisemiz tarafından aforoz edilmiş Katolik bir papazın buyruğuna girmişsin gibi geliyor bize.

Frederik'ten önce Kadı Han telâşla cevap verdi:

- Asla. Hristos bizi korusun. Şanlı ve kutsal patrikhanemizin parolasıdır. "İstanbul'da kardinal şapkası göreceğimize, Türk sarığı görmeyi daha uygun buluruz."

- Aferin oğlum. Sen arkadaşından daha ince kavrayışlısın.

- Öyleyimdir. O benim gibi İstanbul kaldırımlarının taşlarını yalamadı.

- Bizans'a ilk defa mı geliyor?

- Evet, ilk defa.

- Öyle ise politikayı bırakıp eğlencemize bakalım. Bir günde aşk öğrenilir ama, bir günde politika öğrenilemez.

- Soyunun kızlar.

Frederik Barbaros, boğuluyormuş gibi hırçın bir sesle sordu:

- Yani ben çoban, kabul, çobanlığıma aldığım kısa politika dersi sonunda ben de inandım amma din adamlarımızın, hele Bizanslı olmayan Müslüman hocaların genç kızlarla böyle bir evde hep birden göbek atmalarını cahil kafama bir türlü sığdıramadım. Bu da mı politika? Bunda da mı siyasî bir keramet var?

Hocalardan papaz kılığına girmiş biri kizdi:

- Amma kalın kafalısın yahu? Domuzlarından birisine anlarsak bu kadar dersi, çoktan hoct. olurdu. Bizans'ta her iş kadın parmağı ile biter.

- Domuz çobanlığından hocalığa bir derste çıkacak kadar ince kavrayışlı değilim. Hele siz benim onuruma birer kadeh daha içiniz. Kızlar din büyüklerimizin kadehlerini doldurun. Ve kendilerine birer de dudak mezesi verin.

Hocalar ve papazlar kahkahalarla güldüler.

- Şaraplara eyvallah ama mezeler haram.

- Evet çok cahilim. Gene bir cahillik ettim galiba. Niçin benim yanımdaki kızlar size haram da sizin yanınızdakiler helâl?

- Yahu sen toptan şehir, şenlik,görmemişsin.

- Öyleyimdir.

- Bu bizim yanımızdaki hurileri biz nikahladık. İyi bir Ortodoks veya Müslüman kendi ehlinden gayri, elin haram karısına yan bile bakmaz. Sizinkiler bize, bizimkiler size haram.

- Ya yarın akşam nikâhları tersine tazeler de bizimkiler sizin, sizinkiler bizimle evlenirlerse.

- Olmaz. Böyle ahlâksızlık olmaz. Buna, böyle bir ahlâksızlığa bu masum huriler de razı olmazlar. Bir mecliste eğlendik, arkadaş olduk. Biz sevgili karılarımızı yarın boşasak bile artık size nikâh düşmez. Öyle kocakarı maskesi ardından ağzını salak kukla ibişi gibi açmış ne bakıyorsun? İlk defa mı bir aşk konağına geldin nedir?

Kadı Han, Frederik Barbaros'un ensesine bir şaplak atarak, yüzünü sofraya yatırdı.

- Domuz çobanı! dedi. Ne anlayacak böyle ince siyaset ve aşk oyunlarından. Biz içelim ve bu paskalya gecesini şenlikle bitirelim.

- Bitirelim Kiryos Kirkor. Siz, dilinizden de belli, Ermenisiniz.

- Babam Ermeni, anam Rum.

- Dilinden belli dedik ya. Sen de mi öğrendin demek bu Müslümanlarla birleştiğimizi.

- Cahilliğimi yüzüme vurmayacağınızı bilsem evet diyeceğim. Hele Müslüman hocaların şarap içip Mama Fausta konağına onur vereceklerini düşümde görsem inanmazdım. Hocam sen nerelisin, sana kim derler?

- Benim kim olduğumdan sana ne?

- Güzel... Şimdi sizleri Sultan Salâhaddin demek Rum kızları ile evlenmek için buraya gönderdi.

- Bilginler, bir sultan da olsa, kimseden ders ve buyruk almaz. Biz buraya cami yapmaya, mescit açmaya ve burada gördüklerimizi kendilerine bildirmeye geldik.

Başka bir hoca:

- Yani senin anlayacağın, bize gelen Bizans elçisi anlaşmanın yapıldığını, Frederik Barbaros'un Edirne yakınlarında oyalandırıldı-ğını, Boğaz'dan geçerken de kayıklarının dibi delinip topunun sularda boğulacağını bildirdi. Öbür yandan Frenk ve İngiliz kralları da geliyormuş. Sultanımızı iki ateş arasında bıraktırmamak için her hafta bir atlı buradan haber götürerek sevgili Frederik Barbaros enayisinin nerelerde bulunduğunu ve ne yaptığını sultana bildirecek.

Frederik Barbaros, Kadı Han'a döndü:

- Benim gönlüm bulanmaya başladı, dedi. Şaraplar başıma vurmaya başladı. Kalksak mı?

Şimdiye kadar görmedikleri bir köşeden garip bir ses geldi:

- Gönlünüz bulandı ise işkembenizi deliverelim sayın domuzlar babası.

- Bu da kim?

Evet, bu yeni ve sert sesin sahibi de kimdi?

Sesin geldiği yana baktılar. Hocaların kavuklarının arasında Karadağ beyleri gibi giyinmiş yüzü maskeli bir adam maskesinin deliklerinden Kadı Han'la, Frederik Barbaros'a, kanlı gözleriyle, onları yemek istermiş gibi bakıyordu.

Frederik Barbaros:

- Ne oluyor Kadı Han? diye boğuk bir sesle sordu. Her şeyi kaybettiğini hissetmişti.

Soğuk bir ölüm rüzgârının kuyruksokumundan esip geçtiğini seziyordu.

Kadı Han Barbaros'un kendisinin yardımıyla bir tuzağa düşürüldüğünü sandığını anlayarak, dişleri arasından mırıldandı:

- Sininin altından kılıcını çek, kavgaya hazır ol. Maskeni sakın açma.

- İkimiz kavga mı edeceğiz şimdi burada?

- Zora kalırsak, evet.

- Tuzağa düşürüldük değil mi?

- Öyle görünüyor.

- Korkmuyorsun ama?

- Senin yanında korkulmaz.

- Ben de Kadı Han'ın yanında korkulmayacağını bilenlerdenim.

Tarihin cesaret ve kuvvetlerini öve öve bitiremediği iki savaş kurdu masanın altında birbirlerinin elini sıktılar.

Ortaya koca bir söz attığı halde, hâlâ cevap alamadığını gören Balkan elbiseli yabancı Kadı Han ile Barbaros'un korktuklarını sanarak, büsbütün şımardı:

- Ne o?! diye alay etti. Pek mi şaştınız? Bir saattir sayın pederlerimizle alay ederken böyle şaşkın kazlara benzemiyordunuz.

Ne oldu ise bu sözden sonra oldu.

"Şaşkın kaz" sözüne içerleyen Frederik Barbaros'un:

- Kaz çobanı sana derler kuyruksuz hergele! diye kudurmuş bir arslan gibi kükreyerek yerinden fırlaması ile hocaların, papazların üstünden uçup adamın gırtlağına yapışması bir oldu.

Fakat, Kadı Han, böyle batakhane tuzaklarına çok düşmüş ve bu gibi yerlerde kurtuluşun nereden ve nasıl olduğunu bilenlerden olduğu için soğukkanlılığını bozmadan karnına sakladığı eğri palasını bir şimşek hızı ile çekip siniyi bir tekmede havaya atarak:

- Ölümden korkan açılsın! diye bağırdı.

Bu hareketi ile maskelerin altındaki hoca ve papazların sahici ile yalancısını ayırmak istemişti. Bu oyun tuttu. Sahici papazlarla hocalar bir gecelik karıları ile birlikte odanın kapısına doğru kaçıştılar. Sininin çevresi boşaldı. Bu anda da Frederik Barbaros, Balkanlı maskaranın göğsüne binmiş ikisi birden yerde yuvarlanmaya başlamışlardı.

Her dönüşlerinde, bir billur sürahi ve çiçeklik tuzla buz oluyordu.

Aynı anda perdeler arkasından yalın kılıç beş on maskeli savaşçı fırladı ve Kadı Han'ı sarmak için çevresine doğru koşmak istediler.

Kavganın her çeşitinde pişmiş olan Kadı Han, tehlikeyi sezerek bir atılışta adamları önledi, yollarını kesti.

- Hey! dedi. Acemi çaylaklar! Çevremi sarmadan beni yenemeyeceğinizi biliyorsunuz da sayınızın azlığından niye haberiniz yok?

Atıldı, Attilâ'nın altın yaldızlı elmas parıltısı palası havada çaktı, birkaç omzu yardı ama adamlar ilerleyeceklerine perdelere doğru gerilediler.

O zaman Kadı Han'ın aklına ikinci büyük tehlike geldi.

- O herifi bırak, kapıyı tut Firik! diye haykırdı.

Atıldı, bu sefer omuz gösterip baldırları çırptığından iki kişiyi yere yıktı.

Arkasından bir şimşek bakış attı. Frederik Barbaros, "Firik" diye bağrışını ya duymamış, ya bu adı benimsemediği için kendisine söylendiğini anlamamıştı. Hâlâ yerlerde yuvarlanıyorlardı. Tehlike büyüyordu.

Tekrar:

- Kapıyı tut Barbaros. O herifi bırak! diye haykırdı:

Bu acıklı ve ümitsiz ihtar, Frederik Barbaros'un aklını başına getirdi.

- Ha!.. Ben! Sahi!., diye homurdandı. Bir dirsekte boğuştuğu maskeli düşmanı geri fırlattı. Sağ elinde kılıcı, sol elinde kaması sıçradı, kapıyı tuttu ve sevinçle haykırdı.

O zaman, Kadı Han bir hamle daha yaptı, ilk aldıkları buyruğa uyan yeni uğraş düzeninin değiştiğini kestirmekten aciz, maskeli savaşçılar tekrar perdelere doğru gerilediler.

Bu anı kollayan Kadı Han, değme cambazın şaşkınlıktan donacağı bir hızla havada iki parende attı. Sinilerin üstünden uçtu. Elinde kılıcı kapının önünde Frederik Barbaros'un yanına dikiliverdi:

- Maskeni sıkı tut! diye tekrar emrederken, kendi kurt maskesini bir tutuşta çekip yere attı.

Bu sırada, Balkan beyi kılıklı adam da yerinden kalkmıştı:

- Teslim olun. Ölümden sizi hiçbir kimse kurtaramaz, konak iki bin varenk ile sarılı, diye haykırdı.

Kadı Han güldü:

- İki bin varenk? Bizans imparatoru muhafız alayı hep burada demek. Az değil mi? İki bin asker bizi tanıdığına göre az gelir... Yazık olacak yoksullara. Sen teslim ol ve düşün ki bu teslim oluşunla işkence edilmekten kurtulacak, yalnız asılacaksın.

- Ölüm geliyor, alayın sırası değil. Bu konak kavgaları kır kavgalarına benzemez tarla faresi. Teslim olun. Yoksa ölüm...

- Amma enayisin be. Sen kavgadan anlasan kapıyı önceden tutardın. Kapıyı biz tutuyoruz, kumanda bizde. Hele bir yanımdaki maskesini çıkarsın, sen o zaman seyret gümbürtüyü.

- Çıkaramaz. Bu daha büyük bir tehlike olur.

- Sen onu iyi tanıyor gibisin. Tehlikeden yılmadığını bilirsin. Maskeli adam kızdı.

Adamlarına:

- Biriniz camları kırıp dışarı işaret versin, diye buyurdu. Diğerleriniz ileri atılın.

Karşınızda duranlara ölüm.

Sayıları on - on beş kadar vardı. Fakat bu sayı çokluğu ne Kadı Han'ı ne Frederik Barbaros'u ürkütmüyordu.

Çatışma başlar başlamaz bu iki kavga kurdunun yanına sokulmanın güçlüğü tekrar meydana çıktı.

Vuruyor, vurunca da koparıyor; enli, uzun kılıçları ve uzun kollarıyla yanlarına adam sokmuyorlardı.

Kadı Han neşelenmişti, Frederik Barbaros'a:

- Bak hocam seninle gezmek beni pek sarmıyordu ama, seninle omuz omuza kavga etmenin zevkini ölünceye kadar unutamayacağım, dedi.

Karşıdaki maskeli, bu küstah sözleri duymuştu:

- Şimdi öleceğine göre bu zevkli anda cehennemi boylarsın, dedi.

Sonra adamlarına döndü:

- Bu kendini beğenmiş kabadayılara bir savaş dersi verelim, ikiniz geri çekilip yaylarınızı kurun. Domuz avlar gibi, okla önünde durmakla övündükleri kapılara çivileyelim itleri.

Bu şekil bir savaş iki ahbabın akıllarına gelmemişti. Kadı Han tekrar ileri bir hamle yapıp bir kişiyi daha saf dışı yaparken, Barbaros'a:

- Kapıdan sıvışalım, dedi. Bizans'ta Bizans usulü kavga edilir. Sıvışalım.

Fakat kapılar kendiliğinden açıldı. Ellerinde kementler, kılıçlar sayısız harem ağası odaya doldu.

Kalabalığın başında çok alımlı, kraliçeye benzer bir kadın duruyordu.

Canı sıkılmış gibi kaşları çatıktı.

Önce Kadı Han'a kırgın bir sesle:

- Bu sefer büsbütün habersiz geldiniz Kadı hazretleri, dedi. Sonra Frederik Barbaros'a döndü, bir imparatoru selâmlayan, kraliçe edası ile belini kırıp baş kesti. Ancak karşısındakinin duyabileceği bir sesle:

- Konağımıza şeref verdiniz majeste, dedi. Teşrifinizi haber alamayan cariyenizi suçlu bulmayacağınızı umarım.

Tekrar, yüzü maskeli, Balkan beyine döndü:

- Kiryos, kavga etmek için yanlış bir meydan seçmişsiniz. Hele düşman olarak, yalnız konağıma değil, Bizans'a bile şeref veren böyle iki

asilzadenin karşısına geçmekle de ayrı bir hata işlediniz.

- Bizans imparatorunun emriyle burada bulunuyorum. Karşı durmayın.

- Bizans imparatoruna söyleyin, emri burada geçmez, kalp olarak bastırdığı altınlarına benzer.

Sonra belindeki ipek kuşağa asılı kesesine el attı, bir avuç altın alarak Balkan beyi kılıklı maskaranın önüne attı:

- Buyurun, bu tuzağı kurmak için adamlarıma verdiğiniz paraları alın ve çekilin.

- Biz işini bitirmeden gidenlerden değiliz.

- Yani n'olacak?

- Bu iki sersemi ya diri, ya ölü birlikte alıp gideceğiz. Konağınız bu iş için tarafımdan kiralanmıştır. Siz çekilin ortadan.

Mama Fausta, alay etti:

- Kalo pedi (güzel çocuk) ben ortadan senin hayatına dokunmasınlar diye çekilmiyorum. Öyle görüyorum ki savaş yerini olduğu gibi düşmanlarını da seçmesini beceremeyecek kadar toysun.

Bu asilzadelerden yalnız biri, senin gibi bir küfe sersemi devirip suyunu çıkarır, hem bir solukta. Kadı Han, dişlerini gıcırdattı:

- Ben bu sersem ayran budalasını şimdi tanıdım Fausta. Onunla görülecek eski bir hesabım var. Sen şöyle bir açıl ve ucu sivri bir kazık hazırla.

Sonra yüzü maskeli adama seslendi:

- Kazıklı Voyvoda!.. Şanına lâyık bir şekilde kazıklanmış olarak ölmelidir.

Bu açık meydan okumaya rağmen yabancı, yüzündeki maskeyi çıkarmadı.

- Hele bir kapışalım da imparatorlar soytarısı, diye homurdandı. Kim kimi kazıklayacak o zaman görürüz.

Mama Fausta'nm bu kavganın sonundan hiç de şüphesi yokmuş gibi bir hali vardı.

Gülerek, maskeli Balkanh'ya:

- Pekâlâ kapışın, ama yalnız ikiniz.

- Evet yalnız ikimiz, ben de öyle istiyorum.

- Adamlarına söyle çekilsinler...

Yabancı, kargı, kılıç ve gerilmiş yayları ile kavganın başlamasını bekleyen adamlarına döndü. Balkanlarda konuşulan lisanla bir buyruk verdi.

Fakat, Mama Fausta kızdı:

- İslav dili de bilirim. Adamlarına söyle, aranızdaki savaş bitene kadar bir şeye karışmayacaklar.

Sonra Kadı Han'a döndü:

- Konağımda kan dökülmesinden hoşlanmam Kadı Han, dedi, şu herifin işini kuru kuruya kansız bitiriver.

- Pekâlâ kirya.

Sonra Balkanlıya döndü:

- Yaklaş bakalım kazıklar kralı. Kan dökülmemesi hakkında büyük emir aldık.

- Geliyorum cadılar padişahı.

Yüzü -maskeli adamın, Kazıklı Voyvoda adıyla anılmış Dük Leopold olduğunu anlayan İmparator Frederik Barbaros:

- Leopold! diye haykırdı. İmparatoruna hiyanet ettin. Bu kavgadan sağ çıksan bile seni ordunun içinden kovuyorum. Lânetli karga.

Fakat Leopold cevap verecek durumda değildi. Kadı Han, elde kılıç, karşısına dikilmişti bile:

- Bak Leopold, dedi. Sen kılıçla, hele böyle Attilâ gibi kahraman bir hakanın kılıcı ile ölmeye lâyık bir erkek değilsin.

Maskeli yabancı, Kadı Han'ın saldırışını, kılıcı ile önleyerek gürledi:

- Kılıcın gibi senin de sahte kahramanlığın şimdi ortaya çıkacak han bozuntusu.

- Hocana karşı ağzını bozuyorsun. Demek yeni bir derse daha ihtiyacın var. Kargı, kalkan oyununda verdiğim cirit dersi sana bir şeyler öğretmemiş.

- Senin uzaktan vurup kaçan bir kalleş olduğunu öğretti.

- Ya öyle demek. Yazık, bugünkü dersimiz, bana öyle geliyor ki ikinci ve son dersimiz, önce kılıç talimi.

- Yerin dibine gir cehennem zebanisi.

- Evet zebaniyim, ama gösterdiğim yararlıklar, karşısında her üç peygamber de bana, Tanrı önünde yalvarıp benim cennete girmemi sağlayacaklar. Sen cehenneme gideceğine göre bu son görüşmemiz ve son dersimiz. Birinci ders birinci fasıl... Kılıç oyununda bir adamın yüzündeki maske tereyağından kıl çeker gibi nasıl alınır? Ne dedin? Bu dersi biliyorum dedin galiba... Bir şey söylemedin mi? Leopold, acemi berber önünde tepinen arsız çocuklar gibi kıpırdanıp durma, bir yerin kesilecek.

Mama Fausta kan dökülmesin diye emir verdi. Üçe kadar sayacağım... Üç dedim mi masken düşecek, yalancı dük, sahici düdük hazretleri. Bir...

Kadı Han saldırdı. Leopold korunmak için kılıcını siper etti.

- İki!.. İp koptu. Üç, maske düştü... Hayır, Atlı Han'ın kılıcına yapıştı. Aman ne sıvışık şey. Maske değil sinek kâğıdı.

Yabancının maskesi Kadı Han'ın kılıcı ucunda asılı duruyordu. Silkip yere attı.

Maskenin altından Dük Leopold'un sırtlanları andıran sivri yüzü sırıttı. Fakat artık bu yüzde eski kan ve can yoktu. Rengi kirli yeşilimsi bir hal almıştı. Şakağından aşağı ufak bir kan sızıyordu.

Kadı Han'ı boş buldum sanarak atıldı. Fakat bu atılışı, kılıcı ile kesen Kadı Han, Leopold'u bileğiyle iterek üç adım geri fırlattı.

- Ders bitmeden hocana el kaldırma Leopold! Arsızlık edip de tepinmesen yüzün çizilmeyecekti. Mama Fausta kan istemiyor. Söz verdik, erkek sözünde durur. Ne o?..

Sen "ben erkek değilim mi" diyorsun? Doğru, unuttum, sen erkek değilsin, sen bir kancıksın... İnsanlara yüzünde maske ile saldırırsın... Dersimize devam. Kılıç dersi ikinci fasıl... Bir acemi enayinin gene tereyağından kıl çeker gibi, kan akıtmadan incitmeden elinden kılıcı nasıl alınır?... Tekrar üçe kadar sayacağım. Üç dedim mi hapı yutacaksın, kılıcın elinden gidecek... Ne o, hocana inanmıyorsun demek? Hele o terbiyesiz ve hırçın hareketler... Yapma! Kan çıkacak... Bir, karşındakinin göğsüne saldırırsın, hıyar tohufhu ne yapar? Kendi kılıcını geri çeker siper alır... Vay, enayi vay!.. İki, kendi kılıcını hızla sol eline alırsın. Üç, soldan sağa bileğine vur... Kılıç uçtu, kılıç havada geliyor. Tutun, Tamam. Aferin Leopold, bu ikinci dersi iyi basardın kan çıkmadı.

Sonra, hırsından ve şaşkınlığından baygınlıklar geçiren Leopold'un kılıcı elinde kendisini hayret ve takdirle seyreden Frederik Barbaros'a döndü. Başı ile saygılı bir selâm verdi. Tekrar Mama Fausta'ya döndü, elindeki kılıcı bir hokkabaz ustalığı ile atarak ayakları ucunda bir haç gibi dikiverdi.

- Pek kavgalı ve şerefli tarihî bir değeri yoksa da, müzenizi bir "Kahpenin kılıcı" namı altında süsleyebilir.

Ellerini ovuşturup ölümü bekleyen Leopold'a döndü:

- Aferin Kazıklı, pardon, Kazıksız Voyvoda, artık bugün yediğin ve daha da yiyeceğin kazıklar, sende ne kazık atacak, ne de kazıklayacak hal bırakacak. Temizlik... Üçüncü ders.. Ne o, neye korktun öyle? Bir şey mi var bende, neye öyle kurbanlık danalar gibi bana bakıyorsun? Affedersin, ben kılıcımı atmamışım, sen de şimdi, senin eski köhnemiş usulüne göre benim kılıcımla, senin kı-lıçsız göğsünü deleceğimi sanıyorsun? Ne sersemlik? Leopold karşımda titreyen sayısı belirsiz adamlardan sonuncusu olarak bil ki Atlı Han'ın kılıcı, silâhsız bir serseriye dokunarak kirlenmemiştir ve kirlenmeyecek de... Al. Tut.

Kılıcı attı, kılıç Leopold'un ayakları ucuna dikiliverdi.

- Ne o bir şey mi söyledin. "Bu kılıç Atlı Han'ın değil mi?" diyorsun? Olsun ne çıkar?

Gene de bir han kılıcı ya. Ha Atlı Han'ın, ha Kadı Han'ın... Gelelim üçüncü dersimize.

Bu dersimiz genel istek üzerine veriliyor. "Bir pırasa yahut fasulye sırığı kan dökmeden konaktan dışarı nasıl atılır?" dersi: Amma da uzun isimli ders. Fakat sen gam çekme, ders adından daha kısa sürecek... Güreş dersi... Bilir misin?

Leopold, gıcırdarken kırılacakmış gibi sesler çıkaran dişleri arasından homurdandı:

- Senin ölümünün benim elimden olacağını iyi biliyorum. Birden atıldı, Kadı Han'ın kafasını kaptı ve sevinçle haykırdı:

- Bu da üçüncü ders hergeleler hakanı, boğmaca dersi.

Acaba Kadı Han'ı faka mı bastırmıştı? Koca savaşçının sesi kesilmiş, kollan ve gövdesi kıpırdamıyordu.

Leopold sevinç çığlıkları atarak Kadı Han'ın başını çökertmek için üstünde zıplıyordu.

- Bu da üçüncü ders ikinci fasıl. Boğulan bir kurbağanın son hırıltısı. Bu da üçüncü fasıl... Bu da dördüncü fasıl, bir cadının kıkırdayışı.

Birden:

- Yeter be diye bir ses gürledi, sevincinden iki ayaklan ile havaya sıçrayıp Kadı Han'a abanan Leopold, ayaklarının üçüncü seferde yere değmediğini dehşetle gördü.

Ayakları havada iken, bilek hizalarından bir tekme yemişler ve dingili kırılmış araba tekerlekleri gibi boşalıvermişlerdi.

Terazisinin bozulduğunu görünce Leopold elleri ile bir yere tutunmak için Kadı Han'ı bıraktı. Bırakması ile de birlikte kulak tozlarında şimşek gibi iki tokadın patladığını duyması bir oldu.

Kadı Han kızmıştı:

- Vay! Kendini bilmez kuyruksuz hergele vay! diye ağzı köpürmüş bağırıyordu. Sen sahiden fasulye sırığısın yahu. Hiç insan hocasına el kaldırır, sonra da hıyarlığını günlüğe kullanıp böyle kibar seyirciler önünde, acemi çaylaklar gibi tepinir durur mu?

Ne ise üçüncü dersin, ikinci faslına gelmiştik, acemi düşman kafa kol kapayım derse sen bir çengel takar yere çakarsın... Üçüncü fasıl... Ne oldu? Yerden kalkamıyor musun? Bir çengelde hapı yuttun mu? Yazık, tatlı ve gösterişli bir ders olacaktı, yarıda kaldı güreş dersimiz.

Sonra Mama Fausta'ya döndü:

- Emriniz kirya? dedi. Bu acemi çaylakta ne ders, ne de nefes alacak hal kalmadı.

Fausta'nın Frederik Barbaros'a baktığını görünce kendisi de o tarafa döndü. Saygı ile eğildi.

- Emriniz majeste? Frederik Barbaros:

- Dışarı at köpeği! diye kesin bir emir verdi.

Bu emrin ağızdan çıkması ile birlikte Kadı Han koştu, gerek başına gelenlerin verdiği şaşkınlıktan,-gerek yere düşerken geçirdiği sarsıntıdan sersem sersem bakman, Leopold'u tuttuğu gibi kaldırdı, şangur şungur pencereden dışarı fırlattı, attı.

Leopold havada uçarken, Frederik Barbaros:

- Dük, bir daha ne seni, ne de başka bir Balkanlı askeri, ordunun arasında görmeyeyim, diye haykırdı. Bana ve dedelerime bu gücü kazandıran Cermen ordusu bize yeter.

BİR ALMAN GİBİ ASKER, BİR BİZANSLI GİBİ SİYASÎ

Bu alçaklığı, bu dönekliği Frederik Barbaros yalayıp yutar mı sanıyorlar bu domuzlar Kadı Han?

- Onlar yaldızlı dolmaları önünüze atarlar, yutmak yutmamak haşmetlû imparatorumuzun bileceği iştir.

- Yutmadım öyleyse.

- Evet majeste.

- Kadı Han, Edirne'ye İstanbul mu yakın, Kudüs mü?

- İstanbul çok daha yakın devletlûm.

- Öyle ise Alman orduları İstanbul'u almak için yarın sabah buraya doğru yürüyüşe geçiyor.

Tatlı sesi ile Mama Fausta:

- Yuttuğunuza şimdi ben de kandım majeste, dedi. Frederik Barbaros kızdı.

- Neyi yuttuğuma?

- Yaldızlı dolmaları.

- Yani İstanbul'a ordularımı sokmayayım mı?

Dük Leopold'un pencereden uçuşundan sonra Mama Fausta, Kadı Han, Frederik Barbaros ayrı bir salona çekilmiş konuşuyorlardı.

Bu salonda ne kız vardı, ne kırmızı şarap, bu salonda Bizans imparatorluğunun ve Haçlı ordularının tarihi konuşuluyordu.

Şimdi okuyucu da görecek ki, bu konuşma sonunda Bizans imparatorluğunun dayandığı son çürük direğe bir balta vurulacak ve tarih sayfalarında bir Bizans imparatorluğu, daha iki yüz elli yıl gözükecek ama bu, artık Konstantin'in kurduğu Büyük Roma İmparatorluğunun gündoğusundaki parçası değildir.

Frederik Barbaros'un:

"- Yani İstanbul'a ordularımı sokmayayım mı?" şeklinde Mama Fausta'ya sorduğu suale Kadı Han cevap verdi:

- İmparator hazretleri, İstanbul'a Alman ordusunu niçin sokacaklar?

- Bu ikiyüzlü İsak köpeğine Alman imparatoru ile eğlenilemeyeceğini göstermek için...

- Koca Alman ordusu, yüz bin kişi ile İstanbul'u almak veya İsak'ı Ayasofya meydanında asmak için mi yola çıktı?

- Yani ne demek istiyorsun?

- Burada usuldür, "Tazıyı her gördüğü kuşa koşturup yorma" derler. Her ne kadar ordunuz bir tazı değilse de bir ava çıktığına göre yolda her gördüğü karganın peşinden koşarsa, hedefine vardığı vakit bacaklarında koşacak derman kalmaz.

- Bu ne demek?

- Bu şu demektir? Sizin bir kaprisiniz uğruna büyük bir ordu küçük bir av ile yetinecek. Buna siyaset hatası derler. Müsaade ederseniz sizin, yani Almanların hakkında beliren bir görüşümü arz edeyim.

- Müsaade ettim.

- İyi asker Almanya'dan, iyi politikacı Bizans'tan çıkar.

- Ne demek istiyorsun yahu? Sözü uzatma.

- Bırakın politika işlerinizi Mama Fausta çevirsinler, ordu kuvveti ile kazanılamayacak şeyleri politika kazansın.

- Yani Bizanslı bir kadın tellâlı bana savaşmadan İstanbul'u hediye mi edecek? Neler konuşuyorsun sen Kadı Han?

- Bizans'ta her şey kadın eli ile döner. Bizanslının belinden yukarısını Ortodoks papazları, belinden aşağısını kadınlar idare eder. Mama Fausta kadınların imparatoriçesidir. Kendisine vasilisya derler. Burada kadınlar, zevk, sefa, cümbüş, kumar düşkünü Bizans erkeklerinin eğlenmesine yardım ederler, erkekler de kadınların ipek elbiselerine, elmas, yakut hırsına yetişecek hazineleri kazandırabilmek için akla gelen, gelmeyen her türlü alçaklığı, baba katilliğinden, genç ve körpe çocuklarını satmaya varıncaya kadar her türlü ahlâksızlığı göze alırlar.

Bizans'ta vicdandan, namustan tutun da genç kız bekâretinden, valiliklere, hatta patrik makamına, imparatorluk tacına kadar her şey satılıktır.

Mama Fausta, Kadı Han'ın sözünü kesti:

- Uzun ve tatsız konuştu, ama neyse, sonunda asıl gerçeğe gelebildi. Haşmetlû imparatorum, ben cariyeniz size hizmetten şeref duyacağım, lütfediniz, hizmetimi kabul buyurunuz.

- Ne gibi hizmet? Ben para ile kadın satın almaktan hoşlanmam.

- Bizans'a ordunuzu yürütmeyecek miydiniz?

- Evet.

- Bundan kasdiniz ne idi?

- Bana ihanet eden, beni aldattığını sanan İsak köpeğini bacağından asmak.

- Kaça satın alıyorsunuz?

- Neyi?

- Eski Bizans imparatoru İsak köpeğinin cesedini.

- İsak, konağmızdaymış gibi konuşuyorsunuz.

- Konağımdaki, şerefleri ve adları tarihlere yazılmış ve yazılacak birçok soylu kişiyi biraz sonra ellerinizi öperlerken görünce bu düşüncenizde hata ettiğinizi anlayacaksınız.

- Evet ben Roma imparatoru da burada bulunduğuma göre...

- Evet! Kaça satın alıyorsunuz?

- Askerlerimin kanı dökülmemek şartıyla biçeceğiniz fiyatı şimdiden kabul ediyorum.

- Pekâlâ. Bu pazarlıktan memnun kalacaksınız. Size büyük bir konak oyunu seyrettireceğim. Bu çeşit oyunu seyretmek, her imparatora nasip olmaz. Bizans'ta vasileaslar nasıl değişir? Kanlı oyun üç bölüm, birinci bölüm başlıyor.

Mama Fausta, önlerindeki mermer masa üzerinden tahtadan garip bir alet alıp birkaç kere döndürdü. Zırıltılı garip sesler çıktı. Frederik Barbaros, Kadı Han'a sordu:

- Elindeki zırıltı nedir?

- Biz kocakarı zırıltısı deriz. Bizanslılar "Hayusider" derler. Bizans'ta Hipodrom'da seyirciler tuttukları rengi bu aleti döndürerek alkışlarlar,

kiliselerde çan veya insan sesi yerine bu aletler halkı dua etmeye çağırır sayın imparatorum.

- Birdenbire sen de inceldin, kibarlaştın, yoksa Bizans'ın havasından mı? Benimle, "Haşmetlûm", "Sayın İmparatorum", "Köleniz" gibi içi riya dolu sözleri kullanmadan konuşamıyorsun.

- Burada imparator olduğunuzu bildirdik. Artık arkadaş değiliz. Müsaade edin de böyle konuşayım. Bizans'ta kölesi, cariyesi, aç köpeği, çanakyalayıcısı olmayan, halkın arasına girip halka benzeyen imparatoru kimse iplemez.

Bu sözler bitmeden kapı açıldı. Elinde küçük bir çocukla genç bir Bizanslı içeriye girip Mama Fausta'yi saygı ile selâmladı. Fausta, yeni gelenleri tanıttı.

- Bizans imparatoru İsak Lanj'ın oğlu ve kardeşi Aleksi. İmparatorum, ayaklarınıza yüz sürmek için müsaadenizi dileniyorlar.

Barbaros daha "Ne oluyor?" demeye kalmadan, ikisi birden oltadan kurtulup denize can atan torik balıkları gibi Alman imparatorunun ayaklarına doğru kendilerini attılar.

Ağlayıp, dövünerek acıklı kilise ilâhileri okur gibi ulumaya başladılar. Sanki bir sürü analarını kaybetmiş aç köpek enciği gelmiş de, insan taklidi seslerle maval okuyorlarmış gibi bir iniltidir koptu.

Frederik Barbaros'un tepesi attı, aslında kırmızı olan yüzü büsbütün kızardı, morluğa kadar yükseldi:

- Bu çocuk da kim? Niye inletiyorsunuz be? Ne namussuz memlekete düştüm, büyük Allahım?

Mama Fausta:

- Eski imparator İsak'ın oğlu küçük Aleksi, dedi.

- İmparator İsak öldü mü?

- Hayır az sonra ölümden beter olacak.

—Bunu çocuğa söyleyip de ağlatmakta ne fayda var?

- Çocuk babası için ağlamıyor.

Az önce ciyak ciyak bağırıp çağıran velet, kendisi için konuşulduğunu anlayınca birden sustu, sanki gözleri, elleri, burnu, hulâsa tekmil gövdesi ile kulak kesilmişti.

Frederik sordu:

- Babasının yerine mi geçecek?

- Hayır, amcası Aleksi babasının yerine geçecek?

Çocuk Aleksi bu sözleri duyar duymaz tekrar ağlamaya, Frederik Barbaros'a yalvarmaya başladı.

- Sayın imparatorum, bana dokunmasınlar. Alçak ve namussuz babamın günahlarını niçin ben çekeyim? Sen ki Hristos'un en büyük ve sadık vekilisin. Benim gözlerimi oymasınlar, benim erkekliğimi burmasınlar ne olur? Emredin bana kıymasınlar.

Küçük çocuğun bu acıklı hali Frederik Barbaros'un yüreğini kabarttı.

- Bu çocuğun söyledikleri doğru mu? Veledin amcası; saygı ile baş kesti.

- Evet imparatorum, dedi: Çocuk büyür, babasının yerini almak ister. Şimdiden bunu önlemek için gözleri oyulur, erkekliği burulur.

Velet tepinerek ağlama perdesini yükseltti, bir uluma haline getirdi. Amcasının eteğine yapıştı.

- Bana kıyma büyük amcacığım, asil amcacığım, ölünceye kadar senin kapında azat kabul etmez kölen olayım, canım amcacığım.

Fakat sevgili amcası, yeğeninin suratına korkunç bir tokat atıp:

- Sus pis yumurcak! diye haykırdı. Çeneni kes, yoksa seni şimdi boğarım.

Amcanın gözleri kan çanağından fırlayan mermer bilyeler gibi kanlı ve korkunç bir hal almıştı. Yumurcak korkusundan sustu.

Amcası da koştu. Frederik Barbaros'un ayaklarını tekrar tekrar yaladı, yağladı denecek bir şekilde öptü. Secdeye vardı.

- Bizans'a şeref verdiğinizi bildik ve anladık Roma'nın, dünyaların, yıldızların ve semaların kralı büyük Frederik Barbaros, diye inledi.

Barbaros boş bulundu:

- Kim haber verdi?

- Kim haber vermedi ki büyük kral? İmparatorların imparatoru, semaların sahibi kim haber vermedi ki? Çevrenize saçılan güzellik ve heybetinizin nurları güneşin cılız ışıklarını söndürdü. Güneş haber verdi. Bizans'ın kireçli sıcak bulanık sularına, yüzünüzün nuru değmiş gibi sularımız serinleşti, elmasiyeler gibi pırıldayıp serinledi.

İçtiğimiz sular haber verdi. Büyük imparator geldi, diye her şey canlandı haykırdı. Her şey haber verdi.

Frederik Barbaros:

- Yeter! diye ayağını yere vurdu. Ne uğursuz memleket, yeter. Toprağından, taşından, suyundan, havasından köpek sesleri fışkırıyor.

Sonra Mama Fausta'ya döndük.

- Mama, madam, her ne karın ağrısı isen, kısa ve benim hiçbir şekilde adımı ve parlak unvanlarımı ağzına almadan cevap ver!..

- Emredin haşmetlûm?

- Haşmetim başınızda paralansın. Bizans imparatoru nerede?

- Burada, konakta kendisine kurduğumuz tuzak..

- Sorduğum kadar cevap verin!.

- Baş üstüne.

- İmparatoru getirin!

Mama Fausta emir verdi. Birkaç saat önce arkasındaki altın sırmalı elbiseleri, belindeki altın kakmalı silâhları, ayağındaki kırmızı çizmeleri, başındaki, pırlanta ve yakutlar dikili kadife külahı ile sahte bir değeri olan Bizans imparatoru İkinci İsak Lanj'ı, yalın ayak, başı kabak, arkasında kirli bir entari, belinde ipten bir kuşak getirip içeriye fırlattılar.

Yoksul İsak, önce öz kardeşi Aleksi'ye baktı, ondan medet umulmayacağım biliyordu.

Gözleri oğluna ilişir gibi oldu, baba ve oğul ikisi de hemen gözlerini birbirinden kaçırdılar.

Sonunda Frederik Barbaros'u gördü, hemen silkindi. Koştu, ayaklarına kapandı, ağzı köpürmüş, dili büyümüştü.

- Büyük... Büyük... derken, Barbaros sözünü kesti.

- Konya sultanı Kılıç Arslan'ın hocaları İstanbul'da ne arıyor, İsak?

İsak, korkak ve yılgın bakışlarını, kardeşine çevirdi:

- Bu namussuz çağırmış, ben sizin yanınızda iken çağırmış, ekmek çarpsın haberim yok.

- Demek bana karşı, senin memleketini kurtarmaya gelen Hristiyan Haçlılar ordusuna karşı, Müslümanların sultanı ile birleş-tin ha, namussuz?

- Yalan! Onlar birleşti... Yalan! Bana acıyın, bir sadık köpeğiniz olarak kalayım, bana acıyın... İsa aşkına... Allah aşkına, Meryem aşkına.

Mama Fausta:

- Sus! Bu kutsal kelimeleri pis ağzına alma, diye haykırdı. Bitinya'da eski İmparator Komnen'e karşı başkaldıran yoksul, aç, çıplak halkı diri diri kuyulara atıp öldürtürken böyle ağlamıyordun.

- Merhamet... Korkuyorum... Frederik Barbaros:

- Kes sesini, dedi. Sonra Mama Fausta'ya döndü:

- Şimdi ne olacak?

- Bizans'ta halk patrikhanenin siyaset kuklasıdır. Kuklacı ipleri çekmeden halk oynamaz.

- Ne pis konuşuyorsunuz. Yani patrikin gelip bu herifin tahtından kovulduğunu ilân etmesi mi gerek?

-Evet, Haş...

- Kısa kes sözü. Patrik bunu kabul etmezse?

- Bizans'ta herkes gibi patrikhane de zevk ve sefasına, gösteriş ve alâyişe düşkündür.

Düştüğünü gördüğü imparatora ne acır ne de yardım eder, kuvvetli gördüğüne de şartsız, kayıtsız boyun eğer.

- Bu geminin dibi çoktan delinmiş...

- Hangi geminin?

- Bu imparatorluk gemisinin, batıyorsunuz.

- Gemi çok büyük haşmetlûm. Dibindeki delikten su dolup da batana kadar seneler geçer, bizler o zaman çoktan dünyadan göçmüş, gitmiş oluruz.

- Çağırın patriği!

- Buradaydı, şimdi gelir.

- Koca bir imparatorluğu batırıp, kalkındırmak için toplantı yeri olarak avrat pazarını seçmişler Kadı Han.

- Saatlardan beri susan Kadı Han güldü:

- Bizans'ta her şey yatakta doğar ve yatakta biter. Yemeklerini bile gördünüz, yattıkları yerde yiyorlar.

-Âlâ... Nerde patrik?

- Geldi imparator... Sayın...

Mama Fausta şaşkınlıktan nasıl konuşacağını bilemiyordu. Alıştığı "Sayın", "Haşmetlû", "Büyüklerin büyüğü" gibi kelimeleri kullanmadan konuşmak onun için çok zordu.

Arkasından altın ve gümüş sırmalarla süslü yeşil mantosu, elinde pırlantalarla bezenmiş altın haçrile patrik hazretleri içeriye girdi.

Alışkanlıkla, etek öpmek üzere eski İmparator İsak'a doğru giderken:

- Sayın ve ölmez, yenilmez imparatorumuz... diye başlayan yağlıkçı duası, ağzında, içyağından yapılmış çörekler gibi dondu kaldı.

Mama Fausta, araya girdi:

- Artık bu köpek imparator değil, sayın pederim, dedi. İmparator hazretleri yanımızda, haşmetlû Üçüncü Aleksi, Bizans'ın hâkimi ve sahibi.

Patrik hazretleri, bu emre hemen boyun eğdi. İğrenç bir şey görüyormuş gibi eski imparatora baktı, sonra yenisine döndü, yüzündeki iğrenç gösteri silindi, yerine büyük bir sevinç ve mutluluk gösterisi geldi, yer aldı. Sevinç veya tiksinti her ifadesi sahte idi.

- Büyüklerin büyüğü, takdis edilmiş Ortodoks dininin sahici evlâdı. Hristos'un dininin kurtarıcısı ve Allah'ın yeryüzündeki gölgesi. Sizin büyüklüğünüzü kilisemiz her zaman bildi ve sizi bekledi. Bu şerefli ve uğurlu günü dinî bayram günü olarak ilân ettik.

Bizans'ın başına sefalar getirdiniz büyük Hristos'un oğlu, seni patrikhane adına takdis ederim.

Arkasına döndü, hemen kırmızı bir hırka ile pırlantalı bir taç getirdiler. Yeni imparatorun başına koydular.

O zaman gururdan gözlerinden kıvılcımlar fışkıran, yeni imparator, önce Frederik Barbaros'un elini öptü, sonra Mama Fausta'yı hafifçe selâmladı.

Döndü, dışarıda bekleşen cellâtlara buyurdu:

- Götürün bu iki köpeği. Barbaros araya girdi:

- N'olacak?

- Bir daha Bizans tahtı üzerinde bir hak istemesinler diye, gözlerine kaynamış yağ akıtılacak, erkeklikleri alınacak.

Frederik Barbaros:

- Hayır, dedi. Çocuğa dokunmayın, sağlam bir kaleye kapatsınlar. Babasına gelince, aslında da lüzumundan fazla açıkgöz olduğu için gözlerine şöyle bir dokunabilirler...

Üçüncü Aleksi boş bulundu:

- Ya erkekliği?

Bu sefer Kadı Han boş bulundu:

- Zaten yoktu. Fazla bir kaybı olmaz.

Sonra Frederik Barbaros'un kendisine hırslı ve sinirli baktığını görünce:

- Affedersiniz büyük imparatorum, dedi. Kendimi tutamadım. Çanakyalayıcınızı hoş görün.

Frederik Barbaros, ona cevap vermedi. Mama Fausta'ya döndü:

- Bu acemice yapılan Bizans siyaset oyunları, entrikalar, beni pek sarmadı, Sayın Mama. Bu avrat pazarında ömür tüketen erkeklerle, erkek kucağında ömür yıpratan kızlarınız da beni pek sarmadı. Ben milletleri siyasî entrikalarla, papazların yalancı din kışkırtmalarının kurtaracağına da inananlardan değilim. Bu işleri yalnız şu alet başarabilir, gerisi boş.

Frederik Barbaros, kılıcını havaya kaldırdıktan sonra sözüne devam etti:

- Yürü dostum Kadı Han, dedi. Sen ne de olsa bu havaya alışıksın, ama beni nerede ise bu pis hava boğacak.

Birden, dışarıdan insanın tüylerini dikenleştiren korkunç çığlıklar koptu:

- Yeter, merhamet! Meryem Ana'nın başı için yapmayın! Merhamet!

Dört yanlarına baktılar, eski İmparator İsak ortada yoktu. Mama Fausta, soğukkanlılıkla:

- Gözlerini eritiyorlar, dedi.

Birinin kardeşi, ötekinin babası; eski imparatorun gözleri oyulurken bu akibetin; Bizans imparator adayları için de bir gün söz konusu olabileceğine dair yüzlerinde ufacık bir insanlık bile yoktu.

İkisi de kulaklarını tıkamışlar, gelecek günlerin kendilerine getireceği zevk, sefa ve gösteriş olaylarını hayal ediyorlardı.

Frederik Barbaros, Kadı Han'ı zorldı kolundan çekti:

- Yeter burada eğlendiğimiz, dedi. Yürü bajralım, dostumuz Arslan Yürekli Rişar, (Richard, Coeur de Lion) ne yapıyor? Bizden ses seda çıkmayınca bocalamıştır.

Sonra Mama Fausta'ya döndü:

- Mama, dedi. Heyecanlı işlere âşık olduğun belli, buyurun görüşelim.

Mama Fausta, çapkın gözlerle Kadı Han'a bakarak güldü:

- Başka âşık olduğumuz şeyler de belki var, ama ele geçiremiyoruz haşmetlû imparatorum.

Frederik Barbaros, ikisi arasında geçmiş bir şeyler sezdi. Kadı Han'ı gösterdi:

- Pek vahşî değil mi? Fausta yüzünü buruşturdu:

- Hayır çok yalancı, ayrıca da çok kaba. Bu gönül işleri ikimizi de sarmadığına göre buyurun haşmetlûm, arkadaşınız Arslan Yürekli Rişar için konuşalım.

ARSLAN YÜREKLİ RİŞAR

Sicilya kraliçesi Cin Dangler (Jean d'Anglter), Kıbrıs adasının şaraplarına, Haçlı ordusu erkekleri gibi pek düşkün değildi, ama yaban gülleri, katırtırnakları arasında şırıl şırıl akan sularla yıkanırken yeniden vaftiz edilmiş gibi oluyordu.

Tam merdivenlerden inip atına binerken Kıbrıs şaraplarının hafif pelteklettiği sesi ile kekeleyen bir erkek önüne geçti:

- Hayırlı günler, sevgili kız kardeşim.

Cin, durdu, mahzun bakışlı, kurşunî gözlerini asil yüzlü erkeğe çevirdi:

- Hayırlı günler haşmetlû kardeşim.

- Bir yere mi gidiyorsunuz?

- Kutsal Kudüs şehrine gidemediğimize göre, korudaki dereye yıkanmaya gidiyorum.

- Tek başınıza? Çevremizde düşman dolu, eski Kıbrıs kralı İsak Komnen için ne güzel bir av olursunuz. Sarı güvercin avı...

Bu şakasını çok beğenmiş gibi mahzun yüzlü erkek gülmeye başladı.

Cin sinirlendi:

- İsak, henüz yaşadığına göre sarı güvercin avı yerine belki sarhoş arslan avını daha heyecanlı bulur. Arslan yürekli, kuzu bakışlı kardeşim.

Arslan Yürekli Rişar, kız kardeşine yaklaştı.

- Belki haklısınız, ama sarhoş değilim.

- Peki bu haliniz nedir? Sararmış yüzünüz, kaymış, kapanmak üzere olan göz kapaklarınız ile bu haliniz nedir?

- Bilmiyorum. Garip bir hastalığa tutuldum. Ne hekimler, ne büyücüler kâr etmiyor.

Hastalığımı belli etmemek için işi sarhoşluğa vuruyorum.

Cin, kardeşine yaklaştı:

- Çok mu acı çekiyorsunuz?

- Evet, kimi yerlerimde dayanılmaz sancılar var. Fakat üzerinde durmaya değmez. Siz niçin böyle ördekler gibi ayda bir yıkanıyorsunuz? Yoksa siz de mi hastasınız?

- Temizliği seviyorum aziz kardeşim. Sicilya'da alıştım. Ya siz niçin hiç yıkanmıyorsunuz?

- Meryem başı için bunu hiç düşünmedim. Yıkanmak pek mi lüzumlu bir şey ki?

Fransız dostum Hanri dö Şampanyi (Hanri de Chanpagne) de benim fikrimde.

Yıkanmak gibi insanı yoran ve değerli vakitlerini kaybettiren boş bir şeyle uğraşmayı yersiz buluyorum.

- Ya çıkardığınız pis koku, bir öküzü boğabilir sayın kardeşim.

- Fransız dostum buna çare bulmuş, yemeklerden sonra veya yatarken elimize yüzümüze "lavanta" dediği hoş kokulu bir su sürüyoruz.

- Büyük annemiz "Tembele iş buyur sana akıl öğretsin" derlerdi. Yıkanmamak için güzel bir bahane.

- Ben mi tembelim? ingiltere'den kalkıp, Fransa'dan geçen, Marsilya'dan gemilere binen, Sicilya'dan sizi alıp Kıbrıs'a getiren ben tembelim demek?

- Evet, üç aylık yolu üç yılda gelebilen bir tembel.

- Fakat dostumuz ve savaş arkadaşımız Frederik Barbaros'un da daha çabuk gelemeyeceğini düşünemiyorsunuz. Ah bu kadınlar, her halinizle tanrılara benzersiniz.

Bir şeyin olmasını istediniz mi, olsun, der demez olacak sanırsınız. Allah göstermesin, iki ordu aynı tarihte Kudüs kapılarında buluşamazsa vahşî Salâhaddin bizi teker teker avlar, kıtır kıtır keser.

- Size bir müjdem var. Hastalığınızı iyi edebilecek bir büyücü buldum. -.

- Bakınız bu müjdeniz bana keyif verdi. Ordumuzun içinde benim tanımadığım ve ötekilerinden de üstün olan bu ünlü hekim büyücü kim?

- Ordunun içinde değil, burada tanıdım, yerli.

- Yerli büyücü olur mu?

- Evet, siz de bilirsiniz ki, büyücülerin peygamberi Musa bile Suriyelidir.

- Sabırsızlıkla dönüşünüzü bekliyorum sevgili hemşirem.

YÜRÜYEN ELBİSE

Elbise yürümez mi? diye düşü'nenenleriniz bulunacak ama, içinde sahibi bulunmazsa elbise elbette yürümez. Fakat Cin Dangler'in dereye girmeden önce soyunup çalıların üzerine serdiği Şam ipeklisi entarisi, kendi kendine yürümüş, yer değiştirmişti.

Cin, Şam işi ucu altın sırmalı havlusuna büsbütün sarıldı.

Korkak değildi. Fakat vücudunu çırılçıplak birisinin görmüş olması düşüncesi derenin akar sularında billûrlaşan pembe beyaz, Venüsleri kıskandıracak kadar güzel olan vücudunun donup taş kesilmesine sebep olmuştu.

Entarisi yerini değiştirmişti. Titreyen elini uzattı. Evet aldanmamıştı. Entari, Cin uzandıkça uzaklaşıyordu. Bir kaplumbağa sırtındaymış gibi yürüyordu.

Atıldı, entarisini kaptı, hafif bir hışırtı sesi duydu, entarisi bir yere takılmış, zedelenmişti. Göğsüne bastırdı. Artık nefes alışı bile değişmişti. İri ve diri göğüsleri, demirci körüğü gibi kalkıp iniyor; nefes alışını güçleştiriyordu.

- Kim var orada? diye haykırdı. Koruluğun içinden hiçbir ses gelmedi. Durdu, dinledi, serin suların şırıltısından, ötüşen kuşların cıvıltısından başka bir ses yok.

Entarisini eline geçirmiş olmasına sevindi. Kendi kılıcı ve silâhları atının üstündeydi ama, entarisinin belinde gizli bir hançer vardı. Yokladı, hançer yerinde duruyordu.

Arslan Yürekli Rişar'ın kardeşi, bir dişi arslan kadar yırtıcı ve cesurdu.

- Kim varsa orada, çıksın. Emrediyorum!..

Bir kılıcın ucunda dantelli, uzun paçalı kilotunu uzattılar, hırsından yüzü kıpkırmızı kesildi. Çekip aldı.

- Kim varsa çıksın, verdiğim emre boyun eğmeyenlerin boynu koparılır.

Kılıcın gözüktüğü ağacın arkasından önce sivri bir burun, sonra da piliç avına çıkmış sansarlar gibi gözleri camlaşmış bir adamın suratı gözüktü.

- Bir emriniz mi var?

- Kimsiniz? Ve ne cesaretle burada gizleniyorsunuz?

- Hele siz kim olduğunuzu söyleyin de, çünkü başımıza bir devlet kuşu konmak üzere. Sizi çok hoş buldum. Bu ıssız koru içinde açmış yabanî güllere benziyorsunuz.

- Siz de sesinizin tonundan soylu bir baya benziyorsunuz.

- Öyleyimdir. Başımıza devlet kuşu kondu dedim ya.

- Fakat konuşmanızdan da bir uşak, bir yabanî adam olduğunuz anlaşılıyor.

- Yani ille de bir şövalye mi bekliyordunuz bu kötü koruda?

- Hiç kimseyi beklediğim yok. Defolun. Kimle konuştuğunuzu, kime saldırdığınızı biliyor musunuz? Ben Arslan Yürekli Ri-şar'ın sarayından bir leydiyim. Başınızın selâmetini istiyorsanız derhal uzaklasın.

- Bir leydi nasıl yenilir yutulur, hiç tatmadım. Bu müjdeniz iştahımı kabarttı.

- Olduğunuz yerde durun! Bana elinizi sürmeyin, bana sürülen eller yakılır, bana bakan gözler oyulur.

- Bir kraliçe gibi konuşuyorsunuz.

- Ben kraliçenin damdonörüyüm.

- Hoppala, önce leydi idiniz, biraz sıkışınca kraliçe damdonö-rü oldunuz, biraz daha sıkıştırırsam "Ben kraliçeyim" diye bağıracaksınız.

- Terbiyesiz ve küstah uşak. Evet ben kraliçeyim. Diz çök ve af dile.

- Yo yok, Meryem Ana olmaya karar verdiğiniz zaman diz çökeceğim. Kıbrıs kraliçeleri benim önümde dize gelir, bel kırarlar. Ben kraliçelere diz çökmem.

- Ben Sicilya kraliçesi Cin Dangler'im.

- Ben de kraliçenin kardeşi Arslan Yürekli Rişar'ım. Koruyu boş bulduk, karşılıklı atıyoruz güzelim. Fazla nazdan hoşlanmam, kemiklerin kırılmasın...

- Yaklaşma, kimse yok mu orada? Erkek yok mu?

- Benden başka erkek yok bu kahpe Kıbrıs adasında... Bağırıp boş yere yorulma, güzel sesine yazık... Ben Kıbrıs'ı kirleten karı kılıklı, tüysüz, kılsız İngiliz oğlanlarına benzemem... kıpırdama... Bana Kazıklı Voyvoda derler, adım bile orduları durdurur.

Kıpırdama.

Kraliçe son bir gayretle Kazıklj Voyvoda'nın kaptığı bileğini kurtarmak için çırpınırken haykırdı:

- Yetişin. Kurtarın. Erkek yok mu?

Okuyucularımızın çok iyi tanıdığı Kazıklı Voyvoda, uzak yollardan gelmiş bir şövalye gibi giyinmişti. Zırhları ve zırhlarını örten pelerini ile heybetli gösterişi vardı. Atıldı, kraliçeyi bileğinden sürükleyerek atının yanına götürmek istedi.

Fakat sanki birisi pelerininden çekiyordu.

- Rahat dur! diye homurdanarak döndü. Pelerinine yapışan; bir bileği kendi elinde, bir bileği çıplak göğsünü tutan bu korkak kadın olamazdı.

Tekrar yürümek istedi. Pelerini arkadaki çam ağacına takılmış, hayır çakılmış gibi gelmiyordu. Pelerin gelmeyince Kazıklı Voyvoda da yürüyemiyordu.

O devirlerde pek akla yakın gelen bir cin veya peri tuzağına düşmüş olabileceğini düşünmek isterken, alaylı bir ses burnundan konuşuyormuş gibi emretti:

- Uslu dur yakışıklı delikanlı. Cici pelerinini yırtacaksın!

Kazıklı Voyvoda, sesin geldiği yana döndü; şimdiye kadar eşini görmediği çok soylu bir at üzerinde çocuk denecek kadar genç yaşta,.esmer bir delikanlı, inci gibi dişlerini göstererek sırıtıyordu.

Kazıklı Voyvoda (Leopold):

- Sen kimsin sersem yumurcak? Defol, diye haykırdı. Böyle pişmek üzere olan aşk çorbasına su katan bu çocuktan bir an evvel kurtulmak istiyordu.

Tekrar pelerinine asıldı. Nafile, ne pelerin kopuyor, ne pelerini tutan şey yerinden oynuyordu. Esmer, inci dişli çocuk gene alay etti:

- Yakışıklı delikanlı, pelerinini Şam ipeklisinden yaptırmışsın, yırtılmaz, pelerini ağaca Şam oku ile ben mıhladım, o da ağaç kopar yerinden oynamaz. İkisi de Şam işi, Şam oklarını bilmiyorsun? Sedef kaplı kemikten çift ağızlı. Bak bir tane daha göndereyim.

Esmer yumurcak arkasındaki sadaktan elinin tersiyle bir ok aldı, yayına yerleştirdi.

Tüyler ürpertici bir ıslık sesi duyuldu. Pelerin bu sefer de sağ yerinden ağaca mıhlandı.

Leopold da, kraliçe de orman içinden birdenbire biten bu yumurcağın sürmeli gözleriyle sanki büyülenmişlerdi. İkisi de şimdilik bu veledin emrinde olduklarını anladılar.

- Gördün mü orman haydudu, dedi. Şam okları ne korkunç ses çıkarır, haydi bu kadar ders sana yetişir. Bir kadın önünde, karanlık bir koru içinde daha çirkin bir duruma düşmeden bas. Kuyruğunu topla git be, sersem sersem bakınıp durma leş kargası.

Kraliçe çocuğa baktı, çok gençti. Sonra kendisine saldıran Leopold'a baktı. İri gövdesi, geniş omuzları, bir çoban köpeğini andıran çenesi ile Leopold, bu çocuğu eninde sonunda bir lokmada yutacaktı.

Yalvarır gibi, yaşlı gözleriyle Leopold'a döndü:

- Efendi, bizi bırakınız ve gidiniz.

Leopold kurtarmak için yeniden pelerinine asıldı.

- Asla, sizi benim elimden ancak bir ölüm kurtarabilir. Yumurcak hiç de telâşlanmıyordu:

- İyi öyle ise, dedi. Mezarımı buraya kazınız. Kuyruğu kapana kısılmış keleş tazılar gibi deprenip duracağına pelerinini çöz enayi.'"

Leopold, bir çocuk tarafından öğretilmiş olmasına rağmen kraliçenin bileğini bırakarak pelerininin boğazını sıkan ipek kaytanı çözdü.

Esmer çocuk inci dişlerini tekrar gösterdi:

- Hele şükür, kadın avcılığından başka bir şeyler de yapabiliyormuşsun. Bak pelerinini çözebildin. Şimdi sana bir iyi akıl daha vereyim topla kuyruğunu ve arkana bakmadan yürü.

Leopold bîr şimşek hızıyla kılıcını çekti. Bu kılıç karşısında nice namlı şövalyelerin titrediğini, dize geldiğini biliyordu. Kılıçla havada geniş bir kavis çizerek:

- Pis yumurcak, dedi. Boyundan büyük işlere burnunu soktun. Bu edepsizliğini kanınla ödeyeceksin.

Kraliçe:

- Yapmayın, kan dökmeyin, diye haykırdı.

Fakat gözü dönen Leopold, esmer, inci dişli gencin atına doğru atılmıştı.

Genç sol elini kaldırdı. Bu elde uzun, yılan gibi kıvrak ve koyu renkli bir kırbaç vardı.

Kırbacı havada şaklattı:

- Uslu dur, yakışıklı delikanlı, güzel yüzünü parçalatacaksın. Durmuyor musun? Sen bilirsin.

Kırbaç, bir yılan ıslığı gibi havada öttü. Leopold'un bacaklarına dolandı. Leopold tökezlendi, dizleri üzerine çöktü.

- Alçak pis köpek, kanını emeceğim, diye haykırdı. Tekrar kalktı. Kılıcıyla ileriye atıldı. Kamçı şaklaması ile birlikte bu sefer Leopold'un kılıçlı bileğine sarıldı.

Çok can yakmış ve bu canlan yakarken hiçbir acı duymamış olan Kazıklı Voyvoda canının acısından:

- Ah! diye haykırdı. Kılıcı elinden düştü. O anda çocuğun, kendisinden üstün bir dövüşçü veya insan kılığına girmiş bir cin olabileceği aklına geldi.

Alnından aşağı soğuk ölüm terleri pıtır pıtır dökülmeye başladı.

Tekrar kılıcını almak için yere doğru atıldı.

Kırbaç tekrar sakladı... Leopold'un elinin üstünde kanlı bir iz bırakarak havada tekerlekler çizmeye başladı.

Bu sefer Kraliçe Çin'in de aklına kendisini kurtarmaya koşanın bir insan olmayıp, Meryem Anamız tarafından gönderilmiş bir melâike, belki de Meryem Anamızın koruyucusu Sen Jan olabileceği ihtimali geldi.

Çocuğun yüzüne dikkatle baktı. Kraliçenin kendisine baktığını görünce çocuk inci dişlerini sırıttı:

Bu çocuğun esmer rengi, inci gibi dişleri bir İngiliz veya Fransız olmadığını pekâlâ belirtiyordu.

Kraliçe karar verdi: "Evet, yardımına gelen bu genç" vaktiyle Meryem Anamıza, Hazreti İsa tarafından koruyucu olarak seçilen ve Meryem Anamızı Kudüs'ten düşmanları eliyle öldürülmesine engel olmak için İzmir'deki Efes şehrine kaçıran Sen Jan (Hazreti Yahya) idi.

Bu düşünce kafasında doğar doğmaz hemen yere diz çöküp dua etmeye başladı.

Fakat Yahya hazretlerinin hiç de kaçmaya niyetli olmadığı gözüküyordu.

Bu hazret, düşmandan kaçıp saklanan cinsten bir Yahya değildi.

Kırbacını havada döndürerek, Leopold'un suratı hizasında tekerlekler çizmeye başlayınca, burnunun dibinde ıslıklar çalan kara bir yılanın döndüğünü gören Leopold, ömründe ilk defa yüzünü çizdirmemek için gerilemeye başladı.

Arkasını dönüp kaçmayı da erkekliğine yediremediğinden, kırbacın her dönüşünde iki adım geriliyor, her gerileyişte de ayağı göremediği bir çalıya veya kütüğe takılıyor, tökezleniyordu.

Böylece gerileye gerileye derenin kenarına kadar dayandılar, her kırbaç dönüşünde acı şakalar yaparak Leopold'un şövalyelik haysiyetini iki paralık eden gence, tam bu sırada Leopold:

- Ben kimim biliyor musun? Bana karşı yaptığın bu küstahlığı kazıklanarak hayatında ödeyeceksin. Ben Kazıklı Voyvoda'yım diye haykırdı.

Esmer genç, kamçısına bu sefer başka bir türlü çark çevirtti. Leopold'un gırtlağına sarılan kamçısını ileriye doğru çekerek zırhlar içinde küçük bir devi andıran yoksul şövalyenin terazisini bozdu, sonra kamçıyı boşaltıverdi, bu ileri çekişle öne doğru fırlarken, geriye doğru asılıp kendini

kurtarmak isteyen Leopold, birden boşalıverince arkası üstü tepetaklak dereye uçtu, dereye girerken de bir su şelâlelesi havaya fışkırdı.

Esmer genç, bu sefer:

- Sen artık Kazıklı değil, Kurbağalı Voyvoda oldun, diye haykırdı. Sonra Leopold'un sulara gömülmek üzere olduğunu görünce de bir de ölüm duası okumayı unutmadı.

- "Ben Allahım. Ve herkes bir gün bana dönerek geri gelecektir." Selâmet ve iman gayretiyle Allah'a kavuş Kurbağalı Voyvoda, hem bak, öğren, cehennemde adamı nasıl kazıklıyorlar.

Sicilya kraliçesi hâlâ (Sen Jan) karşısında bulunduğuna inanıyor, elinde kargısı, koca koca ejderhaları karnından delip atının ayakları altına seren acemi ressamlar elinden çıkmış Sen Jan resimlerini hayalinde canlandırdığından, korkusundan gözlerini bile kaldıramıyordu.

Fakat Hazreti Yahya (?) kraliçeye yaklaştı, bir evliyaya hiç de yakışmayacak kaba bir lisanla:

- Haydi madama dedi. Pilini pırtını topla da evine dön, böyle namussuz heriflerle oynaşacak başka yer bulamadın mı?

Kurduğu hayallerin bir anda samandan yapılmış oyuncak evler gibi yıkılıverişi, kraliçede, Leopold'un saldırışlarından daha derin bir baş döndürmesi yarattı.

- Siz, Şövalye Jan değil misiniz? diye haykırdı.

Esmer genç, inci dişlerini göstererek alayına devam etti:

- Hayır, adî bir askerim.

- Kimin askeri?

- Allah'ın askeri!

- Beni niçin kurtardınız? Niçin?..

- Bazen insan istemediği halde münasebetsiz işler yapar, kurtardım işte.

- Şimdi ne olacak? Siz Sen Jan değilseniz ne olacak? Genç kızdı:

- Bu karı kısmı da amma geveze oluyor yahu? Ne olacak, eteklerini toplayıp evine döneceksin. Seni bu heriften kurtardık diye evlenecek değiliz ya. Amma da sulu karılar türedi bu dünyada yahu.

Kraliçe hırsından ve utancından kıpkırmızı kesilmişti.

- Bu ne küstah konuşma böyle? diye haykırdı. Ben kimim biliyor musunuz?

- Bilmiyorum. Bilmek de istemiyorum.

- Ben Arslan Yürekli Rişar'ın sarayına mensup bir leydiyim. Bu hizmetiniz karşılığı sizi yüzbaşı yaptırabilecek kuvvette olan bir leydi ile böyle kaba konuşmayınız.

Ayıptır.

- Peki, peki, ama aklınıza şunu da koyun ki, bir leydi böyle karanlık bir koru içinde tek başına bu Kurbağah Voyvoda ile derede oynaşmaz. Rişar duymasın, sizi sarayından kovar.

- İngiliz imparatorunu ve Haçlı orduları komutanını nasıl "Rişar" diye küçük adı ile anarsınız?

- Ben böyle münasebetsizimdir işte. Ne biliyorsunuz? Belki ben de bir prensim, hani masallarda vardır; prens, koruda çamaşır yıkayan hizmetçi kıza âşık olur, alır sarayına götürür. Kral babası ve kraliçe üvey anası, çamaşırcı kızı istemezler, derken efendime söyleyeyim, üvey anası olacak cadı...

Esmer genç birdenbire durdu:

- Haydi atınıza binin de sizi Rişar'ın kapandığı şatoya götüreyim, gevezelik yeter.

Kraliçenin başı dönmüş, beyni donmuş, sersemlemişti. Ne düşüneceğini, nasıl konuşacağını artık bilemiyordu.

- Atım kaçmış, diye kekeledi.

- Yani bir atınız vardı da kaçtı öyle mi leydi hazretleri?

- Evet, evet. Bir atım vardı ve ben Arslan Yürekli Rişar'ın... Kraliçe sustu. Esmer genç sordu:

- Siz Rişar'ın?

- Kız kardeşiyim. Sicilya kraliçesi Cin Dangler'im.

- Oh! Oh! Sayın kraliçem... Kendinizi daha önce bir leydi diye saklamak nezaketinde bulunduğunuz, atınız ve maiyetinizin sizden izin almadan kaçtığı, sizi de böyle çırılçıplak denecek bir halde bıraktığı için tanıyamamıştım.

Sondan birden ciddileşti:

- Atla atımın arkasına! Seni evine götüreyim dedi. Fazla gevezelik ettin, koru dilberi.

Kraliçe, bir erkeğin atının arkasında gitmeyi gururuna yediremiyordu:

- Ben başka birisi ile aynı ata binemem, diye dayattı.

- Oh! Oh! O neden sanki?

- Ben kraliçeyim!

- Yani sen ata bineceksin diye ben yere mi ineceğim?

- Evet.

- Hele koru içinde biraz taban tep de aklın başına gelsin, yürü peşimden, bir erkekle aynı ata binemeyen kibar madama...

Esmer genç, güzel ve oynak atını sürdü. Kraliçe duruyordu. Genç arkasına bakmadan bağırdı:

- Dereye attığım Kurbağah Voyvoda tekrar çıkarsa görürsün gününü.

Tam bu sırada sular da hışırdayıverdi. Kraliçe can havli ile atın arkasından koşmaya başladı.

Esmer genç, tatlı sesiyle kraliçenin bilmediği bir dilden şarkılar söylüyordu.

Kraliçe atın arkasından koşarken, birkaç kere tökezlendi, bacaklarına çalılar battı.

Yürüyecek, koşacak hali yoktu.

- Bekleyin rica ederim, diye seslendi. Esmer genç, atını durdurdu.

Kraliçe, nefes nefese yanına gelince sordu:

- Ata binmesini bilir misin haşmetlû madama?

- Evet, evet!

- Çizmemin üstüne bas, elini ver sıçra, tamam.

Kraliçe, emir almaya alışık bir asker gibi söylenenleri tekrar etti. Güzel beygirin arkasına uçuverdiğini gördü.

Bu esmer gencin, atının arkasına güzel gelinler atmakta çok usta ve tecrübeli olduğu anlaşılıyordu.

Fakat güzel at, arkasına birisinin daha bindiğini sezer sezmez tırısa kalktı.

Kraliçe, düşmemek için gencin beline sarıldı. Bu halinden utandı, tekrar ellerini bırakmak istedi.

Genç söylendi:

- Ellerini bırakma, hayvan huylanır da oyuna kalkarsa, kendini yerde bulursun.

Kraliçe, tekrar gencin beline sarıldı. Sarı saçları, esmer gencin, güneşten yanmış ensesine, kara kıvırcık saçlarına karışıyordu. İkisi de bir vücut olmuşlar gibi, kalplerinin sesini duyuyor, nefes alışlarını hissediyorlardı.

Esmer genç birden sordu:

- Siz burada ne arıyordunuz?

- Ben mi? Yıkanıyordum, dedim ya.

- Ben seni değil, sizin ordunuzu sormuştum. Amma mademki senden söz açıldı, seni de tanıyalım. Benim bildiğim, siz yıkanmazsınız, köpek gibi kokarsınız hepiniz. Sende yıkanmak merakı nereden çıktı?

- Siz yıkanır mısınız?

- Evet, günde beş kere elimizi, yüzümüzü, ayaklarımızı, her gün bir kere de tekmil vücudumuzu...

- Sizinki de fazla, Bana yıkanmayı ninem öğretti. Haçlı ordusuyla birlikte buraya gelmiş. Müslümanlardan öğrenmiş.

- Akıllı kadınmış. Ama sen ninene çekmemişsin.

- Yani ben kalın kafalı mıyım?

- Hayır, biraz enayilik akıyor üstünden.

- Benimle konuşurken "Siz" diye seslenin. Ben kraliçeyim.

- Ne kraliçesi?

- Sicilya kraliçesi.

- Yalan.

- Daha terbiyeli konuşmazsanız, ölüm pahasına da olsa atınızdan kendimi yere atarım.

- Peki, peki, siz diyeceğim amma Sicilya kraliçesi olduğunuz için değil. Güzeller kraliçesi olduğunuz için.

- Bu da bana hakarettir.

- Neden, güzele güzel demek yasak mı?

- Bu güzel nişanlı ise, yabancı söylerse hakarettir.

- Oh! Oh! Bakın bu havadis canımı sıktı.

- Neden canınızı sıkıyorum?

- Ben sizinle nişanlanmak niyetindeydim de.

- Bir kraliçe, soyu belirsiz bir adamla evlenemez.

- Bir soy uydurur veya zorla alırdık yahu, iş soyadına kalsın.

- Kraliçeler haydutlarla da evlenemez.

- Orduların başında gelip bu güzel adayı alırsan adın "Fatih" olur. Çetele ile gelip soyarsan "Haydut" derler. Benim böyle ince işlere aklım ermez. Bence haydut da bir, kral da bir.

- Aklının ermediği belli, ince, nazik değilsiniz. Bir Fransız erkeği olsaydınız şimdi.

Esmer genç, kraliçenin sözünü kesti:

- Size sulanır, yumuşak yerlerinizi ellerdim. Biz böyle el şakalarından, yapmacık incelikten hoşlanmayız. Nişanlınız yoksa Fransız mı sizin?

- Evet. Hem de Fransız'ların en kibar ve en na^iki. Navar kralı Beranjer dö Navar (Berangere de Navarre).

- Oh oh, demek rakibim bir kral."!. Yavaş yavaş sizin bir kraliçe olduğunuza inanacağım geliyor, ama siz bir kraliçeden çok, hayali kuvvetli, yalancı ve yaramaz, şımarık bir bakkal kızına benziyorsunuz.

- Şimdi kendimi aşağı atarım.

- Yok yok, bu sefer kabahat bende değil, sizi bir kraliçeye benzetemedimse kabahat sizde. Bizde sultanlar tek başına yıkanmaz. Hele kraliçeler nişanlı iseler, yanlarından nişanlılarını hiç ayırmazlar.

- Ben kraliçeyim dedim size.

- Âlâ öyle ise. Nicosa'ya geldik. Kıbrıs'ın başkenti. Lord ağabeyiniz, sevgili kardeşiniz böyle yalın ayak sırılsıklam görünce bakalım ne diyecek?

- Ağabeyim hasta.

- Arslan Yürekli Rişar mı hasta?

- Evet.

- Sahici gibi konuşuyorsunuz.

.— Sahici olarak kabul ederseniz, size büyük iyiliklerim dokunur.

- Bir sınava izin var mı?

- Evet.

- Niçin İngiliz ordusu Beyrut kıyılarına çıkacağına, Kıbrıs adasına çıktı? Karar niçin değişti?

- Biz çıkmadık. Fırtına, benim bindiğim de içinde "Eskort" dediğimiz en değerli muhafız askerlerinin bindiği üç gemiyi kayalıklara bindirdi. Bütün donanma da "Limasol" koyuna uğramak zorunda kaldı.

İstanbul'dan yeni imparator İsak Lanj'ın kovduğu İsak Komnen sekiz yıldır Türklerin boş bıraktığı Kıbrıs krallığına yerleşmişti. Beni ve nişanlımı

esir almak, gemilerdeki hazineye el koymak istedi. Ağabeyim kıyıya asker döktü.

Kraliçe birden sustu:

- Siz bunları bilmiyor musunuz kuzum?

- Çoğunu bilmiyorum. Hem sizin ağzınızdan dinlemek ayrı bir zevk.

- Ya sen İsak Komnen'in casusu isen?

- Öyle olsa sizi ağabeyinize götürmez, tutsak ederdim.

- Neye yararım?

- Eğer söylediğiniz gibi, Sicilya kraliçesi, İngiliz prensesi iseniz, size karşı Kıbrıs adasını geri verir lord ağabeyiniz. Bir adaya değersiniz.

Kraliçenin, beline sarılan ellerinin titrediğini genç sezdi. Kraliçe:

- Yani beni satmak için mi kurtardınız? Esmer genç alay etti:

- Daha karar vermedim. Belki satmaz, kendime saklarım. Birden üzülüp büzülmeyin.

- Ağabeyim ve nişanlım sizi, yerin dibine geçseniz, bulur ve parçalarlar.

- Ağabeyini çok övüyorlar, bilmem ne yapar? Ne yapmaz? Ona kendisiyle karşılaşınca karar veririz. Ama nişanlın olacak sivrisineği bir kalem geç.

- Anlamadım, nişanlım sivrisinek ha?

- Daha ne olacak? Sevdiği kızı tek başına derede yıkanmaya salan; başka erkeklerin atına bindiren nişanlıyı çekiver kuyruğundan. Nişan yüzüğünü ilk karşılaştığın gün kafasına at enayinin.

- Nişanlım Navar kralını beğenmeyip de kiminle nişanlanacaktım?

- Benimle! Ne o, neye şaştın? Bir kadına bir kraldan önce bir koca gerek. Koca da benim gibi erkeklerden seçilir.

- Siz çok kaba ve cahilsiniz.

- Erkeğin bir, at eyerinin iki, kabası işe yarar. Sen dediğimden şaşma. Koca seçeceksen krallar, kral oğulları arasından değil, erkekler arasından seç.

- Bizimle "siz" diye konuşunuz.

- Pekâlâ Kıbrıs kralı İsak Komneri enayisinin casusu olmadığıma inandınız mı?

- Evet inandım. Fakat kimsiniz?

- Söyledim ya, kılık değiştirerek gezen bir prens.

- Prense benzer hiçbir haliniz yok.

- Sizin de kraliçeye benzer hiçbir haliniz yok. Hikâyeyi bitirin de kraliçeliğinize inanayım.

- İsak Komnen bana, "Bizi Türklerin elinden kurtarın" diye mektup yazıp "Sizi başımıza belâ eden dedeme lanet olsun. Bizi kurtarmaya değil, bizi Katolik yapmaya, bizim hazinelerimizi soymaya geldiniz pis vahşi sürüleri" dedi.

- Vay canına. Bizans'ta ordulara bile kafa tutan erkek kalmış demek. Sonra ağabeyin kıyıya asker döktü, İsak'ı yendi, İsak nereye kaçtı?

- Kaçtığını biliyorum, ama nereye saklandı bilmiyorum.

- Kantara Kalesi'ne kaçtı.

- Siz kimin nesisiniz? Siz sakın Venedikli olmayasınız?

- Bilinmez?

- Ağız arıyor, buraları çok iyi biliyorsunuz?

- Karış karış bilirim, İsak Komnen gelmeden, yani sekiz yıl önce bu adada yaşardım.

- Bize bir iyilik daha eder misiniz?

- Büyük bir zevkle.

- Ağabeyim hasta, bir hekim büyücü arıyorum. Gündoğusunda büyücüler daha ustaymış derler. Ninemi de bir büyücü hekim, cinlerin elinden kurtarmış. Çok rica ediyorum. Kıbrıs'ta böyle bir büyücü varmış, yerini öğrenemedim.

- Yarım saat daha at üzerinde durabilirseniz, sizi iki üç gün önce buraya geldiğini duyduğunuz büyücülerin sultanına götürürüm.

- Kaç altına bu vazifeyi kabul eder?

- Para almaz. Bir enayi halli hoca bozuntusudur. Pir aşkına insanların iyiliği için çalıştığını söyler durur. Adı Kadı Han.

- Ne demek Kadı Han?

- Hem hoca, hem bilgin, hem kral demek.

HEM HOCA, HEM ŞÖVALYE, HEM HAYDUT

Akdeniz adalarının hepsinde ayrı bir şiir, gönül açıcı renkler, misk kokulu yaban gülleri ve insanın içini açan, ısıtıcı, hayat veren bir güneş var. Muhterem pederim ben bu adaların en güzeli Sicilya sanırdim. Meğer Kıbrıs hepsinin güzeliymiş.

- Şimdi mayıs ayında bulunuyoruz. Mayıs, Adalar denizinin cennet aylarıdır kızım.

- Meryem Anamızın lütfü ile lord kardeşimin şifa bulmasını sağlayacağınız içime doğuyor.

- Hemen Allah, şanlı ve şöhretli kardeşinizin yüreğine de aynı duyguları versin.

Ak sakallı, arslan "yelesi gibi kır saçlı hekim ve büyücü ile Kraliçe Cin, "Nicosia" Sarayı'nın önünde bu sözleri konuşurlarken, birden palmiyelerin arasından Hacivat kılıklı bir adam fırladı.

- Oh aziz kraliçem! diye haykırdı. Bizleri çok üzdünüz, sizi sevenler kilisede hayatınızın kurtuluşu için şu anda dua ediyorlar. Haşmetlû kardeşiniz sağ ve esen dönerseniz üç bin Müslüman çocuğu kesmeyi Meryem Ana'ya adadı.

Kraliçe:

- Sevgili nişanlım, Navarlar kralı dedi. Böyle fena düşünceler de aklınıza nereden gelir acaba?

- Atınız, üzerinde silâhlarınız ve mantonuzla başıboş döndü. Nasıl kötü şey düşünmeyelim?

- Bir kurbağadan korktu, ipini de bağlamamıştım, kaçtı.

- Bir kurbağadan mı korktu? Doğrusu çok hoş. Ha, ha... Çok hoş. Kurbağa, at ve kraliçe.

Kraliçenin nişanlısı uykudan yeni kalkmış gibi şiş gözlü, ne verseniz yiyecek ve doymayacakmış gibi kalın dudaklı, cesur bir Fransız şövalyesinden çok İsviçreli bir aşçıya benziyordu.

Soğuk soğuk güldükten sonra birden atıldı:

- Oh, sevinç, korku beni terbiyesiz yaptı sayın kraliçem, dedi. Bağışlamanızı dilerim.

Size sual sormakla işlediğim suçu hoş görün.

Belini kırıp iki bacağını da zarif bir şekilde yaylandırarak kraliçenin elini öptü ve kendi elini üstüne koyarak:

- "Abbey Bellapais" de kurtuluşunuz için dua ediliyor. Kiliseye şeref vermez misiniz kraliçem? dedi. Meryem Anamızın yeni bir kerametini görmüş olacak kilisedeki tüm Hristiyanlar.

Kiliseye doğru yürürlerken kraliçenin aklına kurtarıcısı esmer gençten ayrılışı geldi.

Şöyle konuşmuşlardı: "- İşte demişti. Büyücüler sultanının konuk kaldığı ev. Siz kendisinin şöhretini duyduğunuzu, ağabeyiniz lordun hastalığını bildirin, önce nazlanır, ama sonunda kabul eder. Çok yufka yüreklidir."

"- Niçin kabul eder?" diye sormuştu kraliçe.

"- Güzel kadınlara bir, krallara iki, dayanamaz; büyücülük için para almaz ama, kendisine bir kral veya güzel bir kız iki söz söylerse cacığı gevşer çapkının."

"- Ne olur? Ne olur?"

"- Cacığı gevşer, yani bayılarak kabul eder."

"- Siz, bizden ayrılıyormuş gibi konuşuyorsunuz?"

"- Evet, şimdi ayrılıyorum."

"- Beni Nicosia Sarayı'na kadar götürecektiniz?"

"- O zaman böyle bir hekime ihtiyacınız olduğunu bilmiyordum. Bu Kadı Han denilen münasebetsiz adam beni görürse size yardım edeceği yerde fenalık eder. Hiç değilse davetinizi kabul etmez. Benden hiç söz açmayın. Uğursuz, kendini beğenmişin biridir.

Rekabetten hoşlanmaz. Sizi kendisine âşık sanacak kadar da enayidir."

"- Fakat sizi, kardeşim Arslan Yürekli Rişar'a tanıtacaktım. Kral hazretlerinin sizin gibi savaşçılara ve yardımcılara ihtiyacı var."

"- İyi ama benim krallara ihtiyacım yok."

"- Ne kadar kendinizi beğenmişsiniz?"

"- Öyleyimdir. Hoşçakalın; rica ederim, bu büyücü olacak herife sizi benim gönderdiğimi bildirmeyin, gelmez." "- Niçin, sizi sevmez mi?"

"- Dedim ya, kral ya da güzel kadınlardan başkasıyla ahbaplıktan hoşlanmaz. Belki de sizi çok seveceği için kıskanır."

Kraliçe elini uzatmış, esmer genç ele bakmış, o da elini kraliçenin burnuna uzatmıştı.

Kraliçe hırsından kıpkırmızı kesilmek üzereyden aklına bir şey gelmiş gibi .gözleri parlamıştı. Esmer gencin uzattığı eli öpmüş, alnına götürmüştü.

Bu İngiliz ve Sicilya tarihinde ilk defa oluyordu. Bir kraliçe, bir erkeğin elini öpüyordu.

Fakat genç, bu öpüşü pek yerinde bulmuş gibi gene atını ök-çeleyince, kraliçe:

"- Delikanlı" demişti. "Hayatımı kurtardın, bir düşman, bir Müslüman da olsan, sana borçlu kalamam. Lordun hizmetine girmeyeceğinize göre... Bu.hediyemi hayatımın karşılığı alınız. Ve kim olursanız olun hayatınız bizim için kutlu kılınmıştır."

Parmağından çıkardığı yüzüğü, esmer gence uzatmıştı. Genç, bir İngiliz için paha biçilmez bu yüzüğe gene alay ediyormuş gibi gülerek bakmış, sonra teşekkür etmeye bile lüzum görmeden kapar gibi almış ve kuş uçuşlu güzel atını sürmüş, bulutlar arasında kaybolan bir atmaca yavrusu gibi yaylanıp gitmişti.

Kraliçe ve nişanlısı kilisenin kapısına geldikleri zaman, işte kraliçe bu ayrılışın heyecanını yeniden yaşıyordu.

Şu kibar bir Fransız erkeği gibi el öpen nişanlısı ne kadar Katolikse, bir kadına haşin ve çatık kaslarıyla el öptüren esmer genç de o kadar koyu bir Müslümandı.

Hareminde el ve etek öpen karılan arasında yaşamaya hazırlanan Hristiyan düşmanı bir Müslüman çocuğu.

Kibar nişanlısı, kraliçeyi daldığı rüya âleminden uyandırdı.

- "Abbey Bellapais" e geldik aziz kraliçem.

Kraliçe çok hüzünlü ve garip bir can sıkıntısı içinde silkindi.

- Büyük lordumuz da kilisedeler mi?

- Evet, izin verirseniz, arkanıza bir manto getirsinler.

Bu sözlerden sonra Navar kralı, kraliçenin yanındaki ak sakallı, çivit gözlü, keşiş kılıklı adama baktı. Kraliçeye bir şey sormamak gerektiğini bilecek kadar terbiyeliydi.

Kraliçe o zaman, yanında bir hekim getirdiğini hatırladı. Bu hekimi de kendisine o esmer genç çocuk salık vermişti.

Hekimin adı için çocuk "Hekim ve Kral" gibi garip bir isim kullanmıştı, ama nedense, bu isim Kıbrıslı hekimi sinirlendirmiş: "- Benim adım Kara Saltuk'tur," demişti.

- Kıbrıslı bir hekim buldum, dedi. Büyük lordumuzun karnında yuva yapan cinleri kovacak bir büyü yapıp hazırlayabileceğine inanıyorum...

Sonra nişanlısı kralın şüphe ile hekime baktığını görünce:

- Hayır! Hayır! dedi. Elbette derhal iyi edecek, öyle değil mi sayın pederim?

Ak sakallı keşiş bu konuşmalardan canı sıkılmış gibi:

- Hele hastayı bir görelim, dedi. Bakalım alnına ne yazılmış. Eğer büyük Allah yanına çağırmak için Azrail aleyhisselâmı göndermişse...

- O zaman bir şey yapamaz mısınız?

- Allah'ın yanma çağırdığı kimseyi yolundan çeviremeyiz.

- Fakat bu hasta bir İngiltere kralı, aynı zamanda Allah'ın kabrinin bulunduğu Kudüs'ü, kâfir Müslümanlar elinden kurtarmaya gelen Haçlı ordusunun komutanı ise?

- Allah ölmez ki kabri, yaşamaz ki sarayı olsun. Allah her yârde hazırdır ve her şeyi bilir, bir yerde yatmaz ve uyumak ihtiyacında da değildir.

- Demek Allah, şimdi bizim konuşmamızı duyuyor? Öyleyse niçin kendi uğrunda bayrak açan bir Hristiyan kralını ölümden kurtarmıyor?

- Allah yanında, bir kral ile fakirin, bir keşişin hiçbir ayrımı yoktur.

Navar kralı bu tatsız konuşmayı kesmek istedi. Keşişe:

- Kraliçe hazretleri, kral hazretlerini hastalığından kurtaramayacağınıza göre buraya kadar niçin geldiğinizi soruyorlar? dedi.

Keşiş kızdı:

- Ben gelmedim, beni kraliçe hazretleri getirdiler. Hastayı kurtaramam demedim.

Önce görelim, dedim.

- Pekâlâ, buyurun, görün. Kilisenin içinde iki büyük pederimizin dualarını dinleyerek acılarını hafifletmeye çalışıyorlar.

Kilisenin çevresi muhafızlarla sarılıydı. Dış avluda duvara birçok silâhlar asılmış, parıl parıl parlıyordu. Navar kralı silâhlarını çıkarıp duvara astı. Sonra keşişe döndü:

- Saygıdeğer pederim, kiliseye silâhla girilmesi Papa hazretleri tarafından yasak edilmiştir. Bu emjr sizin için değilse de, eğer silâhınız varsa?

Ak sakallı keşiş kalın sesiyle:

- Var! dedi.

Sonra cübbesinin altından çok süslü bir hançer çıkarıp duvara astı.

Keşişin silâhları, eğer Arslan Yürekli Rişar'ın hastalığı ile sersemlememiş olsaydı, kraliçe ile kralın gözünü açardı, fakat karşısında bulundukları tehlike o kadar büyük ve yakındı ki, hani bir ejderha gelse de "Kralı iyi edeceğim" dese ejderhayı bile kiliseye sokmaya hazırdılar.

Kilisenin içi, kadın erkek birçok soylularla dolmuştu. Kral "Ambon" denilen yaldızlı küçük kubbe altındaki bir sedirde uzanmış yatıyordu.

Yanında kitabımızın başında adı geçen kara elbiseli İspanyol Dominiken ile kurşunî renk cübbeli Fransis adındaki rahipler bulunuyordu.

Arslan Yürekli Rişar, gür kumral saçları omuzlarına kadar inen, kartal gagası burunlu, atmaca gibi keskin kurşunî renk gözlü, asaleti ve erkekliği her halinden belli genç bir kraldı.

Kjz kardeşini görünce, solgun yüzüne hafif bir kan gelir gibi oldu.

- Oh, sevgili Cin, diye haykırdı. Bizi çok üzdünüz.

- Haşmetmeap, hastalığınızı iyi edecek bir hekim bulabilmek için geç kalmıştım.

- Istırabımı, size tekrar kavuşmuş olabilmek hafifletecektir. Kral, kardeşinin getirdiği hekimi görmek için emir veremediğinden, ak sakallı keşiş, Rişar ile karşılaşamadı.

Rahip Dominiken, yarım kaldığı anlaşılan sözlerine devam etti:

- Haşmetmeap, dün gece baktığımız yıldızlar ve beliren işaretler, hastalığınızın dış değil, iç âlemden, bir cinler savaşından ileri geldiğini gösteriyor. Vücudunuzda iyilik perilerini, Kıbrıs'ın kötü cinleri mahvetmek üzere, bu cinlerin en kısa zamanda kovulması lâzım.

Kral, büyük bir sevinç içinde haykırdı:

- Tamam, ben de böyle düşünüyordum. İçimde garip cin ve şeytana benzer kötü yaratıklar dolaşıyor ve bu dalaşmanın gur gur eden seslerini duyuyor, ayaklarımın bastığı yerler kopuyormuş gibi acılarını hissediyorum. Peki sayın pederim, bu cinleri kovmak ya da öldürmek için çare?

Rahip Dominiken, söyleyeceği sözün korkunçluğunu sezdirmek istiyormuş gibi gözlerini açtı, çevresindekileri küçük görüyormuş gibi dudaklarını büzüp süzdü, sonra herkesin nefes bile almaya cesaret edemeden konuşmasını beklediğini görünce:

- Kan! diye haykırdı. Kan gerek!

Aziz Dominiken'in gök gürültüsü gibi patlayan bu duyurmasını kral kavrayamadı.

- Kan mı? Nasıl, benden kan mı alacaksınız?

- Hayır, kurban kanı, Müslüman kanı akması gerek. Bu cinleri akacak olan kanlar sürüp götürecek. Süprüntüleri, pislikleri alıp götüren seller gibi, akacak olan kanlar alıp götürecek.

Arslan Yürekli Rişar:

- Pekâlâ sayın pederim. Mademki yıldızlar böyle gösteriyor, yarından tezi yok, Suriye'ye çıkarma yapar, kan akıtırız. Fakat bugün benim acılarım önümüzdeki hafta akacak olan Müslüman kanlarına mahsup edilemez mi? Yani ben şimdi hemen iyi olamaz mıyım?

- Hayır! Kan akmadan, sel yürümeden cinler gidemez.

- Bana şimdi bir çare, şimdi ve hemen.

- Kıbrıs'ta Müslüman mı yok?

- Kıbrıs'taki Türk erkekleri, Salâhaddin ve Alp Arslan'ın ordusuna yardım için Anadolu'ya ve Kudüs'e gitmişler, burada çocuklar ve kadınlardan ibaret yedi bin kadar Müslüman var.

- Kanın yaşı ve cinsi olmaz, hemen emredin, şimdi bu yedi bin Müslüman kurban edilsin. Ancak akacak olan bu kanlar acılarınızı dindirebilecektir.

Ortalığı bir ölüm sessizliği kapladı. Haçlıların kan dökmesi, katliâm yapması görülüp işitilmemiş bir şey değildi, Kudüs Müslümanlardan ilk alındığı zaman şehre inen Haçlılar kimi buldularsa kesmişler, Yahudi, Müslüman, Ortodoks dememiş, kıtır kıtır doğ-ramışlardı.

Tarihçi Rene G. Rousset'nin yazdığına göre akan kanlardan sokaklar kan çamuruna bulanmış, atların ayaklan bu çamura battıkça kanlı insan eti parçalarını duvarlara sıçratmış, duvarlar bile kan pıhtılarıyla kızıla boyanmıştı.

Hele Avrupa'da ne kadar Yahudi mahallesi varsa basılıp yakılmış, içindekiler kıtır kıtır kesilip kana bulanmış, malları yağma edilmişti. Ama böyle gelip dinsiz Ortodokslar elinden Kıbrıs şehrini alıp, Allah adına, İsa.adına Ortodoks Rumları doğradıktan sonra, şimdi şehirdeki babasız, ağasız, erkeksiz çocukların ve kadınların tavuk kümesine giren sansarlar gibi boynunu koparıp kanını akıtmak, hem de bir kralın hastalığına ilâç olsun diye kan akıtmak ilk defa başa gelecekti.

Herkesin donup kaldığını görünce aziz Dominiken, sözlerinin büyüklüğü karşısında büsbütün kabardı.

- Evet! dedi kan... Müslüman kanı ve hemen şimdi akacak. Sert bir ses sordu:

- Kan aktıktan sonra Arslan Yürekli Rişar'ın, Hazreti İsa'nın bu arslan oğlunun acıları da hemen dinecek mi? Yoksa bu masum kanları akıtanın da kafasını koparmak gerekecek mi?

-Herkes sesin geldiği yana döndü. Ak sakallı keşiş, Kraliçe Cin Dangler'in ağabeysini kurtarsın diye getirdiği keşiş, kaşlarını çatmış, aziz Dominiken'den bu sorusuna karşılık istiyordu.

Aziz Dominiken, hırsından dudaklarını ısırdı. Ağzı bir anda köpürdü:

- Siz kim oluyor da bu soruyu bana sorabiliyorsunuz?

- Benim kim olduğumun o kadar önemi yok, dedi keşiş. Hele sen dün akşam okuduğunu söylediğin şu kitapların adlarını bir bir say bakalım? Asıl sen kim oluyorsun? Baktığını bildirdiğin yıldızların adını söyle hele? Amma da enayi var burada yahu? Bu cahil papaz atıyor, siz de yutuyorsunuz. Arslan Yürekli Rişar'ın karnına cinler girmiş, Müslüman kanı akıtılırsa bu cinleri bu kan selleri sürüp götürecekmiş. Amma da palavra ha?

Aziz Dominiken, kuvvetli ve cesur şövalyelikten rahipliğe aktarma olmuş bir kavgacı olduğundan, bunca Hristiyan önünde yüzüne tükürülür gibi haykırılan bu sözler karşısında bir deli gibi fırladı. Ak sakallı keşişin suratına bir tokat atıp susturmak istedi. Bu keşişin kendisinden fazla bir şeyler bildiğini: "- Okuduğun kitapların adını say" diye meydan okumasından sezmişti:

- Seni terbiyesiz, seni küstah seni, diye eli havada atıldı ama, bu el keşişin suratına inemedi.

Keşiş, sağ elini kaldırdı, Dominiken'in bileğini kavradığı gibi ¦ yere çökertiverdi.

- Allah'ın evinde, kral katında, Allah'ın sözü ve kralın emrinden başka söz geçmez, dedi. Sorumu tekrar ediyorum. Kendini korumaktan aciz yedi bin çocuk ve kadının boğazlanmasının kral hazretlerinin karnındaki cinleri kovacağının hangi kitapta yeri var?

Sonra kraliçeye döndü:

- Sayın kraliçem, buraya bir vazife başarmaya geldim. Lütfedin de vazifeme başlayayım. Kral hazretlerinin acıları dinsin. Beni tanıtınız..

Kraliçe, ağabeysine döndü:

- Sizi iyi etmek için getirdiğim Kıbrıslı hekim sayın lord.

- Kıbrıslı mı?

- Evet.

- Yaklaş hekim! Kendine güvenip gelmesen burada Hristiyan ' âleminin ünlü bir keşişine meydan okumazdın.

- Evet Arslan Yürekli Rişar, seni iyi edecek, çektiğin acılardan kurtaracağım.

- Kaç kişinin kanını akıtarak?

- Kan akmayacak, kurban istemez.

- Kan akmadan, kurban kesmeden ve hemen şimdi acılarımı dindireceksiniz, yanlış anlamadım ya?

- Evet, yanlış anlamadınız. Kurban kesmeden, kan akıtmadan, hemen şimdi iyi edeceğim.

Keşiş, Dominiken'in bileklerini bu konuşma sırasında bırakmıştı.

Aziz Dominiken, kral yanındaki yıldızın sönmek üzere olduğunu sezerek hemen atıldı:

- Yalan söylüyor! Hemen şimdi iyi edemez, yalan söylüyor. Keşiş içini çekti. Derin bir nefes aldı, Dominiken'i yuvalarından alay kıvılcımları kaynaşan gözleriyle süzdü.

- Yok canım? dedi. Demek kral hazretleri acılarından hemen şimdi kurtulamaz?

Dominiken kardeş tekrarladı:

- Kurtulamaz.

- Ya kurtulursa? Öyle ya, ya benim davetimi kabul eder de Hazreti Meryem bu sevgili oğlunun acılarını dindirmeye koşarsa? Ne olacak? O zaman senin bilgilerinin bir hiç, benim bilgilerimin bir değer olduğuna inanacaksın değil mi? Her şerefli insan gibi inanacaksın. Herkes hasta kralımızın başından beş adım uzaklaş-sın, rica ederim.

Meryem Anamızın adına, kral aşkına uzaklasınız.

Herkes çekiniyor, Dominiken kardeş gibi bir rahip ile kavga eden bu yabancının emriyle sevgili krallarının başından ayrılmak istemiyorlardı.

Burada, Arslan Yürekli Rişar'dan sonra tek bir insan emir verebilirdi.

Kralın kız kardeşi Cin Dangler, fakat o da bir çocuğun öğütlernesiyle getirdiği bu hekime nasıl ve niçin güvendiğini pek bilemiyordu. Tam bu sırada yanı başında bir kadın sesi:

- Aziz kraliçem, emrinizi bekliyorlar, diye fısıldadı.

Kraliçe başını kaldırdı, karşısında tanımadığı soylu ve temiz yüzlü bir kadın vardı.

Güzel kadın kraliçenin duraksamasını görünce kendini tanıttı:

- Adım Fausta Berini, Roma imparatoru Frederik Barbaros'un yanından bu gece geldim. Bizanslıyım, bu iklimin ünlü hekimlerini, krallarını, kontlarını, düklerini yakından tanırım.

- Kardeşimi bu yabancı hekim iyi edebilir mi?

- Evet, yaparım dediği işi başarır cinstendir.

- Tanıdığınız bir kimse midir?

- Şimdilik sesini tanır gibi oldum. Eğer düşündüğüm insan ise ölüleri dahi diriltir. Rica ederim, haşmetlûm güveniniz ve istediğini yapınız.

Kraliçe içini çekti:

- Yapacak başka bir şey olmadığına göre şeytan çıksa karşımıza, güvenmek zorundayız.

Sonra yüksek sesle:

- Lütfen kral hazretlerinin çevresini boşaltınız, diye buyruk verdi.

Ak sakallı keşiş, Arslan Yürekli Rişar'a yaklaştı, içleri gülen elâ gözlerini kralın boncuk mavisi gözlerine dikti.

- Geçmiş olsun haşmetlûm. Ağrılarınız en çok nerenizde?

- Karnımda, belimde sayın pederim.

- İzin verirseniz, elimle yoklayacağım.

- Cinlerin yerleştiği yuvayı bulmak için mi?

- Hayır, cinleri kovmak için.

Ak sakallı keşiş, Arslan Yürekli Rişar'ın kadife elbiseleri altına eüni soktu, bir süre gezdirdi.

Arslan Yürekli Rişar'a sordu:

- Burası değil mi? Cinler burada.

- Evet, çok acı veriyorlar. Bir büyü yapsanız. Dayanılır gibi değil. Rica ederim.

Kral bu sözleri ancak keşişin işitebileceği bir sesle söylemişti. Ak sakallı keşiş, içi sevgi ve şefkat dolu sesiyle aynı tonda cevap verdi:

- Acılarınız şimdi dinecek haşmetlûm.

- Ya tam iyi olmaklığım?

- Bunu yarın konuşacağız. Bugün kara cübbeli Dominiken'e verdiğim sözü tutacağım.

Sonra biraz uzakta duran şövalyelere seslendi:

- Bir kupa su verin kahramanlar.

Altın kupa ile suyu uzattılar. Aldı, arkasını onlara döndü, kupayı iki eli arasında gömdü, sakladı. Üzerine bir şey okur gibi yaptı. Sonra yüksek

sesle:

- Ey su! Kudüs suyu sana selâm' gönderdi. Şifa ol diye seslendi. Kupayı krala uzattı.

- İçiniz haşmetlûm.

Kral kupayı aldı, içti. Tekrar geri uzattı. Ak sakallı keşiş ile el ele bekleştiler. Kralın yüzü sakinleşti, günlerden beri ilk kez:

- Uyumak istiyorum, dedi. Sonra ak sakallı keşişe son bir defa baktı.

- Bu iyiliğinizi İngilizler yüzyıllar boyu unutmayacaklar.

Aynı anda kraliçe haç çıkarıp şükran duası için diz çöktü. Tüm rahipler, rahibeler, şövalyeler, kontlar, dükler diz çöktüler. Kraliçe, hemen arkasında diz çöken Fausta'ya yavaş bir sesle:

- Teşekkür ederim size de, dedi. Çok büyük bir hekim imiş. Fausta içini çekti:

- Yahut çok büyük bir dolandırıcı, dedi.

BU GECE İÇİNİZDEN BİRİ BANA İHANET EDECEK

Kilisenin içinde yabancı keşişin davudî sesi gökten geliyormuş gibi derin ve dinleyenlerin yüreğini oynatacak kadar ilâhi idi.

- Evet aziz dinleyicilerim. O gece Hristos'un (İsa) bu kötü cihan içindeki son gecesiydi. Büyük insan...

Aziz Dominiken, elini kaldırarak, keşişin sözünü kesti, üzerine yürüdü:

- Ona insan demekten vazgeç, sana bu son ihtarım, cehennemlik dinsiz.

Keşiş, birer kara elmas gibi parlayan gözleriyle onu süzdü:

- Şimdi konumuz bu değil Dominiken birader, dedi. Az sonra buna da sıra gelecek.

Evet aziz dinleyicilerim, bu konuya da sıra gelecek, gene göreceksiniz ki şövalyelikten azizliğe, askerlikten rahipliğe özenen Dominiken kardeşimiz bu işte de diğerleri gibi hiçbir kitap okumamış, mürekkep yalamamıştır. Konumuz insanların her kusurunun bağışlanması babındadır. O gece Hristos sonradan adları Havariyun olan on iki arkadaşı ile beraberdi. Yani sofrada 13 kişi idiler. Hristos, Matta'nın İncil'inde yazdığı gibi birden "Doğrusunu size söylerim. İçinizden biri bana bu gece ihanet edecektir" dedi.

On iki arkadaşı da "Ben miyim?" diye haykırdılar. "İçinizden biri, ama hepiniz bu gece beni yalnız bırakacaksınız." Elinizdeki "Markos" İncili'ni, Rum Markos'a, Yunanca yazdıran Ayos Pet-' ros: "Ya Rab?" dedi.

Keşiş, Dominiken'e döndü:

- Ya Rab! ne demektir ey bilginler bilgini Dominiken kardeş? Dominiken, hırsından kıpkırmızı kesildi.

- Allah demektir. Beni sınava mı çekiyorsun? Keşiş, alay ediyormuş gibi içini çekti:

- Demek, İbranice de bilmiyorsun öyleyse. Aziz Matta'nın yazdığı İncil'i aslından okuyamadm. "Rab" İbranîcedir. Allah değil, hoca, öğretici anlamına gelir. Cahiller "Ya Rab" kelimesini "Ey Allah" diye tercüme ederler.

Kilisenin içinde Dominiken aleyhine ve az önce sevgili Arslan Yürekli krallarının ağrılarını dindiren ak sakallı hekim keşişin lehine bir fısıltıdır koptu.

Kraliçe yeni nedimesi Fausta'ya sordu:

- Kendisi İbranîce de biliyor, demek?

Fausta, nedense, Ak sakallı keşişi pek sevmiyordu ve tutmuyordu.

- Atıyor, dinsiz köpek, dedi. Meydanı boş buldu. Dominiken'le Fransis gibi cahil çocuklar ona hafif geldi. Fakat ne yapmak istiyor? Onu anlayamadım, haşmetlûm. Boş yere ok atmaz. Bir kere de attı mı muhakkak tutturur. Bir yere varmak istiyor.

Evet! ak sakallı keşiş bir yere varmak istediğini her hali ile belli ediyordu.

Kilisenin içini süzdü, ağrıları dinen Arslan Yürekli Rişar'dan başka, Salâhaddin Eyyûbî'ye karşı kendilerini koruyacak kimseleri bulunmayanlar Kıbrıs'a sığınmış. Eski Kudüs, Suriye kralları, Sicilya kraliçesi, rahipler, rahibeler, şövalyeler, lordlar hepsi sevgi ve hayranlık ile onu dinliyorlardı.

Sanki bugünkü çarpışma sonunda Hristiyan ve Müslümanlık tarihinde daha doğrusu insanlık tarihinde yeni bir devrin açılacağını hep birlikte seziyorlardı.

Burada insan düşüncesi ve mantık ile körü körüne iman isteyen yobaz karşı karşıya savaşıyorlardı. İnsanlığın kurtuluşu, insanların birbirlerini sevmeleri gerektiğinin tohumlan bin iki yüz yıl önce Hz. İsa eliyle atılmış. Şair ve tarihçi Milanolu Ambrois'e göre de bu tohum dört yüz yıl toprak altında kalmış, bir iki yüz yıldır da ilk meyvesini ancak bugün verebiliyordu. (Yazar, okuyucularına bu satırlarrMilano Kütüphanesi'nden aktarıyor).

Ak sakallı keşiş ellerini göklere açtı. Sesinde inandırıcı bir yumuşaklık vardı.

- Evet! dedi, Markus İncili'ni yazdıran balıkçı Ayos Petros. Dominiken, tekrar keşişin sözünü kesti:

- Niçin Saint Pierre değil de Ayos Petros? Demek sen bir Ortodoks dinsizi, Allah'ı inkâr eden, aforoz edilmiş, lanet edilmiş bir kilisenin adamısın, sen bir Katolik kilisesinde konuşamazsın, ya sus, ya seni ben susturacağım.

Aziz Dominiken, İspanyollar gibi şövalye ve kavgacı bir milletin kanını taşıyordu, atıldı, ak sakallı keşişi dövecekti, olmazsa

hançerleyecekti.

Fakat keşiş, bu deli atılış karşısında soğukanlılıkla şu cevabı verdi:

- Dur Dominiken kardeş! Önce dinle sonra vur. Eğer söyleyeceklerim yanlış ve bu insanlara kötülükler getirici ise bunu ispat et, benim bilgisizliğime gülsünler, bırak beni onlar dövsünler, beni onlar öldürsünler ama söyleyeceklerim doğru. Allah'ın ve onların iyiliği için ise bana boş yere vurmuş olacaksın, bu hareketin sözlerimin doğruluğunu ve senin bilgisizliğini ispat etmekten başka hiçbir işe yaramayacaktır.

Bu soylu, halkı düşünceye karşı söylenen sözler kilisede tekrar keşiş lehine büyük bir alkışın doğmasına sebep oldu. Aziz Dominiken'in kalkan eli inemedi.

O zaman keşiş, tekrar kilisenin içini dolduran ve kendini konuşurken nefes bile almayı saygısızlık sayan dinleyicilerine döndü:

- Evet, dedi. Nasıl ki Hazreti Isa bildiği gerçeği bizlere öğretmek için çarmıha gerilmeye razı oldu ve bizim birbirimizi sevmemiz, birbirimizi bağışlamamız için temiz kanını akıttı ise, ben âciz kardeşiniz de gerçekleri size burada bildirmek için başımı bu kürsüye koydum. Konuşacak ve size Allah'ın gerçek buyruklarını bildireceğim. Kanımı akıtmam pahasına bile olsa.

Kraliçe Cin, Fausta'nın kulağına fısıldadı:

- Boş yere konuşacak, sesi ve sözü ne kadar kuvvetli de olsa onu burada parçalayacaklar.

Fausta dişlerini gıcırdattı.

- Benim bildiğim serseri ise yumrukları çenesinden daha kuvvetlidir. Burnu bile kanamadan çıkar gider. Kimse elini süremez. Buraya nasıl geldi?

- Ben getirdim.

- Nasıl, siz mi getirdiniz? Size nasıl sokuldu?

- Bir yabancı genç tanıttı.

- Nasıl güvendiniz? İkisi de yabancı oldukları halde.

- Yalnız ben mi güvendim? Bu anda tüm kilise, ona güveniyor. Ne inandırıcı bir hali var. Siz inanmadınız mı?

- Evet muhakkak o, Kadı Han! İlk bakışta insanları büyüleyen vefasız.

- Adı için esmer yabancı genç de bunun gibi bir şey söylemişti, ama kendisi çok kızdı.

"Hiç sevmediğim bu herifin adını kim koydu bana?" dedi, adım Kara Saltuk^tur.

Bu sırada Fausta'nın Kadı Han dediği, fakat ak sakallı, kamburu çıkmış, omuzlan ile hiç de Kadı Han'a benzemeyen keşiş mırıltıları kesti.

- Kaldığımız yerden başlayabiliriz. Ayos Petros, siz Saint Pierre diyorsunuz. Fakat kendi İncil'inde adı böyle geçer. Hazreti İsa'ya sordu:

"Ya Rab! Mademki gidiyorsun, ben de arkandan geleceğim. Seninle zindan veya ölüm her yere gitmeye hazırım." Aziz dinleyicilerim, Hazreti İsa'ya o gece bir arkadaşı ihanet etti. Ayos Petros da aralarında olduğu halde, on bir arkadaşı onu cellâtlar eline terk ettiler ve onu tanımadıklarını cellâtlarına bildirdiler.

Ne oldu? Hazreti İsa onları dövdü mü? Onların kanını akıtması için baba Allah'tan yardım mı istedi? Yoksa onlara darıldı mı? Hayır, onları bağışlaması için Allah'a yalvardı ve affetti. Onlara: "- Size son ve yeni bir buyruk veriyorum, benim sizi sevdiğim gibi siz de birbirinizi seviniz, ben bu gece aranızdan ayrılıyorum. Siz babamın çocuklarına (insanlara) eziyet eder, ıstırap verir, birbirinize kötülük ederseniz biliniz ki, benim gittiğim yere gelemezsiniz."

Ayos Petros, haykırdı: "- Ya Rab! Niçin gelemeyim? Ben ki ölüm karşısında bile seni inkâr etmem." Hazreti İsa Ayos Petros'a: "- Sen beni bu gece horoz ötmeden önce üç kere inkâr edeceksin, dedi. Size veda ediyor ve

sizi gittiğim yerde bekliyorum. Bana gelmek için geçeceğiniz yol, babamın çocuklarına yapacağınız iyiliklerden açılacak olan yoldur."

Fausta'nın Kadı Han dediği ak sakallı keşiş sustu. Başta Arslan Yürekli Rişar olmak üzere kilise içinde herkes ağlıyordu.

İnandırıcı sözleri, ilâhî sesiyle dinleyicilerin gözlerinde Hazreti İsa'nın insanlık uğruna çarmıha gerilişini o kadar heyecanlı bir şekilde canlandırmıştı ki, herkes bin yüz sene geriye gitmiş, insanlık tarihinde bir leke olan aynı kanlı sabahı sanki tekrar yeniden yaşıyorlardı.

O zaman ak sakallı keşiş döndü:

- Şimdi size, bu büyük şehidin adına hareket ettiğinizi söyleyen sizlere soruyorum. Şu anda burada hazır ve bizi dinlediğine inandığım Hristos'un adına soruyorum. Hristos, sizin Ortodoks, Macar, Yahudi, Rum, hatta Müslümandır diye döktüğünüz kanlar ve daha da dökmeye hazır bulunduğunuz kanlar için sizi affedecek mi? Siz bu kanlı yoldan geçip onun, bağışlayıcı o insanlık kurtarıcısının yanına gidebilecek misiniz?

Asla! Siz burada bu kötü dünyada kalmaya mahkûm edilmiş cahil katillersiniz.

Bu sözler, ak sakallı keşişin biraz aleyhine oldu. Aziz Dominiken kürsüye fırladı:

- Senin bir Katolik düşmanı olduğun bu son sözlerinden belli oldu. Yani Allah'ın anası Meryem Anamızın kabrini kurtarmak için kan dökmek gerekse bu günah mıdır? Bu uğurda, baş verip baş almaya karar verdi Haçlı orduları; mukaddes Kudüs şehri uğruna kan aktı ve akacak. Bu günah mıdır? Bize bu şehitler yolunu Allah'ın yolunu mu kapayacak?

Kilisenin içinde bu sefer de Aziz Dominiken lehine mırıltılar işitildi.

Fakat ak sakallı keşişin hiçbir şeyden yıldığı yoktu.

- İyi! dedi. Hazreti Meryem'in kabri Kudüs'te ise ve bizi oraya kan dökmeden sokmazlarsa ben de şu yoksul kanımı bu Haçlılar ordusunun

önünde, yürüyerek akıtacağım. Fakat Hazreti'Meryem'in kabri Kudüs'te değil ki. Ne sersemlere çattık Yarabbi?

Bu sefer aziz Fransuva, arkadaşı Dominiken'in yanından seslendi:

- Aziz pederim, adınızı hâlâ bize hediye etmediniz?

- Adım Kara Saltuk'tur.

- Demek bu diyarda yetiştiniz? Adınız bize benzemiyor. Bilirsiniz ki bu diyarlarda bizi yardıma çağıran Bizanslılar başta, herkes Haçlılara düşmandır.

- Siz yardımına koştuğunuz Bizans halkını sevdiniz mi aziz kardeşim? Sevmediniz.

Öyle ise önce Allah'ın emrine uyunuz, sevilmek için önce sevmeyi öğreniniz.

Sevmeyip soyduklarınızdan ne hakla sevgi beklersiniz?

- Pekâlâ, burada suç bizim olsun, önce sevmedik, bir de Meryem Anamızın kabrinin Kudüs'te olmadığını söylediniz. Hangi bilgilere dayanıyor, bu iddianız?

- Ya kabri Kudüs'te olduğu hangi iddialara dayanıyor ki?

- Öğrenmek istiyorsanız pekâlâ, sizin ancak bilimle yenilebileceğinize inandım.

- Öyleyimdir. Hangi kitap yazar Meryem Anamızın Kudüs'te yattığını?

- Hazreti Meryem'in kabrinin Kudüs'te olduğu "Saint-Jean Damasscene" in şahitliğine dayanıyor. Bu aziz pederimizin bu bilgileri "Enthynius" adlı birisinden duyduğu da birçok kitaplarda yazılıdır. Bunlardan öğreniyoruz ki Bizans İmparatoriçesi Pulşeri'ye.

(Pulcheri) gönderdiği bir mektupta Kudüs piskoposu, "Lunenal" aynen şöyle yazıyor:

"- Aziz imparatoriçem, Allah'ın anası çok aziz bakirenin cesedini ve sandukasını göndermem hakkındaki emrinizi yerine getirmemekle üzüntülüyüm. Çünkü eski ve doğru bir inanışa göre ölüm ve gömülme olayları 'Getsemani' denilen yerde olmuş ve mezar üç gün sonra açılınca içi boş bulunmuştur." Bu hikâyeleri hâlâ çocuklarımıza okutuyoruz. Bunlar yalan mı? Saint Fransuva sustu.

Kilise halkı, adının Kara Saltuk olduğunu söyleyen keşişe lâyık bir rakip bulunduğuna memnun olmuştu. Fakat Kara Saltuk içini çekti:

- Sizi, bu şekilde bir silâhla karşımda gördüğüm için çok n-ıuı 'uyum evlâdım, dedi.

nal, 190 tarihinde yaşadığına göre kendisinden 130 yıl önce Kudüs'ü ziyaret eden ve zamanının en büyük bilgini olan Kayserili "Eusebe" "Kilise Tarihi" adlı eserinde bu kabirden niçin hiç bahsetmemiştir? Ve aynı tarihlerde her kutsal yere bir kilise yaptırmış olan İmparatoriçe Helen de Kudüs'ü ziyaret ettiği halde bu kabir üzerinde niçin bir kilise veya bir anıt yaptırmamıştır? Eğer bu anıtkabir mevcut olsa idi gene Lunenal'dan yüz yıl önce yaşamış ve Kudüs'ü karış karış gezmiş olan "Saint Jerome"un da gözüne çarpmamasına imkân yoktu. Saymakla bitmez, sevgili kardeşim, aziz bakirenin merkadi Kudüs'te idi de niçin bu muhterem aziz ve âlimler, mevcut olmayan bu kabri göremediler. Neden kutsal kabir Kudüs'te değildi? Çünkü İzmir yakınında Efes'te idi de onun için Kudüs'te değildi.

Birden bir ses, kilisenin içinde patladı:

- Yalan söylüyor. Adı gibi, sözleri de yalan.

Herkes sesin geldiği yana döndü. Genç bir şövalye ayağa kalkmış, haykırıyordu:

- Sesinden tanıdım, bu keşiş bir dolandırıcıdır. Dünyanın en büyük yalancısı, haydudun biridir. Dinsize ölüm! Ölüm!

Kraliçe, Fausta'nın koluna yapıştı.

- Bu konuşan şövalyeyi tanır mısınız?

- Evet Balkanlıdır, Dük Leopold.

- Asıl bu şövalye bir sahtekârdır.

- Sahtekârlıkta ikisi de birbirini aratmayacak kadar nam vermişlerdir. Birbirlerini yesinler.

Kara Saltuk sesin sahibi Dük Leopold'a döndü:

- Sen misin Kara şövalye? dedi. İnsanlık adına bu son ihanetin olacak. Sana bir daha karşıma çıkmamanı emretmiştim.

Sonra Arslan Yürekli Rişar'a döndü:

- Emriniz haşmetlûm, devam edeyim mi? Arslan Yürekli Rişar, kaşlarını çattı:

- Devam ediniz sayın pederim, dedi. İngiliz ordusunda söz düellosu da dahil hiçbir düelloyu kesmeye kimsenin hakkı yoktur. Size kendi adıma ve kilise adına teşekkürlerimi sunarım. Bizim kalbimizi ve beynimizi yıkıyorsunuz. Rica ederim devam ediniz.

Artık Kadı Han olduğu anlaşılan ak sakallı keşiş tekrar dinleyicilerine döndü:

- İndiler ne yazıyor? Hazreti İsa çarmıhta son nefesini vermek üzere; karşısında Havarilerden yalnız Sen Jan ve annesi aziz bakire Meryem Anamız var, ikisi de ağlıyorlar. O zaman Hazreti İsa, anasını, Sen Jan'a emanet ediyor. "İşte annen." Sonra bakire Meryem'e dönüyor, "İşte oğlun". Büyük şehidin ölürken kendisine bıraktığı emanetten Sen Jan hiç ayrılır mı? Ayrılmadı da. İndiler bu andan sonra artık ne Sen Jan'dan ve ne de Meryem Ana'dan bahis açarlar, sanki ikisi de gökler açıldı, uçtular, kayboldular. Hayır ikisi de artık Hristiyanlar için durulması imkânsız hale gelen Kudüs'ten kaçtılar. Nereye? İzmir civarında Efes'e. Orada gizlice yaşadılar. Ve hâlâ bugün...

Bir anda kilisenin içinde acıklı bir çığlık öttü:

- Yetişin kralım , kilise sarıldı. Herkes geri döndü.

Arslan Yürekli Rişar'ın koruyucularından bir şövalye kilisenin kapısında bitkin bir halde duruyordu. Erkekler:

- Kapıyı! Kapıyı tutalım! diye haykırdılar. Fakat, daha kimse kıpırdamadan, nöbetçilerin komutanı "Raymond te Turenne" kapıda gözüktü:

- Lord , Arslan Yürekli Rişar! diye haykırdı.

Rişar, soğukkanlı; kavgada, baskında gözüpek; soyadı gibi arslan yürekliydi.

Durumu ele almazsa kilise içinde bir panik çıkmak üzere olduğunu düşündü.

Derhal ayağa kalktı.

- Baylar diye haykırdı, kral burada.

Bu emirden "Ben burada iken kimse konuşamaz, başkomutan benim" gibi bir mana da çıkarılabilirdi. Kilise tekrar eski sessizliğine büründü. Kral emretti.

- Ne oluyor Raymond? Bir kiliseyi koruyamayacak kadar sersemlemişsiniz.

- Hayatınız tehlikede haşmetlûm.

- Sus aptal, Arslan Yürekli Rişar'ın hayatına dokunacak bir tehlikeyi daha kimse yaratmadı ve yaratamayacak. Siz ne sorarsam ona cevap veriniz. Kiliseyi saran muhafızlar ne oldu?

- Baskınla teker teker avlanmışlar.

- Kim avlamış, Komnen'in çeteleri mi?

- Hayır, Türk korsanları.

TÜRK KORSANLARI

Türk korsanları kiliseyi sarmış! Bu cevap kilise içinde tekrar bir şaşkınlık yaratabilirdi.

Fakat ağrıları, Kadı Han'ın içirdiği su ile geçen Arslan Yürekli Rişar'ın ayakta bulunuşu herkesin bir saygı için susmasını sağlıyordu. Rişar içini çekerek sordu:

- Türkçe bilir misiniz Raymond? Bu korsanlarla hangi dilden konuşup anlaştınız?

- Kendileri Latince biliyorlar. "Kiliseyi sardıklarını ve kilise dışında asılı olan tüm silâhlarımızı kaldırdıklarını, teslim olmayanları kıtır kıtır keseceklerini" bildirdiler.

"Silahlarımızı kaldırdılar" sözü kilise içinde ikinci bir panik doğmasına sebep oldu.

Tıpası kaldırılmış, delikli taşa saldıran sular gibi kilisedeki erkekler pencerelerin önüne bir sel halinde yığıldılar.

Kiliseye girerken dış avludaki duvara astıkları silâhların yerinde yeller esiyordu.

Branjer de Navar:

- Ellerimiz ve dişlerimizle savaşırız, diye haykırdı.

Bu düşüncesiz, fakat parlak sözler erkekler arasında düşüncesiz yeni bir heyecanın doğmasını sağladı.

- Sen Jan bizimler beraber, yumruklarımızla savaşırız, diye gürleyerek tekrar kapıya doğru yürüyüşe geçtiler.

Arslan Yürekli Rişar her sorduğu suale, ummadığı cevaplar alarak ortalığı birbirine katacağını sezdiği için soru sormaktan vazgeçti.

- Baylar! diye emrini yeniden hatırlattı. Kral burada ve şövalyelerinin yumrukları ile mi yoksa kılıçları ile mi savaşa gireceklerini kral daha iyi bilir. Herkes pencere önünden geri çekilsin ve benden izin almadan kimse konuşmasın. Bir şövalyenin silâhlarının çalınmış ya da çevresi sarılmış olması kral huzurunda uluorta konuşmasını sağlayamaz. Susunuz ve buyruklarımı bekleyiniz.

Susuldu ama sert bir ses bu sessizliği tekrar yırttı:

- Kraldan söz istiyorum.

Kilise içinde krala bakan gözler sesin sahibine döndü. Bu atmaca suratlı şövalyeyi kimseler tanımıyordu. Fakat bizim çok iyi tanıdığımız Kazıklı Voyvoda, bu hali fark etti:

- Haşmetlû, dirayetlû, krallar kralı Arslan Yürekli Rişar, dedi. Ben dün akşam ordunuza katılan, fakat hastalığınız yüzünden kendisini size iyice tanıtamayan Karadağ dükü Leopold'um. Söz rica ediyorum. Bir ihanet karşısındasınız.

Dük Leopold'un adını, kendini görmeden duyanların sayısı kilise içinde az değildi.

Biraz karışık görülen duruma çare bulacağı umuduyla lehinde sesler duyuldu.

Rişar, Leopold'u susturamazdı. Soğukkanlı ve ağırbaşlı hali ile:

- Buyurun konuşun, fakat kısa olarak, diye emretti.

Dük Leopold, durumun nezaketini seziyor, fakat can düşmanını da bu nazik durumdan faydalanarak ezmek istiyordu.

- Büyük ve kahraman kralımız, bir ihanete uğradınız ve ihaneti hazırlayan da sözde hastalığınızı iyi etmek bahanesiyle yanınıza sokulan Salâhaddin Eyyûbî'nin casusu keşiş kılığına girmiş, Kadı Han adı ile tanınmış büyücü taslağıdır.

Dük Leopold'un işaret parmağı kilise mimberi üzerinde ve Aziz Fransuva ile Dominiken arasında duran Kara Saltuk'u gösteriyordu.

Kilise tekrar kaynaştı. Kral ipin ucunu tekrar kaçırdı.

- Keşişe ölüm! Kahrolsun! Salâhaddin'in casusu! diye haykı-rıp, mimbere doğru yürüdüler.

Fransuva ile Dominiken de "Belki kaçar" düşüncesi ile Kara Saltuk'un kollarına yapıştılar.

Kraliçe fenalıklar geçiriyordu, Fausta'nın eline yapıştı.

- Rica ederim, bir şey yapalım, onu parçalayacaklar. Ben çok iyi biliyor ve tanıyorum ki bu keşiş kendisini suçlandıran namus düşmanından on kere daha namusludur.

Kendisini kurtaralım.

Fausta'nın hiç telâş ettiği yoktu:

- Merak etmeyin sayın kraliçem, dedi. Dük Leopold da benim şüphe ettiğim ismi söylediğine göre böyle sekiz kilise içinde sekiz bin korsan eliyle sarılsa bile o, hakikaten o ise, burnu kanamadan sıyrılacak kadar edepsizdir.

Fausta, görüşünde haklı çıkacak mıydı? Haçlı şövalyelerinin taassup ve kararan gözlerinin önüne hiçbir kuvvetin geçemeyeceğini bilen kraliçe bu yersiz güvene inanamazdı.

Kral tekrar elini kaldırıp gürledi:

- Baylar, kral sakin olmanızı emretti. Kral emretmemiş olsa bile üç buçuk korsanın bizi bir kilisede sarmış olması böyle kendinizi kaybetmenize hak vermez. Son defa emrediyorum. Kral başı-nızdadır. Kral duruma hâkimdir.

Sonra Fransuva ve Dominiken'in kollarını sımsıkı tuttuğu Kara Saltuk'a döndü:

- Hekim efendi, hakkınızda yapılan ithamlara cevap verecek misiniz?

Kara Saltuk kaşları çatık, soğukkanlı cevap verdi:

- Sual sorulursa cevap veririm kral hazretleri.

- Adınızın Kadı Han olduğu doğru mudur?

- Evet. Bu, taşıdığım birkaç soyadından biridir.

- Bir Türk, bir Hristiyanlık düşmanı ve casusu olduğunuz?

- Hem Hristiyan, hem İslâm dinindenim, fakat casus ya da Hristiyanlık düşmanı değilim. Birkaç saat için bana vermek lütfunda bulunduğunuz konuşma şerefi ile de bunu ispat ettiğimi sanıyorum. Hazreti İsa'nın ve aziz annesi bakire Meryem'in hayranıyım. Dinim ve inancım budur.

- "Salâhaddin'in casusu ve bizim düşmanımız olduğunuzu inkâr mı edeceksiniz?

- İnsanları seven, Allah'ın ve peygamberlerinin buyruklarından çıkmayan, kan ve can vermeyi öldürüp yok etmeye tercih eden her sultan ve kralın dostu; hizmetinde sadık bir uşağım. Sultan Salâhaddin de, İmparator Frederik Barbaros ve Arslan Yürekli Rişar gibi dostluklarını kazanmakla övündüğüm hükümdardır. Ne ondan size, ne sizden ona casusluk etmem ve edemem.

- Güzel sözleriniz bana yetse bile bu namuslu Hristiyanlara yetmeyecektir. Onları bu tuzağa düşüren sizin tatlı konuşmanızdır. Sizin sesisiniz büyüsü içinde kendilerini unutarak silâhlarını kaptırdılar. Bunu da inkâr mı edeceksiniz?

- Sesisimin ve konuşmamın uyandırdığı ilgiden doğan bir suçu iftiharla kabul ediyorum.

Bu meydan okuyuş ne kadar şövalyece olursa olsun, kiliseyi tekrar yeni bir heyecan dalgasının sarmasını sağladı. Kral canı sıkılmış ve üzgün:

- Suçu kabul etmek sonucu değiştirmez, dedi.

Kadı Han, hâlâ iki eski genç şövalyenin tüm kuvvetleriyle sıktıkları kollarını kurtarmaya tenezzül etmeden cevap verdi:

- Kulunuz emrinizi beklemekteyim. Emredin suçumu temizleyeyim.

Kral anlamamış gibi bakınca Kadı Han devam etti:

- Korsanları kovmak için emrinizi bekliyorum.

- Hangi korsanları?

- Kiliseyi saran Türk korsanlarını.

- Tek başına mı kovacaksınız?

- Evet.

- Silâhsız?

- Evet! Silâhlarımı emrinize uyarak ben de kilise dışında bırakmıştım.

Dük Leopold, kurduğu tuzağın Kadı Han'ın kandırıcı konuşmasıyla yıkılmak üzere olduğunu sezerek haykırdı:

- Yalan! Karşı tarafa kaçmak için yalan söylüyor. Yalan! Bırakmayın.

Kadı Han, Leopold'a döndü:

- Sen! Silâhsız da olsam bu korsanları seni yendiğim gibi yeneceğimi bilirsin Kazıklı Voyvoda, dedi. Sen hele sus ve ustanın nelere kadir olduğunu seyret!

Fakat kralın sert sesi gürledi:

- Dük, kral huzurunda destursuz konuştunuz. Size bir ay için konuşmayı yasak ediyorum.

Dük, sahibi tarafından tekmelenmiş köpekler gibi mırıldanarak geri çekildi.

Kral, Kadı Han'a döndü:

- Hayatınızı tehlikeye atmış olmuyor musunuz? Türk korsanları Arslan Yürekli Rişar'ın bir dostunun kanını içmek için belki pek kafa yormak istemeyecekler. Sizi konuşturmadan parçalayacaklardır.

Kadı Han'ın gerilen yüzü gevşedi. Beyaz dişlerini göstererek sırıttı:

- Sizin dostunuz olmak şerefli kanımı son damlasına kadar akıtmaya değer. Haşmetlû kralım. Müsaade emrinizi aldım, gidiyorum. Korsanlar, ihtiyar ak sakallı bir keşişi öldürmeye tenezzül etmezler. Lütfen ikinci emrinizi de verin. Şu iki delikanlı kollarımı bıraksınlar.

Kral, Fransuva ile Dominiken'e baktı. İki genç rahip ölüm veya kaçmak şerefsizliği gibi iki yoldan birine gitmeye hazırlanan ve her iki halde de kendilerine rakip olmaktan çıkan bu kurbana saygı ile yol vererek kollarını bıraktılar.

Kadı Han mimber üzerinden bir kez kilisenin içini süzdü. Kimin gözü ile karşılaşsa karşılaştığı kadın veya erkek gözlerini yere indiriyordu.

Kraliçe ile göz göze geldi. Kraliçenin gözlerinden yaşları ve Meryem Ana'ya yükseltilen duaları görünce, gülerek üzülmemesi için göz kırptı.

Sonra kraliçenin arkasındaki Fausta ile göz göze geldi. Yüzünü buruşturdu.

Tam bu sırada, Fausta, kraliçeye:

mezler. Öleceğine değil, asıl sağ ve sıhhatte geri döneceğine üzülün.

Kadı Han, cübbesini topladı. Arkasında bir bohça gibi büzdü, mimberden atladı.

Kapıya doğru yürümüye başladı. Yürürken herkes açılıyordu.

Kadı Han'ı Fausta gibi tanımadıkları için bir kralın sevgisi uğruna kendi canını kaybetmek üzere yürüyen bu keşişe herkes yol veriyordu.

Tam Arslan Yürekli Rişar'ın hizasına gelince saygı ile baş kesti. İslâm usulü eline ağzına, göğsüne, alnına götürüp selâm verdi.

Kral elini beline attı. Yalnız kendisine verilmiş bir hak olarak kiliseye sokabildiği kabzası yakut, zümrüt ve pırlantalarla süslü hançerini uzattı.

Arslan Yürekli Rişar, öz hançerini bir serseri, bir casus olduğu söylenen ve henüz aksi ispat edilememiş olan Kadı Han'a hediye ediyordu.

Bu tarihlere geçecek bir iltifat, insanları kıskançlıktan öldürecek bir hazine idi.

Fakat bu paha biçilmez hazineyi de Kadı Han elinin tersiyle çevirdi. Dudaklarında acı bir tebessüm, çok yavaş bir sesle:

- Teşekkür ederim lordum, dedi. Silâhsız olarak kollarım bana yetecek kadar bugün kuvvetliyim. Arkamda sizin gibi Arslan Yürekli bir kralın sevgi ve güvenini taşıyorum.

Kralın gözleri yaşardı. Bu adam bir casus olamazdı. Bir hain böyle erkekçe sözler konuşamazdı. Bilmeyerek ilk defa Frederik Barbaros ile bir noktada birleşmiş oluyordu.

Kadı Han, açılan dar yoldan, kilisenin kapısına gelince muhafızlar komutanı Raymond de Turenne'e emretti.

- Şövalye, korsanların başkanına kendisiyle görüşmek üzere dışarıya çıkacağımı bildirin.

Raymond, uğradığı baskından, gördüğü ve işittiği her şeyden düşünme kabiliyetini kaybetmişti. Bir robot gibi aldığı buyruğu dışarıya çıkıp yüksek sesle korsanlara Latince bildirdi.

- Kilisenin başrahibi görüşmek üzere geliyor, yol verin.

Derinlerden cevap geldi.

- Silâhsız ve elleri havada buraya doğru yürüsün.

Bu sesli izni Kadı Han gibi kilise içindekiler de duymuşlardı.

Kadı Han kapıdan çıkıp da tek başına yürümeye başlayınca, hep birden pencerelere doğru koşuştular. Artık bu görme isteğinin önüne, bu kabaran heyecanın önüne kral da geçemezdi. Kral da pencere önüne koştu.

Pencereye yığılanlar Kadı Han'ın elleri yanında, başı havada koruluğa doğru yürüdüğünü gördüler.

Bir ok vızladı. Kadı Han'ın başının üstünde ıslıklar çalarak uçtu, kilise duvarlarına saplandı.

Derinlerden gelen ses emretti:

- Kollarını havaya kaldır papaz!

Fakat papaz?! kollarını havaya kaldıracağı yerde, bir babahindi kanatları gibi kabarttı.

Yürüyüşüne devam etti.

Korsanların savurdukları ok ve verdikleri emir vız geliyordu papaza.

Koruluklarıın içinden yüzlerce korsan ellerinde yatağanları, başlarında mendil ve külahları, muhafız alayı gibi Kadı Han'ın iki yanma dizildiler.

Ne olursa şimdi olacak. Kadı Han ya korsanların içine karışıp kaçacak ya kavgayı göze alıp orada paramparça olacaktı.

Kilisenin içi heyecan ve meraktan tek bir kalp haline gelmiş ve bu tek kalp de heyecanın büyüklüğü karşısında duruvermişti.

Nefes bile alınmıyor. Yüzler kasılmış, gözler bir çelik ok olmuş, kulaklar bir davul derisi gibi gerilmişti.

Çevresini poturlu, baldırları çıplak, kara kuşaklı korsanların sardığı Kadı Han yürüdü geldi.

Biz kilise içinde kalamayacağımıza göre, bu kavgayı Kadı Han'ın yanından seyredebilir ve dinleriz.

Kadı Han, korsanlara döndü, Türkçe:

- Reisiniz nerede? diye sordu. Babacan bir ses tonu ile sorulan bu suale, korsanları yarıp ileri çıkan bir erkek cevap verdi:

- Reisi ne yapacaksın papaz?

Kadı Han, yere tükürdü:

- Papaz babandır, kuyruksuz hergele seni. İleri gel!

Kadı Han'ın hergele dediği korsan gözlerini şaşılaştırıp hayretle baktı, ağzı çarpılmış, yatağan tutan elleri gevşemişti.

- Vay namussuz kâfir vay! dedi. Sen bana mı "Papaz babandır" diyorsun.

Yürüdü, bu papazı bir yumrukta yere serip sakalını yolacaktı.

Fakat umulmadık bir şey oldu. Yaşlı sanılan papaz sağ eliyle korsanın yumruğunu savururken sol eliyle kulak tozu arkasına öyle bir tokat yapıştırdı ki, koca korsan arka üstü devrildi, ayakları havada yere ters dikilmiş pırasa saplarına benzedi.

Kadı Han gürledi:

- Çopur Hüsam, bir daha hocana el kaldırırsan, papaz dersen seni tekrar falakaya yatırırım. Seni kuyruksuz seni. Çopur gözlerini aç ve ayağa kalk!

Adını Çopur Hüsam diye duyunca yediği tokada rağmen korsan yerinden fırladı. Saygı ile Kadı Han'ın eteklerine doğru sekti:

- Hoş gör hocam, dedi. Bu ne kılık? Allah bilir tanıyamadım. Hoş gör sersemliğimi.

Sonra adamlarına döndü:

- Yiğitlerim, arslanlarım, size her zaman adını saygı ile andığım Kur'an-ı Kerim hocam, kılıç kalkan hocam, dümen hocam, korsanlık hocam, tüm Türk ve Rumeli'nin hocası Kadı Han'ın kar-şısındasınız. Allah'a şükredin ki bugüne eriştiniz.

Sonra Kadı Han'a döndü:

- Buyrun hocam?

- Kuyruksuz hergele, Cezayir'de olacağına, Kıbrıs'ta işin ne?

- Sultan elçi gönderdi "Cihat var, gelsin demiş" hocam. Kalktık geldik.

- "Kıbrıs'a mı gelsin" demiş, seni sersem seni.

- Bunu kendiliğimden yaptım, hata mı ettim?

- Evet, hem de hatanın en büyüğü, yıllardır kurduğumuz insanlık binasını az kalsın yıkacaktın. Sana kim bir kiliseyi sar ve içindekileri katlet diye emretti? Şeytanın emrine mi girdin yoksa habis?

- Sultanımın ve senin emrindeyim hocam.

- Peki niçin Kıbrıs'a çıktın?

- Kâfir ordusunun gemileri Kıbrıs adasına vurmuş, Kıbrıs'taki beş altı bin babasız, ağasız çocuğu katledeceklermiş diye haber geldi. Ben de kiliseyi sarıp, kâfirin ileri gelenlerini çocuklara karşılık kaldırmayı düşündüm.

- Türk ordusunda yalnız başkomutan düşünür. Yeni icat mı çıkaracaksın? Kaldırdığın silâhları ben kiliseye girdikten çeyrek saat sonra getir, aldığın yere bırak.

- Baş üstüne hocam.

- Hoşça kal Hüsam.

- Hocam, elini öpmeden mi ayrılacağız?

- Korsanlıkta gemi sulaya sulaya sen de sulu bir oğlan olmuşsun. Burada yüzlerce dost düşman •'bizi gözlerken öpüşülür mü? Hevesini başka sefere sakla. Sultanı görürsen ellerinden öptüğümü bildir.

- Baş üstüne hocam. Hocam, yeniden meslek mi değiştirdin?

- Ne gibi?

- Papaz kılığına girmişsin de birden tanıyamadım. İstanbul'a patrik mi oldun yoksa?

- Al iskele, geveze oğlan, korsan dediğin biraz ağırbaşlı, sıkı ağızlı olur. Tepemi kızdırma. Bas!

Sonra bu konuşmayı büyük bir saygı içinde dinleyen leventlere döndü:

- Allah'a emanet olun arslanlarım, Allah, Peygamber ya da gazanız mübarek olsun.

Leventler hep bir ağızdan:

- Senin de, hocam diye bağırdılar.

Kadı Han geri döndü. Kiliseye doğru yürümeye başladı. Çok dalgın ve üzgündü.

Kilisenin pencerelerine salkım çiçekleri gibi asılmış olan kalabalık, konuşulanları duymamışlardı ama, korsanların reisine Kadı Han'ın attığı tokadı görmüşler, sonra tokadı yiyen korsanlar reisinin yerden kalkıp Kadı Han'ı saygı ile dinlediğini seyretmişlerdi.

Hep birden aldanmış olmanın şaşkınlığı içindeydiler.

Arslan Yürekli Rişar, gözünün önündeki bu hali görünce, "Bu adam bir hekim, bir büyücü olamaz" diye düşünüyordu. "Hiçbir hekime bunca korsan baş eğer, hele attığı tokada eyvallah der mi, bu adam Müslümanların büyük bir komutanıdır."

Kraliçe Cin "Esmer genç, beni bu hekim kılıklı zorbaya mahsus gönderdi" diye düşünüyordu. "Bunlar hep tuzak. Belki o Dük Leopold denilen terbiyesiz de bunların bir uşağıdır. Kardeşimi bu üçünün de elinden kurtarmalıyım."

Dominiken, "Bu serseri her şeyi bozacak. Haçlı ordularında din ve iman gayreti adına bir şey bırakmayacak, ondan sonra gücü yıkılan ordularımızı silip geçecek. Ortadan kaldırmalı," diye düşünüyordu.

Fransuva, daha başka türlü düşünüyordu:

"Bu adam eğer gerçekten görünmek istediği gibi bir insan ise, din âleminde yaratmayı düşündüğüm devrimin en sağlam direklerinden biri olacaktır. Kendisine yardım etmeliyim."

Kadı Han, elbette kilise içinde herkesin şimdi kendisi için bir şeyler düşündüğünü biliyordu.

O, kimseyi ve kimin ne düşündüğünü umursamaz haliyle kiliseden içeriye girdi.

Az önce kiliseden çıkarken hafif kamburlaşmış sırtı düzelmiş, bükük beli doğrulmuştu.

Şimdi kiliseye giren adam, az önce korsanlara karşı gitmek için kapıdan çıkan adam değildi. O gidende ne kadar aziz, Allahlık bir ahret adamı hali varsa, bu gelende de o kadar şirret, kavga etmeye, her şeyi parçalamaya hazır bir kartal hali vardı.

Kapının önünde durdu, yavaş yavaş kendi yerlerini almakta olanları süzdü.

Sonra başı önünde mimbere doğru yürüdü. Mimberin üstünde Aziz Fransuva ile Aziz Dominiken eski yerlerini almışlardı.

Açılan yoldan yürürken, kıskanç sesli bir şövalye yanına sokulup haykırdı:

- Vurduğun o sahte yumruklarla bizi yıkamazsın. Bize vur da görelim? Pis casus.

Şövalyenin, bu sözleri daha ağzından çıkarken ensesine bir şaplak, attı. Yoksul, balıklama denize dalıyormuş gibi kilisenin taşları üzerinde kaydı. Kapıdan dışarıya uçtu.

Kadı Han yürüdü, bu sefer şövalye elbiseleri giyinmiş bir genç kadın, hırsından sesi titreyerek haykırdı:

- Aziz Meryem Anamızı ağzına alma kâfir. Döndü. Güzel kadına baktı. Acı acı güldü:

- Meryem Anamız erkek elbisesi giyen dişilerden hoşlanmazlardı sayın Leydi.

Tekrar yürüdü, artık ön sıraya gelmişti. Arslan Yürekli Rişar'in önünde saygı ile eğildi:

- Emrinizi bekliyorum lordum.

Arslan Yürekli Rişar, Kadı Han'a baktı. Çakır gözlerinde tatlı kıvılcımlar parlıyordu.

- Bilgili ve sıcak konuşmanızı dinliyorduk aziz pederim, dedi. Lütfederseniz kalplerimize ışık, beynimize nur dolacak.

"Kralın sevdiğini Allah da sever" düşüncesiyle kilisenin içinde eskiden tanıdığımız Leopold ile Dominiken hariç, herkes Kadı Han'ı kırk yıldan beri sevdiklerine inanarak alkışladılar.

Kadı Han, o kendini beğenmiş haliyle çevresini süzdükten sonra Rişar'a döndü:

- Az önce hançerinizi bu fakire emanet etmek isterken gözüme bir şey ilişmişti lordum.

Rişar hançerini tekrar çıkardı.

Kadı Han hançeri aldı, dudaklarını büzdü:

- Kabzasında bir yakut eksik olduğunu görür gibi olmuştum, aklanmamışım.

Sonra elini kurutmak istiyormuş gibi sağa sola salladı.

- Buyrun, dedi. Aldanmıyorsam bu yakut hançerinizdeki boşluktan düşmüş olacak.

Parmaklan ucunda beliren iri bir yakut tanesini ve hançeri Ri-şar'ın avucuna yerleştirdi. Mimbere doğru yürüdü, bir silkinişte Fransuva ile Dominiken'in arasına sıçradı.

Dominiken'e döndü:

- Hâlâ beni dövmek istiyor musunuz aziz evlâdım? Buyurun emrinizdeyim.

Dominiken'in gözlerinden kıvılcımlar çıkıyordu:

- Hayır, dedi. Ben şövalyelik zırhlarımı sırtımdan atalı seneler geçti. Haddimi bilirim, bu konuyu kapatın.

-Ya?

- Fakat, din bahsinde sizinle konuşacaklarımız henüz başlıyor. Uyutmak istediğiniz Haçlı ruhunu yaşatmaya yemin etmiş bir kimseyim.

Fransuva güldü:

- "Fransiskenler" adına yemin ederim ki bu din konusunda da bizi yenecekler, aziz peder Dominiken.

BENDEN BUYUGU VAR

Arslan Yürekli Rişar, elleri böğründe, yüzü acıdan kıvranarak Kadı Han'a sordu:

- Önce acılarımı dindirip sonra konuşsak?

- Emredersiniz lordum.

Kadı Han yaklaştı. Küçük masa üzerinden bir bardak su aldı, kuşağı arasından çıkardığı bir hapı içine attı, saygı ile krala uzattı. Arslan Yürekli Rişar, bardağı dikti. Elleri titriyordu.

- Ağrılarımı dindirmek için, kamımdaki cinleri suya attığınız sihirli hap ile mi kovuyorsunuz?

- Evet lordum.

- Niçin büsbütün öldürmüyorsunuz bu cinleri?

- Hastalığınız ağırlaşmış lordum. Benim gücüm ancak bu ağ-nları uyuşturmaya yetebiliyor.

- Evet, siz gidince tekrar Haşlıyor ağrılarım. Kral acı acı güldü. Ne garip bir hastalık bizi birbirimize bağlıyor.

- Hastalığınız elbette geçecek lordum.

- Siz mi iyi edeceksiniz?

- Benim elimde olmadığını gördünüz. Benden büyüğünün görmesi lâzım.

- Türk ordusunda sizden büyüğü var demek?

- Evet lordum.

- Gelir mi?

- Siz isterseniz elbet gelir.

- Korkmaz mı?

- O sizi davet etse siz korkar, gitmez misiniz?

- Benimle onu ölçmek için fırsat kaçırmıyorsunuz. Ben delilik derecesinde cesur, aptallık derecesinde insancanlı isem, herkes de böyle Arslan Yürekli Rişar olamaz ya.

- Siz "herkes" değilsiniz. Üçünüzü karşılaştırmak, üçünüzün çarpışmasından doğacak şimşeklerle cihanı nurlanmış görmek en büyük emelimdir.

- Üçleştik mi şimdi? Üçüncü numara da kim?

- Frederik Barbaros. Roma imparatoru. Almanya kralı.

- Biliyor musunuz siz anlaşılması çok zor bir adamsınız. Yoksa Alman mısınız?

- Muhakkak beni bir baltada sap olarak görmek isterseniz, her şeyden önce insanım.

- Ağrılarım dinmeye başladı. Bugün sizin esrarınızı çözmek istiyorum.

- Emredersiniz.

- Göründüğünüz gibi fakir bir keşiş değilsiniz herhalde? Sözün burasında Rişar güldü.

Hoş senin görünüşünde de bir karar yok. Bir bakarsın papaz, bir bakarsın hoca, bir bakarsın korsan, bir bakarsın evliya. Önce hakiki adınızı bağışlayın.

- Adsızım lordum.

- Anlamadım? Tekrar sihir mi yapmaya başladınız nedir? Sizin ananız, babanız belli değil mi? Kendileri size ne ad bıraktılar? Soyadınız nedir?

- Bizde soyadı olarak babanın bıraktığı ad değil, insanın kendi kazandığı ad konur.

Benim babam Kudüs şehrini geri alan "Adsız Selçuk" adlı serdardı. Büyük bir av vurmamış, büyük bir güreş kazanmamış olduğu için "Adsız"

kaldı.

- Siz de mi büyük bir av yapmadınız?

- Ben babamın aksine çok kavga ettim, her diyarda yeni bir ad kazandım. Adlarımın çokluğu karşısında ben bile hepsini birden sayamam. Bana en yakışanı Kadı Han'dır.

- Evet, tam size yakışan bir ad. Şu hale göre, Türk ordusunda bir şeysiniz?

Rişar, elini beline sokup altın kabzalı hançerini çekti.

- Nasıl oluyor da bu yakut sizin elinizde bulunuyor? Demek bu bakımdan Alman ordusunda da vazifelisin.

- Evet lordum.

- Tekrar işler çatallaştı. Bu yakutu size dostum Frederik Barbaros'un verebilmesi için sizin kendilerinin çok yakın ve bizim yardımcımız olmanız lâzım. Ya da iki korkunç şey akla geliyor ki aklıma inmiş olması bile beni üzüyor. Birincisi bu yakutu çalmış olmaklığınız, yani dostum Barbaros'un haberi yokken almış olabilmeniz düşüncesidir.

- Dünyada aklınıza ne kadar kötülük gelirse gelsin, ikisi dışta, hepsini yaptım lordum.

Fakat çalmak ve yalan söylemek en tiksindiğim iki şeydir.

- Öyle ise ikincisi, fakat bu daha korkunç?

- ikinci düşüncenizi öğrenmek şerefine henüz eremediğime göre lordum?

- Bana bu yakutu getirmekte olanı yolda pusuya düşürüp öldürdünüz. Bir casussunuz.

- Bir de üçüncü yol var lordum.

- O nedir?

- Bana bu yakutu imparator hazretleri kendi eliyle verip beni size göndermiş olamazlar mı?

- Barbaros bir düşman serdarına her şeyimizi teslim edecek kadar enayi mi? Nasıl inandı size?

- Siz canınızı teslim edecek kadar inandınız ya. Size kim bir şey söylüyor mu? Ben sizin ve sultanın olduğu gibi imparator hazretlerinin de sadık bir neferi olmak şerefi ile övünen ve yeryüzünde bu dostluklardan başka hiçbir hazinesi olmayan fakir bir dervişim.

- Pekâlâ, ömrümde ilk kez İngiltere kralından daha zengin hazinelere sahip bir kimse ile karşılaşmış oluyorum. Üç kralın kalbine sahip bir derviş. Pekâlâ, demek dostum Barbaros'tan bana haberler getiriyorsunuz?

- Evet lordum.

- Bu getirdiğiniz haberlerle dostu olmakla övündüğünüz birisine ihanet etmiş, onun yenilmesini sağlamış olmuyor musunuz?

- O yenilmez.

- Yok canım? Yani o yenilmezse biz mi yeniliriz?

- Arslan Yürekli Rişar'ı yenecek adamı daha anası doğurmadı.

- Allah Allah, yani ya o, ya ben yenilmeyecek miyiz?

- Hayır. İkinizden hangisi yenilirse bu insanlık, Allah ve peygamberler için çok büyük bir kayıp olacaktır. Ben sizin üçünüzün de yenilmesi ya da yenmesi için değil, üçünüzün de el ele verip insanlık ve Allah yolunda birlikte yürümeniz için çalışıyorum.

- Üçümüz birleşecek miyiz? Allah'ın oğlu İsa'yı, aziz bakire Meryem'i inkâr edenlerle biz nasıl birleşeceğiz?

- Birleşmek için her üç tarafın da birbirine doğru yürümesi lâzım. İman edilmiş din inanışlarına karşılıklı olarak saygı gösterilirse, pekâlâ bir arada yaşanabilir lordum.

- Meselâ ben Salâhaddin'e aziz bakireye inanması için ne yapacağım?

- Hiçbir şey, sultanın Müslüman olması, sizinle kardeş olmasına niçin engel olsun?

Kaldı ki dört İncil'de Hazreti Meryem'in adı topu topu beş altı kere geçer ve pek de bir saygı dili ile değildir. Örneğin çarmıha geriliş anında aziz Meryem'e İsa: "Kadın işte oğlun!" gibi kaba bir dille emreder. Halbuki Kur'an-ı Kerimde Aziz Meryem Anamız adına başlı başına bir fasıl vardır ki Müslümanlar, adına Meryem suresi derler.

- Kur'an-ı Kerim Müslümanların İncil'i değil mi?

- Hem evet, hem hayır. İndileri Havariler sonradan kendileri yazmış ya da yazdırmışlardır. Kur'an-ı Kerim, peygamberimizin kalbine doğrudan doğruya ilham olarak indirilmiş ve ağzından çıktığı gibi yazılmıştır. Kur'an'a göre İsa da, Musa da Muhammed gibi insanları Allah yanına davet eden birer resuldan ibarettir. Allah ne yalnız Hristiyanların, ne yalnız Yahudilerin Allah'ıdır. Allah bütün insanların Allah'ıdır.

- Olmadı. Allah'ın oğlunu adî bir peygamber yaparak şanını küçültmüş kâfirler. İsa Allah'ın oğludur.

- Hazreti İsa hiçbir gün Allah ve Allah'ın oğlu olduğunu iddia etmemiştir. Yalnız daima "Allah babamız" veya "Allah babanız" diyerek Allah'ın insanoğullarını koruyan bir baba olduğunu hatırlatmıştır. Kaldı ki dört yüz yılına kadar bunu Havarilerden Sen Jan hariç hiç kimse -İsa dahil- aklından bile geçirmedi.

İsa, Allah mı idi, değil mi idi? Bırakalım herkes nasıl isterse öyle inansın. Yalnız kiliselere resim asılıp aşılmayacağı davası uğrunda yüz elli yıl Ortodokslar birbirlerinin kanını akıttılar. Aziz denen papalar, kurşunlu kamçılar altında can verdi. Babası oğlunu kesti. Bugün bize basit gelen

böyle kiliseye resim asmak ya da asmamak gibi garip bir inat yüzünden, yalnız İstanbul'da milyonlarca insan diri diri yakılarak can verdi.

Bir gün gelecek bizim bugünkü din kavgalarımızdan, Kudüs gibi mukaddes bir şehre de her girenin döktüğü kanlar yüzünden insanlık bize de -kiliselere resimlerin asılması davasında olduğu gibi- lanet okuyacak ve cehaletimize acıyacak.

- Kudüs'ü almadan ben sultan ile barışamam. Papa buna ne der? Bizi Suriye'de bekleyen milyonlarca insan, peşimize taktığımız bu yüz binlerce şövalye ve asker ne der? Dostum Barbaros ne der?

- Beni size kendisi gönderdi.

- Demek size inandı?

- Siz inanmadınız mı?

- Sizde garip bir büyü var. Bu adaya, sizi bize Sultan Salâ-haddin hangi işi başarmak için gönderdi?

- Ben elçi değil, ziyaretçiyim, kendim geldim.

- Siz iyi bir askere benzersiniz.

- Öyleyimdir.

- İndileri, Kur'an'ı, Tevrat'ı okumuş bir bilgin.

- Evet, adımı bu yüzden Kadı Han koydular.

- Bu derin bilgileri, bu keskin kılıcı her halde bize masal okumak için öğrenmediniz.

Bu konuşusunuz, bu çırpınışınız, ölümleri göze alışınız her halde bir şey kazanmak için.

- Evet lordum. Bir şey kazanmak için çalışıyorum. _ - O nedir?

- Babamın, Kudüs fatihinin ölürken bana söylediği sözleri yerine getirmek için çalışıyorum.

- Bu sözlerin değerini seziyor ve öğrenmek istiyorum.

- Babamın öğüdü aynen böyledir: "- Oğlum, Allah'ın sana verdiği hazineleri kör nefsin için harcamanı uygun bulmuyorum. Eğer dünya sultanlığı değerli bir şey olsa idi Allah'ın peygamberleri bunu kabul ederlerdi ve ahret sultanlığını bırakıp dünya sultanlığına tenezzül ederlerdi.

"Hazreti İsa'ya -Kudüs'e doğru giderlerken- yolda Ayos Petros sordu. 'Sen bizim kralımız olduğuna ve sana da en çok hizmet eden biz bulunduğumuza göre ileride büyük bir yere erişince senin sağında ve solunda biz yürümeliyiz.' Hz. İsa cevap verdi:

'Doğrusunu sana söyleyeyim mi Petros? Ben insanların kralı değil, hizmetkârıyım.

Benim sağımda ve solumda ancak Allah babanın huzuruna çıkılır ve bu yerleri de bana değil, insanlığa hizmet edenler alacaktır.' Oğlum, Hz. İsa'nın her iki yanı da hâlâ boş bulunuyor. Allah bu mukaddes yerleri -önceden İsa'ya ihanet edip ele verdikten sonra çarmıha gerilirken kendisini yalnız bırakıp kaçan- ne Petros'a, ne Yani'ye, ne de Havarilerden birine vermedi. Ben senin pir aşkına (Fîsebilillâh) çalışıp kavga ederek bu yerlerden birini almanı istiyorum. Kudüs şehrini alırken Hristiyanların döktüğü kanlarla Kudüs'ün kurtuluşu için Müslümanların döktüğü kanlar beni utandırıyor.

Hristiyan, Müslüman, Yahudi davasını kaldır. Allah, her dört kitabın ve bütün peygamberlerin Allahıdır.

"Bir sultan, bir serdar olarak Allah'ın huzuruna çıkmak, bir devenin iğne deliğinden geçmesi kadar zor. Fakat bir derviş olarak, bir şey olmadan her şeyini vererek önce insanların, sonra da Allah'ın kalbinden geçer, Ayos Petros'un bile kıskandığı yere ulaşırsın."

Babam bu sözleri şöylece bitirdi: "Allah'ın huzuruna giden yol camiler, kiliseler ve havralar içinden geçmez. İnsanların kalbinden geçer. Sen

Allah'ın yarattığı insanları sev ki Allah da seni sevsin."

İşte lordum, her şeyimi insanlar için harcamaya, her şeyimi insanlarla paylaşmaya böylece alıştım. Ve insanlara para, kan, ter, hırka, mutluluk ne verirsem Allah da bana hemen fazlasıyla ertesi gün geri veriyor.

Rişar, düşündü. Gözleri yaşarmıştı. Sonunda elini uzattı, Kadı Han'ın elini sıktı.

- Barbaros da imparatorluk tahtı yerine insanların kalbinden geçerek İsa'ya kavuşmak istedi demek?

- Evet lordum.

- Ya Sultan Salâhaddin?

- Sultan, malı, canı, uykusu dahil her şeyini insanlar uğrunda verdi. Altında savaş ettiği atı, oturduğu evi bile kendi malı değildir. Bu erişilmez, insanların kalbindeki tahtta şimdi tek başına ve huzur içinde oturuyor, siz kardeşini de oraya çağırıyor.

Kral bir şey hatırlamış gibi güldü:

- Bizde Milanolu bir papaz var; adı Ambruvaz (Ambroise). Tarih ve şiir yazıyor. Hak âşığı. Sözde, bir gün insanlar onun yazdığı bu Haçlı savaşlarının tarihini okuyup ibret alacaklarmış.

- Çok hayırlı bir iş yapıyorlar lordum.

- Evet, evet, kendi kendisini siz dostumuz gibi pek beğenmiştir, bu şair Ambruvaz. O anlattı. Suriye'de bir kuşatma gecesi asker kaçağı plaçkacılar gece baskım yapmışlar, bizden esirler alıp kaçmışlar. Bu esirler arasında bir kadının çocuğu da varmış.

Yoksul anacık ağlamış, çırpınmış, delirecek hale gelmiş. Kendisini Türk siperleri üstüne atmış. "Beni sultana götürün" diye ağlamış. Sonunda üstü başı perişan sultanın karşısına çıkarmışlar. Sultan; çocuğunu arayan bu kadını gözleri yaşlı dinlemiş, emretmiş; çocuğu çalan çetecileri arayıp, bulmuşlar, çocuğu sattıkları yerden iki dinara geri almışlar, anasına

vermişler, altına da bir at, göndermişler geri. Şimdi kadıncağız varsa sultan yoksa sultan, ağzından düşürmüyormuş sultanın adını. Doğru mu bu masal?

- Bu masal değil lordum. Sultan çok yufka yüreklidir.

- Peki niçin çocuğu parayla tekrar geri satın almış?

- Çocuğu çeteciler satmış, alan da bu işte suçsuz olduğuna göre elinden parasını almak zulüm olurdu.

- Peki ama üstüne bindirip geri dönsün diye altına verdiği Arap atının değeri ile bir saray satın alınır diyorlar. Buna ne dersiniz? Demek sultanın harasında böyle bir çok Arap atı var?

- Bir tane bile yok lordum.

- Anlamadım? Sultan yürüyerek mi cenk eder, bindiği at kimindir?

- Arap atları çok pahalıdır. Birkaç kere arz ettim. Sultan bindiği atı kira ile tutar.

- Ben Suriye, Mısır, Halep, Musul sultanından, yani Sultan Salâhaddin Eyyûbî'den söz ediyorum. Başka bir züğürt sultan mı var yoksa Kudüs'te?

- Ben de öyle söz ediyorum lordum. Sultan Salâhaddin bir tanedir ve sizin ayıpladığınız züğürtlükle övünür. Nitekim Hazreti İsa ve Hazreti Muhammed de züğürtlükleri ile övünürlerdi.

- Kudüs'ü bizden geri alan aynı sultan mı?

- Evet.

- Kudüs'e her girenden ayakbastı parası alan?

- Evet.

- Güy dö Lüsinyan (Guy de Lusignan) ve Konrad dö Mon Ferra (Conrad de Mont Ferrat) yi taçsız, tahtsız bırakan sultan?

- Evet, ta kendisi.

- Peki bu savaşlarda bu krallardan kazandığı hazineler ne oldu?

- Kendisi peygamberlerin gösterdiği yoldan gitti. Savaşlarda kazanılan ganimetlerin anapayını savaşan erlere ve komutanlara dağıttı. Önemli bir kısmını da orduların ve şehirlerin donatımına bıraktı. Sultan kendi payına düşeni de cenk edecek takati olmadığı için pay alamayan kasabalarda kalmış fakirlere dağıttı. Bu yüzden bir konağa sahip değildir. Kirada oturur. Bir Arap atına sahip değildir, kiralık at ile savaşır.

- Kadı Han?

- Buyur lordum?

- Bana öyle geliyor ki Hazreti İsa'nın hâlâ boş olduğunu sandığın sağ yanı artık boş değil.

Kadı Han, kralın ne demek istediğini anladı.

- Eğer sizi kan dökülmeden geri çevirebilirse bu yere de yerleşip kalır.

- Peki sol yanı kimin olacak? Evet, gözümün önünde canlanıyor. Bulutlar üstünde bulutlar, bulutların da üstünde Kıbrıs ve Sicilya gökleri gibi çivit mavisi bir gök; üstünde pembe bulutlar, üstünde Hazreti İsa, sırmalı elbiseler giymiş başında altın bir taç...

- Bağışlayın lordum. Hazreti İsa da, öteki peygamberler gibi sırmalı elbise, altın ve hele değerli taştan tiksinirdi.

- Sizin de insanın şairane hayallere dalmasından tiksinir bir haliniz var. Pekâlâ, bu hayalî semalar saltanatını bırakalım Ambruvaz hazretleri tarihlerinde yazsınlar. Biz sizin gibi kuru çıplak bir tahta sıra üstüne Hazreti İsa'yı, yamalı elbisesi ile yerleştirelim; nasıl, bir şey mi söylediniz?

- Ufak bir kelimecik noksan, yamalı fakat temiz.

- Evet, evet vaftizci Yahya dahil, nedense bu peygamberler hep martı kuşları gibi suya dalıp çıkmaya bayılıyorlar. Yamalı temiz, sağında

Salâhaddin oturuyor. Nasıl yakışıklı ve genç mi?

- Kim lordum?

- Kim olacak canım, sultan.

- Sultanın sizden on-onbeş yaş kadar büyük olması lâzım. Lordumun yaşlarını sorabilir miyim?

- 1157 yılında doğduğumâ'göre otuz beş yaşındayım. Çok mu ihtiyarım?

- Hayır, bu bakımdan sormadım. Fala inanır mısınız?

- Evet. Yoksa fala da bakar mısınız?

- Sultan sizin ve kendisinin yıldızlarınıza baktırdı da. Yıldızlarınız birbirine kavuşuyor, bu yıldızlardan yeni ve büyük bir güneş doğuyor.

- Niçin sustunuz? Sonumuz çok mu kötü?

- Hayır, bu güneş söndüğü zaman ortada başka yıldız kalmıyor.

- Pek yıldızlar dilinden anlamam, yani ne oluyor?

- Sonunuz birbirine bağlı.

- Aynı zamanda mı öleceğiz?

- Öyle gözüküyor.

- Bırak bu tatsız falları yahu. Falda benim Kudüs'ü alıp sultanı esir edeceğim gözükmüyor mu?

- Fal böyle şeyler göstermez. Fal dünya saadetini madde ile ölçmez.

- Ne ise, biz son sözü söyleyelim. Hazreti İsa'nın yanında dernek senin tarifine uyarak peygamberler gibi temiz fakat yamalı elbise...

Kadı Han güldü:

- Sultan, lordumuz gibi giyim kuşam meraklısıdırlar. Kiralık konak ve at kullanırlar ama Şam kadifesi elbise giymeye de bayılırlar.

- Pekâlâ, pekâlâ, yahu siz insanı hayal etmeye bile bırakmıyorsunuz. Sağında saçları kırlaşmış, göz alıcı elbiseleri içinde orta yaşlı, hafif kamburu çıkmış... Ne o yüzünüzü buruşturdunuz? Pekâlâ, sultanla karşılaştığımız zaman yaşına, başına bakarız. Sultanı tariften vazgeçiyorum. Ben, Hazreti. İsa'nın sol yanını kim kapacak, onu merak ediyorum.

- Çok mu isteklisi var lordum?

- Sizin anlattığınıza göre şimdilik bu yerin heveslisi üç namzet var. Biri dostumuz Barbaros. Hani, kırmızı sakallı, mavi gözleri ve kocaman gövdesi ile şekil olarak pek de bu yere yakışmaz diyemeyiz, ikincisi siz Kadı Han dostumuz. Ne oldu? Gene pir aşkına yahut kendi deyiminizle (Fîsebilillâh) çalışmana karşı bu yeride mi istemiyorsun?

- Bana üçünüzün ayaklan dibinde bir yer yeter lordum. Hazreti İsa'nın sol köşesine istekli bir adayın adını öğrendik lordum, ya üçüncü kim?

- Üçüncü de ben, Arslan Yürekli Rişar. Siz böyle münasip görmüyor musunuz?

Yakıştıramadınız mı yoksa?

- İnce zekânıza, zarif alaylarınıza hayranım lordum. Fakat ben sizin bu sol köşeye oturmanız için elimden ne gelirse yapacağım ve öyle inanıyorum ki, insanlık ne kazanacaksa; Hristiyanlık, Müslümanlık ve Musevîlik ne kazanacaksa Kudüs şehrini alıp vermek için kan dökmekle kazanmayacak. Arslan Yürekli Rişar ve Salâhaddin Eyyûbî'nin insanlık babında birbirleriyle giriştikleri şövalyelik, iyi kalplilik ve hoşgörülük yarışlarının hikâyesinden bir şeyler kazanacak. Ne mutlu Ambruvaz pedere ki insanlık tarihinde tek erişilmemiş ve erişilemeyecek bu altın sayfaların yazarı olarak nam salacak.

- İnsan sizi dinlerken hani şair ve hayalperest Ambruvaz'ı pek aramıyor Kadı Han.

Biraz da hayal âleminden hakikat âlemine dönsek.

İNCİ DİŞLİ ESMER GENÇ

Kraliçe Cin Dangler içeriye girdiği zaman, Kadı Han ile kardeşi arasındaki sevgi bağlarının derinliğini sezdi. Fakat kendi içindeki kuşku hâlâ kalbine saplanmış kızgın bir hançer gibi bulunduğu yeri oyup, yakıyordu. Kral, Kadı Han'a:

- Sizi sevgili kardeşim kraliçe bize tanıttığına göre, benim yerime öğrenmek istedikleri gerçekleri kendileri de sorabilirler, dedi. Benim sizden aldığım ders bana yeter.

Kraliçe dalgın ve üzgündü:

- Beni size gönderen genci hatırlıyor musunuz aziz pederim? diye söze başladı.

Kadı Han, saygı ile baş kesti:

- Bu meseleyi o zaman pek ele almamış, daha ziyade kral hazretlerinin hastalığı üzerinde durmuştuk. Hatırlayamıyorum majeste.

- Fakat siz bu gencin size Kadı Han diye taktığı ada sinirlenmiş ve aldanmıyorsam bunun size ait bir ad olduğunu kabul etmemiştiniz.

Kadı Han, kraliçeden gizleyebilmek için gözlerini yere indirdi. İçinden de "- Acaba nereye gitmek ve neyi öğrenmek istiyor?" diye düşündü.

- Belki böyle bir konuşma oldu. Siz genci tanımadığınızı ve adınızın Kadı Han olmadığını söylemiş ve kızmış, sinirlenmiştiniz.

- Evet efendimiz?

- Şimdi adınızın veya adlarınızdan birinin...

- Çok lütuf kârsınız sayın kraliçem.

- Adlarınızdan birinin Kadı Han olduğu anlaşıldığına göre, demek bu genç sizi çok iyi tanıyormuş. Hatta kardeşimin hastalığını iyi edebileceğiniz hakkındaki teşhisi de doğru çıktı. Böyle mi sayın pederim?

- Böyle olacak zahir, sayın kraliçem.

- Şu hale göre bu genci sizden rica ediyoruz.

- Af buyurun, ricanız emirdir ama hangi genci emrediyorsunuz?

- İnci dişli, esmer, her şeyden anlayan kuzgunî tayı var? Tanıyamadınız mı?

- Hayır, sayın kraliçem.

- Merak da etmiyor gibisiniz?

- Aksine çok merak ediyor, hatta korkuyorum.

- Bu gencin sultanın bir casusu olduğundan mı korkuyorsunuz?

- Hayır, daha korkunç.

- Bizzat sultanın kendisi olamaz ya? Oğlu var mı sultanın?

- Tarif ettiğiniz kılık ve kıyafette yok. Fakat tam bir tarifini de yapmadınız?

- Esmer.

- Burada her delikanlı esmerdir.

- İnci gibi beyaz dişleri var. Alay ederken sıra sıra mısır koçanı gibi belli oluyor.

Kadı Han güldü:

- Aferin çapkına. Kraliçe kaşlarını çattı.

- Anlamadım?

- Yani delikanlının size kendisini bu kadar beğendirmiş olması hoşuma gidiyor. Af buyurun kraliçem, kendisini yakalatmak istemediniz mi?

- Altındaki kuzgun kısrağa kimseler yetişemiyor. Siz bir çare bulursunuz diye düşündük.

Kraliçe, Kadı Han'ın sustuğunu görünce sordu:

- Siz kısrağınızı getirmediniz mi?

Kadı Han, bu sorudan kraliçenin kuşkusunu sezdi.

- Hayır kraliçem. Kısrağım benim bu serseri hayatıma dayanamayacak, bana arkadaşlık edemeyecek kadar asil ve nazlı idi. Başkalarının kısrakları ile geçiniyorum.

Arslan Yürekli Rişar, kısrak sözüne dayanamadı. Esmer gencin tayı tarif edilirken böyle bir kısrağa sahip olmak istemişti.

- Yani sizin kısrağınıza ne oldu? Kadı Han güldü:

- Tuna ırmağında yeşil bir canavar vardı. Dişlerinden Frederik Barbaros'u kurtarayım derken kısrağı canavarın karnına...

Kral yarı acı, yarı alaylı güldü:

- Yalan söylemek Müslüman dininde günah demiştiniz.

- Bu yalan değil, dolan, şaka..*; Sayın kralım izin bir Arap kısrağına karşı büyük düşkünlükleri var, görüyorum.

- Öyle ama sultanların bile kira ile bindiği bu atları nereden bulacağım?

- Sultan Salâhaddin, kralımızın her dileğinin bir emir sayılmasını arzu eder. Size bir at, -Kadı Han, bu sırada kraliçeye döndü -size de sayın kraliçem esmer bir genç bulacağız.

KAZIKSIZ VOYVODA

Kraliçe duyduğu sözlerden ve aldığı cevaplardan yüreği serinlemiş gibi gözüküyordu.

- Çözülecek iki bulmaca daha kaldı, dedi. Rişar, canı sıkılmış gibi:

- Kadı Han dostumuzu sorularınızla yoruyorsunuz kraliçem. Kadı Han, saygı ile baş kesti:

- Kraliçe hazretleri ile aynı odada, aynı havayı teneffüs etmek bile zevk iken haşmetlû kralım, üstelik lâtif seslerini de dinliyoruz. Kerem edin de emirlerini dinleyelim.

Kraliçe gülümsedi. Rişar da bir kahkaha attı:

- Kadı Han, Fransız dostlarımızdan yeni centilmenlik dersleri almışa benzersiniz.

- Haşmetlû kralım, biz de Fransız dostlarımız gibi güzel ve asil madamların emrinde çalışmaktan zevk duyarız... Emirlerinizi bekliyorum kraliçem?

- Kilise içinde size "Türk casusu!" diye bağıran şövalye ile daha önce tanışıklığınız var mıydı?

- Evet kraliçem.

- Bu şövalyenin adı Dük Leopold imiş. Balkanlardan geldiği doğru mu?

- Kısmen doğru. Adı daha ziyade Kazıklı Voyvoda diye tanınmıştır. Düşmanlarını veya eline geçirdiği esirleri diri diri kazıklayarak gül ağacı diker gibi şatosunun çevresini süsler. Fakat, âciz kulunuzdan yediği tokatlar

ve kazıklardan sonra, artık kimseye ne kazık atacak, ne de kazık yiyecek hali kalmadı. Şövalyeliğine gence, buna inanmak biraz zor. Haşmetlû imparator kendisini ordusundan kovmak zorunda kalmışlardı.

Kraliçe, tekrar geniş bir nefes aldı, Kadı Han'a:

- Sizin bu kötü ahlâklı, tavşan kılıçlı insanla bir yakınlığınız bulunmaması bizi memnun etti kadı hazretleri, dedi. Sonra ağabeysine döndü:

- Sayın kralımız, emredin de bu dükü çağırsınlar, zira yuvamıza bir yılan gibi sokulduğunu size açıklamanın sırası gelmiş bulunuyor.

Kral emretti. Dükü getirdiler, üzerine siyah işlemeli yün potur ve cepken giymiş, bıyıklarını yağlamıştı, gülünç ve küstah bir hali vardı.

Odada daha önce kaçırmak istediği kraliçeyi, hele Kadı Han'ı görünce pek korkmuşa benzemedi. Aynı küstah haliyle önce kralı, sonra kraliçeyi selâmladı, Kadı Han'ı adam yerine koymadı.

Kral sordu:

- Dük, sizi bir şövalye ve soylu bir elçi olarak bağrımıza basmıştık?

- Şövalyelik ve elçiliğim hâlâ ayakta duruyor majeste.

- Şövalyeliğinizden de, elçiliğinizden de şüphe edecek bazı haller gördük.

Dük Leopold Kadı Han'ı gösterdi:

- Eğer bu sahte Han, hakiki serseri bu halleri size gösterdi ise, kendi casusluğunu gizlemek için, sizi aldatmak istemiştir. Bir Türk ve Müslüman olduğunu adlarından her ikisi de ilân ederken Haçlı ordusu içinde baş köşeye geçirilmesi doğrusu saflıktan daha ileri ad konulmaya lâyık bir hareket.

Kral, Kadı Han'a bakıp kendisini savunması için bir emir vermediğinden, Kadı Han susuyordu.

Bu susuşu Kadı Han'ın yenilişine veren Dük Leopold:

- Evet majeste, diye sesini yükseltti. Bu Türk casusundan, bu Haçlı düşmanından başka şahidiniz var mı?

Ağzı köpürmüş, heyecanlanmış, suçüstü yakalanmış her katil gibi durmadan, karşısındakine ağız açtırmadan konuşuyordu.

-* Bu ak sakalı bile sahte, bu Türk korsanlarını tokatlayışı bile tertipli haydudun sözleri ile bir şövalyeye nasıl hakaret edersiniz?

Kral tek kelime ile bu tükürüklü savunma selinin önünü kesti:

- Başka şahit var, dük.

- Başka şahit mi?

Dük Leopold, şüphe ile kraliçeye baktı. Kraliçe kendisine yapılanları ağabeyine anlatmış mıydı acaba? Fakat kral belinden hançerini çekti:

- İşte şahit, dük.

- Hançeriniz.

- Evet, hançerim şahit. Çünkü aleyhinde bu kadar konuştuğunuz halde susan dostum Kadı Han, bu hançer üzerinde bir şeye sahip.

Kral eliyle hançerin kabzası üzerinde taşlardan birini oynattı, çıkardı. Eline alıp Leopold'a gösterdi:

- Bu taşı Kadı Han dostumuz, kardeşimiz Frederik Barbaros'tan bize getirdi. Kendi hançerimden sökerek gönderdiğim bu yakut imparator kardeşimin başı sıkıştığı vakit bana yollayacağı elçinin elinde bulunacaktı. Niçin renginiz sarardı, dük? Tamam sizde, Frederik Barbaros'un elçisiyim diye gelip bana kendinizi takdim eden sizde böyle bir taşın yok oluşu sizi sarstı değil mi?

Leopold son bir umutla çırpındı:

- Demek sizin kalbinizi bu taşla kazandı? Kim bilir nereden eline geçirmiştir. Benden çaldı. Evet, benden çaldı.

- Olabilir, fakat dostum Kadı Han bu taşı bana dostluğumu kazanmadan göstermeye tenezzül etmedi. Ya işte böyle dük. Siz ve belki ben büyük ruhlu, böyle şövalyereks jestli bir insan daha görmedik. Önce hastalığımı iyi etti, sonra kilisede korsanlar elinden bizi kurtardı ve silâhlarımızı geri verdirdi, sonra kalbimizi kazandığını görünce bu taşı, bu elçilik fermanını uzattı. Bu taşı, hemşirem dahi bilmediğinden bir casus sandığı Kadı Han dostumuzu az önce sorguya çekmek ve üzmek zorunda kaldılar.

Kadı Han burada yavaş bir sesle:

- Kraliçe hazretlerinin kulları ile meşgul olmaları bizim için bir şeref vesilesidir, dedi.

- Böylece bir karnaval gecesi kadar bile dayanamayan yüzü-nüzdeki maske düştü dük.

Leopold, tekrar homurdandı:

- Bu serserinin, Frederik Barbaros olacak domuz çobanı ile birleşip efendimize tuzak kurduğuna inanmıyor musunuz majeste. Tekrar ediyorum, bu adam Frederik Barbaros'un ve Barbaros'la aleyhinizde ittifak eden Salâhaddin'in bir casusudur. Size tekrar ediyorum.

Kral, Leopold'un sözünü kesti:

- Dük, siz yeter derecede konuştunuz, şimdi müsaade edin de Kadı Han dostumuz konuşsun: Buyurun dostum, anlatın bu adam kimdir?

- Bu adam bir insanlık düşmanıdır. Bir şövalyelik düşmanıdır. İmparator Frederik Barbaros kendisini ordusundan kovmuştur ve bu kovuş sonucunda sersemliğinden kapıyı unutup pencereden fırladığı için kulağının yarısı kopuk kalmıştır.

Kral ve kraliçe, Leopold'un yüzüne baktılar, gerçekten kulağının yarısı kopuktu ve o hizada derisi yeni kapanmış bir yara vardı. Kral, Kadı Han'a sordu:

- Adınızın başındaki Kadı kelimesinin âlim, hekim manasına da geldiğini söylemiştiniz.

- Evet öyleyimdir haşmetlû kralım.

- Suçlarını yakından bildiğiniz masum, kendisini korumaktan âciz insanları kazıklayan bu canavarın cezası nedir bildirin!

Kadı Han:

- Ceza iki cins olur, dedi. Biri kısastır. Kur'an bazı suçları kısasla cezalandırır. El kesenin elini keser, baş kesenin başını alır.

- Yani bu bayı kendi usulüne göre kazıklamamız gerekiyor demek. Kazıklama töreninin görünüşünü merak ediyorum.

Vara, yoğa gülmeyen kral kendini tutamayıp kendi buluşuna güldü.

Kadı Han, mahkemede hüküm veren bir kadı ciddiyetiyle devam etti:

- Bu cins cezayı her kadı verebilir. Bir de peygamberlere yakışan ayrı bir ceza usulü var.

- O nedir?

- Onu bağışlamak, yani kovmaktır.

- Anlayamadım? Biz bu bayı şimdi bağışlayacak mıyız? Fakat niçin?

- Krallara yakışır, peygamberlere yakışır bir karar vererek Allah yolunda yürümek için.

- Kur'an böyle mi yazıyor?

- Evet, cezaları yazar ama, "Allah büyük affedicidir. Muhakkak affeder, yeter ki affedilmeniz için kendisinden rica ediniz" der. İndiler de böyle nakleder. Hazreti İsa kendisine ihanet edip çarmıha gerilmesine sebep olan Yahuda'yı affetmedi mi? "Sen horoz ötmeden bu gece üç kere beni inkâr edeceksin" dedi. Ayos Petros'u affetmedi mi? Affedin, haşmetli Kral Arslan Yürekli Rişar'a affetmek yaraşır.

Kralın konuşmasına, hâttâ düşünmesine bile kalmadan Leopold atıldı. Rişar'ın ayaklarına kapandı, ağlıyor, titriyordu.

Kralın gözlerindeki vahşî sevinç ışıklarından kendisini kazıklatıp seyretmek arzusuna kapıldığını anlamıştı.

Bir adam kazıklatmanın vahşî zevkini çok iyi biliyordu. Sırf bu zevki tatmak için bir insanın nasıl köpekleştiğini, korkudan nasıl titrediğini görmek, acı ve iç gıdıklayıcı çığlıklarını duymak için rastgele bir adam seçer, hemen kazıklatırdı.

Kazıklanmış, yoksul mahkûmun alnında titreşen bulgur gibi yuvarlanan soğuk ter tanelerini seyretmek de ayrı bir zevkti.

Kazıklanan zavallı, küçük dili dışarı fırlayacakmış gibi ağzını açar bağırır, gözleri yuvalarından dışarıya uğrar, inler, ulur ağzından kanla karışık köpüklü sular kusar.

Sonra birkaç saat daha inler yavaş yavaş bir ateş gibi söner.

Sonra güneşte kurur, yağları erir, akbabalar gözlerini oyar, burnunu, kulaklarını kargalar koparır, saçlarını gagalar. Seneler geçer, kuru bir iskelet yere çakılı bir kazık üstünde rüzgâr estikçe iniltiler çıkararak kuyu çıkrıkları gibi döner.

Bütün bu haller merhamet nedir bilmeyen Leopold'un gözleri önünden bir şimşek hızı içinde yeniden geçti. Kazıklanmadan kazıklanmış gibi tüm acıları duydu.

Alnından akan bulgur tanesi gibi terler, kaşları üstünde birikirken, gözleri atkestanesi gibi kabuklarından fırlamış:

- Merhamet, merhamet, köpeğiniz olayım, bana acıyın, beni kazıklatmayın! diye inledi.

Baktı, kraldan hayır yok, Kadı Han'ın ayaklarına kapandı.

- Merhamet edin büyük Attilâ'nın torunu, kralların, imparatorların hâkimi siz olsun merhamet edin, Muhammed aşkına, Allah aşkına merhamet.

Durmadan soluyor, tükürük ve benzeri pis ve garip suları burnundan ağzına, ağzından burnuna karıştırıp duruyordu. Kral iğrendi: Kadı Han, bu tiksintiyi sezdi:

- Silâhlarını çıkar, Leopold! diye emretti.

Leopold, büyük sevinç çığlıkları içinde silâhlarını çıkarıp Kadı Han'ın ayakları dibine titreyen elleriyle çarşaf seren bir gelin titizliğiyle yaydı.

- Sağ olun, dünyanız saray, ahretiniz cennet olsun. Sağ olun. Kadı Han, krala baktı.

Kral, bu iğrenç hali daha fazla görmemek için başını çevirdi.

- Buradan ve adadan yirmi dört saat içinde uzaklasınız bay. Şövalyeliğinizle, asaletinizi geri alıyorum ve gözlerimin sizin gibi çirkin hiçbir yaratığı şimdiye kadar görmemiş olduğunu da bildiriyorum. Derhal gidiniz.

İngiltere kralı büyük bir insandı. Ancak bu kadar ağır konuşabilir, ancak bu şekilde kovabilirdi.

Leopold, garip, anlaşılmaz homurtular çıkararak doğruldu, kamburunu doğrultmaya, kuyruğunu kaldırmamaya çalışan kabahatli bir köpek hali vardı üstünde. Tam kraliçenin önünden geçerken kraliçe:

- Bay, sizinle görülecek küçük bir hesabımız vardı galiba? dedi.

Leopold, şaşkın ve sersem durdu.

Durmasıyla birlikte şahane bir tokat, kulağı kopuk yanağında Patladı.

Bu şahane şamarı atan kraliçe, hırsından yüzü kızarmış:

-Kadınlardan peygamber çıkmaz, dedi, ben sizi affetmiyorum ve affetmedim.

BİR ŞEY Mİ ARIYORSUN DAYI BEY?

KUZGUNÎ at bir kişnedi, iki çifte attı, bir çifte attı, iki şaha kalktı. Kadı Han'da ne bu atın üzerinde duracak hal, ne de bu çifte şahlanmaları sayacak kafa kaldı. Sonunda kendini yerde, burnunu da çamurlara saplanmış buldu.

Hayatında ilk kez yabanî de olsa bir at, Kadı Han gibi usta bir biniciyi üstünden yere atabiliyordu.

Hırsından bütün kanı tepesine çıkmıştı ki, yanı başında bir gölge belirdi. Alaylı bir ses sordu:

- Yerde bir şey mi arıyorsun Dayı Bey?

Kadı Han, ayıttığı yerden kafasını kaldırdı. İnci dişli, esmer genç karşısında duruyordu.

Kuzgunî tayı yakalayamamıştı ama "İnci dişli"yi ele geçirmişti. İki elleri üzerinde terazilenerek diz çöktü:

- İnci dişli, esmer bir mecnun arıyordum.

- Leylâ mı gönderdi?

- Evet, şimdi her işi bıraktık, kadınlara genç delikanlı tellâllığı yapıyoruz.

Sonra gözleriyle esmer gencin önce dişlerini, sonra boynunu süzdü:

- Çok değişmişsin Tuğcu, dedi. Koca bir delikanlı olmuşsun. Onun için kraliçenin tarif ettiği gencin sen olduğunu anlayamadım.

Kadı Han'ın Tuğcu dediği genç:

- Elini öpeyim Dayı Bey, dedi.

Kadı Han, elini sinek kovar gibi havada döndürdü:

- Git babanın elini öp. Ben papaz mıyım külhanı?

- Hani girdiğin kılığa, kıyafete bakılırsa pek papaz değilim diyecek halin de yok.

- Saç sakal bıraktık, beyaza boyadık.

- İşe yaradı mı bari?

- Eh, yaramadı denilemez. Sen ne arıyorsun burada?

- Sultan gönderdi.

- Sultan da eline nereden münasebetsiz bir herif geçirirse Kıbrıs adasına gönderiyor bu günlerde.

Tuğcu güldü:

- Keçilerin dağa kaçmış gibi gene.

- O ne demek öyle?

- Çok hırslı ve kızgınsın. Ben seni bilirim, gelinleri elinden kaçırınca böyle sinirlenirdin de. Bu seferki kim? Yoksa sana gönderdiğim kraliçeye mi abayı yaktın?

Yüz bulamadın demek? Tavlada kıstırılmış kısraklara yaklaştırılmayan aygırlar gibi burnundan soluyorsun yahu.

- Bu kılıkta kraliçe beni ne yapsın? Hem nişanlı, evleniyor. Zevzeklik etme.

- Ne zaman evleniyor?

- Neden öyle heyecanlanıverdin? Ne zaman evlenirse evlensin, sana ne? Kraliçeye abayı yakan asıl sen olmayasın?

- Dayı Bey, sen adama kız kısrak bırakır mısın? Bak demin seni üstünden atan tay da bıktıktan sonra bana armağan ettiğin Kasırga'nın yavrusu.

- Ben sana Kasırga'yı yedi silsilesiyle birlikte mi armağan ettim çapkın? Yavruyu geri ver.

- Kraliçeye mi armağan edeceksin?

- Evet, hem Kasırga'yı, hem seni, ikinizi birden.

- Dayı Bey! Bu işin altında bir çapanoğlu var, kadında ince hastalık mı var yoksa?

- Ne münasebet?

- Sen kur yapmadan kız, üstüne binmeden kısrak armağan etmezsin adama da.

- Hâlâ eski geveze oğlansın. Benim kızla, kısrakla işim yok. Sen kraliçenin yanına gidecek, kendini sevdireceksin.

- Yani evlenecek miyiz?

- Sersemliği günlüğe kullanma. Ben İskenderun'dan Anadolu'ya geçiyorum bu gece, Frederik Barbaros'u göreceğim. Sen burada benim yerime geçeceksin.

- Beni kıtır kıtır keser bu kâfirler. Ben senin gibi kırk ip üstünde kırk perende atmasını beceremem.

- Beni neye kesmediler?

- Sen hepimizin hocasısın, büyü bilirsin, her çeşit silâh elinde gezersin. Ben beceremem bu işleri.

- Becereceksin. Hem seni böyle sermiş serpilmiş görünce kocadığımı da anladım artık, yerime geçecek başka bir enayi lâzım.

- Beni mi seçtin?

- Şimdilik öyle. Sultan nerede?

- Sultan amcam senin başına sardığın bir belâdan kurtulabilmek için Akkâ Kalesi önünde savaşa girdi.

- Ben sultanın başına bir belâ sardım ki? Akka Kalesi dediğin Frenklerin "Saint Jean d'Acre" dedikleri (Acre) Kalesi, bu kale bizde değil mi?

- Bizi tuzağa düşürdü eski Kudüs kralı, kaleyi sardı.

- "Guy de Lusignan" mı? Fakat denizden gideceğine ve Suriye'yi ebediyen terk edeceğine, silâhla sultana karşı çıkmayacağına namusu üzerine yemin etmişti.

- Kime etmişti?

- Bana ve sultana.

- Yeminini tutmadı.

- Olamaz. Bir şövalye, bir kral yemininden dönmez? Olamaz.

- Oldu bile. Sultan amcamı sen kandırdın "Kan dökülmesin, Kudüs kralı Lusignan'ı bırakalım gitsin, biz de onlar gibi küçülmeyelim, kan davası gütmeyelim. Suriye başka türlü kurtulamaz" dedin. Fakat sen İstanbul'a gittikten sonra sultan amcam Kudüs kralının ricalarına dayanamadı, verdiği sözü bozamadı. Serbest bıraktı.

Her şeyimizi bilen, ordumuzun ve sultanın her davranışını yakından kovalayan Kudüs kralı sözünü tutmadı, gittiği bu son savaşta Frenklerin elinde tek şehir olarak kalan Sur şehrine sığınmak istedi.

Şehrin komutanı "Conrad de Manferra" eski Kudüs kralını şehre sokmadı.

Kadı Han güldü:

- Evet, bundan haberim var. Kıbrıs'ta Ambruvaz adında şair bir papaz var. Haçlı savaşlarının tarihini yazıyor, bana gösterdi. Lusignan zavallısı "Kapıyı açın ben geldim, Kudüs kralı ve komutanıyım" diye şehrin kapısına dayandı. Fakat kendisine "Artık sen ne kral, ne de komutansın, çünkü Kudüs ve çevresi Salâhaddin'in elinde, ordun da yok, ordusuz, memleketsiz, meteliksiz kral, defol!" diye kovdular."

Tuğcu kızdı:

- Kıbrıs'ta oturup kâfir tarihçilerinin ne yazdıklarını okuyacağına, Akkâ Kalesi'ne yardıma koşsaydın. Lusignan kendi eski adamları tarafından kovulunca yıkılmadı, krallığın şurada burada kalmış döküntü asker ve şövalyelerini topladı. Sultan amcamın "artık kimse gelmez" diye az bir muhafız ile yıkılan surlarını tamir bile etmeden, bıraktığı Akkâ Kalesi'ni sardı.

- Bunda çekinecek ne var? Sultan Salâhaddin de gider onları sarar, Lusignan iki ateş arasında kalır.

- Gitti ve sardı ama, harp bitmedi. Ne kale düştü, ne eski Kudüs kralı yenildi.

- Peki ne yapıyorlar şimdi?

- Şarkı söylüyor, oyun oynuyorlar.

- Alay mı ediyorsun?

- Aman dayıcığım, alay etmek bizim ne haddimize, sen cihan kadısı yalnız bizimle değil, tüm cihanla alay ediyorsun ya. Ektiğin tohumlar

meyve verdi. Kadıdan han olursa, elbette sonu şarkı ve dansla bitecekti bu savaşların.

- Ne oldu? Sözü kısa kes. Akkâ kuşatması ne oldu?

cek, içecek atmalar, iki siper arasında çıkıp yerli danslar etmeler, sözde Haçlı ordusu Kudüs'ü almaya gelmiş, büyük İslâm ordusu da onları önlemek için bayrak açmış.

Fakat kimse kavga etmeye yanaşamıyor.

Kadı Han kahkaha makarasını bıraktı:

- Alay etmiyorsun ya Tuğcu?

- Daha kötüsü de oldu.

- Yani Kudüs kralı Lusignan, sultan ile dans mı etti?

- Daha kötüsü, savaş ve uğraştan vazgeçtiler; her iki tarafta silâhları attı.

- Sultan Akkâ'yı teslim mi etti?

- Yok canım.

- Lusignan teslim mi oldu?

- Bırak da konuşayım. Bu Akkâ kuşatması öteki savaşlara benzemedi. İki taraf da kendilerini korumak için toprakları kazıp siperlere girdiler. Önce sultan "İki siper arasında kalan ölüleri gömelim, yaralıları da toplayalım" diye teklif etti. Böyle iş olur mu savaş bu, geberen geberir, yaralanan da ne hali varsa kendi görür.

- Sana göre öyle.

- Asıl sana göre böyle olmadığı için bak sonumuz ne oldu? Ölüleri gömelim, yaralıları kaldıralım derken, iki taraf askeri birbirleriyle kardeşlik oluverdiler. Neye gözlerini yumdun?

- Sen anlat, hayatımda bu kadar güzel bir tarih okumamıştım.

- "Biz ne diye birbirimizle kavga edip kan döküyoruz. Artık kavga etmeyiz.

Karşımızdakiler de bizler gibi ana baba oğlu" diyerek savaş tarihini rezil ettiler.

- İnsanlık tarihinin de birinci sayfasına başladılar.

- Bu sefer sultan amcam "Mademki ordular uğraşmak, savaşmak istemiyor, çocukları çıkaralım güreşsinler, hangi çocuk yenerse o taraf galip" dedi. Koca bir savaş meydanı çocuklar okuluna döndü, bu hale güleceğine ağla Dayı Bey, ağla.

Sen aldırma, anlat, sonra çocuklar güreşti mi bari? Kim yendi?

- İki Haçlı ordusundan, iki de bizden dört velet çıkardık. Kâfirler ve İslâmlar da siperlerin üstüne yığıldılar, davul, zurna, dümbelek, sanki düğün şenliği var. Bir güreştir başladı.

- Evet, düğün şenliği var. İslâm ve Hristiyan dünyasını, birbirlerinin kanına susuyan cahil hocalar ve papazlar elinde bu savaşların Allah emriyle olduğunu, cennete gideceğini sanarak birbirinin gırtlağına sarılan yoksul halkı birleştiren büyük şenlik.

- Ne oluyor, eserinle övünüyor gibisin. Senin gibi sivri akıllı bir hak âşığı daha var.

Adı Erakles, o da tarih yazıyormuş, ama tarih yerine Frenkçe Histuvar diyemiyor da "Estoir Erakles" diye bir kitap yazıyor. O da bu güreş sahnesine bayıldı. "İnsanlık tarihinde böyle büyük bir sayfa yoktu diyor. Biz tarihçiler ve bilginlerin hayalini bir Sultan Salâhaddin gerçekleştirdi" diye yazıyor.

- Benim gibi düşünen bak daha kaç kişi var. Aferin Erakles'e. Güreşin sonu ne oldu?

- Bu işte bence herifleri kazıkladık.

- Bu nasıl söz? Türk çocukları, hileli mi güreştiler?

- Hileli değil ama, Frenk çocukları bizim karakucak güreşinden ne anlar? "Gelin güreşe tutuşalım?" demekle, "Gelin sizi enayi gibi avlayalım" demek arasında ne fark vardı? Bizimkiler bacak gösterip kafa kol kaptılar, kafa kaptırıp gibi yapıp çengel taktılar. Yavrucakları, çayıra Antep pestili gibi seri seriverdiler.

- Yaşa! Peki ne oldu sonra?

- Bizim çocuklar esir aldıkları kâfir çocuklarını ikişer dinardan tekrar geri sattılar. Bu da iki ordu arasındaki dostluğu aldı götürdü. Kimsenin ne hoca zırıltısı, ne papaz dırıltısı dinlediği var. Her gün siperler üzerine çıkıyor, birbirleriyle dinî tartışmalar yapıyorlar. Hele Ömer Muhsin'in Meryem suresini okuması, artık âdet haline girdi.

Her sabah gün doğarken her iki taraf kalkıyor, sabah namazı kılınmadan önce Hafız Muhsin yanık sesiyle siperler üstünde Meryem suresini okuyor, çıt çıkmadan her iki taraf ağlayarak dinliyorlar. Şimdi iki ordu da Meryem suresini ezberledi. Sabahları hep birlikte hep bir ağızdan okuyorlar: "- Ben Allah'ın kö-lesiyim. Beni, sizi doğru yola çağırmak için gönderdi. Ben nerede olursam olayım, yerde ve semada beni insanlara yardımcı ve bereket getirici kıldı. Beni annem Meryem'e koruyucu ve yararlı kıldı.

Beni kendini beğenmiş ve insanları küçük görüp incitir, annesine asi ve onu bahtsız eden bir evlât olarak yaratmadı." ayetlerine sıra gelince ağlayanın, çığlık atanın, saçını başını yolanın sayısı, ölçüsü yok.

Ondan sonra Hristiyanlar İncil'den haça gerilme ayetini okuyorlar. Bizimkiler de Latince olarak bu ayetleri ezberlediler. Sıra Hazreti İsa'nın çarmıhta son nefesini verirken büyük Allah'a: "- Babacığım! Babacığım! Beni niçin yalnız bıraktın" sözlerine gelince haydi gene iki taraflı dövünme çığlıkları başlıyor. İşte Akkâ kuşatmasının görünümü sayın Kadı hazretleri. Beğendin mi eserini?

- Çoook beğendim.

- Sen de mi ağlıyorsun?

- Evet. Sevincimden ağlıyorum.

- Ya Akkâ'ya doğru yürüyüp gelmekte olan Haçlı ordusu? Bu yüz binlerce insan Akkâ önüne gelince bu havayı görüp "Oh, ne âlâ memleket, biz de Kur'an, İncil, Tevrat okuyup geri dönelim mi?" diyecekler sanıyorsun. Akkâ Kalesi'nde uyuyan kahramanları, ölüm bekliyor Kadı Han, buna çare bul, oturup çocuklar gibi ağlayacağına, sel gibi akan orduları nasıl durduracağını düşün.

- Bu ordular duracak, bu ordular gerçeği, insanlık yolunu, Allah ve peygamber yolunu görecek ve kara yobazlığa isyan edecek, insanlık yolunu bulacaklar. Karanlıktan ışığa, yalan ve riyadan gerçeğe kavuşacaklar. Belki her iki dünyada da yeni bir güneş doğuyor. Bu güneş, doğuşunun ne sana ne bana, sadece Salâhaddin Eyyûbî ve Arslan Yürekli Rişar adındaki pir aşkına, Allah yoluna koşan iki insana borçlu bulunacak.

- Mademki bu hikâyelerden hoşlandın, bir tanesini daha dinle.

- Hristiyanlar arasında bir ihtiyar ölüm halinde hastalanır. İki taraf da yüzgöz oldu ya?

Haçlı erleri bizimkilere "Sultana söyleyin sevaptır, derler, ölmek üzere olan bir ihtiyar var. Ta Paris'ten buraya, Kudüs'e hacı olmaya geldi. Sultan izin versin de Kudüs'ü görsün, hacı olsun. Gözü açık gitmesin." Sultan amcama haberi yetiştirdiler. Herife acır, "Altına bir at verin de Kudüs'e götürün" diye emir verir. İhtiyarı Kudüs'e götürürler, hacı olur. Tekrar getirip orduya teslim ederler. Yeniden canlanır. Şimdi moruk "varsa" j Sultan Salâhaddin, yoksa Sultan Salâhaddin!" diyormuş. Ne ağlıyorsun? Seni gören kadı ve han olduğuna inanmaz, bazen çocuk gibi oluyorsun Dayı Bey.

- Sen benim duyduğum ve gördüğüm dökülen kanların hikâyesini bilmiş olsan bu anlattıklarını sen de gözyaşı dökmeden dile getiremezdin.

- Yalnız ağlamakla değil, aklınla da çocuğu benziyorsun Dayı Bey, üstelik, sultan amcamı da kendine benzettin. Sizin ikinizi de orduların

başından alıp ya hastahaneye hekim, ya patrikhaneye papaz yapmalı.

- Hem anlatıyor, hem anlattıklarına inanmıyorsun. Sen Sultan Salâhaddin'in bu davranışlarıyla dünyada, ahrette, tarihte ve insanlar gözünde kazandığı yeri ne bileceksin.

- Ben ahrette kazandığınız yeri pek bilmem ama, dünyada bu uğraşı kaybedeceğinizi anamın ak sütü gibi biliyorum.

- Senin boyun büyürken aklın küçülmüş. Uğraşlar, küçük kavgalarla kazanılmaz, düşman ordusunu toptan yok ederek kazanılır. Biz hem bu gelen orduyu, hem insanlar arasındaki düşmanlığı yeneceğiz.

- Pek öyle değil. Bu akan kanları, bu yürüyen gemileri, bu İslâm kanı dökmek için çırpınan, kavgaya girerse tüm günahlarının bağışlanacağına, ölürse doğru cennete gideceğine inanan ordu sellerini böyle peygamber sözleri durduramaz.

- Ya ne durdurur?

Tuğcu, belindeki kılıcı tokatladı:

- Bu kılıç durdurur. Sen neye yalnız Kadı adıyla yetinmedin de bir de Han soyadını aldın. Kadı Han, eğer yeryüzünde iki paralık sözün geçiyor, krallardan, imparatorlardan, sultanlardan dostların bulunuyorsa bu ancak usta bir atıcı ve binici olduğun için, gevezeliğin için değil, kuvvetin için seviliyorsun. İyi kılıç kullandığın için sözün dinleniyor. Sarayların, konakların kapısını bilgi kuvvetiyle değil, kılıç zoruyla açabiliyorsun.

- Senin yaşının adını tevekkeli değil delikanlı koymuşlar. Kanın kaynıyor. Beynin, bu kaynaşma arasında sağlam yolu bulamaz.

- Gelen Haçlı ordusu benim gibi dahi düşünemeyecek kadar delikanlı, koca bir ordu.

mak isteyen Konrad'ın: "- Yetişin, Allah'ın anasının mezarı kirletiliyor. Kutsal kent elden gitti." diye Papa'ya saldıkları haber üzerine girişilen

üçüncü Haçlı çağrısına Pisalılarla Cenovalılar hemen birbirleriyle giriştikleri uğraşı kesip yola düştüler.

Pisalıların başlarında Piskopos Uzaldo olduğu halde bir yılda Akkâ önüne elli iki gemi ile dayandılar. Cenovalılar da, Papa orduları da gemilerle Akkâ'ya üç dalga halinde aktılar. Bir yıl geçmeden beş yüz kuzey gemisiyle on bin Danimarkalı, Fransız, Bretonlu şövalye Davesnenes'in komutasında geldi, dayandı. Nerede bir kilise, nerede bir kardinal veya piskopos varsa taktı peşine, binlerce insan dayandılar Akkâ Kalesi kapılarına; sultan amcamdan ve Kudüs fatihi Adsız Selçuk, yani baban sağ olmadığından oğlundan, senden intikam almak, Kudüs Krallığını yeniden düzene koymak için bütün Avrupa ayaklandı, kanatlandı. Akkâ Kalesi'ne kondu. Koca Kudüs fatihi Adsız Selçuk başını kaldırsa da oğlunun her gün değişen bir ad, her gün değişen bir kılık altında dağdan kayan seller gibi kopup gelen bu ordular karşısında tek başına kollarını havaya açmış çarmıha gerilmiş peygamber iskeleti gibi sırıtıp kaldığını görse.

- Sen benim nasıl sırıttığımı bırak da Akkâ Kalesi düştü mü onu söyle?

- Hayır, daha düşmedi. Yurtsuz, taçsız Kudüs kralı Lusignan kaleyi sarınca, "ucuz kahramanlık var" sanarak Konrad dö Manferra da gelmiş arkadan, sultan da yetişince Haçlı ordusu iki ateş arasında kalmış; kanlı bir çarpışmada Lusignan, kendisine ihanet eden Konrad'ı ölüm veya esaretten kurtarmış. Sultan, şimdi Akkâ Kalesi'ni Frenklerin düşüremeyeceğini anlayınca Antakya önünde Frederik Barbaros'u karşılamak üzere Halep'e gitti.

- Ben de oraya gidiyorum.

- Burada kim kalacak?

- Sen.

- Ben mi? Arslan Yürekli Rişar ile kaplan pençeli Cin Dangler'i bana bırakıp gidiyorsun demek?

- Hoşlanmadın mı?

- Ben değil, onlar hoşlanmayacak. Ben sultan amcam ve senin gibi hekim ve hoca değilim. Kralın hastalığına çare bulamam. Uğraşta sabrımı değil, kılıcımı kullanırım.

- Kralın hastalığına ben de çare bulamadım. Hastalığı anlayamadım. Afyon verip uyuşturuyorum. Ağrıları dinince kerametime ve büyüme inanıyor. Sultanın gelmesi lâzım.

- Sultan Salâhaddin mi gelecek?

- Neye gelmesin?

- Kıbrıs'a, dört yanı su ile çevrili adaya İslâm orduları başkomutanı gelecek. Vazifesi de baş düşmanı Haçlı orduları başkomutanının hastalığını iyi ederek daha iyi savaş etmesini sağlamak?!.

- Ne olmuş yani?

- Ne olacak? Sen hepten çıldırmış ya da bunamışsın Dayı Bey. Buna asla göz yumamam. Burada Sen Piyer aşkına Haçlıların esenliği için amcamı yatırıp kıtır kıtır, kesiverirler.

- Senin aklın hep kesmek ve kesilmekte, bir de şövalyelik denen bir şey var. Erkeklik denilen bir şey var. Ve hepsinin üstünde bir Allah var. Allah "Düşmanlarınızı kesin" diye emir vermiyor.

- Ben şövalyeliğin ve sözün ne olduğunu gözlerimle gördüm. Senin zorunla sultan amcam Kudüs'ü aldıktan sonra Kudüs ve Frenklerin kralı Lusignan'ı serbest bırakmıştı.

- Hata mı etti?

- Evet! Hem hataların en büyüğünü, bu Lusignan o gün öldü-rülseydi bugün milyonlarca insanın kanı akmazdı. İnsanların hepsini Hristiyan, Musevî veya Müslüman yapabilseniz bile gene kavganın, kan dökülmesinin önüne geçemezsin.

- İnsanları dinleri değil, mideleri uğraşa doğru sürüklüyor. Bak Hristiyanlık içinde kaç mezhep var? Bir Ortodoks, bir Katolikle aynı

kilisede bulunmaktansa camide Allah'ına dua etmeyi tercih eder. Kiliseler ve camiler yıkılacak. Allah yalnız insanların kalbinde yaşayacak.

- Haydi! Haydi... O Frenk şairi Milanolu âşık Ambruvaz ile senin hayalinde yaşayan insanlık âlemi hiçbir gün doğmayacak.

- Zor doğacak, geç doğacak, fakat doğacak. Barış içinde yaşamak elbette kavga içinde ölmekten daha zordur.

- Öyle mi? Sultan amcam Akkâ kuşatmasında bir tepeye çıkarak haykırdı. "- Eski Kudüs kralı nerede? Görüşmek istiyorum. Akıtılan bu kanlardan o sorumludur.

Allah'ın önünde hesaplaşacağım." Askerin zoru ile Kudüs kralını sultanın karşısındaki siperlerin üstüne getirdiler.

Sultan amcam sordu:

"- Şövalye Lusignan, seni serbest bıraktığım zaman denizden karaya çıkmayacağına ve Türk ordularına karşı savaşa girmeyeceğine namusun ve şövalyelik onurun üstüne söz vermiştin. Doğru mu?" . Kudüs kralı, zayıf bir sesle cevap verdi:

"- Doğru, sultan."

"- Bir şövalyeye sözünden dönmek yakışır mı?"

"- Ben denizden ayrılmadım?"

"- Acayip, şimdi deniz üzerinde misin?"

"- At üzerindeyim."

"- Anlamadım?"

"- Atımın eyeri ile beli arasında deniz kumu var, deniz üzerinde sayılırım."

"- Ya savaş etmeyeceğin?"

- "- Kılıcımı üzerimde taşımıyorum. Bana saldırırlarsa atımın eyerinden alıp kullanıyorum."

Sultan, bu gülünç cevaplara ne dese beğenirsin?

- Ne dedi?

"- Seni, ben bir kez daha bağışlıyorum" dedi. "Burada bizi dinleyen insanlar, şu iki hendek arasında kokmaya yüz tutmuş insan cesetleri ve açlıktan, susuzluktan, hastalıktan, sıcaktan çıldırıp ölmeye mahkûm insanların babası Allah ve doğru yol gösterici peygamberleri de belki seni bağışlarlar. Fakat tarih seni bağışlamayacak Kudüs kralı. Tarih karşısında dökülen bu kanlardan sen sorumlusun."

- Aferin Salâhaddin, insan olmayı sultan olmaktan üstün tutmuş.

- Evet, üç ateş arasında kalıp da Fransız-İngiliz-Alman orduları Akkâ Kalesi kapılarına dayanınca, senin aferinini eline verelim, mızrağına taksın. Bak bakalım Müslüman kanına susamış bu~ orduları geri çevirebilecek mi bu aferin?

- Bu ordular birleşemez Tuğcu.

- Ne? Birleşemez mi? Fransa kralı, İngiltere kralı ile Fransa'da kavga ederken Papa'nın çağrısı üzerine barışıp buraya yürümedi mi? Pisalılar, Venedikliler, Cenovalılar kavga ederken bırakıp gemilere binerek karşımıza gelmediler mi? Ya Alman imparatoru?

"Roma'da Papa'dan önce emrim geçer" derken Papa'nın emriyle kalkıp yola düşmedi mi? Bunları tek bir iman birleştirdi. Sultan Salâhaddin Eyyûbî düşmanlığı.

- Tek bir düşünce de ayırıyor ama. Kudüs Krallığı kimin olacak? Sana anlattığım şair ve âşık papaz Ambruvaz, tarihine şöyle yazdı: "Salâhaddin'i karşılarımda görünce Arslan Yürekli Rişar, Fransa Kralı Filip August, Alman İmparatoru Frederik Barbaros, Cenovalılar, Pisalılar, Venedikliler, Norveçliler tek başlarına bu dev ile başa çıkamayacaklarını anladılar. Beyaz ipek kumaş ortasında kırmızı haç dikilmiş bir bayrak altında birleştiler:

Avrupa, Frenk bayrağı. Herkes milliyetini ve vatanını unutmuştu. Nitekim, karşılarındaki İslâm ve Asya milletleri de kırmızı ipek ortasına dikilmiş beyaz aylı bayrak altında ve Türk komutanları emrinde birleşirken artık milliyetlerini ve vatanlarını unutmuşlar, Kudüs'ü korumaya koşmuşlardı. Hilâl ve Haç karşı karşıya gelmişti. Elbette Haç galip gelecek. Bunu içimdeki sevinç ve umut ateşinin yakıcı sıcaklığından da anlıyorum" diye yazdı. Ama, bu sıcak umut bir umuttan, bir âşık hayalinden ileri gidemez.

- Yani Hilâl, Haçı mı yenecek?

- Hayır, ikisinin de yenmesinde iş yok. İnsanlık cehaleti; Allah sevgisi kara yobazlığı yenecek.

- Hani âşıklıkta, şaşkınlıkta bizim Kadı Han'ın onların papazı Ambruvaz'ı pek arattığı yok.

- Aramızda ufak bir fark var.

- Akıl farkı mı? Pehlivanlık farkı mı?

- İleriyi görüş farkı.

- Sen kendini o kadar çok beğeniyorsun ki... Değil ileriyi, senin burnunun önünü bile görecek halin kalmamış Dayı Bey.

rina Kudüs'e hâkim olmak isteyecekler. Kıbrıs adasına niçin çıktı Rişar?

- Dalgalarla kıyıya vuran kız kardeşini kurtarmak için.

- O senin gibi ağzı süt kokan kuzuları aldatmak için bahane.

- Niçin çıktı ya?

- Vakit geçirmek için.

- Kimi bekliyordu?

- Eğer İngiliz ordusu Fransız ve Alman orduları gelmeden karaya asker döküp Akkâ'da Salâhaddin ile kavgaya tutuşsaydı, Salâhaddin'i tek başına yenemeyeceğine göre, ezilecek, fakat Salâ-haddin'in ordusunu da yıpratacaktı. Arkadan Frederik de gelip çatacak, o da ezilecek, fakat son olarak iki kere fire vermiş sultanın orduları karşısına taze kuvvetle çıkacak olan Fransa kralı ucuz bir zafer kazanacak, ordular içinde sağlam ordusu kalmış tek kral, dolayısıyla Avrupa'nın tek hâkimi olacaktı.

- Kadı Dayı sen bazen evliya bazen şeytan gibi düşünüyorsun. Bu ince görüş Arslan Yürekli Rişar'da ne gezer?

- Her İngiliz gibi Rişar da önce düşünür, sonra vurur. Fakat bir vurdu mu yandın.

Şimdi Rişar, Fransa kralını bekliyor. Fransızlar gelip Akkâ kıyılarına asker dökmeden.

Kıbrıs'tan ayrılmaz. Haydi bakalım, herkes vazifesi başına. Kasırga'yı götür, elinle kraliçeye armağan et.

- Dayı bey, sen nasıl oldu da kraliçeyi bana bıraktın. Yoksa kızda ince hastalık mı var?

- Anlamadım?

- Sen kolay kolay güzel bir kadını başkalarına bırakmazsın; hele bu güzel, bir de Kraliçe olursa... İnce hastalık gibi bir şey olmasın derim.

- Sen başkaları değil, Sultan Salâhaddin'in yeğeni Turan Tuğ Tekin'sin.

- Yani bu da mı armağan bana?

- Yemeden şükür etme, armağanımın sana ne diyeceği, ne yapacağı bilinmez.

BÜYÜK HEKİMİN GELMESİ GEREK

Kadı Han, Limossa'daki kral sarayına Kasırga üstünde giderken Tuğ Tekin de ayrı bir at üstünde dayısının arkasından geliyordu.

Daha sarayı çevreleyen koru içinde ilerlerken önlerine bir kadın çıktı, Türkçe:

- Merhaba Kadı Han, dedi. Bu Fausta idi.

Kadı Han, Kasırga'nın dizginlerini kıstı.

- Merhaba kraliçeler kraliçesi.

Fausta, alay mı, iltifat mı anlaşılamayan bu sözlere pek aldırmadı.

Yüzünde garip bir üzgünlük vardı.

- Kelleyi parlatmışsın? dedi. Ak saçlı sakallı büyücüden hoşlanmadın mı kraliçe olacak karı?

- Ağzını bozmak için mi yolumu kestin?

- Hayır, ağzının payını vermek için.

- Değişmeyen Fausta'sın, dünyaları verseler doymayan, ırmaklar şarap, ormanlar kebap olsa yesen, içsen gene doymayacak olan Fausta.

- Irmakları içip ağaçları yemekle insan doymaz; ama senin kanını içer, o herkesi aldatan vefasız yüreğini kebap eder, yersem doyacağım.

Tuğ Tekin dayanamadı:

- Vefasız dayım, dedi. Sizi de mi sepetledi?

 Fausta Tuğcu'yu süzdü. Kadı Han'ın gençliğini hatırlamış gibi Kadı Han'a döndü:

- Bu da kim? Yoksa yeni bir canavar mı yetiştiriyorsun?

- Çok mu benziyor?

- Seni ilk gördüğüm günkü toy âşık tipi, aldanıyormuş gibi yapıp aldatan, terk edilmiş gibi yutturup kendi terk edip giden, zeytinyağı gibi her zaman suyun üstüne çıkan haydut yumurcağı.

Tuğcu sözü kesti:

- Gözüm, kaşım benzer ama, dayımın huylarını sevmem. Benim onun gibi her memlekette bir sevgilim, her konakta adıma sallanan bir beşik olmayacak.

Kadı Han kızdı:

- Hoşlanmadığım şeyleri bana yakıştırıyorsunuz. Ben Allah ve insanlık yolunda baş koymuş bir dervişim.

Fausta'nın hırsından ağzı köpürdü, burun delikleri kabardı.

- Saçını sakalını Allah için mi kazıttın? Kiliseden korsanlara karşı tek başına Allah için mi çıktın? Kraliçe olacak kertenkele kılıklı soğuk karıya hoş görünmek için yaptın ve yapacaksın bunları, seni dolandırıcı haydut seni!

- Hangi kavgaya kendim için girdim? Hangi kavgadan payıma düşen hazineleri fakirlere dağıtmadım? Kimin malını çaldım? Kimin yolunu kestim?

- Erkeklere karşı dürüstsündür, dünya malına da metelik vermezsin, ama güzel bir kadın görünce cacığın gevşeyiverir. Kadın ve aşk sorunlarında babanı bile öldürürsün.

Hangi savaşta kalbini çaldığın kadınları başkalarına sadaka ettin? Sen hiçbir kadını güzel demez, çirkin demez, gencine ihtiyarına bakmaz, tadına doymadan başkalarına armağan etmezsin, pis çapkın!

Fausta birden boşandı. Sinirleri gevşedi, ağlayarak koştu Kadı Han'ın boynuna sarıldı:

- Beni de öteki kadınlar gibi birçok uydurma suçlar yaratıp terk ettin. Sana hoş görünmek, seni bir parça daha tutabilmek için kadın tellâllığına

kadar alçaldım. Seni şimdi bu soğuk kertenkele karıya bırakacağımı sanıyorsan aldanıyorsun. Gitme! Onun yanına gitme! Geri dön, birlikte İstanbul'a gidelim. Buranın güneşi, havası, suyu bile insanı yakıyor.

Kadı Han, yüzünü buruşturdu. Canının sıkıldığı, bu yapışkan âşıktan hoşlanmadığı belli oluyordu.

- Uslu dur yahu, dedi. Bilirsin ki üzerime düşülmesinden hoşlanmam, sen İstanbul'a dön, ben gelirim. Yoluma çıkma, işlerime karışma.

Fausta, sahibinden dayak yemiş bir köpek gibi gözyaşlarını silerek uzaklaştı.

Sarayın asma köprüsü önüne yaklaşınca, çevresinde damdö-nörleri, silâhşörleriyle birlikte kraliçenin uzaktan kendilerine el salladığını gördüler.

Kadı Han, heyecandan buğulanmış, kendi gür sesine hiç benzemeyen garip bir sesle:

- Kraliçe, dedi.

Tuğ Tekin, Kadı Han'da kendini görüyor, her halinin, her nefes alışının bile niçin olduğunu seziyordu.

- Kadı Han, dedi. Bu seste Tuğ Tekin'in o şen alaycı sesi yoktu. Bu seste ıstıraptan boğuluyormuş gibi inleyen bir sazın yakıcı nağmesi vardı.

Başına gelecek yıkım, sezmiş gibi Kadı Han, başını çevirmeden:

- Evet?! dedi.

- Senden bir şey isteyeceğim. Bu isteğim ilk ve son olacaktır.

- Buyur.

- Kraliçeyi olsun bana bırak.

- Anlamadım?

- Hayatta bu kadar güzel kadın gördün. Kâfir ilinde, güzel bir kadın adı duyulup da onun çevresinde dolaşmadığın görülmedi. Bir kere ağını attın mı senden kurtulan da olmadı. Elinden uçan kuşlar kurtulamaz. Bu sefer vazgeç. Senin için fazla bir kayıp olmaz. Ha altı ay sonra ha şimdi. Kırk yılda bir, bir güzeli biraz erken bırakmış olacaksın. Bana söz ver. Kraliçeyi heybene atmayacağına söz ver.

- Sersem, budala.

- Sersem, budala, kabul; ama söz ver. Han sözü değil. Kadı sözü. Kraliçeye yaklaşmayacaksın. Söz ver, vakit kalmadı.

- Olmayacak ve olmamış şeylere söz istenir mi?

- Allah adına, peygamber başı için söz ver, lâf ebeliğinin sırası değil.

- Pekâlâ, pekâlâ, kes sesini, yuvasından kaymış karga yavruları gibi gagalayıp durma.

Bu sırada tam kraliçenin karşısına gelmişlerdi.

Kraliçe, Kadı Han'ı, Kara Saltuk derviş kılığını bırakmış görünce tanımamış gibi boncuk mavisi gözlerini büzüp kirpiklerini kırpıştırarak kahkahayı bastı:

- Aman Aziz Meryem Anamız, neler görüyorum? Gelen dostumuz hekim, büyücü, dünyadan el çekmiş o, şanlı şöhretli keşiş mi? Yoksa gelin kaçırmaya, genç kız kalbi avlamaya çıkmış bir şövalye mi? Saçı sakalı, cüppeyi nerede bıraktınız aziz pederim?

Kadı Han, Kasırga'dan yere çok usta ve çevik bir binici gibi atladı.

- Emrettiğiniz kuzgun tayı ve esmer inci dişli sahibini getirdim, sayın kraliçem, dedi.

Bazı şeyler var ki keşiş kılığında başarı-lamıyor.

Sonra önce Kasırga'yı tanıttı:

- Pek beğendiğiniz ve emrettiğiniz Kasırga, yedi ceddi deftere yazılmış, krallar, Sultanlar gibi yedi göbekten soylu Arap tayı.

- Bana mı takdim ediyorsunuz başkasının tayını?

- Anasını armağan etmiştim. Yavrularını da toptan armağan etmedik ya, şimdi de tayını geri alıp dünyanın en soylu ve en güzel kraliçesine kabul etmesi ricasıyla takdim ediyorum.

Kraliçe, Kasırga'nın yanına yaklaştı.

Cins at, yanına güzel bir kadın yaklaştığını görmüş, duyguları tazelenmişti. Burun delikleri kabardı, sürmeli gözleri büyüdü. Mağrur ve soylu edasıyla kişneyip başını salladı.

Kraliçe büyük bir sevinç içinde ellerini çırptı:

- Aman yarabbi, ne kadar güzel? Gerçekten her halinden atların kraliçesi olduğu belli oluyor. Şimdi bu sevimli ve zeki tay bizim mi?

- Kabul ve tenezzül buyurulursa kraliçem.

Kraliçenin, içleri bir zümrüt gibi parlayan mavi gözleri donuklaştı.

- Fakat? dedi.

Kadı Han, bir tatsızlık olacağını sezdi:

- Evet sayın kraliçem?

- Bu kısrak çok pahalı demiştiniz.

- Ben mi?

- Evet, evet siz... Haşmetlû ingiltere kralına Sultan Salâhaddin'i anlatıyordunuz...

Durun bakayım, tamam aynen şöyle söylemiştiniz: "- Sultanın, bindiği atı bile kira ile tutulmuştur. Çünkü bir Arap atı bir şar ile satın

alınamayacak kadar pahalıdır." Böyle konuşmuştunuz değil mi?

- Kraliçe hazretlerinin hafızalarına hayranım. Fakat bu sözleri atların pahalarını belirtmek için değil, sultanın dünya servetini muhtaç olanlara dağıtmadaki el açıklığını göstermek için arz etmiştim.

- Yani siz de eli açıksınız demek?

Kadı Han gülerek hırkasından yakasını açtı. içinde çıplak göğsünden başka gömlek yoktu:

- Vere vere, böyle tek bir gömlekle kaldık kraliçem.

- Niçin güldünüz? Gülünç bir şey mi oldu?

- Önemsiz bir hikâye aklıma geldi. Huzurunuzda anlatmaya değmez.

- Rica ederim anlatınız.

- Emredersiniz. Arap şairlerinden Abdülhamit'i bir gün Halife Harun Reşit huzuruna çağırır: "- Sen kim oluyorsun ki, der, şu kasidende 'Sevgilimin bir bakışına Bağdat ile Şam kenti armağan olsun' deyip, elin köylü karısına iki eşsiz sarımızı armağan ediyorsun? Bu şehirler nasıl alındı? Uğurlarında ne kadar kan döküldü, bilir misin? Bir sevgilinin bakışına nasıl armağan edersin?" Şair de beli iple bağlı hırkasını açıp içi çıplak göğsünü Halifeye arz ederek: "- Vere, vere bu hale geldik sultanım", diye cevap verir.

Kadı Han, gülmek istedi. Fakat gülümsemesi dudaklarında dondu. Kraliçe nedense bu hikâyeye gülmemiş, içini çekmiş, zarif dudaklarını hafifçe şaklatarak, kaşlarını germişti. Kim bilir bu hikâyenin neresi içine işlemişti.

- Peki aziz şairimiz, dedi, verdiğinizi kabul ediyorum.

Arkalarında bir öksürük sesi duydu. Bu atından yere inmiş, kendisine de iltifat edilmesini bekleyen ve hırsından yerinde duramayan Tuğ Tekin idi.

Kadı Han tehlikeyi sezdi:

- Emrettiğiniz inci dişli esmer delikanlıyı da getirdim kraliçem, dedi.

Kraliçe, Tuğ Tekin'i yeni görmüş gibi:

- Oh sayın kurtarıcım! dedi. Demek salık verdiğiniz aziz keşişi tanıyordunuz. Size İngiltere kralı ve kendi adıma ne kadar teşekkür etsem az gelecek.

- Evet majeste, kendisini daha önceden tanıyordum.

- Keşiş olarak mı? Hekim olarak mı? Kral olarak mı?

- Her dört haliyle de tanırdım kraliçe hazretleri.

- Dört mü? Aldanmıyorsam ben üç hal saydım.

Kraliçe, birer manolyayı andıran güzel parmaklarıyla avcunun içine vurdu:

- Keşiş bir, kral iki, hekim üç. Dördüncü nedir?

- Haydut.

- Nasıl? Siz hâlâ ormanda gördüğüm halinizle konuşuyorsunuz. Bu kelime çok ağır değil mi? Size bu halin çok mu yakıştığını sanıyorsunuz?

Tuğ Tekin, gözlerini öldürecekmiş gibi yüzüne diken Kadı Han'ı süzdü.

- Kendisinde krallık da olsa, haydutluk da olsa ayrı bir değer kazanır, dedi. Her şeyi yakıştırmasını bilir kendine. Ha haydut ha kral.

- Haydut, diye başkalarının mallarını çalanlara derler zannederim.

- Evet... Kadı hazretleri de altın, tarla, ev, bark, at, inek çalmazlar, ama başkalarının olan kalpleri çalmakta hocadırlar. Gönül haydudu.

Kraliçe, zarif bir gülümseyişle Kadı Han'ı süzdü:

- Genç dostunuza, aşk uğrunda yapılan hırsızlıkların haydutluk sayılmayacağını öğretmemişsiniz aziz pederim. Cahil kalmışlar.

Tuğ Tekin, hırsından kıpkırmızı kesildi. Fakat Kadı Han, onun konuşmasını istemediğinden atıldı:

- Dostum değil, yeğenimdirler.

- Demek gerçek bir prens.

- Sultan Salâhaddin'in de yeğenidir.

- Oh, oh iki kere prens.

- Evet iki kere, prenstir ama silâh kullanmayı, ata binmeyi, öğrenmekten ruhlar ve âşıklar babında ders almaya vakit bulamadı. Böyle dağ keçileri gibi vuruşkan, yaban tayları gibi tepkişken oldu.

Tuğ Tekin artık dayanamadı:

- Aziz kraliçemize tekrar arz etmeye cesaret ediyorum. Dayım Kadı Han adama silâh dersi, binicilik dersi, Allah, peygamber dersi öğretir; atını, silâhını, parasını, sırtındaki gömleğini dahi verir; ama iş aşk dersine gelince değişir, sevdiği kadını vermez. Ve bir kadının kalbinin nasıl kazanılacağını da yeğenlerine öğretmez.

Kraliçe, bir Fransız matmazeli gibi kırıttı.

- Yazık, en lüzumlu dersi kendilerine saklamışlar; ama, aldanmıyorsam İncil'de Hazreti İsa'da "- Sizden gömleğinizi isteyene hırkanızı da verin." diye emreder, ama sevgili karınızı da hediye veya sadaka edin demez.

Tuğ Tekin:

- İyi, dedi. Fakat bir insan yeryüzündeki bütün güzel kadınları karısı yerine koymaya kalkarsa her halde Hazreti İsa da bu hali hoş görmez.

Kraliçe, nedense Tuğ Tekin ile göz göze gelmek istemiyordu. Kadı Han'a:

- Kudüs'te bir harem daireniz olduğunu ve bu haremde bütün dünya güzelleri toplandığını şimdi öğrendik, saygıdeğer pederim, dedi. Tevekkeli değil, bir an önce bizlerden kurtulmak ve hareminize kavuşmak için sabırsızlanıyordunuz. Kaç kızınız, kaç oğlunuz var? Sayısını belki siz de bilmiyorsunuzdur.

" Kraliçe, bir İngiliz olarak böyle şarkvari aşk lâtifeleriyle hayatında ilk defa karşılaşıyordu.

Az daha bu konuşmaya devam ederse kadın kalbi çalmak konusunda dayısını aratmayacağı belli olan Tuğ Tekinle başa çıkamayacağını sezdi, soğuk ve Fausta'nın deyimiyle "Kertenkele" haline büründü:

- Kral hazretlerinin sızıları tekrar başladı aziz pederim, dedi. Öyle anlaşılıyor ki başladığınız her güzel işi, aşk oyunlarınız gibi yarıda bırakmayı adet haline koymuşsunuz. Ve sarayın içine doğru yürüdü.

Kraliçe geçerken, herkes diz büküp, bel kırarak saygı ile eğildiğinden kendilerini Arslan Yürekli Rişar'ın yattığı odanın kapısında buldular.

Burada, Kadı Han, Tuğ Tekin'in koluna yapıştı:

- Kral sarayı, hele bu saray İngiltere kralının olursa, dağ başı değildir. Ağzından çıkanı, elinden düşeni kolla, yoksa şamarı yersin, bir şehzade olduğunu unutuyorsun.

- Ne yaparlar sanki unutursam?

- Ağırlığınca altın olsan seni gene kovarlar. Çelebi ol. Burada kalman ve yerime geçmen lâzım.

- Sen de beni kızdıracak işlere kalkışma, Kraliçe yanında beni çocuk yerine koyma, yemin ettin, sözünde dur.

Artık yatak odasından içeriye girmişler, kral, kendilerini görmüştü. Kadı Han'ın arkasında yabancı bir erkeğin geldiğini görünce, Büyük Hekim kendi anlayışına göre de Sultan Salâhaddin'in geldiğini sanarak yerinden kalkmak, böyle iyi kalpli bir rakibini yatakta karşılamak istemedi.

- Aziz pederim, dedi. Sizden büyüğünü getireceğinizi müjdelemiştiniz ama, böyle habersiz beklemiyordum. Buyursunlar, bize şeref verdiler.

Mağrur kralın, o Fransız ve Pisa, Roma kralcıklarını adam yerine koymayan Rişar'ın bu hareketine kraliçe ve Tuğ Tekin bir mana veremediler ama Kadı Han, kralın düştüğü yanlışlığı sezdi, hemen koştu, koltuklarına girdi.

- İstirahat buyurun lordum, gelen büyük hekim değil, yavrusu.

Kralın, bütün gücünü toplayarak, büyük bir ümit içinde canlanan vücudu, tekrar bir külçe gibi Kadı Han'ın kollarına yıkıldı.

- Ne olacak şimdi?

- İyi olacaksınız.

- Siz gidiyorsunuz. Siz yanımdan uzaklaşır uzaklaşmaz, ağrılarım ve acılar başlıyor. Siz gider gitmez karnımdaki cinlere gün doğuyor. Gitmenizi arzu etmiyorum aziz pederim.

- Dostunuz ve beni size elçi olarak göndermekle şereflendiren Alman imparatorunu daha fazla bekletemeyiz lordum. Müsaade buyurursanız yerime Tuğ Tekin oğlumuzu bırakacağım. Cinler benim kadar kendisinden de korkarlar. Çırağım, aynı zamanda yeğenimdir.

Kral, nazik ve tatlı gülümsemesiyle Tuğ Tekin'i süzdü.

- Yaklaşınız prens, sizi ve ayrıca böyle değerli bir hekimin yeğeni olarak da görmekle zevk duyduk. Siz de Müslüman ve Türksünüz galiba? ..

- Evet haşmetlû kralım.

- Acılarımı dindirebilecek misiniz?

Tuğ Tekin, dayısının şakası olmadığını, bir kekelerse şaplağın patlayacağını biliyordu.

Kasırga'nın anasına binerken, kalkan oyunu öğrenirken yediği yadaklar bir saniye içinde gö-önünde canlanıverdi:

- Dayım Kadı Han, ne emredelerse yerine gelecektir.

Kadı Han, Tuğ Tekin'in eline ufak bir afyon parçası sıkıştırdı:

- Müsaade buyurursanız lordum, dedi, genç yeğenim acılarınızı şimdi kulunuz burada iken dindirsinler, içiniz rahat etsin.

- Çok memnun olurum.

Tuğ Tekin, billur su sürahisine baktı. Kraliçe, artık kardeşinin acılarının ne şekilde dindirileceğini öğrenmişti. Koştu, heyecanla sürahiyi kaptı. Altın bir kupaya doldurdu.

Tuğ Tekin, sol eliyle bardağı alırken sağ eliyle kralın alnını sıvadı. Sürmeli gözlerini kralın çektiği acılardan büzülmüş olmasına rağmen hâlâ bir arslan bakışını andıran çakır gözlerine dikti.

- Haşmetlû kralım, dedi. Ben daima yanınızda olacağım ve şimdi ağrılarınız dinecek.

Allah ve peygamberleri bize yardım edecekler. Siz de kulunuza inanarak bize yardım ediniz.

Sol elinden bardağı sağ eline geçirirken cebinden bir hokkabaz çevikliğiyle çıkardığı ipek mendiliyle üstünü örttü, altın kupayı üstü örtülü olarak kralın kurumuş dudaklarına sundu. Sürmeli gözlerini alev saçan Türk okları gibi kralın gözlerine dikmişti.

- İçiniz ve ağrılarınız dinsin, diye sanki emretti.

Kralın kanı bu genç yeğene ısınmıştı, sihirli gözlerinin büyüsü krala yeni bir ruh aşılamıştı.

İki eliyle titreyerek Tuğ Tekin'in kupayı tutan eline yapıştı.

- Size inanıyorum prens, dedi. Kraliçe, Kadı Han'ın kulağına eğildi:

- Bu işi de sizin gibi başardı. Size ne kadar benziyor. Her şeyinizi almış.

Kadı Han, dişlerini gıcırdattı:

- Evet, her şeyimi aldı.

Kraliçe, duygu gücünün inceliğine, sezgi kuvvetinin derinliğine rağmen, bu sözün acılığını kavrayamadı. Kralın acıları dinmişti güldü:

- Ya ben oraya gittiğim için küser de yardımlarını esirgerlerse?

- Hastalara karşı her zaman yardımcıdırlar, sizi bekliyorlar. Kılıçlar çarpışmadan, yenen yenilmeden, yenilen yenmeden, kurban kanı akmadan insanlık doğru yolu bulamayacak. Gidiniz lordum; zafer, arkadaşlık, insanlık, şeref sizi bekliyor. Tarih sizi bekliyor.

- Fransa kralı Mesina'dan geçmiş, bugünlerde Akkâ önünde olacak. Evet, İngiltere kralının da orada bulunması lâzım. Gideceğim... Fakat bana öyle geliyor ki, sizin özlediğiniz günler belki gelecek, belki de geldi. Fakat yarın değil. Beni Salâhaddin'in ağzına yemlik olarak atmak istiyorlardı, bu istekleri olmadı. Şimdi çarpışacağız. Bu çarpışmada Salâhaddin'i yenemezsem, artık bir Arslan Yürekli Rişar, bir Haçlı orduları başkomutanı diye anılamam. Sizin sultanınız gibi zaferden zafere koştuktan sonra, Mısır'ı, Şam'ı, Kudüs'ü fethettikten sonra, yendiklerine el uzatmak, insanların ihtiraslarının önüne geçmek kolay olmasa bile mümkündür. Fakat yenilen bir kral böyle bir insanlık davasına kalkarsa arkasından leşini didiklemek için yürüyen akbabalardan başka kimse bulamaz.

- Sizi anlıyorum lordum. Tez vakitte yanınıza ve aranıza geleceğim.

- Sizden ayrılmak bize çok acı geliyor ve gelecek Kadı Han. Fakat dün dostum Frederik Barbaros'tan yeni bir haber geldi. Sizi rica ediyorlar. Barbaros, başı sıkışmasa oğluna bile rica etmez, gidiniz, öyle anlıyorum ki oradaki tehlike buradaki hastalıktan daha büyük.

ALLAH SEVGİSİ

Kadı Han, Anadolu kıyılarında sahile çıkmak üzere o gece sular kararırken Kıbrıs adasının sivri bir kılıç gibi İskenderun körfezine uzanmış Andre burnundan yelkenli bir sandala bindi.

İçinde ümit ışıkları bulunduğu gibi, karanlık bulutlar da yüreğini sıkıyor, düşünceler denizinde ışık sızmaz derinliklere dalmışçası-na boğulmak ve kaybolmak üzere olduğunu da seziyordu.

Yıllardan beri, insanların kara yobazlık, cehalet yüzünden akıttıkları kanların öüne geçmek için serseri, yurtsuz, barksız diyar diyar dolaşmış; kavga etmiş, kılıç çekmiş, kovalamış; kiliselerde camilerde havralarda vaaz etmiş, kiminde kovulmuş, kiminde alkışlanmıştı.

Sanki birisine hesap vermek zorundaymış gibi mırıldandı:

"- Adam sende. Hazreti İsa insanlar için çalışırken, çarmıha gerilirken hemen o gün bir başarı kazanamayacağını bilmiyor muydu sanki?"

"Hazreti Musa, Sina dağından döndüğü zaman Yahudiler: 'Çağır Allah'ını da ikiniz birlikte Kudüs şehri için savaşa giriniz, biz enayi değiliz, kavgaya girip kendimizi öldüremeyiz.' dememişler miydi? Hazreti Muhammed başını kaldırıp da Bağdat'ta, Şam'da kendi adına Halifelik saltanatı süren sultanları ve bu sultanların saraylarını görse 'Ben böyle mi yaşadım ki? Halifelerim insanlara hizmet edeceklerine, insanları köle etmiş. Kendilerine secde ettiriyorlar' demez, o duygulu kalbiyle ağlamaklı olmaz mıydı?

"Bu gibi Allah yoluna, insanlık adına girişilen savaşlarda başarı düşünülemez. Hele, çarmıha gerilmeden, başımız yarılmadan, arkadaşlarımız bizi ölüm ve zindanlar karşısında yalnız bırakıp kaçmadan, insanlık adına savaşırken yaralanmadan yalnız başarı beklemek, peygamberleri küçük görmek olmaz mı?"

İskenderun şehrinin taş binalarının gölgelediği dar sokaklarına girdiği zaman başında kaynaşan bu düşünceler yüzünden dalgın ve üzgün yürüyordu.

Birden, çok iyi tanıdığı bir ses:

- Reis'e iskele ver! diye bağırdı.

Silkindi. Korsanlar reisi 4Hüsameddin, gölgeler arasından fırlamış, koşmuş ellerini öpmeye çalışıyordu.

Hüsam'a bir şey sormaya kalmadan duvarlar arasında bir gölge daha fırladı.

- Şanlı hakanımız hoş geldi. Sefalar getirdi. Yaşasın Attilâ'-nm torunu Kadı Han hazretler].

Bu yeni karşılayıcı Kadı Han'ın çoktan adını bile unuttuğu Haron Levi idi.

Haron'un şen ve keyifli sesi Kadı Han'ı daldığı âlemden aldı, eski alaycı ve umursamaz günlere götürdü.

Sonra, Kıbrıs adasından ayrılırken Kraliçe Cin Dangler ile olan konuşması aklına geldi.

Acıları bir Kadı Han'ın bile dayanamayacağı kadar çoğalmıştı.

Kraliçeden önce Kıbrıs sarayı bahçesinde Tuğ Tekin'den ayrılmıştı.

Tuğ Tekin'in titreyen sesi ile kendisine yalvarışını hatırladı. . "- Dayı Bey," demişti.

"Bana öyle geliyor ki yeminini tutamayacaksın."

Kadı Han, anlamamazlığa gelmişti: "- Hangi yemini?"

"- Kraliçeyi olsun elimden almayacağına bir yemin etmiştin ya."

"- Sen gelin kaldıracak çağa geldin de şimdi önüme mi geçeceksin? Senin elinden gelini alan da kim?"

"- Küçük yaştan beri kulaklarım Kadı Han'ın çapkınlık, savaş, hocalık destanlarıyla dolu ve gördüklerim de bana yeter. Yeminini tut."

"- Hoş, yemin eden de ettiren de sensin ama, böyle istiyorsan pekâlâ."

"- Bir daha saçını, sakalını tıraş edip, kraliçenin karşısına çıkma."

"- Sakal koyveririm."

"- Karşısında cakalı lâflar edip herkesten üstün olduğunu gösterme."

"- Dilimi keserim."

"- Aşk gibi iç sızlatıcı bir acı ile bile böyle alay ediyorsun. Dilerim Tanrı'dan senin cezanı kadınlar versin. Belânı aşk yolunda bul. Bak alay neymiş gör. Güle güle git."

"- Pek gülecek hal bırakmadın, ama gidiyorum, hoşça kal."

"- Bana darılma, seninle boy ölçüşmekten korktuğum için bana acı."

"- Ortada acınacak biri var, ama sen mi, ben mi? Pek belli değil. Şimdi bu tartışmanın sırası değil."

Atını sürerken, Kadı Han, birden tekrar atın dizginlerini kasmış:

"- Tuğcu!" demişti.

"- Buyur Dayı Bey?"

"- Dayın da olsa bir daha kimseden bir şey dileme, kendi gücünle kazanmayı öğren.

Haydi yolun ve gönlün açık olsun."

Sonra akşam karanlığında kayığa binerken Kraliçe ile de karşılaştığını hatırladı.

Sevgi ve nefret konusunda sezme yeteneği bir ceylân gibi gelişmişti.

Kraliçenin gözlerinden parıldayan ışıklar, sesinde titreyen aşk buğusunda, başında dönen felâketi sezdi. Sahte bir telâş içinde:

"- Kral hazretlerine bir şey mi oldu?" diye sormuştu.

Kraliçenin gözlerine bakmaktan ürküyor, sesini duymak istemiyordu.

Kılıç şakırtısı, kargı, kulaklı okların ıslıkları karşısında ürkmeyen Kadı Han, kadın kirpiklerinin attığı oklardan ürküyor, kadın sesinin şakırtısı karşısında titriyordu.

Kraliçe çok olgunlaşan sesiyle:

"- Kral hazretleri, hayatının sizi bu kadar ilgilendirdiğini bilseler, sevinç hisleri, hastalık acılarını unutturudu" dedi. "- Peki öyle ise ne oldu?"

"- Size yeni atılacağınız hayatta yol açıklığı dilemeye gelmek isteği doğdu içimde, yanlış bir şey mi yaptım acaba?"

"- Yok, hayır... Olabilir... Ama saat o kadar geç ki... Sular karardı."

"- Evet bazı şeyler için saat çok geç, fakat bazı doğması akla gelebilen facialar için de çok erken sayılabilecek bir saat. Bunu önlemek istedim."

Kadı Han, gözleri hâlâ yerde zorla sırıtmış kekeliyordu: "- Ya, evet, akşam sular karardı. Baykuşlara göre çok erken, serçelere göre çok geç, çok gülünç bir saat, hoşça kalın." Yürümek isterken, kraliçe emretmişti:

"- Siz ne baykuş, ne de serçeye benzemediğinize göre, aziz pederimiz böyle seke seke, kaçmak isterken geriye giden ayaklarınızla kurnaz bir kargaya benziyorsunuz."

"- Kargaya benzetmekle de olsa beni alkışlarınız içinde boğuyorsunuz leydim. Ayrıca emirlerinizi bekliyorum."

"- Buraya emir vermeye değil, dost kalmak istediğimiz bir kahramanı kaybetmek istemediğimizi, tekrar geri gelecekleri günü beklediğimizi bildirmeye gelmiştik."

"- Savaş hali bu, gidip de gelmemek, gelip de bulmamak var."

Kraliçe acı acı güldü:

"- İkimizin de çok gülünç bir hali var değil mi aziz pederimiz?"

"- Böyle bir terbiyesiz düşünceyi aklımdan bile geçiremem kraliçe hazretleri."

"- Acınacak bu halimize gülmek daha iyi, bir kraliçe uzak yollardan bir kahramana iyi yolculuk dilemeye geliyor. Bu erkek bir kahraman da olsa eninde sonunda bir yabancı, tarih böyle bir şey yazmamış ve yazamayacak da, bir kraliçenin öpülmek isteği ile uzanan eli havada kalıyor."

Kadı Han, ancak ucunda gözyaşları titreşen bu sözler üzerine başını kaldırıp kraliçeye bakabilmişti.

Kraliçenin öpülmek için elini uzattığını görmemişti. Atıldı. Fakat geç kalmıştı. Kraliçe, öpülmeyen elini geri çekmişti bile.

Hâlâ kendine gelemeyen iç acılardan titreyen sesiyle:

"- Güle güle gidiniz," demişti. "Selâmet dileğimizle size bu ilk gelişimiz, inanın ki aynı zamanda son gelişimiz oldu. Peygamberlerin kitaplarını okurken hep savaş ve insanlığa yardım ayetlerine bakmışsınız, bir kere de ruh ve kalp ayetlerine bakınız; göreceksiniz ki, peygamberler, kavga, zafer gösterişten daha çok sevmeyi ve sevilmeyi, Allah sevgisini, Allah aşkını överler. Sevmek için de elbette yalnız bir gelini atının arkasına atıp kaçırmak gerekmez. Sevmesini, karşınızdakine elinizle değmeden, bir şeylerini çalmadan, güzelleri sevmesini ve bir şey almadan bir şeyler vermesini de öğrenin aziz pederim. Bu peygamberlerin öğüdü, Allah'a mahsus aşk size belki çocukça gelecek ama insanı Allah'ına yaklaştıran yollardan biri de budur. Hoşça kalın."

Göründüğü gibi, bir hayal gibi, güneş sıcaklığı ile silinen bir buğu gibi gitmişti.

Kadı Han, tekrar sabah ayazında, kızgın anası tarafından atılmış kedi yavruları gibi titrediğini hissettiği zaman bu gidişin kendi içinde korkunç hayal saraylarını da çatır, çatır yakıp yıktığını hissetmişti, içini çekti:

"- Adam sen de, kabahat alın yazımda, kırk yılda bir âşık olacaktım, Tuğ Tekin hergelesi üstüme geldi." Böylece bir his âlemini, bir alay âlemi ile yıktığını sandı.

Sonra karanlıklar içinde, bir melâike gölgesi gibi silinen kraliçenin hayalinin arkasından seslenmişti.

"- Evet güzel kraliçem, bu ilk ve son. Bir daha Kadı Han'la buluşmak isterseniz yalnız kalbinizin içinde aramak zorunda kalacaksınız. Ben semalara, peygamberlerin ve Allah'ın bulunduğu kat kat göklere doğru gidiyorum. Doğrusu bana da bu yakışıyor."

Birden kendi kendini de aldatamadığını sezerek mırıldanmıştı.

- Ya Muhammedi Beni sevdiğin için mi bu kadar derin ıstıraplar içine atıyorsun?

Yunus Peygamber balık karnında benim çektiğim sıkıntıyı çekti mi? İsa Peygamber çarmıhta benim duyduğum acıları duydu mu? Seni amcan, arkadaşların, tüm sevgililerin Mekke'den kovdukları zaman Cudi dağında bu kadar yalnız ve sevgisiz kaldın mı? Ya Muhammedi Ya Muhammedi Allah'ın sevgilisi, beni niçin böyle sevgisiz ve kimsesiz kalmaya mahkûm ettin? Suçum neydi benim?"

Kendisini bekleyen sandala atlamış, sandalın burnunda, gözlerinden fışkırmak üzere olan yaşlarını avuçlarıyla tıkamaya çalışarak yeniden ulaşacağı Anadolu sahillerini, yeni kavuşacağı savaşları, uğraşları düşünmek istemişti.

Kıbrıs da İstanbul, Kudüs, Kahire gibi unutulması gereken bir savaş meydanı idi.

Öbürkilerinde yalnız gövdesinden yaralanmıştı. Kıbrıs'ta iki sevdiği kimse kendisini kalbinden Jıançerlemişlerdi. Kraliçe ve Tuğcu. İşte böyle acı bir ayrılıştan sonra biri para, biri kavga kurdu olan iki adam ile karşılaşınca rahat bir nefes alabildi.

- Yaşa benim Maliye Bakanım, diye haykırdı. Onu da kendisi gibi batmış görmek isteği ile ilâve etti. Sonunda iflâs ettik ha?

Haron kızdı:

- Aman şanlı ve akıllı hakanım, hiç Yahudi milleti iflâs eder mi?

- Benim bakanım olursa, Yahudi değil, şeytan bile iflâs eder.

- Şanlı hakanın, şanlı bakanı, zengin olduk gitti.

- Kumar mı oynadın yoksa namussuz?

- Kadı hazretleri... Sana bir şey olmuş.

- Ne olmuş?

- Dalıp dalıp konuşuyorsun. Gözlerin karşındakini görmeden delip geçiyor, sanki Haron kulun yok da karşında, içi boşalmış bir şarap şişesi. Bakanına yok iflâs ettin, yok kumar oynadın diye lâf atıyorsun. Arslanım, Yahudi iki şeyi yapmaz. Ne kendi parası ile kumar oynar, ne de kendi parası ile iflâs eder. Zengin olur, yahu biz de zengin olduk, gitti.

Hüsam Reis, baktı ki söz uzayacak, Kadı Han yine anlamayacak:

- Buğday satarak zengin oldunuz, deyip sözü kesti attı.

Haron tasdik etti.

- Tamam, hay mezarına bereket, korsanlar padişahı. Ağzını öpeyim. Buğdak sattık; zengin olduk.

Kadı Han büsbütün sersem oldu.

- Buğday sattık... diye kekeledi. Buğday sattık. Sonra birden kendini toplayıp gözlerini büzdü.

- Kadı Han mı buğday sattı zengin oldu? Seni serseri seni! Haron Levi, ellerini çırptı:

- Evet, hayır. Yani Kadı Han, Lu Lu Hüssam ve Haron Levi ortaklığı sattı buğdayları.

- Bir de ortaklık mı kurduk?

- Evet.

- Üçümüz?

- Bir de dördüncü ortağımız vardı, ama onu kazıkladık.

- Dördüncü ortağımız? Kimdi dördüncü ortağımız?

- Frederik Barbaros, Alman imparatoru enayisi.

- Peki imparator ortağımızı niçin kazıkladık?

- Aklı işe ermiyor enayinin. Alman milleti alışverişten ne anlar?

- Niçin anlamaz?

- İlle "Buğdayları satmayalım, hediye gönderelim de şan olsun" diye tutturdu. Elin Almanına akıl mı satacağız. "Peki, sen bilirsin" dedik, hediye ettiğimizi sandığı buğdayları aldık bedavadan, altın karşılığı sattık, satıyoruz da, stokumuz da var. Kırdık paralan.

- Buğdayları kime sattık?

- Akkâ Kalesi'ndeki İslâm ordusu ile birlikte kapalı kalan çoluk, çocuğa, onları saran Frenk ordusuna da, kimi bulursak satıyoruz.

Bu son sözler ağzından fırlar fırlamaz Haron Levi korkusundan iki adım geri sıçradı.

Kadı Han'ın Kazıklı Voyvoda karşısında bile bu kadar korkunçlaştığını gözlerinin böyle kanlı bir şekilde yuvalarından dışarı- -ya uğradığını görmemişti.

- Ne?.. Benim adıma Frederik Barbaros'tan, bu altın kalpli insandan buğday dolandırıp, aç kalmış Akkâ Kalesi halkına satarak yoksulları soydunuz ha?., diye haykırdı.

Sonra kendini tutmak düşüncesiyle gözlerini yumup, tırnaklarını avucuna geçirdi.

"- Ya Muhammed, beni sınava çekmeye devam ediyorsun galiba? Şimdi Akkâ Kalesi'ndeki aç halkın benim tarafımdan buğday satılarak soyulduğu kralın, kraliçenin kulağına gidecek, aman Allahım, kim bilir ukalâ tarihçi Ambruvaz bu namussuzluğu tarihine ne şekilde geçirecek?"

Kadı Han ne kadar üzülürse üzülsün, ukalâ tarihçiler bu olayı şöyle yazacaklardı.

"Akkâ Kalesi savaşlarında içeride ve dışarıdakiler Pisalı, Cenevizli, İstanbullu bezirganların spekülasyon oyunlarıyla soyuldular. Tüm altınlan sözde savaşçılara erzak taşıyan bezirganlar topladı."

"Fakat İngiltere, Fransa kralları buğday yüklü gemileriyle Akkâ'ya yanaşınca bu sefer de yüz pesetaya fırlayan ekmek dört pesetaya düştü. Buğday tacirleri iflâs ettiler."

Tarihin bu karaborsa işine ayıracağı satırları sezmiş gibi köpüren Kadı Han:

- Ya? dedi. Demek benim adımı kullandınız? Haron Levi yutkundu:

- Sizin adınız Hazreti Ali kılıcına benziyor, her iki tarafı da kesiyordu. Kadı Han ve ortakları Akkâ'ya buğday götürecek deyince Akdeniz limanlarından her kale yol veriyordu. Kadı Han, buğday gönderdi deyince de Akkâ limanı açılıyordu. Halı dokur gibi, iki liman arasında gittik, geldik...

Haron Levi, Kadı Han'ın gözlerini yummuş sustuğunu görünce şaşkın ve bitkin tekrar sordu:

- Yanlış oldu galiba? Hakanımız, yanlış bir iş mi yaptık?

- Evet.

- Aldığımız altınlar mı kalptı yoksa? Sen üzülme Haron kulun ölür, geberir, kazık yemez.

Kadı Han adının başında bulunan Kadılığını düşündü. Dişini Sikti:

- Sen hiç Tevrat'ı, Yahudilere doğru yolu göstermek için Allah'ın Musa Peygambere indirdiği kitabı okudun mu Haron? diye sordu.

Haron, yiyeceği paparadan ucuz kurtulduğunu sanarak sevindi:

- Havrada Hahambaşı okur, ara sıra biz de dinleriz.

- Bir de benden dinle. Bazı yerleri buğday satışı konusundadır.

- Bu konuyu okumadı. O zaman da bizim dedeler buğday mı satmışlar?

- Ben okuyayım sen dinle. "Ey Musa; söyle onlara ki benim kendilerine helâlinden verdiğim kudret helvasını, bıldırcın kuşlarını yemeyip istif etmekle Yahudiler günah işlediler. Bu yiyecekleri saklayıp sonra satıp zengin olmak dilediler.

"Allah verdiği nimetleri, yemeyip, saklayarak kendi nefislerine ve kardeşlerine eza edenlerin elindeki servetleri alacak ve onların yiyemediklerini yoksullara yedirecektir.

Emirlerime isyan eden Yahudi milleti, böyle mal biriktirip, satarak altın topladıkça dünyada bir padişahlığa ve ahrette bir mutluluğa kavuşamayacaktır." Anladın mı Haron? Bak Allah'ın emirleri kaç yıldır devam edip gidiyor? Yahudiler yemeyip içmeyip senin deyiminle başka milletleri kazıklayarak altın topladıkça serseri yurtsuz, evsiz, barksız diyar diyar dolaşıyor. Tam altınlar birikiyor. Yahudilere kısmet olmadan bir ayaklanma oluyor, Yahudiler kesiliyor, ellerindeki altınlar geldiği gibi uçup gidiyor.

Yabancılar yiyor. Üstelik Yahudilere vaat edil len Kudüs şehrinde de Hristiyan ve Müslümanlar kavga ediyor Hangisi kazansa Yahudi milletine

Kudüs'te padişahlık yok.

Kabak Yahudilerin başında patlıyor.

Haron Levi şaşırdı.

- Yani ne yapalım? Kudüs şehrini Müslümanlar ve Hristiyanlardan alacağız diye bizde mi savaşa girelim?

- Savaşmadan hükümdarlık yok diyor Tevrat. Haron, üzüntülü, şaşkın önüne baktı:

- Ben maliye bakanınızım, savaşa giremem. Siz savaş bakanınız Lu Lu ile kavgaya girin.

- "Kudüs'e hücum edip alın! Allah bu şehri size vaat etti." diyen Musa Peygambere de Yahudiler senin verdiğin cevabı vermişlerdi.

- Ne demişlerdi babalarımız, Musa Peygambere?

- "Kudüs'ü savaşçı ve kuvvetli Akad kabilesi koruyor. Biz enayi değiliz ki gidip bu ayı gibi kıllı ve iri insanlara kendimizi öldürtelim. Var Allah'ını çağır, bize vaat ettiği şehri seninle birlikte Akadların elinden alıp bize versin." demişlerdi.

- İyi demişler? Sonu ne olmuş?

- Sonunda Musa Peygamber ellerini göklere açmış: "Allahım! demiş. Bu Yahudiler senin verdiğin nimetleri yemez saklarlar, kendilerini ve din kardeşlerini .çalışır, çalıştırır gene aç bırakırlar, altın biriktirip altın buzağı heykeli yapar taparlar, senin adına savaşa girmezler. Bunları sen akıllanıncaya kadar Kudüs şehrinden ve hükümdarlıktan, rahat bir lokma ekmek yemekten mahrum et Allahım!"

Haron Levi'nin gözleri faltaş) gibi açıldı.

- Vay, Meryem'in anası? Şimdi ne olacak?

- Allah'ın ve Peygamber'in emirlerini tutacağız.

- Yani?

- Önce kendimize zengin, eti-ekmeği ile, şarabı ile bir ziyafet çekeceğiz.

- Bunu yapalım. Çokluk para gitmez. Hakanımıza kavuştuk. Bayramı bir ziyafetle kutlayalım.

- Hayır, herkesle birlikte yiyip içeceğiz. Allah ne verdiyse paraları bölüşeceğiz.

- Allah boşuna para dağıtan hovardaları, sokağa para atan enayileri sevmez.

- Bak sana Tevrat'ı okudum. Paralan saklamayı, içinin çektiği bir şeyi yememeyi de haram sayıyor.

- Pekâlâ, yiyelim, içelim. Bitti mi?

- Hayır. Kaç altınımız var?

- Sayı ile mi?

- Ya neyle olacak?

- Kazancımızı önce bir bir sayıyorduk, baktık günlük kazancı saymaya geceler yetmiyor, şimdi tartıyoruz.

- Kaç okka altınımız var?

- Çoook...

- Neye söylemiyorsun?

- Bereketi kaçar?

- Şimdi Allah'ın emrine uyup hepsiyle buğday alacaksın. Haron Levi sersemledi:

- Tekrar satmak için mi?

- Hayır, imparatorun emrini yerine getirmek için. Buğdayları Hüsam, Akkâ'ya götürüp aç kalan eski kazıkladığınız insanlara dağıtacak.

- Oradaki stoklarımız ne olacak?

- Akkâ'da stok buğday da mı var? Korsanlar Başkanı Hüsam:

- Evet, dedi. Servetimizin yarısı da kalede stok.

- Stoklar da dağıtılıcak. Hüsam hayretle sordu:

- Peki bu buğdayları kim götürecek?

- Sen.

- Ben mi? Akkâ limanına girmeden benim gemimim sancağını, dümenini yolar, indirirler.

- Önce neye batırmıyorlardı?

- Buğdayları, limanı saran Cenevizliler ve Pisalı bezirganlara satıyorduk, onlar da kazanıyordu. Böyle pir aşkına hangi aptal çalışır da bizi limana sokar?

- Sen çalışkansın. Kızıldeniz'den Venedik ve İspanyol korsanlarını kovan Lu Lu Hüsam bir Akkâ limanına girmekten mi korkuyor?

- Korkmuyorum ama, aklıma bir çıkar da gelmiyor.

- Benim geliyor. Hem Haron da beğeniyor bu yolu.

Haron'un bu Tevrat kitabından aldığı söylenen akıllardan hiçbirini beğendiği yoktu.

Fakat Kadı Han'ın Tevrat kitabı derslerinden çok, edepsizliğinden, şirretliğinden korktuğu için:

- Evet, beğeniyoruz, diye kekeledi. Hüsam, hocasından buyruk almaya alışıktı:

- Kaç gemiyle gideceğiz? diye sordu.

Kadı Han:

- Kaç gemilik buğday bulursak.

- Ya savaşacak gemiler?

- Savaşmayacaksınız. Ortasında kırmızı haç bulunan Hristiyan bandırasını çekecek gemiler, her gemide de üç Alman bulunacak, Frederik Barbaros dostumuzdan ödünç alırız.

Hüsam şaşırdı:

- Ne oluyor yani?

- Frederik Barbaros Almanların kralı. Romalıların imparatoru, dostu İngiltere ve Fransa krallarına hediyelik buğday gönderiyor.

Haron boş bulundu:

- Barbaros hazretlerinin pek bir şey gönderecek halleri yok. Kendileri yolcu?

Kadı Han anlamadı:

- Yedinci kat göklere.

- Alay mı ediyorsun? Arslanlar gibi adam? Ne oldu?

- Hastalandı. Adana cinleri çarpmış koca herifi.

- Ne yapıyor?

- Sizi sayıklıyor. "Kadı Han gelsin, dostumu getirin, beni iyi eder, beni kurtarır" diye sayıklıyor.

- Peki, niçin bana söylemediniz?

- Siz bir buğday lâfıdır tutturdunuz, bize ağız açtırmadınız.

- İmparator nerede?

- Tarsus'ta.

- Yürüyün kurtaralım.

HER KRAL TARİH DERSİ ALABİLMİŞ OLSAYDI

Uç kişi bindikleri atları Tarsus'a doğru sürerlerken, yolda Kadı Han: Haron, dedi, bugüne kadar geçenleri bir toparla, anlat.

- Nereden başlayayım?

- Sizi bıraktığım yerden, Edirne'den.

- İmparator, siz gittikten sonra, Edirne'den Gelibolu'ya ordusunu taşıdı. Çanakkale Boğazı'ndan, Bizans'tan getirilen mavnalarla ordu, karşıya geçirildi. Yolda hiçbir zorlukla karşılaşmadı. Bizanslılar, imparator'un terbiye, talim görmüş askerleriyle çarpışmak istemediler. Fakat yardım da etmediler. Ordu, mart ayının sonlarına doğru Anadolu içerisinde yürümeye başladı. Biga, Manyas, Kırkağaç, Akhisar, Alaşehir, Denizli yoluyla, Bizans imparatorluğu dış sınırlarından geçerek İsparta'da Konya Selçuklu sultanı Kılıç Arslan'ın topraklarına girdi. Daha önce Kılıç Arslan, Frederik Barbaros'a bir elçi göndererek, kendi topraklarından geçip giderken, Türkmenlere dokunmaz, hayvan sürülerine ve ekinlere el sürmezse, kılına bile dokunulmayacağını bildirmişti. Bizans imparatorunun casuslar göndererek, Alman ordusunun yürüyüş yolunu ve tarihini Salâhaddin Eyyûbî'ye bildirdiğini gösterip ele geçirdiği mektupları da imparatora gönderdi. İmparator; size edep dışı söz etti.

- Ne dedi?

- Söyleyemem edep dışı!

- Söyle, emrediyorum.

- "Kadı Han olacak anguryanın aklına uymasaydım, Burdur çöllerinde sürüneceğime şimdi İstanbul saraylarında yan gelmiş oturuyordum," dedi.

Korsan Hüsam Reis, boş bulunup sordu:

- Angurya ne demek?

Kadı Han, dişleri arasından ıslık çalar gibi cevap verdi.

- Hıyar demek. Galiba imparator haklı. E, sonra Haron?

- Ordu köylülere, Türkmen köylüleri de orduya pek dokunmadılar ama, Kılıç Arslan'ın on tane erkek çocuğu vardı. Kendisi de yaşlanmış, yıpranmış araba tekerlekleri gibi yalama olmuştu. Oğullarına ve Alman ordusunun topraklarından geçmesine sinirlenen göçebe yörüklere artık söz geçiremiyordu. Bu çeteler, orduyu gece demez, gündüz demez plaçka ettiler. Ne vurdularsa alıp gittiler. Alman ordusu, emir almadan savaşa girmediği için bir yağma ve katliam olmadı. Ve hiçbir Alman ordudan ayrılmadı. Böylece korkunç bir hafta geçirerek Konya önlerine geldik. İhtiyar Kılıç Arslan, İmparator Frederik Barbaros'u Konya'da misafir etti. İmparator, Selçukluların topraklarında yağmaya uğradıklarını anlattı. Dert yandı. Kılıç Arslan:

"- Sizi Toros dağlarına kadar ben götüreceğim," dedi.

Konya önüne gelip Almanlarla savaşmak isteyen oğullarını zorla geri çevirdi.

Aralarındaki konuşmalardan birkaçını kısaca anlatayım.

- Kısaca olacaksa, evet.

"- Konya'yı da çok zengin ve güzel buldum. Fakat İstanbul daha zengin ve güzel."

Kılıç Arslan'ın cevabı:

"- Konya en büyük İslâm şehri değildir. Bağdat İstanbul'dan daha zengin ve güzeldir.

Bağdat'taki bilim adamları İstanbul'da yoktur. Dünya hazineleri dörde ayrılmıştır. Biri Bağdat'ta, biri Semerkant ve Buhara'da, biri İstanbul'dadır. Kalan dört biri de öteki memleketlere yayılmıştır. Dünya zenginliği gündoğusundadır. Bunun için günbatısından sizler kelebekler gibi akıp bu ışığa geliyorsunuz."

İmparator, sordu:

"- Benimle niye savaşa girmiyorsunuz? Salâhaddin'i yener de size dönerim. Sizi de yenerim. Korkmaz mısınız?"

"- Henüz Salâhaddin'i yenmediniz. Salâhaddin yenilse de kendisinden bir şey alamazsınız. Zengin bir sultanlığın mirasına konmadığı gibi, babasından kalma meteliği de yoktur. Bu çarpışmadan siz de yorgun ve yaralı çıkacaksınız. Artık Alman ordusu geri dönse bile savaşa girmemiş bir Türk ordusu ile karşılaşmak işine gelmez. Geçer, İstanbul'a asıl düşmanlarınızın üzerine gidersiniz. "

"- Selçuklu sultanları hep böyle ileri görüşlü müdür?"

"- Hayır, bu ileri görüşü yaşlı olduğuma borçluyum. Eğer birkaç sene sonra geçseydiniz buralarda oğullarımı görecektiniz. Delikanlı kanı sizinle savaşacaktı."

"- Dedeniz Kılıç Arslan, Birinci Haçlılarla çarpışmış ve bu yüzden birkaç komutan, hesap dışı tutulursa bu ordudan kimse dönmemiş."

"- Sizin ordudan da kaç kişinin döneceği bilinmez. Fakat dedem kendisine Arslan soyadını veren savaşlara girmekle kendi ordularını yıprattı. Haçlılar geçip gittiler.

Geride kalan ordusunu, elinden, iki haftada geçebildiğiniz, Biga, Kocaeli, Denizli şehirlerini de sağlam ve diri olan Bizans orduları çekti aldı. İşte Haçlı orduları tarihinin özeti."

"- Demek sağlam ve diri kalmak, bizden sonra Bizanslılara yem olmamak için bizimle çarpışıyorsunuz?"

"- Evet."

"- Ya tekrar geri dönerken yıpranmış ordumla da mı çarpışmayacaksınız?"

"- Ben hâlâ yaşıyorsam evet."

"— Ne kazanacaksınız bizi kuvvetli olarak geri göndermekten?"

"- Sizi İstanbul büyüledi. Siz İstanbul'u alırsanız Anadolu'da kalan Bizans imparatorluğu şimdilik bize yeter."

"- Tarih böyle mi olacak?"

"- Gelecekteki tarih, evlâtlarımızın görüş kuvvetine göre yazılacak, fakat geçmişteki tarih bize bu dersi veriyor."

Frederik Barbaros güldü:

"- Tarih dersi almadan devlet başkanı olunmaz diye bir kanun çıkarılmadığına göre bu ileri görüşünüzden yalnız siz ve ben yararlanabileceğiz sevgili ve saygıdeğer sultanım."

"Sonra Sultan, Tarsus dağlarında Bürücek yaylasına kadar imparatoru getirdi. Ermeni prensi Jan Hayık'ın topraklarına bıraktı."

"Serin yaylalardan -bu yerden ateş fışkırıyormuş gibi- yanan topraklara Tarsus ve Adana ovalarına inince Alman ordusu ne bulduysa su yerine içti. Hepsi birden kabak kedileri gibi amel oldular.

"İmparator karlı turunç şerbeti içti, şimdi ordu bir yanda, imparator bir yanda ateşler içinde yanarak yerlere serili yatıyorlar."

Haron sözü bitirdi, bitirmedi, üç arkadaş kulakları dibinden vınlayarak bir ok geçtiğini duydular.

Sert bir ses Türkçe:

- Kıpırdamayın, elleriniz havada yürüyün diye emretti.

Kadı Han, Haron'un anlattıklarını dinleyeyim derken, dar bir geçitte tedbirsizlik yüzünden kapana kısıldıklarını anladı:

- Hemen yere! diye haykırdı..

Üç arkadaş ortalık da kararmış olduğundan, atlarından çakıl taşları üstüne kendilerini attılar.

Düşmeleriyle birlikte, geçidin kenarındaki kayaların arkasına sinmeleri bir oldu.

Terbiyeli atlar, üstlerindeki süvariler yere atlar atlamaz, hemen art ayakları üzerine dönmüş, sahiplerinin arkasına geçmişlerdi. Korsan Hüssam Reis, böyle tuzaklara alışık değildi:

- Kim var orada? diye seslendi.

Hiç de sevimli olmayan bir ses cevap verdi:

- Buradan geçmenizi istemeyenler. Geri dönün! Kadı Han, yavaş bir sesle, arkadaşlarına emretti:

- Boş yere nefes tüketmeyin, seslenerek yerinizi belli etmeyin. Bunlar yol kesen haydutlar değil. Bizden bir şey istiyorlar.

- Karanlıklara doğru kendi seslendi:

- Ne istiyorsunuz?

- Geri dönmenizi.

- Nereye?

- Geldiğiniz yere, Kıbrıs adasına.

- Demek kim olduğumuzu biliyorsunuz?

- Bize sökmez sizin kim olduğunuz, geri dönün. Yoksa başlarınız, gövdelerinizi burada bırakıp çuval içinde geri döner.

Kadı Han, tekrar yavaş sesle:

- Haron Levi, dedi. Musa Peygamberi sevindirmenin ve gözüne girmenin sırası geldi.

Haron, telâşlandı:

- Beleş buğday mı dağıtacağız?

- Hayır, kavgaya gireceksin.

- Alay mı ediyorsunuz hakanım, efendimiz? Hiç maliye bakanları savaşa girer mi?

Hakan maliye işlerine karışıyor, Yahudi savaşa giriyor. Şimdi inandım, biz sahiden iflâs etmişiz de haberimiz yok. Şanlı dedeniz Attilâ, bu şaşkınlığınızı görse, sizi torunluktan kovardı.

- Şimdi gevezeliğin sırası değil, savaşa gireceğiz, seni de kullanmak zorundayım.

Tevrat'a göre Yahudiler Allah'ın emrini dinleyip kendilerine vaat edilen Kudüs şehrine saldırıp silâh kuvvetiyle şehri alıncaya kadar kendilerine hükümdarlık verilmeyecek. Musa Peygamberin kitabını da mı tanımamazlıktan geleceksin? Dinsiz, imansız.

- Eh, önce sizin maliye bakanlığınızı kabul etmekle peygamberleri ve Allah'ı tanımadık. Şimdi Haron savaşa girerse Kudüs'ü Yahudilere geri mi verecek Salâhaddin? Amma zeytinyağsız piyaz ha! Yapma böyle şakalar hakan hazretleri.

Haron ile girilen savaştan, senin ile girilen buğdaş satışından hayır gelmez bu devlete, battık, gitti.

- Haron, ne emrediyorsam onu yap. Ok atmasını bilir misin?

- Evet, atmanın her türlüsünü bilirim, ama yay kurmasını beceremem.

Kadı Han, Hüsam Reise döndü:

- Reis, hayvanların sırtındaki yayları kur, Haron'un önüne koy.

Reis:

- Baş üstüne hocam, deyip fırladı gitti. Kadı Han, Haron'a:

- Bunlar olduğu gibi kalacak.

- Bak, dedi, koskoca bir "Emirülmâ" dediğimiz sular sultanı nasıl dere kavgasına giriyor. Uyuyan arslanın kargalar gözünü oyar.

- "Emirülmâ" mı Amiral mı? Her ne karın ağrısı ise, o arslan ve korsan olarak doğmuş, ben tüccar ve tilki olarak doğdum. Tilkiye arslan postu giydiriyorsun, kargaları korkutuyoruz diye. Bırak şimdi binaları, battı balık yan gider. Ne yapacağız, sen onu emret?

- Gerilen yaylardaki okları karşı tarafta bir kıpırdama olursa karanlığa doğru atacaksın.

- Bizim attığımız tutmaz.

- Tutmasın, onları durdurur ya, bu da bana yeter. Ve her ok atışta sesini değiştirip yaklaşmayın yakarım! diye bağıracaksın.

- Ben de bir ok yer yıkılırsam, son bağrışımı duyarsın. Dinsiz, imansız gideceğim.

- Niye dinsiz gidiyorsun? Şehit olursun.

- Niye olur mu? Ne çakşır kaldı, ne çamaşır. Korkudan eridi, aktı Haron kulun.

Bu sırada, gerilmiş yayları getirip kayanın sağına soluna yerleştiren Hüsam Reis:

- Tamam, dedi. Başka? Kadı Han emretti:

- Sen sağdan, ben soldan, geçidin arkasına gireceğiz; arkadan önden sarılınca su koyuverir hergeleler.

- Baş üstüne hocam.

İkisi de yere eğilip uzaklaşırken Haron yavaşça seslendi.

- Hakan hazretleri. Sağ kalır da geri dönebilirseniz, temiz bir çakşır ve çamaşır getirmeyi de unutmayınız. Yahudi, pislik içinde gömülürse cehenneme gider.

ERMENİ RÜPENLER KRALI HAYIK

Kadı Han'ın, Hüsam Reis'in karanlıkta sessiz baskın usullerini her korsan gibi başaracağına yakın imanı vardı.

Sol yamaçlardan, geçidin arkasına doğru süzülürken bu yüzden, önlerindeki tehlikeden çok Frederik Barbaros'un hastalığını düşünüyordu.

Fakat birden buz gibi dondu kaldı. Hafif bir gürültü olmuş, sonra Haron'u bıraktıkları yerden doğru önce bir ok vınlamış, Hüsam Reisin sıtma görmemiş kalın sesi karanlıklar içinde gümbürdemişti.

Kadı Han:

"- Eyvah dedi. Bir şey oldu. Hüsam sersemi geri döndü.""

Şaşkın ve dalgın yürümesine devam etti. Geçidi tutan sırtın tepesinde, yolu kesenlerin gövdeleri, boşlukta iyice seçiliyordu.

Ne olduğunu anlayamamış, dere içini dinliyorlardı.

İçlerinden biri:

- Yürüyelim, dedi.

Birkaç taş düştü.

Dere içinden bir ok vınladı, Kadı Han'ın kulağının dibinden vınladı gitti.

Kadı Han:

"- Namussuz, dedi, atsam tutmaz derken beni kendi okumla vuracaktı."

Fakat, tüyleri diken diken oldu, kendi sesi dere içinden geliyordu. Demin Haron'u bıraktıkları yerden bu sefer kendisi güdüyordu:

"- Kıpırdamayın dedik, kuyruksuz hergeleler. Ben attım mı adamı şakkadak alnının ortasından ikiye ayırırım. Turşuluk elmalar gibi dizilip durmayın karşımda dağılın."

Sonra aynı yerden Hüsam Reis'in sesi tekrar geldi:

"- Açılın süt kuzuları."

Sonra Haron'un sesi duyuldu:

"- Hakan hazretleri, öncüler yardıma geliyor. Bekleyelim mi?"

Kadı Han, elinde olmayarak güldü:

"- Kerata, dedi, savaş meydanında Karagöz oynatıyor."

Sonra yan tarafında bir kılıç parıldadığını gördü.

Korsanlar Reisi Hüsam yerine gelmiş, emrini bekliyordu.

Kadı Han da kılıcını çekip eline aldı. Havada döndürdü.

Hüsam da kılıcıyla işaret verdi.

Yan yana geldiler, tepeyi iki adımda tuttular.

Kadı Han gürledi.

- Silâhlar yere!..

Emri veren ses korkunç olduğu kadar, kendine güvenen bir keskinlikteydi.

Tepedekiler, arkalarından gelen emre uyarak, ellerindeki yaylan yere attılar.

Kadı Han, daha arkasına dönmeye bile vakit bulamayan en gerideki başlarının beline kılıcı dayadı:

- Seni acemi çaylak seni, nereden geldiğimi öğrendin de nasıl geçeceğimi niçin öğrenemedin?

Sonra Hüsam'a emretti:

- Kılıç kayışlarını kes Hüsam!

Korsanlar reisi, bu gibi işlere alışık bir el çabukluğu içinde sayısı onu bulmayan, karaltıların bel kayışlarını birer hançerde kesip silâh takımlarını yere indirdi.

O zaman, Kadı Han, beline kılıç dayadığı iri gövdeli zırhları gümüş gibi parlayan yabancıya:

- Adamlarına söyle, şöyle uzağa çekilsinler, dedi. - Emri yerine geldikten sonra yabancıya sordu:

- Sana kim derler?

Yabancı, ne kızmış, ne de korkmuşa benziyordu:

- Çok mu merak ediyorsun? diye sordu.

- Kerem et de önümü niçin kestiğini merak edeyim.

- Frederik Barbaros'un yanına geç varmanı istiyordum.

- Ya? Neye yarar bu geç kalışım?

- Onun gebermesine, yerine geçecek oğullarının, senin başını koparmalarına yarar.

- Bu isteğin pek gözümü tutmadı. Böyle Allah'ın iki zararsız kulunu ölmüş görmek sana ne kazandıracaktı ki?

- Memleketimin ve milletimin rahatını.

- Hâlâ kim olduğunu bildirmedin?

- Rüpenyan Ermeni Krallığı prensi Hayık Leon'um. Kadı Han kılıcını kınına soktu:

- Çok acayip bir düşman, dedi. Bu çeşidini de yeni yazdık deftere aziz dostum Hayık, ben sana ne fenalık ettim ki yolumu kesersin?

- Sen yalnız bana değil, Anadolu'da yaşayan bütün milletlere fenalık ettin.

- Ya, ben de iyilik ediyor, insanların birleşmesi için çalışıyorum, diye avunup duruyordum.

- Ektiğin tohumlar yüzünden, Frederik İstanbul'u alıp, hain ve riyakâr Rumların başını ezemedi, Konya'da Selçuklularla kavga etmedi. Şimdi sağ ve ordusunun başında benim topraklarımdan geçip Akkâ kuşatmasına yetişse bile Salâhaddin Eyyûbî ile savaşacak ne hali kaldı, ne isteği.

- Ne yapsın istiyordun yani?

- Ne isteyeceğim? Bir Alman ordusunun ne yapması lazımsa onu yapmasını istiyordum. Biz karşımızda ülkeler fethetmiş, önüne çıkan her orduyu dağdan kopan seller gibi sürüp darmadağın etmiş, kaleler yıkmış bir imparator beklerken; ne Katoliğe, ne Ortodoksa, hatta ne de Müslümana hayrı dokunur gülünç bir papaz taslağı ile karşılaştık. Papazdan imparator belki olur, ama imparatordan çırpıştırılan papaz da böyle çok gülünç oluyor kardeş.

- Sen hiç soluk almadan konuşuyorsun. Konuşuyorsun, fakat benim istediğim cevabı vermiyorsun. Şöyle bir ben sorsam da, sen ikişer ikişer, kelime kelime cevap versen.

- Neye yarar?

- Anlaşmamıza yarar. Yüzünden 've sesinden belli erkek bir adamsın, cana yakın bir sesin var, senden kötülük gelmez. Anlaşalım, derdin ne ise yerine gelsin.

Ermeni kralı, yüzünü ekşitti:

- Sor bakalım, dedi. Köpeğe ekmek ver, seni ısırsın derler ama.

- Ben köpek olmadığıma göre korkma, ısırmam.

- Hayık, ne korkacakmış? Sen kork, benim kaybedecek gayri ne ülkem kaldı, ne de milletim. Türkler güneş doğarken bu yana iterler. Rumlar güneş batarken o _yana iterler. Kösenin hamam bohçasına benzedik. Tam bu sırada bir de Haçlılar diye bir serseriler alayıdır türedi. Bizim sığındığımız yurdu, asma köprü sandı namussuzlar, gelirler buradan geçerler. Giderler buradan geçerler, dönerler buradan geçerler. "Hayık yavrum, kuzum ne istersin? Karnın aç mı, tok mu?" diye soran yok. Sanki kırk yıllık baba dostlarımızı kırmızı kıçlı balmumu ile davet etmişiz, "Aman gelin yiyin, için, pisleyin, geçin, gidin!" demişiz namussuzlara. Bu yetmiyormuş gibi bir de dönüşleri var, o küçük dağlan bir omuzda yı-kacakmış gibi omuzlan terazide, kafaları bulutlarda giden ordu bir geri dönüyor? Bir kere dönüyor? Ne kadar acemi çaylak varsa ya ölmüş, ya bir kaleye kapıcı olmuş, ya esir pazarında satılmış. Yoksul erlerden dönen yok, o altın, gümüş zırhlara bürünmüş şövalyeleri çırılçıplak etmişler. Memleketlerinde de nesi kalmış ise haber göndermiş, onu da "Kurtuluş bacı" adı altında diye getirtip ellerinden almışlar. Haydi Hayık arslanım, bu aç, çıplak kahramanların karınlarını doyur, kıçlarına çakşır giydir. "Allah razı olsun!" deyip gitseler ne ise, karınları doyup da sırtları giyindi mi, başlıyorlar elin karısına, kızına sataşmaya, atıp tutmaya, nasıl kavga etmişler? Allah yolunda ne kanlar akıtmışlar? Gidip asker alıp bir daha gelecekler ve o zaman Hayık çocuklarına Ermeni milletine ne borçları varsa ödeyecek, Anadolu Ermeni Krallığını sadaka edecekler. Bize borçlu kalamazlarmış. Soylu bir şövalye,

borç altında, minnet altında yaşayamazmış. Babamı, dedemi de böyle kazıkladı bu kibar serseriler. Rüpen Krallığı hazinesinde bu borç senetleri yenilmiyor ki, aç kalan Ermeni yavrularının burunlarına dayayasın da karınları doya. Kadı Han:

- Bir soluk alsanız, dedi, dertleriniz tazelendikçe sesiniz açılıyor, sesiniz açıldıkça yeni dertler ortaya çıkıyor. Haydi Haçlıların zararlarını anladık. Türklerin size ne zararı oldu ki?

- Asıl baş belâsı onlardan gelir. Gündoğusunda Semerkant ve Buhara'da bir sultan var.

Harzemşah Mehmet İskender. Gül bahçeleri, medreseleri, rasathaneleri, sarayları içinde zengin bir Türk padişahı yaşıyor. Bağdat'ta Halifenin muhafız komutanı ve orduları başkomutanı Türk;sınır atabeyi "Sencer" Türk; Musul, Diyarbakır, Mısır, Halep, Şam sultanı Salâhaddin Türk; Konya, Sivas, Selçuklular Türk beyleri; Tokat, Kastamonu Danişment beyleri Türk; Akdeniz'de Tunus, Cezayir korsanları amirali Lu Lu Hüsam Türk.

Burada, "Hüsam" Reis kendisini, tanımıyorlar sanarak konuştu:

- "Hüsam Lu Lu" Benim ünvanımdır. Araplar "Emirülmâ" yani suların sultanı diyorlar, amma biz ne sultanı ne amirali ipleriz, reis der geçeriz, ben korsanlar reisiyim.

Prens Hayık Leon, kızdı:

- Sözümü kesme, tanımasam yolunuza çıkmazdım. Rumca, Türkçe, Frenkçe konuştuğum yeter, bir de bana Arapça ders verme. Ne diyorduk?

Kadı Han:

- Susmazsan diyeceğin çok, bir kere bağrın yanmış. Tıpası fırlamış sirke küpü gibi taşıyorsun.

- Hay Allah lâyığını versin, doğru, sirke küpüne benzedim. Arada bir tıpamı fırlatıp taşmasam küpün karnını çatır çatır çatlatacağım.

- Türklerden ne kötülük gördün? Hele bir onu anlat, diyorduk.

- Türkler Anadolu'ya gelene kadar Bizans imparatorları ille de Rumlardan seçilmezdi.

Kaç Ermeni var imparatorlar içinde? Leonlar, Narsesler. Fakat "Türkler istiridyeye benzerler, kabuklar içindeki inci, kabuklar açılmazsa bir işe yaramaz. Ama kendi yurtlarından çıkar da başka memleketlere esir diye satılık gitseler bile hemen başa geçer, padişah olurlar. Tıpkı istiridyeden çıkarılan incinin kabuğundan çıkar çıkmaz padişahlar, krallar başındaki tacı süslemesi gibi, hemen bir kıymet olurlar. Nedir o Sultan Salâhaddin? dedesi Azerbaycanlı adî bir köylü iken aç kalıyor, Musul'a geliyor.

Sultan Zengi'nin serhat beyi oluyor. Salâhaddin Musul'da doğduğu ve anası Revadiye kabilesinden bulunduğu için "Kürt" derler, ama sen inanma. Dedesi, "Torunlarım, hekim, hoca olacak!" derken bakıyorsun Mısır, Şam, Kudüs, 'Halep sultanı. Bütün bunlar bizim dedeleri sinirlendiriyor, geçiyorlar Haçlılardan yana. Oysa ki biz ne Katolik, ne Ortodoks, biz sadece İsa'nın yolundayız.

- İyi, sultan da bu yolda, imparator da, hep birleşirsiniz.

- Bu dolmaları arslan Hayık yutmaz.

- Hangi dolmaları?

- İnsanların bir din altında birleşecekleri dolmalarını. Bu sırada karanlıklar içinden bir ses geldi:

- Kıpırdamayın yakarım!..

Bu ses Kadı Han'ın sesiydi. Kulakları dibinden bir ok vınlayıp geçti.

Hayık sordu:

- Dere içinde ikiz kardeşiniz mi kalmıştır, nedir? Kadı Han, güldü:

- Hayır, maliye bakanım. Sonra karanlıklar içine seslendi:

- Haron!

Haron, bu sefer Hüsam Reisin sesiyle cevap verdi:

- Buyur hakan hazretleri.

- Biz anlaştık, ateş kes de gel.

- Ayazda dondum. Beni unuttunuz sandım.

- Ne diye kendi sesinle bağırmıyorsun?

- Siz, arada bir bağır korksunlar, dediniz. Hiç Yahudi sesinden korkar mı bu namussuzlar. Korsan ve hakan sesiyle sesleniyorum. Siz ne yaptınız, temizlediniz mi hepsini?

- Hayır, anlaştık. Gel bak sana, Kilikya Rüpenler kralı Hayık Leon hazretlerini takdim edeyim.

Haron, hem konuşmuş, hem yürümüş olduğu için, bu son sözler konuşulurken yanlarına gelmişti.

Kadı Han:

- Aferin Haron, dedi. Musa Peygamberi hoşnut ettin. Sermaye işletmekten vazgeçip kardeşlerinin karnını doyurdun. Yahudilerin nasıl ok atıp savaşacağını gösterdin mi, Kudüs Krallığı senin olacak.

Hayık kızdı:

- Bir Yahudi Krallığı eksikti Kudüs'te. Şimdi, tam yetmiş iki buçuk millet Kudüs önünde krallık kavgasına girdik. Arapsaçı olduk. Yahu ne mübarek yermiş meğer?

Haron bu sözlere içerledi:

- Şuna bak, dedi. Amma da bol "Arslan padişah" devrindeyiz. İngiliz kralının adı "Arslan Yürekli", Türklerin sultanı "Kılıç Arslan", Ermeniler kralı Hayık Leon: Leon da arslan demek. Yahudiler kralı da Liyon Haron

olsun, tamam oldu şimdi. Hodri meydan, Afrika çöllerine döndü Anadolu ovalan, arslandan geçilmiyor.

Hayık güldü:

- Keyifli bir bakanınız var. Söylediniz ama ben tanıyamadım, Nerenin kralı idiler.

Hüsam güldü:

- Arslanlar vadisi kralı... Şimdi sen bizim yolumuzu niçin kestin onu bildir?

- Kardeş, Ermeni milletinin yüzünü yumuşak, yüreğini yufka, arkadaş canlı bulmuşlar, yüzümüze gülen kafesliyor bizi. Bir bakarsın Türk Beyi "Sencer" tavlamış, haydi Bizans imparatorluğuna saldırıyoruz, bir bakarsın Bizans imparatoru yüzümüze gülmüş, haydi dönmüş Konya'ya saldırıyoruz. Haçlılar topraklarımızdan geçiyor, konukluyoruz. Biz hancı onlar yolcu iken, bir de bakıyoruz ki onlar hancı olmuş, biz yolcu, tamam. "Harzem diyarı vatanımız oldu" derken kendimizi Van'da buluyoruz.

Van'a ısınmaya kalmadan itip kakıyorlar. Antakya ve Adana'ya geliyoruz, burası da altımıza batmaya başladı. Yol göründü gibi, ama önümüz deniz. Gidecek yer kalmadı.

Bunlar hep, her söylenene kanmamız, saf oluşumuzdan. Artık yeter, Frederik Barbaros gelip bizi kurtaracak derken bir de baktık, Konya sultanı ve hatta Salâhaddin ile birleşmiş, Bizanslı Rumları pas geçmiş, gelmiş bizim topraklarda kendini besletiyor.

- Hastalanmış.

- Belki zehirlediler, belki Tarsus sıcaklarına dayanamayıp karlı şerbet içti, bağırsaklarda cinler ötüp duruyor.

- Ben dostumun yanına gitmek istiyorum.

- Biz de bunun için sizi bırakmıyoruz. İyi olmasın, yerine geçecek oğlu Filip söz verdi, orduyu kaldırıp Akkâ'ya yürüyecek. Büyücü ya da dost

sokmuyoruz yanına.

- Leon hazretleri, hiç arslan kendisine konuk gelen çakalı zehirleyecek kadar küçülebilir mi? Şarbaros'u kurtarmaya beraber gidiyoruz.

Leon, Haron'un karnına bir yumruk attı.

- Yine Leon kulun kandı. Surp Vartan, bu da yeni bir kazık. Arslan çakalı zehirleyemez.

İMPARATOR OLARAK YAŞADIM, İNSAN OLARAK ÖLÜYORUM

Frederik Barbaros'un çadırının önü çok telâşlı idi. Kadı Han:

- Büyücü hekimler gitmiş, papazlara sıra gelmiş diye söylendi. Sonra Ermeni kralına döndü:

- Bizi geç bıraktın arslan kardeş.

Kapı önünde, Frederik'in iki oğlu Frederik ve Filip Kadı Han'ı içeri alıp almamakta uyuşamadılar.

Sonra ölmek üzere olan babalarının Kadı Han'ı beklediğini düşündüler, belki de bu hayırlı çocuklar o zamanın hayırlı evlâdı (?) gibi babaların nasıl olsa kimsenin kurtaramayacağını bilerek Kadı Han'ı içeri aldılar.

Salonda daha şimdiden bir mezar havası esiyordu. Papazların okudukları yürekler parçalayıcı ayrılış duaları, insanların yüzlerinden yere akan sahte gözyaşları....

Frederik Barbaros'ta yaşamak ümidi adına ne varsa silinip süpürülmüştü.

Herkes açıldı, geleceğin iki kralı, ahrete yolcu giden babalarının yanına Kadı Han'ı soktular.

Barbaros'un kızıl kırçıl saçları kırpılmış koyun yapağısı gibi ağarmış, yatmıştı.

Bolu elması gibi kırmızı yanakları solmuş, kaplumbağa gibi derisi kemikleri üzerinde gerilmiş, buruşup kalmıştı.

Daima kırmızı, kartal gagası burnu, kireç rengi bembeyaz olmuş, burun kemikleri çökmüş. Koca kartal, baykuş gibi bir hal almıştı.

Artık yatan, o, yürürken yerleri titreten kavga tanrısı Barbaros değildi. Kadı Han:

- Merhaba, dedi, şanlı ve kudretli imparatorum, Kadı Han kulun geldi.

Frederik Barbaros, gözlerini açtı. Bu gözlerin kıvılcımları, artık sönmüştü.

Fakat ateşten yanmış dudakları kımıldadı, çok zayıf, başka dünyalardan geliyormuş gibi fısıldadı.

- Kadı Han, seni bekliyordum.

- Hayat kavgası sevdiklerimizin yanında bulunmamıza engel oluyor imparatorum.

Şükür kavuşturana. Kusurlarımı hoş görün.

- Barbaros artık büyük yolculuğa çıkıyor Kadı Han. Sana veda etmeden gitmek istemedim.

Çevresine bakındı:

- Gitmem için bütün hazırlıkları yapmış olmalarına aldırmadım. Arsızlık edip seni bekledim. Sana emanet edecek birkaç şeyim vardı.

- Sizi kurtarayım, sizin yaşamanız lâzım.

- İstemez. Gücünü başka hayırlı işlere sakla. Beni bir kere yola koydular, geri dönersem rahatsız olacaklar. Bir imparator bile büyük gerçek

önünde bir hiçmiş meğer.

- Ne oldu böyle?

- Hazreti Muhammed'i dinlemedik. Hani sen bir gün Müslüman peygamberin emrini öğretmiştin. "Her şeyin fazlası haram", yemenin, içmenin, sevmenin, merhamet etmenin, zenginliğin, fakirliğin, "her şeyin fazlası haram". Büyük sözmüş, kavrayamadık. Fazla soğuk şerbet içtim. Ne gülünç değil mi?

- Üzülmeyin.

- Üzüldüğüm yok, senin gibi bir dosttan çok şeyler öğrendim. Kısmetime boyun eğiyorum, alın yazım bu imiş... Kral olarak doğdum, imparator olarak yaşadım, insan olarak ölüyorum. Senden bir ricam var...

- Emredin!

- Torunum Frederik'i getirsinler.

Kadı Han, biraz uzaktaki oğullarına emri tekrarladı.

- İmparator hazretleri torunlarını emrediyorlar.

Torun gelinceye kadar Frederik, Kadı Han ile tekrar konuştu:

- Rişar seni nasıl karşıladı?

- Sizin gibi, haşmetlû imparatorum.

- Şimdi nerede?

- Kıbrıs'tan, Akkâ'ya gitmek üzere, siz sayın kardeşinin sağlık ve başarıları için her gün özel bir din ayini yaptırıyorlar.

- Sen gene çapkınlık ediyor musun?

- Devletlû imparatorum, kulunuza böyle hafif bir hali nasıl yakıştırdınız?

- Beni götürdüğün İstanbul'daki o konak ne idi? Konak maması Fausta adlı kadına kim bilir neler ettin ki sana ejderha görmüş sansarlar gibi bakıyordu.

İmparator, birden derin bir nefes aldı:

- Neydi o günler, çelikleri parçalayan pençelerim bak şimdi gömleğimin önünü bile açamıyor. Artık ben de inandım. Dünyada her şey boş, madde olarak ne kazanmış isen, taç, taht, hazine, ne çalmış isen, altın, memleket, kale, hepsi burada kalıyor.

Ahirete yalnız verdiklerimiz gidiyor, iyilik, sadaka, yardım... Çocuklarımız burada kalıyor. Peygamberlerin niçin servete, gösterişe, kavgaya karşı düşman oldukları şimdi anlaşılıyor. İnsan verebildiği kadar da züğürt ve küçük...

Bir çocuk geldi, ikisi arasına girdi.

Frederik Barbaros'un gözleri canlanır gibi oldu:

- İleri gel Firik, dedi.

Sonra gülmeye çalışarak Kadı Han'a döndü:

- İşte torunum Frederik Barbaros, oğullarımı kendime benzettim. Bu yavrunun da sana benzemesini istiyorum.

Odanın içinde yüksek sesle söylenen bu sözler yıldırım çakmış gibi bir etki yaptı.

Fakat ölmek üzere olan hastanın onlarla uğraşacak hali yoktu. Kadı Han'a:

- Eski hatıralarımızı tazelemek için onu "Firik" diye çağırıyorum. Sen de öyle çağırırsın ara sıra. Bu çocuğu sana emanet ediyorum. Senin ve benim özenip de olamadığımız hanlık ve kadılığa çıkabilmek için her şey var keratada. Sen "Han", ben "Kadı" olamamıştık bir türlü. O tam "Kadı Han" olacak. "Attilâ"nın veya "Barbaros"un sahici torunu olmak lâzım,

"Han" veya "İmparator" olabilmek için han veya imparator torunu, "Kadı" olabilmek için de önce senin kafan, sonra senin yetiştiğin tarla lâzım.

İnsanlık, ruh ve bilgi tarlası burası. Bak Filistin'den başka yerde peygamber çıkabiliyor mu hiç?

Sonra oğullarına döndü:

- Ben aranızdan ayrılıyorum. Sizi yapacağınız işlerde ve girişeceğiniz savaşlarda başıboş bırakıyorum. Hiçbir vasiyetim yok. Romalılar ve Cermenler imparatoru; oğullarından, şövalyelerinden hiçbir şey istemiyor. Böylece arkamdaki bez entari ile bir Mesih gibi öteki dünyaya çırılçıplak gidiyorum. Fakat torunumun, sevgili dostum Kadı Han elinde yetişmesini istiyor ve vasiyet ediyorum. Tek dileğim budur. Benim adımı taşıyan bu imparatoru belki tarih ve insanlık benimle karıştırır da beni de hayır ve hayranlıkla anar. Allah'a emanet olun.

Sonra tekrar Kadı Han'a döndü:

- Tüm gücümü seni karşılamak için saklamıştım, harcadım, bitti. Hoşça kal! Bir hakkın kalmışsa üzerimde, helâl et, dedi. Bakalım peygamberler bu zenginler ve ülkeler imparatorunu öbür dünyada nasıl karşılayacaklar?

BENDEN, SİZDEN DAHA BÜYÜKLERİ VAR

Akkâ Kalesi kuşatması, korkunç bir hal almıştı.

Kale içinde bir avuç Müslüman; şimdi deniz tarafından da beslenerek gittikçe büyüyen sayısı çoktan yüz binleri aşmış Haçlı ordusunun sıklaşan saldırışları; güneşin yakıcı sıcaklığı ile el ele veren hendekler içinde kalmış ölülerin kokan cesetlerinin dehşet saçan görünüşleri kızgın bir çember gibi sarmıştı.

Şehrin kuzeyi ve gündoğusu, ortası hendek, çifte sularla çevrilmiş, günbatısı Akdeniz'e açıktır. Güneyinde bir mendirek ile kapalı limanı vardır.

Bu bakımdan tarih boyunca Avrupa'dan Asya'ya geçmek isteyen orduların stratejik yolu üzerinde bir şehir olarak ün salmış ve serpilmiştir.

İleride tekrar döneceğimiz, maceralı bir deniz yolculuğundan sonra Arslan Yürekli Rişar, Akkâ mendireği ile çevrili limana demir attığı zaman, şehri saran Haçlı ordusu; başkomutanına kavuşmuş olmanın sevincini bir ümit bayrağı gibi göğsüne sararak o gün ve o gece bayram etti.

Arslan Yürekli Rişar, Kıbrıs'a gelip kendisine sığınan eski Kudüs kralı ve Sultan Salâhaddin Eyyûbî'nin azatlı kölesi "Guy de Lusignan", Turan Tuğcu ile birlikte içten ve dıştan sarılmış olan Haçlı ordusunu görmek için hemen Hristiyanların "tour du Patriarche" dedikleri "Enbiya Hisarı" kıyılarından karaya çıktı.

Bu durumda, Rişar'ı karşılama töreninde bulunmamak için yeni bir hücum emri veren Fransa kralı Filip Ogust, sarma hattının ortasında yer aldığından bu karşılamada bulunmadı ya da bulunmamayı sağladı.

Milanolu papaz-şair kırması tarihçi Ambruvaz'ın keyfine ölçü yoktu.

"O gün sekiz haziran idi. Rişar, kıyıya asker döktü ve ağırlıklarını çıkarışı akşam sular kararıncaya kadar devam etti." diye yazdı.

Papaz tarihçi çok heyecanlı idi.

"- Muhterem kralım, diye haykırdı. Bütün Frenk ordusu bu gece donanma yapıyor, bütün Frenkler, erkekli, kadınlı bu gece bayram ediyor, başkomutanları şerefine yollara döküldüler."

Rişar güldü:

- Haçlı ordusunun, İngiltere kralını bu kadar sevdiğini bilmiyordum.

Sonra Turan Tuğcu'ya döndü:

- Siz bu sevgiye ne dersifnz sayın yeğenim?

Artık Rişar, bütün haşinliklerine, sert konuşmalarına, Kadı Han ile taban tabana zıt kavgacı huylarına aldırmadan bir Sultan ile bir Han'ın

yeğeni olan yeni yaverine bir de Kral yeğenliği eklemiş "Sayın yeğenim" diye adlandırmıştı.

Sayın yeğen, o tarihlere geçmiş ağır ve İngiliz soğukkanlılığını andırır hali ile:

- Sevginizin haşmetlû kralımıza mı, yoksa birlikte kıyıya döktüğümüz bol ve beleş yiyeceklere mi karşı şahlandığı henüz belli değil lordum, diye cevap verdi.

Ambruvaz kızdı:

"- Frenk ordusu, geleceğin 'Kıbrıs fatihi'ni karşılamaktan doğan bir sevinç tufanı içinde, bu kulaklarımızı çınlatan trampet sesleri, bu bizi sarhoş eden genç kız şarkıları, bu güzel oğlan ve kızların ellerinde gezdirdikleri bu şarap kupaları gibi bütün bu halkın kalbi umutla dolu; öyle sanıyorum ki sultan ordusu böyle aydınlık bir gece ve böyle sevinçten coşmuş, cesaretten şahlanmış bir ordunun ateşiyle ilk defa sarılıyor.

Zafer sizindir kralım ."

Tuğcu, acı acı güldü:

- Papazdan, serdar bu kadar olur, hele bu papaz bir de şair olursa. Bir donanma gecesinde beleş yiyip içtiği için coşan, kuduran bir ordunun beygir sidiği gibi köpüren aşkından, sabaha karşı toprak üstünde sarı bir lekeden başka bir şey kalamayacağını düşünemez.

Bu ağır ve kaba hücum, İngiliz sarayında duyulmuş, işitilmiş bir söz değildi.

Turan Tuğcu, herkesin sustuğunu, ortalıkta soğuk bir rüzgârın estiğini görünce, kendi, kendine gülmek zorunda kaldı.

- Sultan dayım bu usulü çok denedi. İşkembesi boş olan bir orduya yiyeceği içeceği göster, değil alkışlarını imanını bile alırsın. Fakat bu ordu uyur. Karşı kalede yiyecek bulunduğunu aç bir orduya yay, kalenin taşlarını tırnakları ile yıkarlar. Daha birkaç ay önce; aç kalan, ölüleri yemeye kalkan

ordunuzdan, "Müslüman olduk" diye bize kaçanların, Hazreti İsa'dan bıkıp Hazreti Muhammed'e koştuklarını sanmak ne kadar gülünç ise bugün karnı doyan dünün aç ordusunun şenlik ve sevincini "Kıbrıs fatihi"

ne karşı olan sevgilerine yormak da o kadar saçma.

Rahip Ambruvaz hırsından kıpkırmızı kesildi:

- Mukaddes düşünceleri küçümsemeyin genç prens. Siz yalnız nezaketinizi değil, ruhunuzu da kaybetmişsiniz. Mideden, işkembeden başka bir de kalp vardır insan ruhunda. Çok yazık.

- Nezaket, kalp, ruh, üç şımarık kelime. İnsan kanı ile kızarmış demir ellerini gizlemek için üstüne ipek eldiven geçiren şövalyelerinize ne kadar yakışıyor. Biz bir kavga alanında çarpışıyoruz. Akan kanlar sizce şerbet, açlıktan ölen kadın ve çocuklar sizce birer ruh kahramanı, seni öldürmek için ant içmiş düşmanına, "Aziz kardeşim, müsaade ederseniz başınızı keseyim?" demek gene sizce ince nezaket nişanesi sayılıyor. Elinde kılıç tekrar karşına çıkacak esir aldığın Kudüs kralını, "Şövalyelik şerefi üzerine yemin etti." diye azat ediyorsun. Adı büyüklük oluyor. Büyük Salâhaddin diyorlar dayıma. İstemem, sizin olsun bu büyüklük, bu ruh, bu nezaket, bu kalp inceliği, bu şenlikler, bu donanmalar, bu şövalyelik dediğiniz haller, istemem, hepsi sizin olsun. Ben, bana kalkan eli kırarım. Ben yalnız karnını doyurduğum için beni alkışlayan ellerin karnını deşerim. Ben kabayım, fakat ben bu insanlık kanarasında bir gerçeğim. Siz incelikleriniz, nezaketiniz ile bu suyu kan, gübresi insan eti olan tarlalarda, üstüne papatyalardan hırka geçirmiş insan eti ile beslenen birer akbabadan farksızsınız.

Rişar'ın yanında, Salâhaddin'e verdiği yeminden dönen eski Kudüs kralının ağabeyi "Geoffray de Lusignan" da vardı.

- Genç arkadaşımız şeref ve namuslara çok kolay saldırıyorlar, dedi.

Daha İngiltere kralının müsaadesine hacet kalmadan Turan Tuğcu gürledi:

- Pek arzu buyurursanız biz kalkan ve zırhlara da saldırmasını biliriz.

Kral, bu gece pek keyifli idi.

- Yok, yok, dedi. Kılıç, kalkan denemesi savaş meydanında. Şimdi akıl ve bilgiler çarpışıyor. Ben hakem oldum. Bu genç yeğenimin içini boşaltması hoşuma gidecek; ama, ben söz vermeden konuşmak, hele şahıslara hakaret etmek yasak; uğraş başlıyor.

Aziz "Lusignan", halkın ve sizin bana karşı olan bu sevginizin özel değerlerinin niçin açığa vurulduğunu söylediniz. Genç yeğenim, siz de bu düşüncede değil misiniz?

- Hayır majeste.

- Rica ederim, kimse soluyarak elleri ile garip işaretler vererek bu karşılaşmanın tadını kaçırmasın. İngilizler, konuşarak yenilmeyi, susarak, susturarak yenmeye tercih ederler. Evet genç yeğenim, demek Frenk ordusunun beni Fransa kralından daha ateşli ve parlak karşılayışı, Arslan Yürekli Rişar'ın kişiliğine ve İngilizlere karşı olan sevgisinden ileri gelmiyor, o halde hangi temellere dayanıyor?

- Altın temeline. Fransa kralı, ordusunda kendisine hizmet eden şövalyelere ayda üç altın peseta verir, siz ayda dört peseta veriyorsunuz. İşte bütün incelik bu kadar küçük ve iğrenç bir hesaba dayanıyor. Siz sahile asker dökene kadar açlıktan inleyen ordunun şimdi karnı doydu. Sizden önce Fransa kralına sığınan "Konrad Manferra", Suriye Krallığı tacını kopardı. Halbuki siz de bu tacı, şimdi sizi alkışlayan "Lusignan" ailesine sağlamak istiyorsunuz. Bu sebepten "Lusignan"lar Fransa kralını yalnız bırakıp size yanaştılar.

Rişar, Lusignan'a baktı. Eski Kudüs kralının ağabeyi, hırsından kıpkırmızı kesilmişti:

- Aynen Konrad gibi yalan söylüyor, dedi: "Konrad de Manferra" bizi sultan karşısında yalnız bıraktı, alçağın biridir. Ve İngiltere kralına karşı saygısı yoktur. Fransa kralına sığındı; gayesi Haçlıların kazanması değil, Suriye Krallığını koparmaktır. Şimdiye kadar karşınızda Sultan Salâhaddin yoktu. Türk İslâm ordusunun komutanlığını Karakuş adında çok cesur ve enerjik bir serdar yapıyordu. Sizin yolda olduğunuzu haber alan Sultan

Salâhaddin iki gün önce gelip ordunun başına geçti. Eğer Fransa kralına da sizin kadar değer vermiş olsaydı daha önce iş başına geçmez miydi?

Rişar, Tuğ Tekin'e döndü:

- Bu haberler yanlış mı?

- Ben de sizinle beraber olduğuma göre, sizden fazla hangi haberi bilirim? Eski Kudüs kralı İstanbul'daki Bizanslıları aratmayacak kadar yağcılıkta usta.

- Karakuş denilen bu ünlü serdar kim?

- Dayım.

- Kaç dayınız var kuzum?

- Bir.. Kadı Han, Karakuş, Kara Saltuk hep onun taşıdığı adlar, dayımın bir adı yok ki.

- Bize karşı da savaşır mı? Yoksa bizi sevdiği için mi serdarlı-ğı amcanız sultana bıraktı?

- Bu sorunuza cevap verilmesi çok güç. Kendi bile veremez. Ne halt edeceğini kendi de bilmez ki... Bakarsınız sever, bakarsınız döver.

Kral büyük bir neşe içinde söz düellosunun sonucunu ilân etti:

- Baylar, bir hakem sıfatıyla ilan ediyorum, ateşli genç yeğenim ile nazik savaş arkadaşım berabere kaldılar. Bu düşüncelerinde hangisinin haklı olduğunu bize önümüzde birok savaş ve kahramanlıklara gebe olan tarih belirtecek. Ben İngiltere kralı olarak önce Allah'ın; sonra ordunun isteğine uymak zorunda ve her ikisinin de hizmetindeyim.

Kralın, bir şeyin sonunu bildirmesi, yalnız kalmak isteğine de işaret sayılırdı. Herkes yanından uzaklaşırken, kral Tuğ Tekin'e göz kırptı.

- Artık büyüleriniz, cinleri kovamaz hale geldi. Acılarım gün geçtikçe çoğalıyor.

- Sezmiştim lordum.

- Niçin yeni bir büyü yapmıyorsunuz?

- Ben dayımdan öğrendiğimden başka bir büyü bilmem.

- Yoksa bana ve dostluğuma artık inanmıyor musunuz? Acılar içinde kıvranmam sizi memnun mu ediyor?

- Hekimlik ile kavgayı birbirine karıştırmam. Hekimler biraz da peygamberlere benzerler. Dost, düşman her insana yardım vazifeleridir.

- Bu cevap benim sorumu karşılamadı. Dayınıza haber salsak da gelseler.

- Dayım da artık bir şey yapamaz.

- Yani yolcu muyum? Allah'ın oğlunun yanma böyle toy ve başarısız gidemem.

Kudüs şehrine girmeliyim. Bir İngiliz Kralı gibi, elimde kılıç girmeliyim şehre, dayınızın dilediği gibi kolunda Sultan Salâhaddin ile değil. Tarih; filozofların değil, fatihlerin kitabıdır. Yaşamak ve yenmek zorundayım.

- Hemen Allah pazınıza kuvvet, aklınıza duruluk versin. Dayımın ilâçları ile sizi kemiren cinler artık kardeşlik oldular, tıpkı Akkâ Kalesi önünde Haçlı orduları ile İslâm mücahitlerinin, karşı karşıya savaşırken kaynaşmaları gibi. Nasıl buraya bir yeni kumandan geldi, kavga kızıştı ise, sizin cinlere karşı da yeni bir büyük hekimin gelmesi lâzım.

- Yapınız kuzum? Ne bekliyorsunuz? Rica etmekliğimi mi?

- Arslan Yürekli Rişar'ın emirleri yeterdi. Fakat söyledim. Dayım ve ben dağarcıkta ne varsa harcadık, bizden büyüğünün gelmesi lâzım.

- Kuzum, sizde ordudaki rütbeler büyüdükçe büyücülük sanatı da birlikte mi büyüyor?

- Hayır bir tesadüf... Amcam sultan ya da serdar olmak için yetiştirilmemiştir. Hekim olarak çalışırken büyük insanlık yığınlarının da hasta olduğunu gördü. Onun için sultan oldu. Bu bakımdan hekimliği, sultanlığa, sultanlığı da hekimliğe benzer. Onun buraya gelmesi ya da sizin oraya gitmeniz lâzım.

- Tek başıma mı?

- Evet.

- Kim bu deliliği ilk önce yapacak?

- İçinizde hanginiz daha cesursa, birtakım çok büyük işleri başarmak yalnız delilere vergidir.

- Her gün bu hastalıktan ölüp diriliyorum.

- Bir atasözü vardır! "Korkak kırk kere, cesur bir kere ölür." derler. Buyurun bu gece karşıya geçelim. Ölürsek bir kere ölürüz.

CESUR BİR KERE ÖLÜR

Serdar Karakuş eski maliye bakanı Haron Levi'yi karşısında görünce dondu kaldı.

- Bu ne kılık, şanlı bakanım? Savaşa mı katılıyorsun, benden habersiz.

- Evet.

- Ne oldu, bana yeni bir ders mi vermek istiyorsun?

- Hayır, Musa Peygambere bir ders vermek istiyorum.

- Savaşarak?

- Evet, Musa Peygamberin de, sizin de, Yahudilerin Kudüs şehrine niçin saldırmadıklarını anlayamamış olmanız karşısında ikinizin de cehaletinize karar verdim. Yok Musa Peygamber bize kızmış da: "- Hey

yüce Allahım, demiş, 'Bak Kudüs'ü ayı gibi kıllı ve iri Akat kabilesi koruyor. Biz enayi değiliz bunlarla dövüşelim. Allah'ın ile ikiniz gidip Akatları öldürün, biz ondan sonra Kudüs'e gireriz' diyen Yahudi milletine, cesur bir millet oluncaya kadar padişahlık verme." Doğru mu konuştum?

- Aşağı yukarı böyle.

- Sen bilir misin eski Kadı Han, yeni Serdar Karakuş, sen bilir misin, Yahudiler niçin Kudüs şehrine ayı gibi Akatlarla kavga etmeye gitmedi?

- Baştan Tevrat kitabı mı yazacaksın Haron?

- Baştan Tevrat kitabını dikkatli okumanızı tavsiye edeceğim Kadı hazretleri.

- Ya! Ya! Yahudiler bilir misiniz hiç Akatlarla savaşa girmediler?

- Niçin girmediler?

- Korktukları için. Niye öyle ağzınızı alay ediyormuş gibi çarpıtıp dondunuz.

Korktukları için, ayı gibi kıllı ve kalın gövdeli Akatiara karşı gitmediler. Korktukları için, önce Kudüs'ten oldular, sonra Filistin'den atıldılar. Hâlâ korkuyorlardı.

İspanya'dan kovuldular, Lehistan'da kesildiler, Macaristan'da soyuldular. Hâlâ korkuyorlardı, Romanya'da, Kırım'da esir pazarında satıldılar. Dünya kazan, Yahudiler kepçe; serseri, yurtsuz, çadırsız, yalın ayak başı kabak dolaştılar. Hâlâ korktuklarını anlayan yeni düşman da onları yeniden öldürdü. Ölüm korkakları da öldürüyor.

Anladım ki korkak bin kere, cesur bir kere ölür. Ölmeye karar verdim.

- İntihar mı ediyorsun?

- Hayır, yeşil deve karşı çıkıyorum.

- Anlamadım? Üç gündür Türk ordusunda pehlivan komayan Haçlıların yeşil şövalyesine karşı sen tek başına karşı mı çıkacaksın? Sen çıldırdın mı?

- Eğer, Musa Peygamber Yahudilere, lanet edeceğine: "-Hayır, korkmak sizi ölümden kurtarmaz!" deseydi. "Ölümden kurtuluşun tek yolu ölümü korkutmaktır. Yürüyün işte ben önünüzde yürüyorum" dese ve yürüseydi, bugün Yahudi Kudüs şehri önünde İslâmlar ve Hristiyanlar kavga edecek post bulamayacaklardı. Ben ölümü korkutmayı aklıma koydum. Yürüyorum.

- İyi, güzel ama bu yeşil dev, bir ölüm akrobatı gibi önüne çıkanı yere seriyor. Ben maliye bakanımdan ayrılmak istemem.

- Sende maliye kaldı mı, bakanın kalsın, canım hakanlık adını bile değiştirip han'lıktan kuş'luğa indin, ben de bakanlıktan kahramanlığa yükseleceğim. İsteğim üç büyük devin paylaşamadığı Allah'ın bize vaat ettiği Kudüs şehridir. Bakalım Yahudilerin kısmetine ne düşecek?

- Sen çıldırmışsın sahiden.

- Beğenmedin mi? Okuduğun eksik kitapların karanlığı altındasın. Sen bilir misin ki Yahudilik bir millet değil, bir dindir. Müslümanlık, Hristiyanlık gibi; ve iki din de esaslarını Tevrat'tan alır. En eski din Yahudiliktir ve Türklerin ilk din kitabı Tevrat, ilk dini de Yahudiliktir.

- Haron, bak Han olmana belki razı olurdum, ama Kadı'lığa kalkışma, bu işe palavra sığmaz.

- Hele dur. Sen bilir misin ben Romanya'da Hazreti İsa'nın gerilediği çarmıhı ve çivilerini satarken ne gördüm.

- Hazretin çamaşırlarını mı buldun yoksa?

- Ben bugün ciddî konuşuyorum. Romanya'nın kuzeyinde senin gibi milliyeti Türk olan ve sayısı yüz binleri aşan Yahudiler gördüm. Yahudi her gittiği memlekette sıcak bir kucak, yatacak yer, yiyecek bir şey ve iş bulur. Sen hiç dilenen Yahudi gördün mü?

Hayır. Musa Peygamber haklı idi, fakat en önde yürümesini bilmedi. İsa gibi çarmıha gerilmeyi göze alamadı. Korktu, Muhammed gibi elinde kılıç savaşa girmedi, başının yarılmasını ve dişlerinin sökülmesini göze alamadı. İşte Yahudiler bu yüzden korkak oldular. Bu binlerce yıldır olamayan şeyi ben yapacağım. İnanın ki ölümü korkutmayanın, sulu ölüm <jünde kırk kere kapısını çalıyor. Yeşil Dev'e karşı ben çıkıyorum.

- Demek Yahudilik yeni bir İsa'ya kavuşacak.

- Niçin?

- Seni toprağa gerecek bu yeşil dev.

- Hayır, ben Muhammed gibi iki dişimi verip herifin canını alacağım. Hem senin gözlerin neye doldu öyle? Kadı Han iken de sulu gözlü idin. Üzülme yeneceğim, Yahudi kaybedeceği kavgaya girmez. Tevrat böyle yazmış, enayi değiliz, yeneceğim dedik ya. Ağlama be!

DÜELLO TARİHİNDE YENİ BİR İHTİLÂL DAHA

Aslında da böyle oluyor, "Erakles"in tarihinde yazdığı gibi "Her sabah Haçlı ordusundan aynı yeşil mantoya bürünmüş bir dev şövalye çıkıyor, er diliyor. İslâm ordusundan karşısına çıkarılan cilâsınları yeniyordu. Çok iri boylu idi.

"Elleri ve bacakları yeşil kadifeden bir elbise ile sarılmıştı. Yüzünde de yeşil bir maske vardı."

"Hristiyanların şampiyonları gibi bir şey olmuştu. Çok kuvvetli oluşundan başka, kılıç kullanışı ve kargı savuruşu da ayrı bir ustalık gösterdiğinden, iki taraf da yiyeceklerini alıyor, toprak siperlerin üzerine çıkıp bu kavgaları bir bayram havası içinde seyrediyorlardı."

O sabah Yeşil Şövalye, karşısına Haron Levi'nin çıkacağını ve başına neler geleceğini nereden bilecekti? Savaş yerini gezen Arslan Yürekli Rişar, Haçlıların tutumunu beğenmemişti. Fransız kralının emri ile dört beş katlı

tahta kuleler yapıldığını seyretmişti. Kral Filip: "- Bu kuleler yürüyecek, dışarıları kil ve öküz derisi ile sarılı olacak, o zaman su ile sönmez Rum ateşi kullanamazlar" diyordu. Bu kulelerin her katında asker olacak, kalenin duvarlarına yanaştırılacaktı. Kuleler yapılana kadar Rişar, şövalye düelloları ve güreşlerle iki tarafı da avutmak istediğinden kendi geldi, ufak bir tepeye yerleşti. Sancılarına dayanamayacak kadar hastalığı ilerlemişti.

Haçlıların, yeri göğü inleten alkışları arasında Yeşil Şövalye meydana çıkıp İslâm ordusundan er diledi.

Kendisine çıkarılacak olan pehlivanın, adını, sanını bildirmek adet olduğundan, boynuzdan yapılmış borular, İslâm ordusundan çıkacak savaşçıyı:

"- Serdar Karakuş'un maliye bakanı Haron Levi" diye ilân edince, Rişar dayanamayıp Tuğcu'ya sordu:

- Hani Karakuş, Kadı Han'dı? Niçin kendi çıkmıyor? Tuğcu, dayısını aratmayacak ince bir espri yaptı:

- Maliye Bakanı'nı, Yeşil Şövalye'nize öldürtüp boş gezen işsiz bir bakandan kurtulmak istemiştir. Baksanıza bakan diye meydana gelen adamda savaşacak hal var mı?

Bu sırada Kadı Han, gerekli öğütleri vererek şanlı ve müflis bakanını arkasından meydana itiyordu.

- Ne giyinişin, ne duruşun, ne de yürüyüşün bir pehlivana benzemiyor Haron. Nedir o boynundaki torba? Çıkar at!

- Ne varsa torbada var. Yeni silâhlarım var içinde.

- Yılan mı atacaksın herifin suratına yoksa? Yapma, rezil oluruz?

- Maliye işlerime karıştın, battık. Gözünü seveyim, savaş işlerime olsun karışma.

Haydi sağlık ile kal. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır yahu. Korkma, geri döneceğiz dedik ya.

Fakat iki üç adım yürüyüp de, kendi taraftarları tarafından bile alkışlanmadığını görünce Haron, yaptığı hatayı anladı. Her yiğit ayrı yoğurt yerdi ama kendisi yiğit gibi durmuyordu ve yiyeceği de yoğurda benzemiyordu.

Sesine Kadı Han'ın alaylı, heybetli tonunu vererek haykırdı:

- Selâm, yeşil donlar giymiş, aziz şövalye, selâm! dedi. Kerem et de yüzündeki maskeyi kendin çıkar. Öyle sanıyorum ki bu meydandan sağ çıkmayacağına göre sonradan Haçlılar tarihi bir kahramanın adını yazabilmek zevkinden mahrum kalacak.

Sonra daha yüksek sesle bağırdı:

- Aziz şövalye, peşin haber vermeyi bir kahramanlık vazifesi biliyorum. Sizi düello tarihinde ihtilâller yaratacak, özel bir usûl ile yeneceğim. Buna "Kudüs şişesi usûlü"

derler.

"Haron, şivesi bozuk diliyle bir de Kadı Han'ın sesini taklit etmeye de çalıştığından dinleyenler düello tarihinde yeni ihtilâller yaratacak özel usulü "Kudüs şişlemesi" diye anladılar. Bu meydan okuyuş, hele yeni bir düello usûlünün ortaya konacağı haberi her iki tarafı da heyecanlandırdı.

Bu meydan okuyuş Yeşil Şövalye kadar değilse de oldukça alkış topladı.

Kadı Han, gülmek ile ağlamak arası garip birtakım his heyecanı içinde kıvranıyordu.

"- İnsanın sonu ile bu kadar ilgilendiği, bir başkasını savaşırken seyretmek meğer ne kadar zormuş? diye inledi. Hayatımda bu kadar heyecan ve korku duymamıştım."

Bu alkışlar, bu meydan okuşuyuşlar, ağırbaşlı, kendini beğenmiş Yeşil Şövalye'de hiçbir etki yapmadı.

- Dilediğiniz usûlü kullanmakta sizi serbest bırakıyorum. Hazır mısınız?

Haron Levi, boş bulundu:

- Hazırım, dedi.

O anda havada bir mızrak uçtu. Haron balıklama yere doğru fırladı. Mızrak, başındaki Türk ordusuna has kırmızı sarığı uçurdu. Haçlı ordusundan korkunç bir alkış tufanı koptu, ıslıklar, kocakarı zırıltıları, yeri göğü inletti.

Haron, burnuna bulanan toprakları silerek hemen ayağa fırladı:

- Namussuz oğlu namussuz, dedi. Amma eli çabukmuş. Okuyucu, buradan sonra yazılacak satırları, kendisine hoş vakitler geçirtmek için benim çırpıştırdığımı sanacak, fakat "Histoire Croisades" adlı tarihin üçüncü cildinin 27. sayfasından olduğu gibi alıyorum.

"Yeşil Şövalye, önüne çıkanı yenmiş, kılıç, ok ve kargı ile delinmez bir zırhı, sağlam bir gövdesi olduğunu iki tarafa da ispat etmişti."

Haron Levi'nin yerlere sürünen burnu, kendisi için beslenen ümitleri kırmıştı.

Haron ve şövalye, kılıçlarını sıyırdılar, kalkanları önde ilk hamleyi yaptılar.

Yeşil Şövalye, eski bir kavga kurdu gibi Haron'un saldırışlarını bekliyordu.

Bu kendisine pahalıya mal oldu.

Haron, kaç gündür gece dememiş, gündüz dememiş Kadı Han'dan gördüğü bu şaşırtmacayı bellemişti.

Sağ elindeki kılıç ile saldırdı. Alışık olduğu bu hamleyi karşılamak için Yeşil Şövalye kalkanı sola kaydırdı. Fakat kılıç kalkana inmedi. Sağ kolunu şimşek hızı ile geri çekip Haron, kılıcını sağ elinden sol eline fırlattı,

soldan sağa boş kalan şövalyenin sağ omuzuna kılıcı indirdi ve sevinçle haykırdı:

- Hayda, birinci düello dersi, buna Kadı Han açmazı derler, diye haykırdı.

Yeşil Dev'i şaşırtmış, kılıcını sağ omuzuna bütün gücü ile indirmişti.

Acemi sandığı Haron'dan bu hamleyi beklemeyen şövalye sendeledi, iki dizi üstüne çöktü.

İslâm ordusu tarafından korkunç bir alkış tufanı koptu. Kadı Han, sevincinden:

- Allahu ekber, Musa Peygamberi hoşnut ettin Haron, ikinciyi doldur! diye bağırdı ama, ne Haron'da ikinci kılıcı hemen yapıştıracak ustalık, ne de Yeşil Şövalye'de bunu bekleyecek acemilik vardı.

Bir sıçrayışta tekrar dikildi. Atıldı, kalkanı ile Haron'un kalkanına yüklendi. Kendisinin Haron'dan daha kuvvetli olduğunu biliyordu sanki.

Bir çan sesi hırçınlığı ile inleyen iki kalkan birbirine çarptılar. İki taraf da kalkanlarına dayanıp itiştiler.

Haron, tehlikeyi sezdi. Biraz daha dayanırsa, sırtüstü ayakları havada yere dikilecekti.

Kalkanın kayışlarını çözüp arkasından kolunu çekmesiyle Yeşil Şövalye'yi yana savurması bir oldu.

Bu çekilişi beklemeyen Yeşil Şövalye üç dört adım ileri uçtu ama acemi Haron'un kalkanı da bu vartada kolundan sıyrıldı, fırladı, dingili kaymış araba tekerlekleri gibi döne döne uçtu gitti. Haron kalkansız kalmıştı. Fakat kendi, kendine:

sın gitsin."

Boynuna asılı heybeden parlak bir şey çıkardı, sol elinde tuttu. Yeşil Şövalye kalkanı uçan bir düşmana saldırmayı kahramanlığa

yediremiyormuş gibi, yuvarlana yuvarlana giden kalkanı kılıcı ile göstererek:

- Kalkanı alabilirsin! diye seslendi.

Bu meydan okuyuş, her iki tarafın da alkışlanmasına yol açtı.

Kadı Han:

"- Bir daha seni veya başkasını ben dururken kavga meydanına salarsam kargalar gözümü oysun..." diye Haron biçimi küfürler etmeye başladı.

"- Pis gevezeliğim yüzünden yoksulu hayatından ettim, lanet olsun bana" dedi. Ve meydana çıkıp Haron'un öcünü almaya hazırlandı.

Fakat Haron, Kadı Han gibi sinirli değildi.

- Hayır şövalye, diye cakalı bir eda ile haykırdı. Kalkan kullanmak son sistem savaş usûllerine uygun değildir. Ben düello meydanına yeni bir usûl getiriyorum, kalkanı elimden kaçırmadım, modası geçtiği için yoksulu koyverdim.

Bu sefer de her iki taraf kahkahalarını salıp Haron'u alkışladı. Sanki meydanda sonu ölümle bitecek bir düello değil, bir Karagöz oynatılıyordu.

Bu meydan okuyuş, Yeşil Şövalye'yi Haron'un beklediği tuzağa düşürdü.

Kalkansız bir düşmana karşı bunca kahramanlık meraklısı önünde kalkan kullanmayı şövalyelik şerefine yediremeyen Yeşil Şövalye de kaldırdı, araba tekerliği döndürür gibi kalkanını yerde yuvarlayarak İslâm ordusuna doğru saldı.

- Buyurun, diye seslendi, bizim de kalkanımıza lüzum yok, göğsüm hücumunuzu bekliyor ve göğsünü açtı.

Haron kılıcı elde, saldırdı. Fakat Yeşil Şövalye'nin karşısına geleceğine yanından sıyrılıp kaçtı, hızla uzaklaşmak isterken kendini toplayan şövalye

Haron'un kulaktozu hizasına bir kılıç tersi yapıştırabildi.

Haron sendeledi. Tefrikamızın başında Kadı Han saldırırken gözlerini korkusundan yuman Haron'un yerine bu sefer Haron'u seyrederken korkusundan Kadı Han gözlerini yumdu.

"- Bitti, öcünü almalıyım." Sonra gözlerini açtı. "Getirin benim zırhlarımı," diye haykırdı.

Haron, kulaktozuna yediği kılıç tersiyle sendelemişti, iki adım daha gitti. Fakat hemen kendini topladı.

Elindeki parlak şeyi kılıcının kabzasına sürttü. Bu bir şişe idi, şişe parladı.

Daha hiç kimse "Ne oluyor?" demeye kalmadan, dumanlar çıkan şişeyi Yeşil Şövalye'nin açık göğsüne doğru fırlattı, attı.

"Şişe şövalyenin zırhları üstünde patladı. Korkunç gök gürültüsü gibi bir ses duyuldu.

"Şövalye neft bulanmış çam ağaçları gibi parladı."

"Korkunç bir ölüm çığlığı attı.

"Kılıcı elinden düştü, ellerini korumak için yüzüne götürdü, yüzü parladı."

Koca şövalye:

"- Beni kurtarın! Beni kurtarın!" diye bağırarak Haçlı ordusuna doğru kaçmaya başladı.

Haron, elinde kılıç Kadı Han biçimi naralar atarak bir elli adım kadar Yeşil Şövalyeyi kovaladı.

Fakat yarı yolda kulaktozundan kaybettiği kanlar gücünü kesti, dizleri üstüne yıkıldı.

Haçlı ordusunun, kendi yenilmez kahramanlarının uğradığı korkunç sonuç karşısında, yere çöken Haron'la uğraşacak hali yoktu.

Haçlılar kendi kahramanlarının yardımına koşarken, Türk ordusu da Haron'un sendelediğini görünce, tekbir seslerini ve alkışları yarıda bırakmak zorunda kaldılar.

Kadı Han, koşarak Haron'un yanına, yere düşmeden yetişti, kolları arasına aldı.

Kulağının arkasından akan kanları, önce eliyle tuttu, sonra hırkasından çıkardığı bezlerle tıkadı.

'- Yaşa Kudüs kralı! Musa Peygamberi hoşnut ettin. Bütün kutsal kitaplar altüst oldu.

Haron baş ucunda Kadı Han'ı görünce, canlandı, tüm gücü tekrar yerine geldi.

- Nasıl? diye sordu. İsrailoğulları, Kıllı (Akat) aygırını nasıl kaçırdı? Beğendin mi?

Kadı Han:

- Eşsiz bir zafer, dedi. Fakat niçin seni yaralamasını bekledin?

- Ya ne yapsaydım?

- Karşılaşır karşılaşmaz, neft şişesini alnında patlatacaktın.

- Demek şişenin içindekinin neft olduğunu fark ettin?

- Evet; ama, senden önce hiç kimsenin bunu düşünmemiş olması ile de ne kadar övünsen yeridir.

- Sen de kimsenin düşünmediği açmazlara bayılırsın... Seni memnun etmek, iki taraftaki seyircileri de eğlendirmek, heyecanlandırmak için, Kadı Han tertibi biraz alay edeyim dedim.

- Kahramanlık oyunlarında böyle bir parça tuz biber, bulunmalı.

- Tuz, biber derken kulağım koptu... Çirkin kalacağım, karılar beğenmeyecek, bu kulaksız herifi.

- Kulağına bir şey olmadı üzülme... Karılara gelince, onlar erkeğin kulağına, kılığına pek bakmazlar... Kahraman ve Kral olmak yeter... Cebindeki paraya bakarlar.

- Ama meteliksiz kral...

- Ne yapalım? Tevrat, İncil ve Kur'an-ı Kerim'deki kralların hepsi meteliksiz... Şimdi artık tam Tevrat'ın istediği İsrailoğlusun, zenginliğin altın gibi hasis ve kaybolan bir şeyle ölçülmeyecek... Hemcinsinin yararına ne yapabilirsen değerin onunla ölçülecek.

EN BÜYÜK HEKİM GELDİ

Tuğ Tekin, Arslan Yürekli Rişar'ın yanına girdiği zaman Kral, hendekler içinde diri diri ölüme terk edilen yaralı savaşçılar kadar çaresiz, onlar kadar yardımcısız ve umutsuz olduğunu hissediyordu. , Gözlerini zorla açabildi:

- Artık kurtuluş yok gibi prens dedi. Cinlerle sizin büyüler, kardeş oldular, değil mi?

- Elimden gelen bu kadardı majeste.

- Ne olacak, kim kovacak bu kötü cinleri?

- Büyük hekim geldiler lordum. Rişar, şaşkınlıktan birden kavrayamadı:

- Büyük hekim mi? Geldi mi? Kim getirdi?

- Kendiliğinden geldi. Dayım rica etmiş olabilir.

- Nerede?

- Çadırın kapısında.

- Esir mi aldık? Niçin hiçbir ses seda yok? Tuğ Tekin, inci dişlerini göstererek güldü:

- Tek başlarına geldiler. Kimse bilmiyor.

- Görünmedi mi?

- Diledikleri zaman görünmeden gelmesini başarırlar. Diledikleri yerde arandıkları zaman bulunabilecek kadar kendilerine, bileklerine sahiptirler.

Tuğ Tekin yana çekildi.

Arslan Yürekli Rişar karşısında koyu siyah saçlı, gür kaşlı, sakalı büyük bir incelikle kesilmiş uzun boylu bir derviş gördü.

Çadırın içindeki meşalelerin büyülü ışıkları altında çok iri, çok esrarlı görünüyor ve hepsinden fazla, sesi semalardan iniyormuş gibi çok heybetli ve tesirli çıkıyordu.

- Geçmiş olsun lordum, dedi.

Kral, karşısındakinin büyüleyici bakışlarının ve duruşundaki soyluluğun etkisi altında doğrulmak istedi.

- Sefa geldiniz, sizi yattığım yerde karşılamak zorunda kaldım... Çok kötü...

- Rahatsız olmayınız majeste, her hastalık geçicidir. Arslanı tekrar eski gücüne ve hayatına kavuşturacağız, üzülmeye değmez.

- Buraya gelince, sanki Akkâ Kalesi'nde ne kadar cin ve hortlak varsa haber alıp elbirliği ile benim karnıma yerleştiler.

Rişar, karnını açıp gösterdi. Karnı bir davul gibi gerilmiş, şişmiş ve kızarmıştı.

- Bakınız ne kadar şişti. Kuzum, bu cinler yerleşecek başka elverişli bir karın bulamıyorlar mı?

- Zevk ehlidirler, kral karnı dururken, erlerin karnına girecek değiller ya.

- Kuzum çabuk söyleyin, beni iyi edecek misiniz?

- Evet.

- Kadı Han gibi büyücülükle mi?

- Hayır, büsbütün kovarak. Ben büyücü değil, hekimim.

- Aralarında bir fark mı var?

- Evet, hem çok büyük. Büyücülük, hastalıkları korkutmak, hastaya içgücü vermek, okumak, inandırmak gibi Allah vergisi bir ruh yoludur. Hekimlik, ilâçlara, bıçağa, tecrübeye, bilgiye dayanır. Destur verinde karnınızı daha yakından göreyim.

Hekim olduğunu ve hekimliğin bilgiye dayanır cin ve perilerle ilgisiz bir meslek olduğu gibi -kendisine saçma gelen- bir düşünceyi ileri süren yabancıyı Rişar'ın gözü pek tutmadı.

Sihirli olmadığını da ayrıca ileri sürdüğü narin elleri ile vücudundaki ağrıyan, ağrımayan yerleri hemen buluyor:

- Burası değil mi? diye soruyordu.

Bu elini vurarak cinlerin yuvalarını arama işi yapılırken, Rişar hekim ile nefes nefese gelmişti.

O zaman yabancının gül bahçesi gibi iç açıcı bir kokusu olduğunu da duydu. Halbuki Fransız kralının nedense nefesi koktuğu için onunla konuşurken altı adım geride durmaya çalışıyordu.

Aklına geleni sormaya alışıktı:

- Çok merak ettiğim bir şeyi öğrenmemden acaba bir fenalık çıkar mı?

Hekim güldü:

- Her öğrenilmeden bir iyilik çıkar, fenalıklar bilgisizliklerin çocuklarıdır. Bilginin zararı olmaz. Ne soracaktınız?

- Sizin hekim bulunduğunuz ve mesleğinizin hekimlik olduğu doğru bir söz olabilir mi? Benimle şaka ediyorsunuz. Sonra babası kral olmayan nasıl kral olur?

Beraber getirdiği heybesinden bir tül torba çıkarmakla uğraşan hekim, Rişar'ın yüzüne bakmadan:

- Bizde krallık babadan oğula kalmaz. Değeri olanı seçerler. Ayrıca bir hekime de benzemez miyim?

- Yalnız... Bilmem... Bana demişlerdi. "En büyüğümüz gelecek" demişlerdi. Bunu diyenlerin biri de kral soyadı taşıyordu.

- Kadı Han?

- Evet, Kadı Han, çok garip bir adam. Bir bakıyorsunuz bir "Kadı" gibi kilisede ne kadar din bilginimiz varsa sigaya çekiyor, karşısında sapır sapır döküyor, bilgiç sandığımız palavracıların cahil olduklarını anlıyoruz.

- Ben bu başarısının onun "Kadı" İlgındaki bilgisinden değil, daha çok sizin bilginlerinizin cehaletinden ileri geldiğini sanıyorum.

- Yok canım? Yani "Kadı"lığı ve anlattıkları hep palavra mı?

- Kadılığı da hanlığına benzer özenme, her şey olayım derken, ikisi de tam olamadı.

Ne kadı, ne handır.

- Fakat size çok hayran, "Büyüğümüz, hocamız gelecek" demişti.

-¦ Evet en büyük kusuru benim her halime özenmesi, insanlar olamayacakları şeylere özenirler. Beni benden büyük görüyor.

Rişar, birden sesini kısarak bu sırada elinde bir bezle yanına yaklaşmış olan hekimin kulağına eğildi:

- Canım siz sultan değil misiniz?

- Öyle diyorlar.

- Yani siz Sultan Salâhaddin'siniz? Fakat darılmayın, hayal kırıklığına uğradım.

- İnsanlar hep beceremeyecekleri şeylere heves ederler. Doğuştan namuslu olan ev kadını orospuluğa, orospular evlenip bir erkeğin malı olmaya özenirler; çocuklar kılıç oynamak; körler resim yapmak; sağırlar saz çalmak isterler... Ben de iyi bir hekim olabilecek iken hiçbir gün olmayacağım sultanlığa heves ettim.

Hasta, bütün acılarına rağmen, çadırın içini çınlatan bir kahkaha attı:

- Olur şey değil, benimde sırma gibi saça ve sakala merakım var, fakat her sabah yastığımın üstünü dökülmüş kıllarla dolu buluyorum. Saçlarım takma bir peruka...

Kral; artık Sultan Salâhaddin Eyyûbî olduğu anlaşılan hekime, başındaki saçları bir takke gibi çekip çıkararak uzattı.

Altından uyuz koyun pöstekisi gibi üstünde tek tük kıllar olan cılk bir cilt belirdi.

O, şanlı, heybetli kral gitmiş yerine manastır ahçısı kılıklı bir adam gelmişti.

Sultan eğildi, Arslan Yürekli Rişar'ın başına bir göz attı:

- Perukanızı başınıza giyin kral hazretleri! dedi. Şifa bulmanız çok kolay, eski saçlarınıza kavuşacaksınız. Sizi bu halde görmesinler, milletler hasta ve kılsız kraldan hoşlanmazlar.

Rişar, kurumuş ve sararmış ateşte kızartılmış havuçlar gibi yanan elleriyle, sultanın elini tuttu.

- Sahi mi söylüyorsunuz? Saçlarım tekrar yerine gelecek mi?

- Evet, saçlarınızın dökülmesi hastalığınız ile ilgili, saçkıran hastalığı da bağırsaklarınızın hastalığı yüzünden.

- Vay namussuzlar vay. Demek aynı kötü cinler karnımı şişirtiyorlar, saçlarımın dibine yerleşip köklerini kemirerek döküyorlar? Bu namussuz cinleri kovup beni iyi edeceksiniz, size inandım. Siz önce cinlerin adını koyuyor, yuvalarını buluyorsunuz. Sonrada elbette bir yolunu bulur boğarsınız?

- Asıl önemli olan da budur. Cinlerin bir daha gelebilmelerinin önüne geçmek için birkaç ricamın elbette yerine getirilmesi gerek...

Hekim ile kralı baş başa bırakmaya alışık olduğu için çadırın dibinde üzüntü ve merak içinde bekleyen Kraliçe Cin Dangler'i başı ile gösterdi.

- Aldanmıyorsam hemşirenizdir? Emrederseniz bu konuşmamızda bulunsunlar.

Kral:

- Aziz kraliçem, yanımıza şeref vermek lütfunda bulunur musunuz? diye seslendi?

Kraliçe üzgün, fakat onurlu, tarihlerde eşi gelmemiş ve bir daha da gelmeyecek olan iki büyük insanlık dostu insanın yanına yaklaştı. Karşısındakinin Salâhaddin olduğunu bilmiyordu.

Fakat ne de olsa Kadı Han'dan gelen ve kendini beğenmiş Tuğ Tekin'in bile önünde yürüyemediği bir hekimin büyüklüğünü de hissetmişti. Başıyla selâm vermeye tenezzül etti.

Kral, ortaya atacağı ismin vereceği şaşkınlığı biliyormuş gibi, önce sultana döndü:

- Size İngiltere'nin prensesi, Sicilya'nın kraliçesi ve Fransa'nın en güzel kadını, aziz kardeşim Cin Dangler'i takdim ederim. Sonra kraliçeye döndü: Beni bu kötü cinlerin elinden kurtarmak için buraya kadar gelmek lütfunda bulunan sultanların sultanı, padişahların padişahı, aziz kardeşim Salâhaddin Eyyûbî...

Gururlu kraliçenin başına semadan ani bir taş inse belki dayanır, karşısında Papa'yı görse belki heyecanını belli etmezdi, fakat bu garip tanıştırma üstünde öyle korkunç bir şok etkisi yaptı ki.

Sendeledi, ağabeysinin yattığı kerevetin perdelerine asıldı.

Sultanın yüzüne baktı. Sultan, Kadı Han'da gördüğü, Tuğ Tekin'de denediği alaylı gülümseyişi ile, kendisinin bu şaşkınlığını bir cam bardağa koymuş gibi içiyordu.

Hemen kendisini topladı. Önce çadırın dibine çekilmiş olanlara baktı.

Ortadakiler içinde kralın hizmetinde bulunan birkaç kişiden başkası yoktu. Onlar da bir sultan karşısında bulunduklarını akıllarına bile getirmiyorlardı.

Kralın aşırı derecede sevincine önem vermeden, kraliçenin durumunu düzeltmek isteyen sultan:

- Sizden birkaç ricada bulunacaktım, aziz kraliçe hazretleri, dedi.

Kraliçe, hemen kendini topladı, hafifçe diz kırdı:

- Emirlerinizi bekliyorum majeste. Kardeşim için... Sultan, kraliçenin sözünü kesti:

- Burada sadece bir hekim olarak bulunuyorum hemşire, dedi. Hasta insanlara yardımı en önde gelen bir ödev olarak tanıyan bir hekim. Merasimi başka bir güne, sultan ve kraliçe olarak karşılaşacağımız güne bırakalım.

Sesinde, kraliçeleri, kralları bile büyüleyecek bir heybet vardı.

Tuğ Tekin'in sürmeli gözleri, Kadı Han'ın geniş omuzlan, sultanın ancak bir ufak örneği olabilirdi.

Asıl güzellik, asıl büyüleyici gözler, asıl erkek duruşu sultanda toplanıyordu.

- Önce hastalığın nereden ileri geldiğini bilirsek, tekrarlamasının önüne geçmiş oluruz, dedi.

- Evet Ma...

Kraliçe, sultanın "Ben burada yalnız bir hekim olarak bulunuyorum" sözünü hatırlayarak sözünü burada bıraktı. Sultan sözünü bitirdi:

- Hastalık, pislikten ileri geliyor...

Kraliçe, hırsından kıpkırmızı kesildi, kralın tüm sevinci söndü.

- Nasıl, pislik mi? Biz pislik içinde mi yüzüyoruz? Bu çok ağır bir söz.

- Üzülerek tekrar etmek zorundayım ki hastalık pislikten ileri geliyor. Yanınıza gizlice girmek için bahçedeki fidanlar arasından ilerlerken yanı başıma içi pislik dolu bir kap boşaltıldı. Bahçenin içi öbek öbek, hep bu sabah boşaltılmış pisliklerle dolu idi. Biraz dikkatsiz olsam oturağı başımdan aşağı dökeceklerdi.

Kraliçe, utancından kıpkırmızı kesilerek gözlerini yere eğdi.

Arslan Yürekli Rişar kükredi:

- Nasıl? Fazlalıklarımızı -affınıza rağmen utanarak konuşuyorum- içine bıraktığımız kapları her sabah kimse kalkmadan, dışarıya dökmeyip de odalarımızda mı saklayacaktık? Fakat aziz sultan o kokuya nasıl dayanırız?

- Hayır majeste, odanızda da saklamayacaksınız. Yalnız bu ihtiyaçlarınızı odanızın içinde kaplara değil, bu gibi zararlı şeylerinizi odanızın dışındaki, kapalı bir yerde yapacaksınız. Tüm Türk ordusu bu

ihtiyaçlarını bu işe ayrılmış odacıklara bırakır, büyük şehirlerimizde bütün bu pislikleri alıp götürecek kapalı su yolları vardır.

Hastalık bu pisliklere değen ellerin, yıkanmadan, tekrar yiyecek sebze ve meyveleri de tutmasından ileri geliyor. Meyvelerin üstündeki pislikleri ağzınızdan karnınıza alıyorsunuz.

- Anladımsa şeytanlar karnımdaki şişi delsin.Yani biz her bir şey yiyişimizde baştan ellerimizi rni yıkayacağız?

- Evet majeste! Yalnız ellerinizi değil, yediklerinizi de daha önceden sıcak su ile yıkayacaksınız. Ayrıca...

- Daha ayrısı da mı var?

- Evet, içeceğiniz sular önceden kaynatılacak...

- Aman büyük Petros? Bu fıkjr fıkır kaynayan memlekette fıkır fıkır kaynar sular mı içeceğiz. Böyle yaşamaktansa bırakın öleyim.

- Kaynamış suları size, her gün göndereceğim karlar içinde tekrar soğutursunuz.

Yalnız bu serinletme işinde de kar suyun içine atılmayacak, biz buna haşlama deriz...

Ayrıca... İki ordu arasındaki ölüleri kaldırmak için savaşlara ara verilecek, elbirliği ile ölüler gömülecek, açıkta kalan cesetler kokar, bu çürüklerden çıkan cinler hastalıkları ve vücudunuzdaki ateşleri yapar ve bağırsaklarınızı yaralar.

- Bak bu kabul, fakat Fransa kralı buna nasıl eyvallah der? Kraliçe, bütün bu sözleri dinliyor, utancından kıpkırmızı kesiliyor, fakat doğru olduklarına da inanıyordu.

- Aziz ağabeyim, dedi, misafirimizin ricalarını lütfen kabul ediniz.

Sultan güldü:

-- Hem saçlarınızı düşünün, yeniden ilk çocukluğunuzdaki gibi, ilk parlaklıkları ve gürlükleriyle fışkıracaklar.

Sonra heybesinden portakal, elma, muz çıkardı. Masanın üstüne, eliyle tutmadan, tül içine yerleştirdi.

Tam bu sırada çadırın kapısında, komutan "Raymond de Turren" gözüktü:

- Majeste, Fransa kralı, sıhhatinizi öğrenmek için huzura kabullerini rica ediyorlar, dedi.

Rişar, şaşkın gözlerle, sultana baktı.

- Raymond, kral hazretlerini kabul edemeyecek kadar kılıksız ve hazırlıksızım, aflarını rica et, teşekkürlerimi kabul etmelerini sağla.

Sultan güldü:

- Emredin de gelsinler.

- Fakat siz?

- Nereden bilecek? Rişar, tekrar güldü:

- Olur şey değil, sizi tanımadan kim bilir neler konuşacak? Ne münasebetsiz sözler söyleyecek? Kalbiniz kırılır.

- Evvelce bildirmiştim. Burada hekim olarak bulunuyorum. Hekimlerin ağzı sıkıdır.

Burada duyduklarımı ve gördüklerimi ayrıca sultana bildirmem.

Kral, yeniden komutanına döndü:

- Buyursunlar Raymond, dedi. Fakat kendime çeki düzen verene kadar biraz oyala.

Kraliçe, hemen kardeşinin yanına koştu, perukasını büyük bir önemle başına yerleştirdi.

Kırmızı mantosunu, beyaz kürkten kalpağını başına koyarlarken büyük bir gürültü ile Fransa kralı Filip Ogüst (Philip Auguste) içeri giriyordu.

Kraliçe, kelimeleri birbiri arkasına çabuk çabuk ekleyerek, sultana:

- Majestelerinden göstermiş oldukları büyüklüktük karşısında saygı ile eğilmeme müsaadelerini rica ederim. Bu iyiliğinizi, bu tanrılara yakışan fedakârlığınızı, İngiliz milleti ve biz asla unutmayacağız, ingilizler tarihi yıllar boyu size minnettar kalacak.

Sultan tatlı bir gülümseme ile dinlediği bu ahenkli ve sıcak teşekküre cevap verdi.

Artık Fransa kralı odaya girmiş, kollarını havada döndürerek, başına sağa sola sallayarak araya bir de bacak hareketleri karıştırarak sahneye rol kesmeye çıkmış aktörlere taş çıkartacak pozlar alıyordu. Heyecandan titreyen ağlamaklı sesini duyanlar, Kral Ri-şar'ı çoktan ölmüş gitmiş sandılar.

- Oh aziz Rişar! Oh aziz kardeşim! Senin hastalığın bizleri harap etti, bitirdi. Yemek yiyemiyor, su içemiyor, dua edemiyor, uyuyamıyoruz. Geçmiş olsun, bugün seni daha iyi görüyorum arslanların arslanı, sen yalnız Salâhaddin köpeğini değil, cinleri ve devleri dahi yenecek bir kuvvetsin.

Kral Rişar, utancından kıpkırmızı kesildi, fakat sultan, bu "Salâhaddin köpeği" sözüne pek aldırış etmişe benzemiyor, gülümseyerek Filip'e bakıyordu.

Kralın yanında bir fil kadar iri gövdeli, fil gözü gibi minnacık ve zeki bakışlı birisi vardı.

Kral Filip:

- Majeste, dedi, Ambruvaz pederimizi de getirdim, kendileri majestelerinin karnındaki cinlerin yok olması, Sen Jan ve Sen Piyer'in

yardımınıza koşmalarını sağlamak için gecelerini, dua etmekle geçiriyorlar. Yüzünüzde gördüğüm sıhhat ışıkları, azizlerin yardımınıza koştuklarını belirtiyor. Pederin duaları kabul edilmiş demek? Ne saadet...

Kral Rişar, sultanı gösterdi:

- Aziz pederimizin bizim için geçirdikleri uykusuz gecelere teşekkür ederim. Fakat aziz Sen Piyer ve Sen Jan'dan önce bu aziz dostumuz yardımımıza yetiştiler, kurtuluşumuzu kendilerine borçluyuz.

Kral Filip ve Papaz Ambruvaz, sultana baktılar.

Ambruvaz, artık bir Suriyeli ile bir Avrupa'lının yüz hatlarının birbirine benzemeyeceğini çok iyi öğrenmişti. Kendi bulunduğu yerde başka birisinin, hele bir yabancının ön plâna geçmesini çekemedi, döndü, sultanı küçümseyen bir göz kırpıştırmasıyla süzdü.

- Hangi duaları okuyarak, hangi melâikeleri çağırarak bu başarıyı sağladınız sayın kardeşim? diye sordu.

Salâhaddin hâlâ gülümsüyordu:

- Hastalara duaların da iyi geleceği şüphesiz de sayın kardeşim, kulunuz, en sağlam başarıyı duadan çok ilâçların yardımında bulurum.

- Biliyor musunuz sayın kardeşim, başımıza bu Salâhaddin belâsı nereden geldi?

Kralımız niçin hasta olup yataklara düştü?

- Hayır pederim.

- Bir Müslüman veya Yahudi, hatta Ortodoks Ermeni, Grogeriyen, Papa hazretleri tarafından aforoz edilmiştirler. Aforoz edilen bir kimsenin ne bu dünyada ne ahirette yeri ve dostu yoktur, ölüsüne el süren kâfir olur, gömüldükleri toprak lânetlidir. İşte bu lânetli, aforoz edilmiş insanların gömüldüğü topraklar üzerinde günlerden beri bulunduğumuz için hastalanıyoruz. Siz bizden uzak ve dinsizler arasında yaşadığınız için bu gibi ilâhi emirlerin inceliklerini bilemezsiniz.

- O halde siz öğretirsiniz bize. Aforoz ne demektir aziz pederim?

Papaz Ambruvaz, hırsından kıpkırmızı kesildi:

- Demek aforozun ne olduğunu bilmiyorsunuz.

- Ne demek olduğunu biliyor ve sizin gibi salahiyetli ağızlardan da bir kere duymak istiyorum.

- Aforoz, din düşmanı, ruhunu şeytana satmış olanların din ve insanlık âleminden kovulmasıdır.

- Teşekkür ederim, bu aforoz etmek gibi Allah'ın yarattığı bir insanı dünya ve ahiret insan ve melekler topluluğu içinden dışarı atmak selâhiyetini kim kimden aldı veya alabilir dersiniz?

- Papa hazretleri, Allah'ın yeryüzünde vekilidirler. Bu vekâleti kullanırlar.

- Vekâlet, soylu olandan alınır, yani vekilin elinde soylunun vekâlete müsaadesini gösterir bir belgesi bulunması lâzım gelmez mi? Ne Papa hazretlerinin, ne de siz Katoliklerden ayrı kendini tek salahiyetli gören Patrik hazretlerinin ellerinde böyle bir yazılı müsaade bulunmadığını bildiğimize göre, vekâlet, siz papaz efendilerin reyleri veya itaatları ile meydana gelmiş veya yaratılmış, Allah'ı ilgilendirmeyen, yakıştırma bir vekâlet oluyor. Ne dersiniz?

- Çok karışık konuştunuz; fakat, sizin Allah'ın vekiline ve onun emirlerine, kudretlerine, tek kelime ile Papa hazretlerine iman etmemiş bir zındık olduğunuza inandım.

- Bu inancınızda haklısınız, çünkü biz burada körü körüne iman etmeyiz, hele insanlara hiç etmeyiz. Şimdi size sorayım: Hazreti İsa kaç kişiyi aforoz etmiştirler?

- Çoook...

- Adlarını sayar mısınız? İncil'den veya yazılı metinlerden, masallar, vesika sayılmaz...

Bekliyorum, yüzünüzün kızarmasına, soluklarınızın sıklaşmasına lüzum yok, ben size söyleyeyim. Hazreti İsa hiç kimseyi, kendini cellâtlarına haber veren Yahuda'yı, kendini son yemek gecesi üç kere inkâr eden Ayos Petros'u, hani Sen Piyer diye kerametine inandığınız aziz Havariyûnu ve kendisine iftira eden hahamları, kendisini çarmıha geren cellâtları dahi, hiç kimseyi aforoz etmemiştir. Böyle mi?

Çadırın içinde çıt çıkmıyordu.

Rişar, Kadı Han'ın din meselelerindeki bilgisini gördüğünden, "Benden büyüğü gelecek" dediği Sultan Salâhaddin'in, Ambruvaz pederi din bilgisi babında şuracıkta kuşa benzeteceğini biliyordu.

Söze karışarak bu soğuk havayı ısıtmak istedi:

- Sayın Ambruvaz pederimiz de herhalde, Hristos'un hiç kimseyi aforoz etmediğini bilirler.

Sultan Salâhaddin, baş eğdi:

- Fakat sayın kralımız, asıl olan Hristos'un hiç yapmadığı ve tersine olarak "Baba Allah affedicidir" dediği bilinirken, vekâleti şüpheli... Müsaade buyurun Papa ve Patrik hazretleri her ikisi de Allah'ın vekili olduklarını ileri sürdüklerine, her ikisine de ayrı ayrı inanan milyonlarca insan bulunduğuna göre, bu meseleyi biz asil olana, yani Hazreti İsa'ya soralım. Bakınız İndilerden birini alalım, lütfen aziz pederim bana Matta" İncili'nin dokuzuncu babının 43 ve 47 fıkrasını okur musunuz? Birdenbire hatırlayamadınız, ben size ezberden okuyayım. "Düşmanlarınızı sevin, size zülüm edenleri affetmesi için dua edin ki, babanızın oğlu olduğunuz belli olsun... Allah babanız güneşi ve yağmuru katillerle, iyilerin üzerine aynı günde doğdurur, yağdırır...

Yalnız kendi din kardeşlerinizi selâmlarsanız, yalnız size faydası olanları severseniz zalim vergi memurundan ve putperestlerden ne farkınız kalır? Göklerdeki Allah gibi affedici olunuz." İşte aziz pederim... asil babamız aforoz etmeyi yasak ederken, bizleri affedici olmaya çağırırken, vekili olanlar bunun aksini yapmaya kalkarlarsa, vekil olup olmadıklarından

şüphe ederiz elbette. Papalar ve patrikler birbirlerini aforoz değil, birbirlerini sevdikleri gün kurtulacağız.

- Yani, Müslümanları da mı affedip seveceğiz?

- Müslüman, Yahudi, Ortodoks, Ermeni...

- Papa hazretlerini vekil olarak tanımayan Ermenileri de seveceğiz ha!

Kral Rişar dayanamadı, papaz Ambruvaz'a seslendi:

- İşin doğrusu aziz pederim, insanlığı sevecek, hırsızları, katilleri, orospuları bile affedeceğiz. Dinsizlerin de bu af çemberinin içine girip girmediği tartışma konusu şimdi.

Papaz Ambruvaz, göğsündeki kırmızı haçın üzerine bir haç daha çizerek:

- Şimdi anladım hastalığınızın sebebini lordum, dedi. Siz bu dinsiz zındığın büyüsü altındasınız. Kötü cinlerin elinden sizi kimseler kurtaramaz. Bugün haber aldım. Akkâ Kalesi içindeki kilisenizde ne kadar haç varsa kaldırmışlar, kutsal mozaiklerinizin üstlerini örtmüşler, kendi Muhammedîliklerini belirten yalancı ayetlerle doldurmuşlar kilisenin içini bu kâfirler. Derhal kalkınız lordum, bu dinsizi huzurunuzdan ve kalbinizden kovunuz. Allah'ın oğlu İsa'ya dönünüz ki İsa hekim olan tek peygamberdir.

Sultan kızmadı:

- Kral hazretlerine gerekli ilâçlar ve öğütler verildi, aziz pederim, dedi. İlâçları alır, öğütleri tutarak iyi olmazlarsa bu son öğütlerinizi ayrıca düşünürler.

Fransa kralı Filip, işi tatlıya bağlamak, bozulan havayı düzeltmek için araya girdi:

- Lordum, dedi. Bu gece, yeni kurduğumuz iki kuleyi kalenin duvarlarına süreceğiz.

Kuleler dört katlı, dördüncü katın yüksekliği, kale burçlarını aşıyor. Birinin adı Horoz, diğerinin Katır. Her şeyi yakan, suda yanan Rum âteşine karşı bile dayanıklıdırlar.

Rişar canı sıkılmış gibi:

- Bu kulelerin savaş alanında modası geçtiğini bildirmiştim majestelerine, dedi.

Surların dibine varmadan Horoz'la Katır'iniz yıkılacak.

- Fakat lordum, dışlarına taze manda derisi sardık, üstüne balçık sıvadık... Horoz ve Katır, askerlik tarihinin kutsal buluşu olarak tarihe altın harflerle yazılacaklar.

- Yakılacaklar, çelik zırhlara bürünen Yeşil Şövalye'nin nasıl yandığını gördünüz.

Ellerinde Rum ateşinden daha korkunç, karada her şeyi yakan ve sönmeyen bir şimşek var, Horoz ve Katır yanmış, yakılmış son yürüyen kule olarak tarihe geçecekler.

Sultan boş bulundu:

- Neft adında ateş alır bir su ile yakıyorlar majeste, dedi. Musul ve Kerkük'te yerden kaynar.

Rişar, bir an için, sultanın kim olduğunu unuttu:

- İçi neft ile dolu bu şişeleri kulelere atarlarsa yıldırım vurmuş gibi yakmaz mı?

Kulelerden başka içindeki en değerli şövalyelerimiz de yanıp kül olacak. Durdurun bu lânetli Horuz ile Katır'ı.

Filip, hırsından, ayağını yere vurdu:

- Bu kuleleri hiçbir ateş yakamaz.

Sultan, heybesindeki otlardan birkaçını daha kraliçeye uzatırken, soğukkanlılıkla cevap verdi:

- Bu anda kuleler yanmış bulunuyor majeste.

Çadırın içinde tekrar soğuk bir rüzgâr esti. Bu sözleri duyan Arslan Yürekli Rişar, kuşkulu ve üzüntülü gözlerle sultanı süzdü, sonra kapı önünde bekleyen yaverine seslendi:

- Raymond! Git bak kuleler ne olmuş? Sonra Fransız kralına döndü:

- Kalenin içinin arbeletler ve mancınıklarla bombardıman edilmesini bildirmiştim.

Mancınıklarımızın attığı büyük taş gülleler Türkleri yıldıracaktır. Bu yapıldı mı?

Bu sefer de Filip boşandı:

lar; güllelerin üstüne alay olsun diye (MAL VOISINE) "Belâlı komşu" diye yazarak gönderiyor ve eğleniyorlar. Rişar, büyük bir filozof edasıyla:

- Bakın, dedi. Eğlenceli ve neşesi kaybolmamış savaşlara bayılırım, kazanma şansını artırır. Peki aziz kralım, gönderdiğiniz "Belâlı komşular" kale içinde ne gibi dehşet yarattı?

Filip, Rişar'ı günahları kadar bile sevmezdi, alay etti:

- Bayıldığınız şeye onlar da bayılıyorlarmış, kale içindeki Türkler de çok eğlendiler.

Attığımız gülleleri, üstlerindeki yazıyı değiştirerek yeniden bizim başımıza attılar.

- Yok canım? Peki ne yazmışlar geri attıkları güllelerimizin üstüne?

Filip, acı acı güldü:

- (MAL COUSINE) "Belâlı yeğen" Rişar kahkahayı bastı:

- Sen Jan aşkına yemin ederim ki çok ince bir buluş, ben böyle ince buluşlara, şövalyereks jestlerle süslenmiş savaşlara da bayılıyorum.

Sonra yüzünde ince bir acı gülümseme ile sultana döndü:

- Siz de aynı düşüncedesiniz galiba sayın hekimbaşı? Sultan dudaklarını büzdü:

- Kulunuz, savaştan ve kan dökülmesinden hoşlanmam, fakat ille savaşılacaksa erkekçe, denk şartlar içinde, insanlığa yakışır bir şekilde neşe içinde olması aranır.

Majesteleri ne emrediyorlar?

Terbiye, usul ve erkânı unutup şair papaz Ambruvaz atıldı:

- Kalenin kan dökülmeden teslimini istiyorlar, Hazreti İsa da her halde böyle istediler.

- Hazreti İsa'yı Akkâ Kalesi savaşlarından çok, oğullarının çektikleri sıkıntılar ve acılar ilgilendirir. Biz Hazreti İsa'ya yaraşır bir iş başaralım.

- Kendinize bu kadar güvendiğinize, hastalıkları peygamberlerin, kitapların, duaların yardımı olmadan iyi edebileceğinizi ileri sürdüğünüze göre...

- Evet aziz pederim, yani ne yapalım?

Kral Filip kızdı:

- Bir büyü yapın da kale teslim olsun. Aslında açlıktan ve hastalıktan nasıl olsa teslim olacaklar ya... Artık kan dökülmesin!

- Açlıktan teslim mi olacaklar?

Rişar, sultanı üstün bir jest içinde süzdü:

- Öyle sanıyorum ki, sultanın; korsanlar reisi Amiral Hü-sam'ın kaleye yiyecek getirdiği büyük gemisi ile birlikte battıklarından haberleri yok.

Sultan Salâhaddin, soğukkanlılığına, acı ve sevinçlere alışık olmasına rağmen, titredi:

- Emirülmâ Hüsam'in gemisi battı mı? Kim batırdı?

- Evet, batacak gibi bir şey değildi, ama ben hatırdım. Büyük bir sanat eseriydi. Dışı iki kat manda derisiyle kaplanmıştı, kaya atan kayalıkları, Rum ateşi saçan mancınıkları, yakan ve yanmayan yapısı ile Türklerin övündükleri bu canım geminin batışı, denizcilik bakımından eşsiz bir kayıp oldu. Fakat şanssız gemi gece sis ve pustan önünü göremeyerek bizim Kıbrıs'tan Akkâ'ya taşınan beş yüz gemimizin arasına düştü. Altı saat, beş yüz gemi, tek bir gemi ile savaştık. Sonunda Amiral Hüsam bizi yaramayacağını görünce, kendi eliyle gemisini ateşledi.

Sultan yürek acısından gözlerini yumdu:

- Hüsam teslim mi oldu?

- Hayır, gemisiyle birlikte Akdeniz'in mor sularını üstüne çekerek köpükler arasında kayboldu gitti. Büyük denizci, sultanın böyle bir kayıptan üzüleceğini düşünürek kendilerine duyurmamak daha uygun olacaktı. Bizi affeder veya haklı görürler mi acaba? Savaş hali bu. "Bu Majestik gemi Danimarka sancağı çekmiş, güvertesine Hristiyan esirlerden birkaç sahte tayfa koymuştu. Bu casus, sahte sancaklı gemi Akkâ Kalesi'ne yanaşabilseydi, Akkâ'nın teslim olmasını artık kimse düşünemezdi."

Gözleri yaşaran sultanın cevap vermesine kalmadan Raymond içeri girdi:

- Her iki kule de mancınıkla atılan içi ateş dolu fıçılarla yakılmış majeste, dedi.

Kuleler savaşa henüz girmemiş olduğundan can kaybımız üzülecek kadar değil.

Raymond bu sefer kraliçeye döndü:

- Majestelerine de üzülerek bir haber vereceğim, dedi. Beni mazur görmelerini umuyorum.

Acaba kulelerin yakılmasından daha acı, hem de kraliçeyi ilgilendiren ne haber olabilirdi?

Kraliçe, elinde ilâç otları, karlık denilen testi, keskin ve titremeyen sesiyle:

- Buyurun şövalye! dedi.

Raymond, söyleyeceği sözlerin, ortaya atacağı haberin önemini belirtmek için göğsünü gererek sustu.

Bütün gözler, "Raymond de Turren" e bakıyordu. Kral çok yavaş bir sesle sultana:

- Majeste, dedi. Prens yeğeniniz kimseye görünmeden buraya girebileceğinizi söylemişlerdi. Bu olamayacak işi başardınız. Aynı ustalığı ortadan duman olup kaybolmakla da gösterebilecek misiniz?

- Zannederim.

- Öyleyse kaybolmanın tam sırası. Sultan, aynı yavaş sesle:

- Allah yardımcınız olsun, dedi.

Bu sırada Raymond da konuşmaya başladığından kimse onlara bakmıyordu.

Raymond, çok resmî bir eda ile:

- Haşmetlû kraliçem, dedi. Sevgili tayınız Kasırga kaçtı. Bu haberin önemini Kraliçe dahil, kimse kavrayamadı: Raymond devam etti:

- Sultan Salâhaddin, Haçlı orduları arasından geçerek Akkâ Kalesi'ne girmiş, askerlere ve halka öğüt vermiş, tekrar çıkmış, kendi ordusuna dönerken bizim askerler görmüşler, peşine düşmüşler, altındaki atın hızı yüzünden...

Rişar, bilgiç bir okul öğrencisi edasıyla ellerini çırptı:

- Kiralık atı... Kimse yetişemez arkasından. Raymond, kibar hali ile baş kesti.

- Atının hızına sığınarak kurtulmuş... Fakat hâlâ buralarda bulunduğu anlaşıldı.

Papaz Ambruvaz heyecanlandı:

- Nasıl, burada mı? Fakat nereden belli?

- Şimdi askerler, Kraliçe hazretlerinin tayı Kasırga'nın yanında başka bir at görmüşler, tıpkı kendisine benzeyen başka bir at. "Bu yabancı güzel atı tutalım" diye üstüne gidince, iki at da sırt sırta verip, İslâm ordusuna doğru kaçmışlar, kaybolmuşlar.

Kraliçe, Tuğ Tekin'e, şimşek çakan mavi gözleriyle baktı. Filip, Raymond de Turren'e:

- Şövalye atların kaçtığına-üzülmeyin, sultan yayan kaldı, yakalayalım. Yürüyün!., diye haykırdı.

Rişar, öksürdü:

- Her işiniz gibi bu emriniz de aceleye geliyor sayın Kralım dedi.

Fransa kralı:

- Ne olacak? Ellerini, kollarını sallaya, sallaya aramızda gezerken sultanı bırakacak mıyız?

Rişar, tekrar yutkundu, çok zor bir durumu vardı.

- Baylar, az önce bir hekim sanarak konuştuğunuz yabancı, Sultan Salâhaddin'in ta kendisiydi, dedi.

Fransa kralı, kekeledi, sersemledi:

- Nasıl? Aziz Piyer ne? derken Papaz Ambruvaz:

- Bana bir şeyler oluyor, diye mırıldandı, sendeledi.

Fransa kralı kollarını açtı. Ambruvaz peder baygın bir halde bu kollara yıkıldı.

Raymond:

- Aman aziz peder bayıldı, diye haykırdı. Etrafına baktı. Şaşkın şaşkın düşünen kraliçenin elindeki karlığı gördü. Testiyi kaptığı gibi buzlu suları baygın Ambruvaz pederin tepesinden aşağı şarr! diye döktü. Sonra suların serinliğine imrendi. Kalanı da bir solukta kendi boğazından aşağı devirdi.

DÜNYALAR VE SEMALAR GÜLÜ

Arslan Yürekli Rişar'ın çölde bütün bir geyiği gövdeye indirdikten sonra serin sularla da karnını şişirmiş gözü tok, karnı pek arslanlar gibi keyifli bir hali vardı.

Karşısında Tuğ Tekin'i görünce, bu keyif büsbütün arttı. Tuğ Tekin'in sinirli halini sezemedi.

Bu, Kadı, Sultan ve Kral yeğeni olmak şerefini taşıyan delikanlının omzuna elini koydu.

- Aziz yeğenim, dedi, bahara kavuşmuş kuşlar gibi cıvıl cıvıl, gerdeğe girmek üzere olan gelinler gibi kıvır kıvır uçuyorum. Sizin için bazı düşüncelerim var. Ne dersiniz?

Tuğ Tekin, çok durgun ve başının yelesi okşandıkça homurdanan bir arslan yavrusu gibi dudakları titriyor, burun delikleri kabarıyordu.

- Majestelerinin her türlü düşünceleri bizim için bir övünme konusu oluyorlar, dedi.

- Bu seferki düşüncem yalnız dünyayı değil, semaları, hatta yüzyılları bile yerinden oynatacak büyük bir düşünce.

- Dünya ve semalar aslında da yerinden oynamış bulunuyor haşmetlû kralım.

Kral, atılan taşın farkına varamayacak kadar hayal aleminden kanat sallıyordu.

Bu peygamberler, bu büyük mucizeler, bu büyük hayaller ve masallar diyarında o da, tarihleri geride bırakarak masallara yaraşır hayalleri doldurur bir kahraman olmaya özeniyordu. Tevrat bu diyarlarda yazılmış, İncil burada hazırlanmış, Kur'an bu iklimde okunmuştu.

Karşısındakini sarhoş edecek, sersemletecek bir şey yapmış olmak için birden atıldı:

- Sizi evlendiriyorum.

Pek olur olmaz haberler ile soğukkanlılığını bozmayacak kadar tutumlu olan Tuğ Tekin, kekeledi:

- Evleniyor muyum? Ben mi? Kiminle?

- Bu da sorulur mu? Sevdiğiniz gülle. Rengi, bahçeleri değil, çölleri bile pembeleştiren, kokusu denizleri aşıp kıtaları sarhoş eden eşsiz bir gül ile. Sicilya kraliçesi, İngiltere prensesi Cin Dangler ile evleniyorsunuz.

- Fakat kraliçe hazretleri nişanlıdırlar?

- Nişan bozuldu. Artık Navar kralı hazretleri aramızda bulunmuyorlar. Bu müjdemin sizi sevindireceğini sanmıştım sevgili yeğenim.

- Bu hususta kraliçe hazretlerinin düşünceleri soruldu mu haşmetlû kralım ?

- Rişar, kahkaha makaralarını bıraktı:

- Sen Jorj başına yemin ederim ki aklıma gelmedi. Yıllardan beri bu gündoğusu iklimi beni de sizlere benzetti. Evlenmek ve evlendirmek konusunda kızların düşüncelerini sormayı yersiz buluyoruz. Biz istiyoruz ya, canım olmazsa Arap atının arkasına atar kaçırırsın.

- Gündoğusunda bir aşka dayanmayan evlilikler uğursuz sayılır haşmetlû kralım.

Politika uğrunda bir evlenme yapamayız.

- Yani kraliçeyi sevmediğinizi mi söylemek istiyorsunuz? Yok canım, ben Fransız kralına göre belki savaştan, silâhtan çakmam ama sevda işlerinden anlarım. Sizin gözlerinizden kraliçeye olan aşkınızı okumak için ise hani öyle pek anlayışlı olmaya da lüzum yok.

- Şu halde size karşı olan nefretimi niçin gözlerimden okuyamıyorsunuz haşmetlû İngiltere kralı?

Arslan Yürekli Rişar, birden sarsıldı. Apansız iskeleye bindirmiş sandallar gibi sol yanına doğru sendeledi.

- Anlayamadım? Benden nefret mi ediyorsunuz? Sizi bu kadar candan sevdiğim, sizi kendime kardeş yapmak istediğim bir anda benden nefret mi ediyorsunuz? Sebep?

Fakat niçin?

- Sözünüzde durmadığınız için.

- İngiltere kralına kimse bu şekilde bir hakarete izinli değildir. Sizi daha kötü bir merasimle dışarı çıkartmamı istemiyorsunuz şimdi burayı terk ediniz.

Tuğ Tekin, geri döndü, dişleri sıkıldı, çenesi kilitlenmiş, gözleri alev saçarak gidiyordu.

Kral soğukkanlılığını tekrar topladı:

- Bir dakika, dedi. Sizin için beslediğim iyi hayallerin birden yıkılışı beni çok sarstı.

Lütfen söyler misiniz İngiltere kralının hangi sözünde durmadığını sandınız?

- Amcam, kan dökülmesinin önüne geçmek için, Akkâ Kalesi'nin size teslimine razı olmuş ve beni de bu işin anlaşmasını sağlamak için elçi olarak seçmişti.

- Evet, anlaştık, şehir teslim oldu. Şehirdeki Müslümanlar hiç bir kurtuluş akçesi ödemeden serbest bırakıldılar.

- Hayır, şehirden çıkarlarken hepsi boğazlandı. İki bin yedi yüz silâhsız Türk askeri üç yıl aç, susuz kahramanca korudukları kaleyi benim emrime uyarak size teslim edip şehirden çıkarken, koyun boğazlanır gibi yere yatırılıp kıtır kıtır kesildiler.

- Bu olamaz! Bu olamaz!

- Oldu.

- Ben yalan mı söylüyorum?

- Burası beni ilgilendirmiyor. Beni ilgilendiren, bana inanıp silâhlarını bırakan, bana güvenip silâhsız ve koruyucusuz, askerleriniz arasından geçmeyi göze olan üç bin Akkâlı kardeşimin bo-ğazlanmasıdır. Şimdi gidiyorum. Siz kovduğunuz için değil, amcam ve dayımın acınacak hallerine daha fazla dayanamayacağım için gidiyorum.

Ben ne peygamberim, ne de bir gün evliya veya aziz insanlar arasında bulunmaya hevesliyim. Ben bir askerim. Bana bir vurana ben bin vururum. Benim vurduğum bir daha yerinden kalkamaz. Hoşça kalın. Ve dünyalar, semalar gülü kraliçe kardeşinize de başka bir eş arayın. Eski nişanlısı gibi karı kılıklı, yüzü boyalı bir eş. Dayım Kadı Han gibi, bir gün bütün insanların kardeşlik olup birbirlerine sarılacaklarına inanan bir enayiye de iyi bir ders verdiniz. Müsaadenizle bu çocukça, aptalca dersin sonunu bir asker getirsin.

Tuğ Tekin birdenbire kopan bir yel gibi çadırın perdesini sarsarak esti, kayboldu.

Arslan Yürekli Rişar'ın Tuğ Tekin'in sözlerini teker teker heceleyecek hali yoktu.

Çadırın kapısına koştu. Raymond'a emretti:

- Fransa kralını görmeye gidiyoruz.

Arkasında yaveri, altı şövalyesi Kral Filip'in çadırına yaklaşırken Rişar'ın kendisini tebrike geldiğini sanan Filip Ogüst, daha önceden fırlayarak karşıladı.

Filip'in ağzını açıp, belli pohpohlu kelimelerini, övüntü gazellerini okumasına meydan vermeden Rişar haykırdı:

- Aziz kralım, acaba aldığım kötü haber doğru mu?

Filip, Rişar'ın alışageldiği nezaket ve ağırbaşlılığına uymayan bu sorusu karşısında dondu kaldı. -Rişar, sözünü tekrarladı.

- Akkâ Kalesi'nden serbest bıraktığımız iki bin yedi yüz silâhsız insanın boğazlandığını duydum, bu doğru mudur?

- Doğrudur haşmetlû kralım.

- Fakat ben serbest bırakılmalarını emretmiştim.

- Hepimizin kralı olan krallar kralı Büyük Lord katlolunmaiannı emredince, bu son emre uyduk.

Rişar, şaşırdı.

- Büyük Lord mu emretti? Kim bu benden büyük Lord?

- Hristos, Hazreti İsa?

- Size mi emir geldi?

- Hayır, melâikelerini gönderdi. Sonra, Rişar'ın sersemlediğini görerek sözle derdini anlatamayacağını sezdi, yaverine emretti.

- Bakire hemşireleri getirin.

Yaver gözden kayboldu, Filip, gelmek üzere olan bakire hemşireleri tanıttı:

- Bunlar Kudüs'ün Salâhaddin dinsizi tarafından alınması sırasında kaçan dört kız kardeştirler. Haç uğrunda savaşmaya Kudüs'ten çıkarken, yeminler etmişler. Sizin, Salâhaddin'le anlaşarak, Akkâ Kalesi'ni teslim alacağınız ve içindeki köpekleri canlı olarak bırakacağınız yayılınca, bu kız kardeşlere bir hal olmuş, gözlerine Hristos gözükmüş... Fakat işte geldiler, siz kendiniz sorun...

Dört bakireleri Rişar'ın önüne getirdiler. Bunlar şiş kırmızı yanaklı, boncuk mavisi gözleri yuvalarında dönen, süpürge saçlı, köylü tipi kart dört kız idiler.

Filip, boş bulunup, belki de başka bir düşüncenin etkisi altında:

- Haşmetlû İngiltere kralı Arslan Yürekli Rişar'a gördüklerinizi anlatın aziz hemşireler, der demez. Dört kız birden, kuyruğu yolunan dört ördek gibi vaklamaya başladılar.

Arada bir coşuyor, saçlarını yoluyor, elbiselerini de yırtıyorlardı.

- Büyük İsa bize emretti. Bizi Allah, bu işe memur etti: "Köpek dinsizleri öldürün!"

diye semadan emir geldi. Semadan emir geldi. Hristos emretti.

Sonra ağızları köpürüyor, elleri, ayaklan çarpılıyor, semada bir yere yuvalarından fırlamış gözleri dikiliyordu:

- Mesih geldi. Allah'ın oğlu geldi. Köpekleri öldürün! Köpekleri öldürün! Allah'ın emri yerine gelsin! diye çığlıklar içinde coşuyor, ağlıyor, görenleri, dinleyenleri de ağlatıyorlardı.

Rişar, hemşirelerin ölüm çığlıklarının dinmesini bekledi. Bakire hemşirelerin sesleri kısılmaya yüz tutunca:

- Çok güzel, haşmetlû kralım, dedi. Hemşirelerin sesi Allah'ın sesi yerine geçmiş.

Böyle semadan getirilen sesler bir gün sizin de başınızı isteyebilir. O zaman bizden Büyük Lord'dan gelen bu sese kafa yormadan kafanızı alırlarsa hiç şaşmayacağım.

Kral Filip, kızdı:

- Fakat majeste, bu köpeklerin ölümünden Haçlılara ne zarar gelebilir?

- Bu köpeklere karşılık, anlaşma gereğince, üç bin Hristiyan esiri de onlar bize vereceklerdi.

- Şu anda hiçbir şeyden haberi olmayan Salâhaddin, Hristiyan esirleri "Konrad de Manfera"ya teslim etmiştir bile...

Arslan Yürekli Rişar, acı acı güldü:

Teslim etmeden Önce bizim sözümüzde durmadığımızı haber aldı, ise? Görüyorum ki aziz kralım bole bir düşünce aklınıza bile gelmemiş. Halbuki her gizli işiniz gibi bu başarınız, da Sultan Salâhaddin haber almış bulunuyorlar. Sen Jorj, Konrad dostunuza acısın ve bu Hristiyanlara bir şey olursa bu aziz hemşirelere, size de tüm yerdeki azizler, gökteki melâikeler acısın.

ASILMIŞLAR VADİSİ

Kendisine acınılması gerektiği henüz "Konrad de Manferra" nın aklından bile geçmiyordu. O, Kudüs Krallığını eline geçirdiğini sanıyordu.

Bakire hemşireleri bulup o acıklı sahneleri tertipleyen kendisiydi.

Fransa kralı Filip'e sokulmuş, onun sayesinde Kudüs Krallığını, eski sahibi "Lüsignan"ların elinden almayı düşünmüştü.

Bu heyecanlı tablolar, bu kesilen esirler Kudüs ve çevrelerindeki Hristiyan âleminde kendisi ve ailesi adına oldukça hatırı sayılır, yandaş toplamasına yol açmıştı.

Şimdi çadırında Hristiyan esirleri -hiçbir şeyden haberi olmayan Salâhaddin'in adamları- elinden zorla veya tatlılıkla nasıl teslim alacağını düşünüyor, bu başarının soyadına ekleyeceği yeni şeref çelenklerini gözleri önünde canlandırıyordu.

Arkasında bir hışırtı duydu.

Çayırda kurulan her çadırda bir fare veya köstebek bu sese sebep olabilirdi.

Aldırmamak istedi.

Fakat içinden bir duygu, bu çadırda başka birisinin bulunduğunu kendisine anlatıyordu. Geri döndü, aldanmamıştı.

Karşısında bir yabancı genç vardı.

Boğuk ve hırçın bir sesle:

- Burada ne arıyorsun? Defol dışarı diye haykırdı.

Korkak değildi. Yedi yaşından beri de her çeşit silâhın, her durumda nasıl kullanıldığını öğrenmişti.

Sol elini kılıcının kabzasına attı.

Fakat karşısındaki genç, onun bu hareketini görmemiş, sert emrini duymamış gibi, iki adam daha ilerledi.

O zaman Konrad, gencin çadırın bezini hançeri ile yırtarak açtığı delikten içeriye girmiş olduğunu gördü. Bu kişi, adî bir çapulcu olabilirdi.

- Çabuk geldiğin yerden defol, serseri! diye haykırdı. Benim kim olduğumu bilmiyorsun galiba?

Genç, hâlâ sırıtıyordu, hiç de aceleci ve ürkek bir hırsıza benzemiyordu:

- Ben sizin kim olduğunuz biliyorum, Konrad dö Manferra, dedi. Kudüs Krallığını, Lüsignan kahpesinin elinden çalmak isteyen başka bir namussuz.

Konrad, kılıcını hafifçe sağ eliyle kınından oynattı. Genç alay etti:

- Fakat siz benim kim olduğumu öğrenirseniz kılıcınızı okşayan eliniz titreyecek. Ben Tuğ Tekin'im... Evet, küçük bir çocuk iken Sultan amcamın yanında gördüğünüz Tuğ Tekin...

- Ne istiyorsunuz?

- Bilmiyor musunuz? Biliyorsunuz, bu gözlerinizde gördüğüm korku, bu titremeye başlayan eliniz... Dikkat edin ben pusuya düşürülüp öldürülecek kadar toy, faka bastırılacak kadar enayi değilim... Kılıcınızı çekerken haber verin her namuslu şövalye gibi!

- Ne istediğinizi söylemediniz?

- Serbest bırakmayı vaat ettiğiniz iki bin yedi yüz Müslüman esiri istiyorum.

- Benimle mi konuştunuz ki. Ben mi söz vermiştim. Size söz verenlere başvurun.

- Burada ne arıyorsunuz öyle ise? Bizdeki Hristiyan esirleri geri almak için bizi gafil avlamak... Geç kaldınız Konrad.

- Anlaşmaya uyarak sizdeki esirleri alacağım.

- Zorla mı?

'- Gerekirse zorla.

- Gücünüz yetecek mi dersin?

- Burada askeriniz yok, ben beş bin şövalye ile geldim.

- Ben de bu kahpeliği haber alarak bin atlı ile yetiştim.

- Bin atlı» beş bin şövalyeyi yenemez.

- Yener!.. Önce seninle biz teke tek vuruşacağız. Ben seni yeneceğim.

- Ben sizinle vuruşamam.

- Neye korkuyorsun?

- Dengim değilsiniz.

- Evet, erkeklik, insanlık bakımından dengin değilim, ben sözümde dururum.

- Ben yaş ve yer bakımından denginiz değilim, yeğenim Rober Manferra ile sizi bir gün karşılaştırırız. Çok istekli iseniz...

- Onun da sırası var. Şimdi ve şurada biz vuruşacağız. Kılıcınızı çekin. Şimdi sıra sizde.

Tuğ Tekin, kılıcını çekti. Konrad dö Manferra dayattı:

- Ben bir kralım, böyle herkesle vuruşamam.

- Henüz sözünde durmayan kralların bir uşağından başka bir şey değilsiniz. Kılıcını çek! Yoksa beni kendin gibi katil yapacaksın. Silâhsız adama vurmaya alışık değilim.

- Beni öldürmekle elinize ne geçecek?

- Ordunuz başsız kalacak. Bizde buna baskın derler. Kuvvetler denk değil. Önce ordunuzu başsız bırakacağım.

Konrad dö Manferra birden kılıcını çekip, Tuğ tekin'in üstüne atıldı:

- Hele önce sen başsız kal!

Fakat, Tuğ Tekin, görülmemiş bir çeviklikle çadırın orta direğini tutarak tek bileği üzerinde döndü. Konrad, boşa giden atılışının hızı ile çadırın kenarına kadar uçtu.

Çok çabuk karar vermiş, çok zorlu bir atılış yapmıştı.- Kılıcı çadırın bezine saplandı.

Tuğ Tekin alay etti:

- Sahte kral, şimdi yerimde sen olsan beni arkamdan şişlerdin. Biz buna alışık değiliz.

Çadırdan kılıcını çek, geri gel!

Harcadığı bir gücün boşa gidişi Konrad'ı hem yordu, hem yıldırdı. Kendisinin Tuğ Tekin'e göre çok yaşlı olduğu aklına geldi. Bu da savaş gücünü kesti.

Düşünecek, bir şeyler yapacak durumda değildi. Tuğ Tekin üzerine geliyordu. Kılıçlar çarpışınca Tuğ Tekin'in üstünlüğü büsbütün belli oldu.

Sağdan sola, soldan sağa hızla geçiyor, Konrad, Tuğ Tekin'in kılıcını şimdi başı üzerinde görürken, daha parıltısı kaybolmadan bacakları hizasında ıslık çaldığını duyuyordu.

Bu çabukluğa, bu ustalığa dayanacak yaşta ve durumda değildi.

Dört saldırış sonunda sağ kolunun içinde çok iyi bildiği acıyı ve sıcak kanın akışını duydu. Karşısındaki işi çabuk bitirmek için soluk aldırmadan saldırışlarını ardı ardına dolduruyordu.

ikinci zorlu vuruş boynunun sol köşesine indi.

Beyni yerinden oynayacakmış gibi zonkladı.

Kılıcını elinden attı.

- Ben kralım, sizinle dövüşemem, diye kekeledi. Tuğ Tekin, şaşırmış, çaresizlik içinde kalmıştı.

- Fakat, dedi. Kılıcınızı yere atamazsınız. Ben katil değilim.

- Oğlum yerindesiniz, yeğenim ile dövüşün, ben çadırda dövüşecek çağı çoktan geçirdim.

Tuğ Tekin'in şaşkınlığı ona taze ve yeni bir güç getirmiş oldu. Sesini yükseltti:

- Teslim oluyorum. Bir esire ne yapılırsa yapın! Tuğ Tekin, gürledi:

- Sizden öğrendim boğazlamayı.

- Boğazlayın!

Boğazlanmayacağını biliyordu. Sultan Salâhaddin'den terbiye alıp büyüyen bir prensin, kılıcını atan bir esiri öldüremeyeceğini biliyordu.

Fakat başka bir şey oldu. Tuğ Tekin kılıcının kabzası ile Konrad'in başına zorlu bir tokmak indirdi.

Bu vuruşu beklemeyen yoksul, yere yıkılıverdi. Boşalmış bir çuval gibi olduğu yerde bacakları karnına, kafası göğsüne geçmiş koca "Konrad dö Manferra" dan bir külçe kemik yığını kalmıştı.

Tuğ Tekin, hemen atıldı. Çadırın köşesindeki sedirden halıyı çekti. Bir Kudüs Krallığı uğrunda her sevgiyi yıkan, her cinayeti işleyen; her efendiye boyun eğip, hiçbir yoksula hayat hakkı vermeyen bu kocamış şövalye artığını bağladı, ağzını tıkadı, halıya sardı. Halıyı da sedirin altına sürdü.

Geldiği çadır yırtığından sıyrıldı, kayboldu.

Aradan on beş dakika geçmeden, Konrad dö Manferra'nın gece gözcüleri çok yakından bir atlı alayının kendilerine doğru yaklaşan uğultusunu duydular.

Baskına alışıktılar:

- Türkler geliyor, silâh başına!

- Türkler geliyor, açılın! Emrini hiç kimseye sormadan verdiler. Uyuyan ordu uyandı.

Silâhını kapan, zırhını kucaklayan, önceden alıştıkları düzene uyarak sağ ve sola açıldılar.

Konrad dö Manferra'nın ordusu, Türklerin her çeşit savaş saldırışlarına karşı kendilerine göre bir korunma düzeni bellemişlerdi.

Baskını az kuvvetle yapan Türkler ortaya dalınca, kendileri tekrar toplanır, bu sırada kendilerine çeki düzen verip uyanmış olarak arkadaşlarının da yardımıyla ortada kalan Türkleri kuşatır, böylece baskının şaşırtıcı çabuk vuruşundan kendilerini kurtarırlardı.

Ordu iki yana açılırken, Konrad dö Manferra'nın sağ kolu olan "Bernard du Temple"

ve yaverleri, komutanın çadırına koştular. Çadır boştu. Çadırdaki yırtığı, sedir altındaki Konrad'ı göremediler. Tekrar dışarı fırladılar.

Yaverlerden Rodolf Çester:

- Başkomutan Marki kaybolmuş! diye haykınnca bu ses aslında baskın yüzünden şaşkına dönmüş olan orduyu büsbütün dağıttı.

Daha kendilerini toplamadan Türk akıncılarının bir yel gibi ortalarından dört nal ile estiğini gördüler; karanlıkta, atlar gölgeleri ve üzerlerindeki savaşçılarla birleşiyor, devleşiyor, kocaman kara bulutlar gibi korkunç kayıp gidiyorlardı.

Nal sesleri, toz bulutlan, at kişnemeleri ve hepsinin üstünde: "- Allah! Allah!" naraları uyku sersemi Konrad'in ordusundaki içgüdüsü adına, ne varsa birlikte alıp götürüyordu.

Türklerin okları Haçlıların oklarına benzemiyordu. Bu oklar hafif olsun diye ağaçtan yapılmış, uçlarına çelik başlıklar geçirilmişti. Her okun arkası kırlangıç kanadı şeklinde ve tüylerle süslüydü.

Gece karanlıklarını delen oklar korkunç sesler çıkarıyor, çelik uçları, uzun beyaz çizgilerle şimşekler çakmış gibi havaya beyaz resimler çiziyordu.

Türkler her dört yana at üzerinde ok göndermesini başardıklarından Konrad'ın ordusu, önünden, arkasından, yanlarından çıkan bu okların hışmına uğramamak için yere yatmaktan başka kurtuluş yolu bulamıyorlardı.

Sayısını kestiremedikleri bu atlılar Suriye ordusunun ortasından geçip gitti.

Baskında, komuta çadırını kuşatmak, ordunun ileri gelenlerini yok etmek veya esir almak gibi eski biçim savaş oyunlarına girmeden geçip gitmişler, Suriye ordusunu da dağınık ve şaşkın bırakmışlardı.

"Bernard de Temple", tekrar Konrad dö Manferra'nın çadırına koştuğu zaman boş çadırın önünde Rodolf Çester ve arkadaşlarını silâh elde bekleşirken buldu.

- Markiden bir haber yok mu? diye sordu. Sesindeki tondan kendisi gibi amansız, cesur, atak bir şövalyeyi dahi ürküten bir şeyler düşündüğü anlaşılıyordu.

Çester'in soğuk bir durumu vardı. Sözler ağzından çıkarken sanki gecenin ayazında donuyormuş gibi çakıl çakıl dişlerine çarpıyor, ne demek istediğinin yarısı anlaşılmıyordu:

- Bekliyoruz... Gelmiyor, gelmiyorlar da. Bir şeyler dönüyor. Karanlıkta anlayamadık, diye kekeledi.

"Bernard de Temple", sanki Çester'in aklı kendisinden iyi iş-liyormuş gibi sordu:

- Ne oluyor? Bu baskından ne kazandılar? Sanki bir yol kavşağını kapatmış gibi aramızdan geçip gittiler. Markiyi kaçırdılar mı dersiniz?

- Biz çadıra geldiğimiz sırada, atlılar çok uzaktaydılar. Çadıra da hiç yanaşmadılar. Bu olamaz.

- Peki marki nerede, söylesene be sersem herif!

- Sen söylesene!

- Ben çadırı bir kere daha arayacağım.

Bernard, tekrar çadıra girdi. Sönmek üzere olan ışığın karanlığında iyi göremiyordu.

- Başka bir meşale getirin diye haykırdı. Meşaleyi çadırın içinde, soğukkanlılıkla ve yavaşça gezdirince, çadırdaki yırtığı gördüler.

- İşte, dedi. Kaçırdıkları yer. Markiyi buradan kaçırdılar. Çester'in cevap vermesine kalmadan çadırın kapısında bir kaynaşma oldu.

- Kral! Kral!

- Yaşasın kral! diye bağırıyorlardı.

Kendilerine, kim olursa olsun, yeni bir baş bulmuş olmaları Konrad'ın askerlerini canlandırmış oldu.

Bernard ve Çester, çadırdan dışarı fırladılar. Arslan Yürekli Rişar'ı karşılarında buldular.

Her ikisi de, böyle bir derdi, kendilerinden büyük birine devirmenin sevinci içinde:

- Majeste! Yaşasın İngiltere kralı Arslan Yürekli Rişar! diye haykırarak Rişar'ın önünde diz çöktüler.

Kral bu sıcak karşılayışı iki şövalyenin kendisine karşı olan sevgilerine vererek, yumuşak bir sesle sordu:

- Ne oldu baylar? Asker şaşkın ve ayakta, nöbetçiler yerinde değil.

- Baskına uğradık majeste.

- Baskını yapanlar nerede?

- Geçip gittiler. Nereye gittiklerini bilmiyoruz. Bizi dağıttılar. Toz, duman, pus içinde aşağı ormana doğru gittiler.

- Ormanda kim var? Bernard:

- Hiç kimse yok, dedi.

Kral sordu:

- Marki nerede?

Kral, Konrad dö Manferra'dan söz açarken hep "Marki"

derdi.

Raymond gene kekeledi:

- Marki hazretlerini kaçırmışlar.

- Kim gördü?

- Kimse görmedi, fakat çadırında büyük bir yırtık var, dışarıdan kesilmiş.

- Marki uyuyorken mi basılmış?

- Hayır, uyanıktılar.

- Niçin?

- Bu gece Hristiyan esirleri Türklerden teslim almak için vadideki ormana gideceklerdi. Ona'hazırlanıyorlardı.

Rişar titredi. Aklına korkunç bir şüphe gelmişti:

- Hani ormanda kimse yoktu? diye sordu. Çester, başıyla bir saygı selâmı vererek anlattı:

- Şu anda ormanda kimse yok. Türkler üç bin Hristiyan esirini gün doğarken bize teslim etmek üzere ormanda bulunacaklardı.

Arslan Yürekli Rişar'ın dişleri, gecenin ayazından mı, yoksa beynini kuşatan düşüncelerin gittikçe durulmasından mı, her nedense, kalkana vuran acemi kılıçlar gibi sakırdıyordu.

- Bu çok korkunç, bu çok korkunç diye mırıldandı. Sonra Bernard'a döndü:

- Çadırı iyice aradınız mı? Bernard üzüntülü sesiyle:

- Hayır majeste, dedi. Bu gece öyle olmadık işler birbirini kovalıyor ki henüz çadırı arayamadık.

- Önüme düşün arayalım.

Çadıra girdiler, dışarıdan Tuğ Tekin'in yırttığı deliğin önünde ezilmiş çimenlere meşale tuttular.

Rişar, çimenlerin yerde bıraktığı izlerden Tuğ Tekin'in ve Kadı- Han'ın giydiği pabuçların izini tanıdı.

- Çadıra giren bir Türk prensidir, diye söylendi.

Hiç kimse krala, "nereden anladın?" diye sual soramayacağı için, buluşun doğruluğuna inanarak sustular.

Kral, izlere, çimenlere dikkatle bakıyordu.

Çadırdan çıkan ve giren bir kişi, dedi. Marki çadırdan çıkmamış.

Sonra tekrar Bernard'a döndü:

- Çadırı iyi aradınız mı "De Temple?" diye sordu. Bernard, doğruyu söyledi:

- Baskının şekli bizi sersem etti majeste, doğrusu hiçbir şeyi iyi yapamadık.

Kral emretti:

- Çadırı arayın, marki içeride. Sen Jorj yardım etmemiş ise şu anda sağ kalmış olması bir mucize olur.

Tekrar çadırı aradılar, sedirin altından halıyı buldular. Çester:

- Halının içinde bir adam sarılı majeste, diye haykırdı. Kralın sesindeki sertlik üzüntüye dönmüştü:

- Halıyı açın, aldanmış olursam çok sevineceğim. Halıyı açarlarken önce Çester:

- Hah! diye haykırdı. Çok kan akmış. Bernard:

- Aman Aziz Meryem Anamız, dedi. Marki hazretlerini bağlamışlar, sonra öldürmüşler. Göğsünde bir hançer var.

"Bernard de Temple" çok ölü görmüş, eliyle çok insan öldürmüş, kan vermiş, kan almış bir savaşçı idi.

Fakat bu sefer ölen kendi efendisi, dökülen kan da kendi gelecekteki her şeyini birlikte alıp sürükleyen bir kan seliydi.

Marki ile birlikte her şeyini kaybetmiş oluyordu.

- Katiller diye haykırdı. Büyük ve aziz markimizin kanını vampirler gibi gece karanlığında emmişler. Lanet olsun katillere.

Sona krala döndü:

- Bunu Salâhaddin yaptırdı, diye inledi. Akıncıları bizim aramızdan geçer ve bizi uğraştırırken, katiller çadırı yırtıp içeride marki hazretlerinin kutsal canını kıydılar.

Hıçkırıklar arasında ellerini havaya kaldırıp gürledi:

- İntikamın alınacak "Konrad dö Manferra" mezarında sakin uyu!

Bir çocuk kundağı gibi sarılmış olan marki de aslında bir çocuk gibi uyuyordu.

Meşalelerin ışığında büsbütün derinleşip sararan yüzünde bir korku veya acı hissi yoktu. Haber bir anda orduya yayıldı. Orduyu yeni bir şaşkınlık sardı.

Arslan Yürekli Rişar, duruma el koymazsa yeni felâketlerin gelip çatacağını sezdi.

- "Berdard de Temple", diye emretti. Şimdi kendinize gelin ve cevap verin. Marki, Türk akıncıları baskına geçtiği zaman neredeydi?

- Ortada yoklardı majeste, akıncıların nal sesleri yerleri titretirken çadıra koştuk, çadır boştu.

- Öyleyse daha önceden öldürüldü. Bir adamı öldürmek için önce bağlamak de pek yersiz gibi. Akından önce öldürüldüğü nereden belli sanki?

- Çadıra girdiğimiz zaman köşedeki yırtık vardı.

- Çok garip, üvey yeğenim ahlâkını mı bozdu dersiniz? Bir adamı bağlıyor sonra öldürüyor, yok canım başka bir şey oldu burada, rengin niye sarardı Bernard? Nereye bakıyorsun öyle? Ölümden daha korkunç bir şey var orada. Çadırda kanla yazılmış bir yazı, hem Latince, okusana Bernard, korkuyorsun, ben okuyayım: SENİN DE SIRAN GELECEK BERNARD, SİNAN HANIN KILICI HAİNLERİ ÖLDÜRECEK. Bu Bernard sensin değil mi?

- Evet majeste.

- Niçin sana HAİN diyor?

- Aramızdaki bir anlaşmayı bozduğumuzu sanıyor.

- Kim bu Sinan Han?

- İsmailîlerin Hanı -Onlar krallarına han derler- Marki hazretleriyle bir korsanlık anlaşması yapmıştı.

- İsmailîye şeyhi bu kadar kuvvetli mi de marki kendisi ile anlaşma yapmak zorunda kalıyor?

- İsmailîler Doğu Türkistan'da Alamot Kalesinde ve burada Kadmus Kalesi'ne yerleşmişlerdir. Kalelerin bulunduğu yere kartallardan başka kuş uçmaz, insan çıkmaz.

Şimdiye kadar kimse bu kartal yuvalarını yıkamadı. Ayrıca İsmailîlerin her memlekette kolları ve fedaileri vardır. Kendilerine engel olan kim olursa olsun öldürtürler.

- Peki, ne oldu bu korsan anlaşmasına?

- Anlaşma gereğince Suriye sahillerinden geçen İsmailîye gemilerine dokunulmayacaktı. Bir gün bir tüccar gemisi yakaladım.

- Kim yakaladı? Senin korsanlığında mı var Bernard?

- Sahilde yakaladım. Geminin içi çok değerli mallarla dolu idi. Fakat kaptan: "- Gemi benim ama Şeyhülcebel'e kiralanmıştır. Mallar Sinan Ağa Han'ındır, dedi. El sürerseniz şeyhe hesap verirsiniz." Marki hazretleri, Sultan Salâhaddin ile savaş halinde idiler, bu mallan elde ederlerse savaşa daha zengin olarak gireceklerini düşündüler: "- Bak Bernard ve Temple" dediler. "Ben bu geminin hesabını tam görmek ve içini toptan boşaltmak istiyorum. Sözümde durmadığımı ve anlaşmaya uymadığımı belirtir ortada hiçbir iz kalmamalı." Gemiyi boşalttık, geceleyin de gemicileri ambarlara bağlayıp gemiyi batırdık.

Arslan Yürekli Rişar, dalgın ve üzüntülü sordu:

- Yani gemicileri diri diri suda boğduk demek istiyorsunuz?

- Evet majeste.

- Bir kurtulan olmuş, Şeyh Sinan bunu kartal yuvasında haber almış öyle mi?

- Öyle olacak.

- Onun için mi susuyorsunuz? Konuşsanıza canım, niçin sustunuz? Tamam unuttuk, gemiye ilk el koyan sensin değil mi? Sinan Han'ın sizi de öldürteceğinden korkuyorsunuz? Böyle askerlik dışı işlere el sürenler elbette böyle uyurken öldürülürler. Demek orduyu basan Şeyhülcebel'in atlılarıydı?

- Hayır atları ve atılan okları sultanın askeri kullanıyorlardı. Kötü bir tesadüf, karışıklık Sinan Han'ın fedailerine yardım etti. Türklerin amacı başka bir şeydi herhalde.

- Başka bir amaçları mı var? Daha korkunç bir şey mi olacak?

- Aldanmıyorsam geç kalmadı isek? Daha korkunç bir şey olacak.

- Ne olacak? Niçin geç kaldık? Daha korkunç ne olabilir?

- Biz marki hazretlerinin ölümü ile sersemlemişken, Türkler de yeni bir iş başardılar.

Şeytanın boynuzları karnımı deşsin, aldanmış olmayı çok isterdim.

- Ne iş başardılar?

- Bize verilmek üzere ormana bu sabah üç bölük atlı ile getirecekleri Hristiyan esirlerini tekrar geri kaçırmayı denemiş olamazlar mı?

Rişar, kılıcını çekti:

- Çabuk, zorlu yürüyün ormana! Geç kalmış sayılmayız. Ne de sersem adamlarla savaşa giriyorum. Sen Piyer, sen bana acıyorsan, bu kutsal cenkleri kazanmamı istiyorsan Sen Jan ayarında birkaç savaşçı yolla.

Ordu, koşar adım yürüyüşe geçti. Fakat Haçlı ordusunda at yoktu.

Gemilerle Marsilya'dan, Cenova'dan taşınan atlar daha Akdeniz'de iken fırtınalara, açlığa, pisliğe dayanamayıp ölüyorlardı.

Ormana girdikleri zaman, gördükleri korkunç sahnenin karşısında en cesur, en merhametsizler bile gözlerini yumdular.

Her ağaçta bir adam asılmış, ölümün korku ve acılarını taşıyan yüzlerinde gözleri pırtlamış, dilleri uzanıp sarkmış, boş bir çuval gibi rüzgâra uymuş sallanıyordu. Çester:

- Aman büyük Hristos! diye haykırdı. Amcamın oğlu Hugo Çester esirler arasında, bugün bize geri verilecekti, asmışlar, öldürmüşler katiller.

Konrad'ın ordusunda her ağızdan bir ses çıkıyordu. Artık hayat ile hiçbir ilişiği kalmamış bu günahsı ölülerin havada sallanan bacakları dibinde her şövalye bir yakınını arıyor ve ne acıdır ki onu buluyordu da! Fakat asıldığına, öldüğüne bir türlü inanmak istemiyorlardı.

Birden Raymond, bir ağacın dibinden:

- Buraya koşun, buraya koşun, diye haykırdı.

Bu her dalında bir adam asılan ağaçlardan daha korkunç ne bulmuş olabilirdi?

Koştular, ağaçlardan en büyüğünün ortasında beyaz bir bayrak gerilmişti. Kan ile yazılmış olması mümkün, koca koca yazılarla dolu olan bayrağın altında gene kanla çizilmiş yan yana bir Hilâl ve bir Haç resmi kızıl parlaklığı ile gönülleri bulandırıyor, bu sağlam başları döndürüyordu.

Raymond, yazıyı yüksek sesle okudu:

"Ey yolcu] Bu ormanda gördüğün yoksul ve silâhsız esirleri biz öldürdük sanma. Hilâl ve Haçın bir bayrak altında birleşeceğini sanan aptallarla, bu aptalların elinden dünya krallığını çalmak isteyen serseriler öldürdü onları.

Müslüman esirleri öldüren Konrad, bu haber yayılmadan Hristiyan esirleri bir baskınla, muhafızların elinden kurtaracağını sanıyordu. Silâhı geri tepti. Hilâl ve Haçın birleşeceğini sanan aptallarla, Hilâli yenebilmek

için yurtlarından buraya kadar gelenlere bir ders olsun diye bu ormanı böylece süsledim.

Ey Haçlılar! Geldiğiniz yere dönün! Yoksa ölüm sizi bekliyor."

TUĞ TEKİN

Bu korkunç ve şaşkın insan kanı ile yazılmış ilânın okunması bitince, Raymond:

- Ne büyük alçaklık diye haykırdı.

Arslan Yürekli Rişar, durgundu. Onu hiçbir olay şaşırtmıyordu.

- Rüzgâr eken fırtına biçer Çester, dedi. Niçin önce sen iki bin yedi yüz Müslüman esirini öldürdüğünü unutuyorsun?

Fakat arkalarından bir garip ses duydular.

- Ahh, diye inleyen "Bernard de Temple" elleri göğsünde yere yıkıldı.

Arkasından saplanmış bir okun tüylü sapı gözüküyordu.

Göğsünden oluk gibi kan fışkırıyordu. Yanına koştular..

Bu sefer yazı ile meydan okumanın yeni bir şekli ile daha karşılaştılar. Bernard'ın arkasına saplanan okun sapında bir ufak beyaz bayrak vardı. Bayrağın ucunda şu iki satırcık okundu:

"ihanet etti öldü. - Ismailîler şeyhi Sinan Reşidüddin Ağahan."

Arslan Yürekli Rişar, hâlâ soğukkanlılığını bozmuyordu. Burnunu kıvırdı, ağzını büzdü:

- Bakın bunu beğendim, dedi.

Çevresini saranların, şaşkın bakışlarını görünce:

- Hiç olmazsa Sinan Han, Tuğ Tekin yeğenimiz gibi uzun yazılar yazıp okutmaya meraklı değiller. İki kelime; ihanet etti, öldü. Tamam.

Sonra yaverine emretti:

- Raymond, alık alık ne bakıyorsun? Hiç ok yemiş adam görmedin mi? Dostumuz Bernard'ın sırtından oku çıkar ve yarasını sar, belki Şeyhülcebel aldanmıştır da ölümden kurtulur.

Korkunç bir hışırtı, çok güç duyulur bir inilti sesi okun çıkarıldığını belli etti. Bernard, ya ölmüş veya bayılmıştı.

Arslan Yürekli Rişar, yaverinin elinden bir ucu kanlı, bir ucu bayraklı oku aldı.

Bayrağın altına o da yoksul Bernard'ın kanı ile iki kelime yazdı:

"Kudüs'e yürüyorum. Silâh kullanmasını iyi bilirim Arslan Yürekli Rişar."

Oku yaya yerleştirip ormanın derinliklerine doğru attı:

- Böyle yazılı meydan okuyuşlardan hoşlanmadım. Düşmanlarımız çok geveze.

Sonra, çevresini saran yüzleri sararmış, çeneleri kilitlenmiş Konrad'ın ve kendisinin şövalyelerine döndü:

- Baylar, Kudüs şehrini almaya gelmiştik, diye emretti. İşin alayına düştüğümüzden kaybediyoruz. Amacımız Kudüs şehridir. İleri!

ÇÖL VE KALE

[em İngiltere, hem Fransa krallarının yeğeni olduğu için [.Kudüs Krallığına aday gösterilen "Hanri de Şampany"i; Arslan Yürekli Rişar'ın yolunu kesti:

- Sir, ayakta hiçbir atlımız kalmadı. Türk okçuları hepsini yere serdi. Savaşı kaybettik, diye haykırdı.

Ordunun gücünü sarsıcı bu sözlere karşı Rişar güldü:

- Aziz yeğenim, savaşı geberen atlarla mı kazanacağımızı sanıyordunuz? Size ve arkadaşlarınıza sabretmelerini ve susmayı öğretemedim. Bu savaşlarda kralınıza güvenmenizi rica edeceğim, ingilizler nerede ve hangi saatte vurulacağını bilirler.

Erlerinizin başına geçin ve onlara söyleyin ki son zafere kadar hep kaybedeceğiz.

Bu sözlerden sonra Rişar, yaverine döndü:

- Raymond, bana komutanları toplayın. Şu kum yığınının gölgesinde kendilerini bekliyorum.

Kudüs'e doğru yürürken Yafa şehrini almış, Darsuf'da İslâm ordusunun geri çekilmesini sağlamış Haçlılar ordusunun komutanları Arslan Yürekli Rişar'ın karşısında dizildiler. Bir ordu yürüyor, bir orduyu yendiğini sanıyor, fakat her gün karşısından yeni bir ordu ve bu ordu ile kendi arasında aşılması gereken yeni kızgın bir çöl bulunuyordu.

Toplanan komutanlar her halleriyle başkomutanları İngiliz Kralı Arslan Yürekli Rişar'ı beğendiklerini, saydıklarını belli ediyorlardı.

Rişar cesurdu. Bir kaplan gibi. Rişar kuvvetliydi. Bir arslan gibi.

Rişar akıllıydı. Bir tilki gibi.

Rişar askerlik sanatında bir deha idi. Büyük İskender gibi. Rişar, Frenk dünyasının yüzyıllar boyu aradığı insandı. Ona bütün kalpleriyle bağlıydılar.

Önünde, içinden saygı ve sevgi fışkıran gözleri pırıl pırıl yanarak vereceği emri bekliyorlardı.

Rişar, mağrur ve kendine güvenen bakışlarıyla çevresini saran komutanlarını süzdü.

Kısa ve az konuşmayı seviyordu:

- Sizinle birkaç saat sonra girişeceğimiz yeni savaşı konuşmak istiyorum, dedi.

İçlerinden birisine döndü:

- Sizden Röbert Nasso, Akkâ'dan Kudüs kapılarına gelinceye kadar geçen savaşların eğer başınızdan geçenlere savaş denilebilirse- bir özetini yapmanızı rica edeceğim. Söz serbesttir. Herkes dilediği gibi konuşur.

Robert yutkundu:

- Akkâ'dan çıkmadan önce Fransa kralı haşmetlû Filip Ogüst'ün memleketine kaçtığını öğrenmiştik sir.

Rişar düzeltti:

- Kaçtı kelimesi ağır, Fransa kralı -bizim yenileceğimizi sanarak- memleketine döndü, diyebiliriz. Evet sonra?

- Bu olaya önem vermediniz. Akkâ Kalesi 'nde şarap ve güzel kadınlar arasında ömür tüketen orduyu kaldırdınız, sahil yolundan Kudüs'e doğru yürüdünüz. Bu Haçlı komutanlarının alıştığı bir yol değildi.

- Seçtiğimiz yolda bir hata mı yapıldı?

- Hayır, kestirme yoldan Kudüs'e yürümeyi isteyenlerin yanıldığı bu yürüyüş sırasında anlaşıldı. Yürüyen ordu sağ yanını Ceneviz ve Venedik gemilerinin tuttuğu denizle koruyarak ilerlerken sol yanından ve gerisinden hücuma uğradı.

Rişar, teşekkür etti:

- Kahraman Robert ordumuzun gerisini kızgın çöllerde, gece gündüz ok atan sultanın okçularından siz korudunuz. Sonra ikinci komutana döndü:

- Siz Çester, ordunun yanını korudunuz. Siz konuşun! Çester, saygı ile eğildi:

- Önümüzde, yanımızda kızgın bir çöl, kum yığınları ve arkamızda, attıkları oklarla bulutlar gibi güneşi karartan bir düşman vardı. Siz majeste, askerlerin zırhlarını çıkarıp keçe korseler giymesini düşünmekle hem bu kızgın çölleri aşmayı kolaylaştırdınız, hem öyle askerler gördük ki arkalarına on ok yedikleri halde hâlâ yürüyebiliyorlardı.

Keçe, çölde zırhın yerini tutmuştu. Asker size inandı.

Rişar, üçüncü komutana döndü:

- Siz "Amori de Lusignan", siz küçük yaştan beri bu çöllerde sultan ile savaşarak büyüdünüz. Sizce sultan bizi yenmiş midir? Kaybolan atlarımız, Akkâ Kalesi'nde bıraktığımız oynak kızlarımız, gece baskınlarından kaybolan askerlerimizle, bizi bırakıp giden haşmetlû Fransa kralımız yüzünden biz bu savaşı kaybettik mi sayılıyoruz? Kaybımız çok mu büyük?

Amori; Kudüs kralının oğlu, saygı ile eğildi:

- Sir, her şey açıkça konuşulacak mı?

- Evet. Böyle istediğimi bildirmiştim, ingiliz ordusunda söz serbesttir.

- Önce son sözümü söyleyeyim. Savaşı kaybetmedik, aksine kırk yıldır Türklerin elinde tuttukları savaş üstünlüğü de bize geçti. Bunu sizin eşsiz askerlik dehanıza, yılmayan cesaretinize, sonsuz sabrınıza borçluyuz. Fakat...

"Amori de Lusignan" sözünün burasında durdu, sesine kuvvet vermek, ilgiyi artırmak için tekrarladı:

- Evet. Bir fakat var. Fakat... Karşımızdaki düşmanı da tanımalıyız, huzurunuzda böyle ukalâca bir cümle kullanmak yersizdir, Sir! Siz her bildiğiniz gibi düşmanı tanımak için de ona yaklaşır, onunla dost olur gibi yaparak politika oyunlarında da askerlik oyunları kadar başarılı idiniz. Düşmanı tanıdınız. Düşman; tarih meraklısı "Ambruvaz"

pederimiz, boş laflarla övünme meraklısı haşmetlû Fransa kralımızın sandığı gibi şaşkın "Chienelle"ler, yani köpekler sürüsü değildi. Bu köpek sandıkları düşman savaşlar aleminin vahşi kurdudur. Cesur, korkmaz, amansız, sırasında kaçar gibi kaybolan, siz uyurken boğazınıza yapışan, ufak tefek yaralarla kanmayıp, sizi tamamen öldürmeden bırakmayan bir düşman.

"Hanri de Şampany", eski Kudüs kralının oğlu konuştukça, kendi yeni Kudüs Krallığı adaylığının sarsıntı geçireceğini düşünerek, her terbiyesizliği göze alarak söze karıştı.

- Aziz genç Kontumuz "De Lusignan!" Salâhaddin'in karşısında artık yenilmiş bir Kudüs veya Suriye kralı değil, yenilmenin sözünü bile duymamış İngiltere kralı, Arslan Yürekli Rişar'ın bulunduğunu unutuyorsunuz. Bir an için "Chienelle"

dediğimiz Müslümanların birer köpek olmayıp bir sürü "Kurt" olduklarını düşünsek bile kurdun bir arslanı yendiği nerede görülmüştür? Kendi yenilişlerinizin, Kudüs'ten atılışınızın, hesabını vermek için bizi ürkütmek, bizi hor görmek yolundan gitmeyin.

Düşman ne yapacak? Onu söyleyebilir misiniz? Durun! Durun! Ben söyleyeyim Arsuf, Yafa'da olduğu gibi burada da kaçacaktır. Kurt arslandan korkuyor, kaçacak ve kaçıyor.

Amori hiç sinirlenmedi, içini çekerek Arslan Yürekli Rişar'a baktı.

Rişar, bu bakışın hakkını verdi, yeğeni "Hanri de Şampany" yi azarladı.

- Hanri! Genç kontumuz benim emrimle benim sorgularımı karşılamaktadır. Sözümü kesebilmeniz, "De Şampany" olduğunuzu unutarak destursuz huzurumda konuşmanız bizi üzdü.

Hanri, başıyla bir saygı selâmı vererek önüne baktı. Fakat kralı darıltmak pahasına, birçok komutan kazandığını seziyordu.

Arslan Yürekli Rişar, tekrar genç Amori'ye döndü:

- Devam ediniz genç kahramanım ve böyle açık konuşan gençlerden hoşlandığımı sizi ve bizi dinleyenlere anlatmak için ilân ediyorum. Bugünden tezi yok KIBRIS KRALLIĞI, ailenize verilmiştir. İngilizler Yakın Doğu'da, Suriye'de söz sahibi olmak istiyorlarsa KIBRIS'ı daima ellerinde bulundurmak veya Kıbrıs'ta bir dostlarını bulundurmak zorundadırlar.

Bu şahane hediye aslında körü körüne İngiltere kralına bağlı olup Fransa kralına yanaşmış "De Manferra" ailesinin can düşmanı olan "Amori Lusignan"ı sevincinden şaşkına çevirdi.

Yüzü kızardı, dili çözüldü. Daha çabuk ve daha atak konuşmaya başladı.

Artık, kıskançlık oklarıyla kendisini vurmak isteyen düşmanlarının gözlerine bile bakmaya lüzum görmüyordu.

İngiltere kralı kendisine şimdilik eski Kudüs Krallığı yerine Kıbrıs Krallığını vermişti; ama, Amori, Kıbrıs kralının Kudüs kralını çok geçmeden buralardan kovacağını da biliyordu.

- Majestelerinin büyük değerlerinden birisi de vermeyi, kullarını zengin etmeyi, erlerini kazanılan savaş hazinelerinden pay almasını görmekle övünmüş olmalarıdır.

Bu verişlerin elbette bir alışı olacaktır. Ordu İngiltere kralının emrini yerine getirmek için canını verecektir. Fakat... Evet hâlâ bir fakat var. İslâm ordusu Haçlı orduları başkomutanının yenilmesini ve buralardan gitmesini istiyor. Çünkü İslâm ordusuna, ne yetmiş yıldır dedeleri, ne Lusignanlar, ne de kendilerini dev aynasında gören "Manferra"lar karşı koyamadılar. İslâm komutanları karşılarında ilk defa komutana benzer bir değer görüyorlar. Çengi kadınlarını, hokkabazları, satıcıları Akkâ'da bırakıp ordusunu yürütebilen bir komutan... Ordusunun bir yanını denizle koruyarak yürüyen, ordusuna çölde erleri oklara ve sıcağa karşı koruyucu yeni zırhlar giydirebilen bir komutan. Fakat!.. Bu komutanı biz de istemiyoruz. Neden istemiyoruz? Çünkü bu komutan o kadar büyük ki, biz yanında küçülüverdik... Bu kadar büyük komutan bizim de işimize gelmiyor.

Bu son sözler, Arslan Yürekli Rişar'ın emrine rağmen yeni homurtuların, isyanların doğmasını sağladı. Amori güldü:

- Evet aziz kontlar! Markiler! Dükler! Şövalyeler! Büyük kralı biz de istemiyoruz.

İstiyoruz ki hem Salâhaddin'i yensin, hem de kendi yenilsin ve ayakta yalnız biz ve Fransa'daki kralımız kalsın. Biz bu kadar küçük insanlarız. Bizimle savaşa giren kaybeder.

Burgonya dükü, Rişar'a döndü, haykırdı:

- Bu geveze yalancıyı susturun sir! Yoksa Sen Piyer adına yemin ediyorum, ben kendisini susturacağım.

Genç Amori, Rişar'dan önce Burgonya düküne döndü:

- Aziz dük? Size Hazreti İsa'nın Sen Piyer'e verdiği cevabı veriyorum. "Bugün güneş batmadan önce siz üç kere Arslan Yürek Rişar'a ihanet edeceksiniz."

Arslan Yürekli Rişar, elini kaldırdı.

- Baylar, henüz komutanlık yerinde İngiltere kralı Arslan Yürekli Rişar bulunuyor.

Ve İngiltere'de söz serbesttir. Bırakın konuşsun. Söyledikleri çıkmazsa o utanacaktır.

Fakat onu susturur da başımıza bir yıkım gelirse yalnız biz değil, bütün Hristiyanlık topluluğu bu zorla sağladığımız sessizlikten bizi sorumlu tutacaktır.

Sonra Amori de Lusignan'a döndü:

- Siz genç kralım, sözü kısa kesin, ne yapmamız gerek?

- Şimdiye kadar yaptığımızın tersine Salâhaddin'in öncüleriyle savaşarak gücümüzü dağıtmaktan vazgeçip Salâhaddin'in kendisine

saldırmamız gerek. Önünüzde bir çöl, bu çölde serap olmuş bir İslâm ordusu, yaralanarak, ölerek, eksilerek koştunuz. Boş yere ok attınız, hayal olmuş İslâm ordusuna kılıç çektiniz.

- Bu sözü duyan şimdiye,, kadar Salâhaddin'in ordusundan başka şeyle savaştığımızı sanacak. Kendisini nerede bulacağız?

- Kiraz ağaçlarının ortasında.

Soğukkanlılığına rağmen Arslan Yürekli Rişar sinirlendi:

- Nasıl, kiraz ağaçlan mı? Bu çölde bir kiraz ormanı da mı var? Amori güldü:

- Şimdiye kadar Salâhaddin, önümüze çöl bedevilerini, aşiret atlılarını sürdü. Kendi asıl askerini diri ve taze sakladı. Asıl eğitim görmüş ordusu ortada ve geride durur.

Başlarında kırmızı sarık vardır. İslâmlar bu orduya "Kızılbaş" derler. Kızılbaşlar savaşta dağlardan ovalara doğru yayılırken kiraz ağaçlarından bir orman bitiyormuş gibi yamaçlar süslenir.

Arslan Yürekli Rişar sözü yarıda kesti:

- Baylar, genç "De Lusignan"ın konuşması bize amacımızı gösterdi. Bütün gücümüzle İslâm ordusuna saldıracağız. Sağ kanadımız olan kızgın plaj kumlan üzerinden bize gedik verdiremezler. Sağ kanadımız bir korunma kanadı olacak. Sol kanadımız düşmanı sarmak ve gerilerine sarkmak için uğraşa girecek. Fakat bu kanat da düşmanı oyalayacak, şaşırtıcı bir savaş yapacak. Ben ortadan sultanın kiraz tarlasını göğüsleyeceğim. Fakat tutmak için de'-ğil, yarmak için ve kiraz ağaçlarını çelik tarlaları gibi yerde görmek için. İleri, Allah'ın askerleri. Ya ölecek veya öldüreceğiz, bu ilk ve son meydan savaşımızdır. İleri!..

KİRAZ AĞAÇLARI

ki ordu, Beytülnuba'da karşılaştı.

"Haçlılar ordusunun önünde "Templier" şövalyeleri "Breton" lularla birlikte atıldılar.

Arkalarından "Guy" ve "Amori Lusignan"lar baba-oğul askerleriyle yürüdüler.

Bunların gerisinde ve ortada Arslan Yürekli Rişar'ın İngiliz Normandiyalılardan kurulan ordusu geliyordu. Rişar'ın yedek kuvvetleri "Hopital" şövalyelerinden kurulmuştu. Rişar'ın gerisini Belçikalı kahraman Jak Davesne (Jacques D'avesnes) koruyordu.

Sağ kanada "Bauvdis" piskoposunun iki kardeşi "Robert de Dreux" ile "Fillaume des Barres" tutuyordu.

Sol kanadın başına "Hanri de Şampany" geçmişti.

Öncü "Templier" şövalyeleri İslâm ordusunun içine dalar dalmaz, Sultan Salâhaddin aylardan beri düşmanla kendi arasına kızgın çölleri koyarak sakındığı savaşı kabullenmek zorunda kaldı.

Haçlıların saldırışını gören Sultan Salâhaddin'in otuz bin atlısı birden yel gibi yetiştiler.

"Ambruvaz" pederin destanında yazdığı gibi "Allah'ın ordusunu her yandan attıkları oklarla kirpi sürüsüne benzettiler. Bu kasırga kopmuş gibi yerleri titreten, tozları kaldıran, attıkları ok bulutlarıyla güneşi karartan 30 bin atlı ile "Templier" şövalyeleri uğraşırken Arslan Yürekli Rişar, ölüm savaşına giren şövalyelerinin solundan geçerek kiraz ağaçları gibi yayılmış olan Salâhaddin'in koruyucuları arasına daldı.

Önce bu savaş tutumunu anlamayarak, otuz bin atlısını ileri sürerken, yirmi bin çöl bedevisini de develer üstünde Haçlıların sol kanadına gönderen sultan, tehlikeyi sezdi."

"İyi bir hekim olduğu kadar iyi bir savaş kurdu idi de... Bu anda dümbelekler çalmaya, borular ötmeye, davullar gümbürdemeye başladı, pirinç sahanlar birbirine vurup kulakları sağır eden sesler çıkartarak savaş

meydanını çınlattılar. Tekbir alıyor, "Allahtan başka tanrı yoktur" diye hep bir ağızdan bağırıyorlardı."

"Fakat Rişar, sultanın kırmızı sarıklı ordusuna kavuşmadan, çırılçıplak denecek kadar hafif giyinmiş dev gibi zenciler ile kara sakallı çöl bedevilerinden kurulu fedaileri Arslan Yürekli Rişar'ın yolunu kestiler. Okları ve uzun kargıları ile ağır zırhlar altında manevra yapamayan, şövalyelerin sağından solundan kayıyor, atların ayakları altına giriyor, zırhsız karınlarını kargılarıyla yarıyor, olmazsa koca kadanaların tekmeleri altında kurbağa sürüleri gibi pırtlayıp parçalanarak can veriyorlardı.

"İki taraf da ölümden korkmuyordu. Haçlılar, Allah'ın oğlunun emriyle Allah'ın anasının mezarını kurtarmaya geldiğini sanıyor, bu Muhammed'in köpeklerinin okları ve kargıları altında ölürlerse büyük bir sevaba kavuşacaklarına inanıyorlardı. Kimse ne kolunun kırılmasına, ne başının yarılmasına aldırmıyordu."

Diğer taraftan Müslümanlar da "Gâvur" dediği Hristiyanları Allah'ın düşmanı biliyor, bu düşmanların elinde ölürse şehit olarak cennete gideceğine inanıyorlardı.

Bu korkusuz saldırış, bu ölümü hiçe sayan inanış içinde insanlar, birbirlerinin kanını akıttılar. Allah adına her iki taraf Allah'ın yaratmakla övündüğü sevgili kullarını ekin biçer gibi yerlere serdi.

Otuz bin atlının, Haçlılar ordusunu sarışı ve durmadan öne arkaya ok atışı, Eylül ayının 7'nci gününde, güneşin oklardan ve kılıçlardan daha çok beyinleri yakıp delisi, belki Hristiyan ordusunun tekrar yeni bir amaçsız savaş daha kazanmasına yol açacaktı.

Fakat, Arslan Yürekli Rişar, bu kayıplara, bu gözleri karartan oklara aldırmadan, Kızılbaşların ortasına varmak, Sultan Salâhaddin ile son kozunu oynamak istiyordu.

"Amori de Lusignan"ın bu çöl savaşlarını kendilerinden iyi bildiğine de inanıyordu.

Birden emir verdi. Ayakta kalan zırhlı atlıları yan yana getirdi. Yürüyen demirden bir kale gibi birbirlerine kilitlendiler.

Demirler kuşanmış bu tek gövdeli savaş ordusu yürüdü. Sağına, soluna, ardına bakmadan başı önünde ezerek, çiğneyerek yürüdü.

Bütün bu orduların dışında, fakat olayların içinde papaz "Ambruvaz" peder, heyecandan kalbinin sesi kulaklarının zarını oynatarak, gümbürderken destanını Latince, ağzı sıcaktan köpürmüş yazıyordu.

Sırf okuyucularımıza bir fikir vermek için destanından üç satır alıyoruz.

La'veissiez Turc enragier, La poeple al diable d'enfer, Qui rtos clamoient gent de fer?

Evet, bir savaş oluyor, demir zırhlar kuşanmış Haçlılar ordusu Türklerin cehennem zebanileri gibi çırılçıplak soyunmuş Zenci öncüleri üstüne yürüyor, onları ezip geçiyordu; ama, karşılarında taze kuvvet halinde sultanın kızıl sarıklı askerlerini de buluyordu.

Fakat davul ve dümbeleklerin sesine doğru yürüyen bu çelik kalenin amacının kendisi olduğunu sezen sultan yeni bir emir verdi.

İki davul ve iki dümbelekli bir grup soldan ses verirken diğer iki grup sağdan ve ortadan ses vermeye başladı. Sultan acaba hangi davulun arkasındaydı? Ve acaba bu davul ve dümbelek, zurna sesleri kuru bir gürültü olmayıp da yoksa Hilâl ordusuna verilen yeni bir işaret miydiler?

Ne olursa olsun, Arslan Yürekli Rişar çelik atlardan kilitlenmiş ordusunu ilk sesin geldiği yere doğru sürdü. Kilitlenmiş bu çelik kale yanlara dönüp manevra yapamazdı.

Arkasından açılan boşluğu Jak Davesne'nin adamları doldurmuş, bir kasırga gibi geliyorlardı.

Öyle bir an geldi ki Arslan Yürekli Rişar, sevinç ve gururundan soğukkanlılığını kaybetti.

Yürüyen çelik ordusunun karşısında sultanı görmüş ve tanımıştı.

O görünmesiyle kaybolması bir olan, sihirbaz değneğine benzeyen sultan, karşısında idi ve çevresinde yalnız on yedi, evet on yedi fedaisi kalmıştı.

O, cehennem iniltisini andıran iki dümbelek hâlâ çalıyor, insan yüreğine cesaret, ümitle karışık ölüm ilâhileri gibi haşin melodiler dolduruyordu.

Bu yaşanan -hayatta değil, tarih yapraklarında bile eşi bulunmaz- şahane bir andı.

Sultan Salâhaddin; o insancıl, o zarif hekim, yerini yırtıcı bir kaplana bırakmış çevik ve cesur, atik ve ölçülü savaşıyor, yanına kimseyi yanaştırmıyordu.

Rişar, sultanın on yedi fedaisiyle dövüşe devam edişini hayranlıkla seyretti. Dostunun amansız saldırışlarını sevgi ile seyredecek kadar şövalye ruhlu idi.

- Teslim olun! Ölümünüze seyirci kalamam aziz kurtarıcım! diye bütün gücüyle haykırdı.

Bu gür sesi sultan her halde duymuş olacak ki, toz bulutları, kan sütunları, ok yağmurları arasından Rişar'ı gözleriyle arayıp buldu.

- Ya siz? Sizi kim kurtaracak majeste? diye haykırdı.

Rişar, o zaman çevresine bakındı, arkadaşlarını kaybetmiş olduğunu gördü. Kendisi gözü ileride amacına yürürken, çevresini saran demir kitle erimiş, arkasında sayılabilecek kadar az yardımcısı kalmıştı.

Cesurdu vuruşacakti:

- Rişar, kılıcından başka bir şeye güvenmez, ileri! diye gürledi, atıldı.

Aynı zamanda arkasından bir ses ve yerlerin titrediğini duydu.

- Sen Corj! Sen Corj! diye gök gürültüsünü andıran naralar atarak, İngilizlerin açtığı yoldan şövalye Jak Davesne'nin yıldırım gibi ilerlemekte olduğunu gördü.

Yıpranmış taze kuvvet ile Jak Davesne, kralı da geçerek sultanın üzerine atıldı.

Artık sultanı, istemiş olsa bile Rişar kurtaramazdı.

Sultanın çevresindeki iki davul ve dümbelek, cehennem marşı çalar gibi hâlâ gümbürdüyor, güm gümlerini sıklaştırıyor, sanki sultanın yardımına cehennemden yardımcılar çağırıyordu. Sultan, soyadı Arslan değildi ama, arslanlar gibi çarpışıyordu.

Ne oldu ise işte o anda oldu. Bütün bu davul ve dümbelek gürültülerini:

"-Allah! Allah!"

"- Sen Corj! Sen Corj!"

Seslerini bastıran iki çatırdama duyuldu. Birincisi:

- Hayyt savulun!.. Kadı Han geliyor. Çal kılıcını sultanım, yettim, diye gürledi.

ikincisi:

- Hayyt savulun! Tuğ Tekin geliyor. Çal kılıcını İslamların arslanı, yettik, diye çaktı.

Sonra en son olarak, Rişar, çok güzel tanıdığı sevgili Kasırga'nın kişnemesini duydu, havada uçar gibi cesetlerin üzerinden uçuşunu görebildi.

Atları havada iken, Kadı Han ve Tuğ Tekin, kendilerine vergi ustalıkla, göğüslerini gerip, omuzlarını arkaya atarak yaylarından iki ot fırlattılar...

Rişar, altındaki atın kişneyerek kapaklandığını hissetti. Tepetaklak yuvarlanıyordu.

Üzengileri boşalttı. Toz, pus, duman havayı karartan okların gölgesi. Çok sevdiği iki dostundan biri Rişar'ın atını bir ok atışıyla yere yıkmıştı.

Ta ileride kahraman Jak Davesne'nin de atına bir ok yiyip kapaklandığını gördü.

Düşman arasında yere düşen şövalyenin tüyler ürpertici çığlığını, parlayan bir palanın tozları yaran şimşeğini, fışkıran kanları gördü.

Haçlıların en yiğit eri, Jak Davesne fazla cesaretini hayatı ile ödemişti.

Yanında bir ses:

- Kaybettik. Ben çekiliyorum. Burgonyalılar geri! diye haykırdı.

İngiltere kralını atsız ve arkadaşsız bırakıp Burgonya dukası askerlerini alarak meydandan çekildi.

O zaman Arslan Yürekli Rişar'ın; "Amori de Lusignan"ın Burgonya dukasına söylediği sözler aklına geldi:

"- Bugün güneş batmadan önce siz, üç kere Haçlıların Arslan Yürekli Rişar'ına ihanet edeceksiniz."

ZAFER YA DA HİÇ

Savaş bitmiş, Arslan çölde öldürdüğü, ya da adına ölen kurbanları arasında tek başına kalmıştı. Kendisini çok yalnız ve üzüntülü hissediyordu.

Gün batıyor, çöllere vergi kızıl renkler, ufuktaki tek tük bulutları da tutuşturmuş, sanki yerdeki kumlar gibi gökteki bulutlar da yanıyor.

"Az önce kiraz ağaçlarına benzettiği kızıl başlı Müslüman ordusunun kahramanları yerlere devrilmiş, sakallı birkaç bin kesik Kızılbaş sırıtarak kendisine bakıyor."

"Yanlarında Haçlıların tarih sayfalarına bile zor sığan namlı büyük kahramanları biçilmiş ekin sapları gibi üst üste kızgın kum çölleri üstünde yatıyorlar."

Yerden kızıl göğe buram buram taze kan dumanları yükseliyor.

Arada bir henüz ölmemiş birkaç yaralı inliyor. Tek kurtuluş yolu olan ölümü bir an önce göndermesi için Allahlanna yalvarı-yorlardı. : Birden gözüne Hospitaliyer şövalyelerinin başı, kahraman Jak Davesne'nin cesedi ilişti.

Yaşaran gözlerini yumarken, yanına doğru koşanların sevinçli çığlıkları kulaklarını doldurdu.

- Yaşasın Haçlı orduları komutanı Arslan Yürekli Rişar!

- Yaşasın zaferlerin büyük kartalı! Büyük kartal, yorgun gözlerini açtı:

- Zafer? diye mırıldandı. Tekrarladı: Zafer ya da hiç! Sonra yanına gelen papaz "Ambruvaz"a döndü, yüksek sesle:

- Çok kayıp verdik sayın pederim, dedi. Savaş Tanrısı meyvelerini bize biraz pahalıya satıyor gibi.

Sağdan Amori de Lusignan, soldan Hanri de Şampany koşarak yetiştiler.

Başlarından miğferlerini çıkararak Arslan Yürekli Rişar'ın önünde saygı ile dize geldiler.

- Majeste, Müslümanlar çekiliyor, savaşı bitirelim. Kudüs'e yürüyelim.

- Yürüyelim. Kudüs kapıları açık, Allah'ın annesi bakire Meryem sizi bekliyor.

Arslan'in, bu alkışlar, bu zafer melodileri; içi ölüm çığlıkları ve dümbelek sesleriyle dolu kulaklarına erişemiyordu.

Şimdi bu savaş meydanının tek kralı, artık ölülerin leşlerini parçalamak için kızıl göklerde çemberler çevirerek yere inmeye hazırlanan canlı ve aç kara kartallardı.

Sabahtan beri aç susuz savaşan, yorgun, sıcaktan bunalmış, başı, kuyruğu kopmuş bir ordu ile Kudüs gibi büyük bir kalenin avına çıkılamazdı.

Çevresine bakındıkça kayıplarını daha iyi anlıyordu. Ölenlerin içine çöken acısını, kendisini düşman karşısında bırakıp kaçanların ihanet öcü kabarıp deşiyor, o, arslanları parçalayacak kuvvetteki pençesi, kılıcını bile kaldıramıyordu. Tekrar mırıldandı:

- Zafer, ya da hiç!

Sonra başına kaldırdı. İlk defa titredi. Kendisini tebrike koşanlar arasında öyle birisi yoktu ki? Onun kaçmış olması, onun ölmüş olması, onun yanında bulunmayışı her felâketten daha büyüktü.

- Baylar, kraliçe hazretlerini göremiyorum? diye sordu.

- Kraliçe hazretleri? Fakat savaş başlarken "Ambruvaz" pederin yanındaydı.

"Ambruvaz" peder şaşırdı:

- Sizi tebrike koşarken kraliçe hazretlerini orada bırakmıştım, diye kekeledi.

Oraya koştular, sağa sola baş vurdular, Kraliçe yoktu. Semalar gülü sanki kızgın kumlar ile kızıl bulutlar arasında tutuşmuş ve kül oluvermişti.

Sicilya kraliçesi, İngiliz prensesi "Cin Danglter" ya ölmüş ya kaçmıştı.

KARTAL YUVASI

Kraliçe, kendisini aramak akıllara geldiği anda ölümden ve kaçmaktan daha beter bir durumda bulunuyordu. "Ambruvaz" peder, savaşın gidişine

ayak uydurarak Milanolu sıcakkanlı ve heyecanlı hemşerileri gibi heyecandan coşmuş ve taşmış el, hatta kol hareketleri arasında tarihlere mal olacak destanına binlerce yeni beyitler daha ekliyor.

Bu beyitleri yüksek sesle okuyor, ağlıyor, gülüyor, her ölene ölüyor, her koşanla koşuyor, savaşmadan savaşmış, yaralanmadan yaralanmış gibi haykırıyor, inliyordu.

Fakat Kuzey denizlerinin puslu havasına alışık, soğukkanlı kraliçenin değil elleri, kolları, dudakları, hatta siyah kirpiklerle çevrelenmiş gri gözleri bile kıpırdamıyordu.

Kraliçe, bu kızgın kum çölleri, bu değil yaprakların, kuşların bile kıpırdayamadığı çöl tepesinde esintisiz iki kül rengi zeytin ağacı dibinde donmuş ve katılmış kanlı savaşın sonunu bekliyordu.

Bir yanda kardeşi, öbür yanda kardeşi kadar kendine yakın hissettiği üç erkek, Tuğ Tekin, Kadı Han, Sultan Salâhaddin, kan ve ter buğulan içinde vuruşuyorlardı. İki taraftan hangisi kazansa kraliçe kendisinin bir şeyler kaybedeceğini biliyordu. Kraliçe her yeni savaşta yeni bir şey kaybediyordu.

Önce ayakta, sonra diz çökmüş olarak, elleri kenetlenmiş, kadınların, annelerin en büyüğünden yardım diledi. Ağlamadı, göz yaşları kirpiklerinin ucunda donmuştu.

İnlemedi, nefesi boğazında düğümlenmişti.

Bekledi. Bir şeyler olacak; Meryem Anamız yetişecek, insanlık ve kraliçe kurtulacaktı.

Bir el omzuna dokundu. Suriye aksanı bir Fransızca ile, yabancı bir ses duydu:

- Buyurun majeste! diye sanki emretti. Sizi bekliyorlar? "- Kim bekliyor?" diye soramayacak kadar donmuştu. Altına çekilen ata bindi veya bindirildi. Atı da tanımıştı. Bu kasırga değildi ama, Kasırga gibi ince, zarif ve duyguluydu.

Çevresi sarılı olarak at sürmeye alışıktı.

Neden sonra düşünebildi. Savaş meydanından uzaktaydılar. Kan kokusu, akbaba ve kartalların çığlıkları, ölülerin iniltileri kaybolmuş, hava serinlemeye başlamıştı. Kayalar ve bodur zeytin ağaçları arasından ilerliyorlardı.

Kafasını kaldırmadan:

- Nereye gidiyoruz? diye sordu.

Çevresini saranların yüzlerine baktı. Bunlar ne Frenk ve ne de Suriyeli tipinde yabancılardı. Vücutları gündoğusu halkı gibi şişman, gözleri çok şarap içmiş gibi şiş kapaklıydı. Sanki ayakta uyuyorlardı.

Bunlar yabancıydılar.

Atının dizginlerini kastı:

- Neredeyim? diye tekrar sordu. Cevap alamadı.

- Siz kimsiniz? diye haykırdı. Gene cevap veren olmadı.

Atının başını zorla geri çevirdi. İyi biniciydi. Geriye doğru sürdü, kimse peşinden gelmiyor, çevresini saranlar dönüp bakmıyorlardı bile.

Yüz adım gitmeden atın önünde bir ıslık sesi duydu, bir kargı atın alnını yalayarak önlerine saplandı.

Kraliçe ürktü. Üzerine bindiği at bir emir almış gibi geri döndü, gittiğinden daha çabuk ve daha hızlı koştu, eski yerini aldı.

Adamlar hâlâ sanki arkalarında bir kadın yokmuş, bu kadın kaçıp da gelmemiş gibi konuşmadan, nefes almadan, şiş ve baygın gözleri ufukta atlarını sürüyorlardı.

Kraliçe: "- Beni Tuğ Tekin kaçırdı" diye düşündü. "Savaşı kaybetti, beni koz olarak kullanacak."

Bu düşünce kendisini büsbütün sinirlendirdi. Soğukkanlılığını kaybetti.

- Sözden anlar hiç kimse yok mu? diye hırçın ve yüksek sesle tekrar haykırdı.

Ufak bir çamlığın önüne gelmişlerdi. Çevresini saranlar açıldılar. Koru içinden simsiyah kuzgunî atlı bir adam çıktı.

Arap şeyhleri gibi altın sırma işlemeli beyaz yün elbiseler giymişti.

Sakalının kesilişi, dizginleri tutan ellerinin inceliği, başındaki sarığın oturtuluşu, kraliçeye dış kılığı ile kendisine önem verilmesini isteyen bir türedi karşısında bulunduğu hissini verdi.

Bu adamı görür görmez,, atlılar hemen yere sıçradılar, iki elleri önde secdeye yattılar.

Karanlıktan çıkan adam bu gibi karşılamalara alışıkmış gibi yerdekilere pek aldırmadı.

Önce içinde sahte saygı ışıkları belirtmeye çalıştığı sürme gözleriyle kraliçeyi saçından ayak bileğine kadar kontrol etti. Elini ağzına,.alnına götürüp İslâm usulü selâm verdi.

- Bizi büyük bir sevinç içinde bıraktınız kraliçe hazretleri, dedi. Hoş geldiniz, sefalar ve saadetler getirdiniz.

Sonra kraliçenin, gündoğusunda eşi zor bulunur sarı ve gri güzelliği gözlerindeki sahte saygı perdesini yırttı.

Gözleri kamaştı. Eşsiz bir pırlanta gerdanlık karşısında titreyen bir hırsızın çalma hırsına benzer ürpertiler içinde titreyen sesiyle:

- Anlattıklarından da güzelmişsiniz, diye kekeledi. Kraliçe bu cıvık göz sarkıntılığından büsbütün sinirlendi.

- Efendinizi görmek istiyorum! diye emretti. Çabuk beni oraya götürün.

Adam, şişindi, gerindi:

- Karşısındasınız. Efendi benim, majeste, dedi.

Kraliçe, hiç de kendisine yakışmayan terbiye dışı bir eda ile yere tükürür gibi:

- Sizin efendiye benzer bir haliniz yok, dedi. Ben özenti efendi değil, asıl doğuştan efendi olan birisini arıyorum.

Yabancı bu sözlere kızmıştı. Alay etti:

- Mesela bir marki ile konuşmak istersiniz belki?

Kraliçe sustu. Bu sulu serseri ile konuşmayı kendine yedirememişti.

Adam büsbütün cıvıdı:

- Beğenmediniz... Bir kralla konuşmak istiyorsunuz? Ama buralarda kraldan ucuz hiçbir şey yok. Krallar da sizin için efendi olamaz, kraldan büyük biri meselâ sultan, yakında amcası bir kaza oku ile ölürken yerine geçebilecek olan bir sultan Tuğ Tekin'i çağıralım isterseniz?

Adamlarına döndü. Secdeden hâlâ başlarını kaldırmamalarına aldırmadan:

- Duymadınız mı sersemler? diye tersledi. Kraliçe hazretleri, karşısında Tuğ Tekin gibi bir şehzade görmek istiyorlar, gidip getirin de içleri açılsın. Ayağa kalkın.

Sonra tekrar kraliçeye döndü:

- Bu kendini beğenmiş deli şehzadeyi de ben size ufak gördüm. Size, kralların ayaklarını öpmek için yarıştıkları, markiler, kontlar gibi ufaklıkları bir işaretiyle yıldırım çarpmış gibi yere seren, sultanların daha adını duyarken titredikleri bir efendi lâzım. Bir efendi Allah gibi dilediğine saadet, servet, şan, şöhret verebilir... Ve Allah gibi dilerse kahreder. Sevmediği insanı bir kül yığını gibi dağıtıverir. Size böyle birisi lâzım. Böyle birisinden size haber verdiler. Daha unutacak kadar da olmadı. Hele

bir düşünün? Tamam buldunuz: ŞEYHÜLCEBEL. Dağların sahibi, Sinan Reşidüddin Ağa Han!

Kraliçe, yıldırım çarpmış gibi birden sendeledi. Her şeyi umuyor, her felâketi bekliyordu. O her kayba ve kazanca alışarak büyümüştü.

Fakat bu ismi, bu insanları koyun gibi güden, kendi bir saniyelik zevki için insan oğullarını yok ediveren, canavar ile karşı karşıya geleceğini hiç beklemiyordu.

Sinan Han'ın atılmasına kalmadan, kendini topladı.

Güzel dudaklarındaki gül rengi soluvermiş yüzü bembeyaz kesilmişti. Konuşmak isterken dili ağzında büyüyor, dudakları titriyordu.

- Ağa Han? diye tekrarladı. Fakat benden ne istiyorsunuz? Karşısındakinin düştüğü sersemlik, gözlerinde görülen korku pırıltıları, şeyhe, zümrüt kadehten şarap içiyormuş gibi sadist bir sarhoşluk zevki verdi.

Sürmeli gözlerini baygınlaştırarak:

- Hiç, dedi, yahut her şey. Bu sizin anlayış ve durumu kullanışınıza bağlı.

- Ben, size beni hemen şimdi geri göndermenizi emrediyorum. Bu sefer giriştiğiniz oyun diğerlerine benzemez. Size çok pahalıya oturur.

- Av ne kadar değerli ve tehlikeli olursa avcı o kadar zevk alır, koleksiyonumda bir Kraliçe yoktu.

- Emrimi dinlemiyor musunuz?

- Dilekleriniz bile bizim için bir emirdir.

- Kardeşim İngiltere kralı Arslan Yürekli Rişar'ı istiyorum.

- Emredersiniz, biz Kadmus'a varmadan kendileri de gelirler. Her halde böyle değerli bir hemşirenin emirlerini kırmazlar ve böyle bir efendinin

ayağına yüz sürmek isterler.

Buyurun yola çıkalım, hava kararmadan kaleye varırız.

Kuzgunî atını sürdü. Arkadaşının peşinden gitmeye alışık kraliçenin atı da arkasından tırısa kalktı.

Secdeden kalkmış, atlarına binmiş adamları da yola düştüler.

İSMAİLÎLER ŞEYHİ

Sinan Han, kraliçenin kokusunu bir şerbet gibi içiyordu, ama yolda bu sadist zevkten daha üstün bir zevkin de olabileceğini hissetmişti.

Kraliçeyi korku ile değil, şaşkınlık ve zenginliği ile kendisine hayran bırakmak. Kraliçe kendisinin üstünlüğünü görerek boyun eğmeli idi.

Adamlarından birini yanına çağırdı.

Kraliçenin anlamadığı dilde birtakım emirler verdi.

Adam baş kesti, atını geri çekti. Ve yıldırım gibi uçtu gitti.

Sinan Han, sırıttı.

- Sizi duymuş, fakat görmemiştim. Tıpkı sizin de beni duymuş ve görmemiş olmanız gibi. Sizi gördükten sonra düşüncelerim değişti. Sizde insanlara istemedikleri şeyleri de yaptıracak bir büyü var. Ne gibi diyeceksiniz? Meselâ ben sizi servet ve kuvvet yolunda kullanmayı düşünmüştüm. Şimdi ne düşünüyorum biliyor musunuz?

Konuşsanıza canım?

Kraliçe kendine gelmişti. O bir İngiliz prensesi, bir Sicilya kraliçesiydi.

- Siz, ikimize de yetecek kadar konuşuyorsunuz, dedi. Sinan Han, bu sözlerden bir övünme payı çıkardı:

- Evet dedi. Karşımdakinin ne söylemek istediğini gözlerinden anlarım. Anlaştık, sizin adınıza da ben konuşacağım: Kaleye yaklaştık. Bizim, yani İsmailîlerin kim ve ne olduğumuzu merak ediyorsunuz? Bizim mezhebimizi kuran Şeyhülcebel denilen Hasan bin Sabah hazretleri Türkistan'da Alamut Kalesi'nde otururlar. Bizim mezhepte şeyh, Allah gibi mutlaktır, ne dilerse olur. Şimdi siz de bu büyük kudretimizi gözlerinizle göreceksiniz, adamımı, size her şeyimizi gösterebilmek için hazırlık yapsın diye önden gönderdim. Evet biz İsmailîler çok kuvvetliyiz. İngiltere kralından, Sultan Salâhaddin Eyyûbî'den, Selçuklulardan da daha kuvvetli. Bir gün gelecek yeryüzünde bir İngiliz Krallığı, bir Eyyûbî Sultanlığı, bir Selçuklu Devleti kalmayacak, fakat bir İsmailîye Ağa Han'ı daima var olacak... Neden mi? Çünkü biz silâh olarak insanın ta kendisini kullanırız. Bizim silâhımız canlıdır. İnsanları bıçak gibi, kılıç gibi, ok gibi harcarız. İnsan hangi silâhı yaratırsa yaratsın kendisi daima bu yarattığı silâhtan üstün olacağından... Sinan Han birden sustu.

- Geldik, dedi. Çevrenizde gördüğünüz kara kayaları hiçbir ok delemez. Hiçbir kazma yaramaz. Buraya ilk gelen yabancı sizsiniz. Şimdi Kadmus Kalesi nin dışında bir kalabalık göreceksiniz, bunlar dünyanın her yanından şeyhlerinin, yani benim ayaklarımın suyunu içmeye gelen İsmailîye hacılarıdır. Sizin hacılar gibi kuru kuruya da gelmezler. Şu ortada da iki idam sehpası gibi gördüğünüz alet bir kantardır. Bu kantarın bir gözüne yarın ben oturacağım, öbür gözüne kullarım, en aşağı altın olmak üzere, elmas, zümrüt gibi değerli taşlar dolduracaklar. Öbür göze ben. Her sene kullarımdan ağırlığımca hediye alırım.

Sinan Han, göze girmek için yaptığı her yeni gösterişinde biraz daha alçalıyordu.

İsmailîye hacıları şeyhlerini aralarında görünce hep bir ağızdan ağdalı bir melodi ile tekbir seslerini garip bir ilâhiye çevirdiler.

EUebi gaflet Ali!!! Seçti peygamber Ali!!! Söyledi ona Veli!!! Allah Ali, Allah Ali.

Bu dilenci ağzı ile okunan, havası riya dolu ilâhi Sinan Han'ın koltuklarını kabartırken Kraliçe Cin Danglter'in de gönlünü bulandırıyordu.

Bu kölelik ruhu esen hava, bu düzme peygamber taslaklarından büsbütün iğrendi.

Birden acı bir çığlık atarak iki çıplak hacı, atların önlerine geçtiler, ellerindeki dikenli topuzlarla vücutlarını dövüyor, her vuruşta gövdelerinden bir kan sütunu fışkırınca:

- Ya Ali! Ya Allah! Ya Sinan! Ya Şeyhülcebel! Medet? diye hay kırıyorlardı.

Bu gönüllü intihar sahnesini daha fazla görmemek için kraliçe, gözlerini yumdu.

Sinan Han, akan kanlarla, uğruna intihar eden hacılarla pek ilgisi yokmuş gibi başı havada atını sürüyordu. Sonunda yere halsiz ve cansız yıkılan iki fedaiyi atının ayaklan altında çiğnedi, geçti.

Yerde kurbağa ezer gibi, karınlarına bastı, bağırsaklarını pırtlattı.

Kraliçe, tekrar gözlerini yumdu. Dişlerini sıktı. Evet, bu canavardan nefret ediyordu.

Bu canavarı kendi temiz elleriyle boğabilirdi.

Kalenin köprüsü inmişti. İki yanında iki sıra kargılı koruyucular bekliyordu.

Hepsinin göğsünde Hazreti Ali'nin iki ağızlı "Zülfikar" denilen kılıcı altın sırma ile işlenmişti. Hırkaları, şalvarları Hint kumaşlarından dokunmuştu.

Sinan Han, demir kapıdan girince, demir kafes indi; köprü kalktı.

Avlu silâhlı insan yığınlarıyla doluydu.

O zaman Sinan Han, arkasına dönmeye lüzum görmeden kraliçeye sordu:

- Kadmus Kalesi'ne girilemeyeceğine inandınız herhalde kraliçe hazretleri?

Kraliçenin sustuğunu görünce, bu susuşu şaşkınlığına vererek:

- Kartal yuvasında güvercinler uçamaz, dedi. Kadmus'un yollarına bile girilemez.

Girilse bile çıkılamaz. Siz artık bizimsiniz. Bizim olan her şeyden daha değerli ve daha şerefli olarak bizimsiniz. Şimdi size bizi sevenlerin sevgi derecesini de göstereceğim.

Çevresine bakındı. Yolda emir vererek önden gönderdiği atlı avluda bekliyordu.

- Her şey tamam, dedi. Emirlerimi iki kere söyletmeden adamlarım hemen yerine getirirler. Bu emir bir ölüm emri bile olsa...

Atlarından indiler. Sinan Han önde, kraliçe arkada yürümeye başladılar.

Kraliçe, hayatında ilk defa bir adamın arkasında yürüyor ve gene hayatında ilk defa korku denilen ürpertinin nemli bir bayrak gibi kalbine sarıldığını hissediyordu.

Yüreğinden fışkıran korku dikenleri tüm vücuduna iğneli fıçıya batmış gibi yayılıyordu.

Sinan Han, omuzlarından yere bir tavus kuyruğu gibi sarkan altın işlemeli elmas ve pırlantalarla bezenmiş kaftanını sürükleyerek taş kemerler altında bir oda kapısının önünde durdu.

Adam koşup kapıyı açtı. İçerisi, yerde hasırlar üstünde yatan birbirlerine sarılmış yarı çıplak adamlarla doluydu.

Hepside bir aşk anında kalmış gibi gözleri süzgün, ağızları yarı aralık inliyor, ağlıyor, delirmiş gibi kesik kesik gülüyorlardı. Bazıları, acı acı ağlıyor, yırtmıyor bir şeyler istiyorlardı.

Sinan Han, dar ve alçak kapının önünden çekilerek içeriye birkaç adım attı ve kraliçenin de bu garip salonu görmesini sağladı.

Kraliçenin tiksinme hisleri, merak hislerine yenildi. Odayı daha iyi görebilmek için iki üç adım attı.

Sinan Han, gözleri sadist bir zevkin sarhoşluğu içinde:

- Bunlar İsmailîye mezhebinin fedaileri, dedi. Kendileri şimdi bir cehennem ıstırabı içindeler, yüzlerinden çektikleri acıyı görebilirsiniz.

Fakat bir ses:

- Sinan Reşîdüddin Han Ekber! diye haykırınca canlandılar.

- Reşîdüddin Ekber! Reşîdüddin Ekber! diye dövünmeye başladılar. Yanık sesli biri.

- Ya Allah! Ya Ali! Ya Sinan Ekber! Medet? diye haykırınca hep bir ağızdan:

- Ya Sinan Ya Allah! Medet? diye dövünmeye başladılar.

Kraliçe, Ekber'in büyük demek olduğunu biliyordu. İsmailîlerin "Allahu Ekber" diye diğer Müslümanlar gibi Allah'ı övecek, Muhammed'e teşekkür edecek yerde, hep Sinan Han, diye dövünmeleri kendilerine din büyüğü olarak Sinan Han'ı seçtiklerini gösteriyordu.

Sinan Han, bu acıklı manzarayı şarap içer gibi garip bir sarhoşluk içinde içine dökerken, adamlarına:

- Veriniz! diye emretti.

Ellerinde içi boş balkabağından yapılmış testiler dört beş zenci uşak, fedailere macun gibi bir şey dağıttılar.

Birinin macunu alıp yutmasıyla birlikte aç kalmış akrep sürülerinin telâş ve hırçınlığı içinde diğer fedailer de birbirlerine girdiler.

Macunu kapan büyük bir zevk içinde inliyor, sonra sevgilisinin yanına uzanıyor, kimisi şarkı söylüyor, kimisi dua ediyordu.

Ancak Sinan Han'ın salona girmesiyle kavuşulabilen bu sahte saadet havası, fedailerin şeyhlerine tapmalarına yol açıyordu.

Sinan Han tekrar kraliçeye döndü.

- Bize tapanları, biz böylece bir anda cehennemden cennete bir ufacık hap ile kaldırıveririz, diye övündü.

Kraliçe, hapı tanımıştı. Bu, Kadı Han'ın kardeşi Arslan Yürekli Rişar'a; acılarını dindirmek için, hiçbir övünme küçüklüğüne düşmeden hayırlı bir yolda yutturduğu haşhaş hapı idi.

- Bu haşhaş dedi. Hastalara, budala ve sersemlere iyi gelir. Kadı Han'ın ilâcı.

Sinan Han, soğuk bir kahkaha attı:

- Bizi sevmeyenler bize "Haşhaşiyun" derler. Haşhaşçılar demek. Fakat bakın gücümüz nerelere varıyor. Bu haşhaş içindeki afyon sayesinde insanların hayatlarına, ruhlarına bile sahip oluyoruz. Kadı Han olacak serseri bu silâhın gücünden ne anlar?

Sonra içlerinden birine döndü:

- Ya Hüseyin, kalk! diye haykırdı.

Hüseyin denilen yarı çıplak fedai, sevgilisinin göğüslerinin ortasına gömdüğü başını kaldırdı.

Kendisine şeyhin seslenmiş olması büyük bir şerefti:

- Lebbeyk ya şeyh? diye haykırarak dizleri üstünde doğrul-Sinan Han, başka bir söze lüzum görmeden:

- Koynundaki sevgilini boğ! dedi. Hazreti Ali böyle istiyor. Fedai Hüseyin durakladı: Kadın, başına gelecek felâketi sezmiş gibi haykırdı:

- Ya şeyh, merhamet! Beni boğmasın, günahım nedir? Beni boğmasın!

Atılmak, Sinan Han'ın yanına gelmek istedi.

Fakat bileklerine yapışan sevgilisi Hüseyin'in pençelerinden kurtulamıyordu.

Hüseyin, hiçbir söz söylemiyordu. Sinan Han'ın gözlerinden silinmeyen ölüm fermanını tekrar okuyunca, birden sevgilisinin boğazına sarıldı.

Kadıncağızı bağırta bağırta büyük bir zevkle başını yerden yere vurarak, hırıltılar içinde, ağzından köpüklü kanlar fışkırıncaya kadar sıktı, boğdu. Bir boş çuval gibi silkti yere attı.

Sonra yerden kaldırdı, bu morarmış, ense kemiği kırılmış ölü kucağında olduğu halde Sinan Han'ın yanına geldi. Önünde diz çöktü.

Koca salonda ne bir alkış, ne de bir isyan mırıltısı vardı.

Sanki bir adam, bir zavallı kadını boğmamış; bir ahçı, bir hindinin başını kopartıvermişti.

Sinan Han, yan gözle kraliçeye baktı; sarsılmasını, kendisine yalvarmasını, gücüne boyun eğmesini bekliyordu.

Birkaç saat içinde o kardeşi Arslan Yürekli Rişar'a hatta düşmanları Salâhaddin Eyyûbî'ye vergin insanlık, şövalyelik âleminden bu canavar kalesine giren kraliçe, beynine yumruk yemiş pehlivanlar gibi sersemlemişti.

Fakat bu insan katilinden her şeyi beklemeyi de aklına koyduğundan başını bile çevirmeye tenezzül etmedi.

- Aferin, dedi. Şeyhini hoşnut ettin. Şimdi ikinci emir, git, kendini kartal kayasından aşağı at, orada sevgilinle birlikte bağlılığınızın karşılığı olan sonsuz cennete kavuşacaksınız.

Kraliçe, bu emrin olsun fedaide bir şaşkınlık, hiç olmazsa ufak bir ayak sürtmesi uyandırmasını bekliyordu.

Fakat fedai, arkadaşlarının bilgisiz, kıskanç bakışları önünde sanki sahiden cennete kavuşacakmış gibi kapıdan çıktı, boğduğu sevgilisi kollarında, yürüyerek avluyu geçti, dar taş merdivenlerden duvarların üstüne çıktı, akbabaların tepesinde çember çevirdikleri bir yerden aşağı kaldırdı, kendisini attı.

Kraliçe bir çığlık bir korku sesi bekledi. Akbabaların kan kokusu almış seslerinden başka hiçbir ses yoktu.

Burada ölüm olağan işlerden biriymiş gibi geliyor. Azrail kendi evindeymiş gibi kol geziyordu.

Sinan Han, fedailerine fazla yüz vermeyi yersiz bulmuş olacak ki, sırıtık dudaklarını bir sırtlan gibi titreterek, bembeyaz dişlerini gösterdi:

- Kadmus'ta papaların, halifelerin kandırıp din namına savaş meydanlarına soktukları kadar çok ölüye rastlanmaz ama, bir din de her halde günde birkaç şehit olsun ister.

Hüseyin, şeyhi uğrunda sevgilisiyle birlikte şehitlik şerbeti içerek sonsuz cennete kavuştu. Ne mutlu Şeyhülcebel'in uğrunda ölebilenlere.

Kapıya doğru yürüdü. Tekrar önde yürüyor, kraliçenin arkasından gelip gelmemesine pek önem vermiyordu.

- İşte böyle aziz kraliçe hazretleri, diye hâlâ konuşuyordu. Buraya ancak Sinan Han'ın emriyle girilir. Fakat girdikten sonra bir ölüm rüzgârı gibi ancak uçarak çıkılır. Buraya ben istemeden ALLAH BİLE GİREMEZ. Sizin artık buradan kaçış ve kurtuluş çaresi aramayacağınızı sanıyorum. Olgunlaşmış aklınız, ince zekânız size bu gördüklerinizden sonra tutacağınız yolu göstermiştir. Bu yol Sinan Han'ın emrine girmek, kardeşinizi de el yazınız ile bir mektup gönderip buraya çağırmaktır. Çünkü kardeşinizin ve- benim tek düşmanımız Salâhaddin Eyyûbî, ancak bu birleşme sonunda cehenneme veya kartal kayadan akbabaların kursaklarına gidebilir. Niçin susuyorsunuz?

Kraliçe donmuş yüzüyle cevap verdi:

- Konuşmaya değmeyecek kadar aşağı bir insansınız, size insan bile denemez. Çok istediğiniz olur da kardeşim buraya gelirse bu sizinle birleşmek için değil, bu cinayet yuvasını başınıza yıkmak için olacaktır.

- Bizimle karşılaşıp ayağımıza kapanmayan erkek daha doğmadı.

Kraliçe kızdı:

- Arslan Yürekli Rişar'la karşılaştınız mı siz hiç? Sinan Han, boş bulundu:

- Hayır, Rişar'a bu şerefi vermeye vakit bulamamıştım.

- Karşılaşsaydınız kim kimin ayağını öper görürdünüz. Ya akbabalara yiyecek çekeceğiniz Sultan Salâhaddin Eyyûbî ile?

- Yüzünü şeytanlar görsün.

- Ben de karşılaşmanızı pek salık veremem. Ya Kadı Han? Ya Tuğ Tekin? Bunlarla er meydanında kılıç elde karşılaştınız mı hiç? Hayır, değil mi? Siz kiralık katillerinizi gönderip arkasından adam hançerletirsiniz. Siz hangi yüzle "Ayağıma kapanmayan erkeğe rastlamadım" diyebiliyorsunuz? Siz erkek gördünüz mü hiç? Siz bu saydığım erkeklerin karşısına tek başına çıkabilir misiniz hiç?

Yürümüş bağırmış, bağırmış yürümüş, kalenin büyük salonunun önüne kadar gelmişlerdi. Kapılar açıldı. Sinan Han, geri çekilerek yüzü kapıda, kraliçeye yol verdi:

- Hele biraz bir şey için, yiyin de aklınız başınıza gelsin, dedi. Kraliçeye uyup, sinirlenmeyi yersiz buluyordu.

Adamları önceden aldıkları emre uyarak salonun kapılarını kapattılar, Sinan Han, gözleri nefretten dönmüş, ağzı hırsından köpürmüş haliyle kraliçeyi çok beğenmişti.

Bu kızdıkça ısınan, ısındıkça İstakoz gibi kızaran, boncuk mavisi gözlü, asi ruhlu, kanaryalar gibi sarı, atmacalar gibi yırtıcı kadını kendine lâyık bir eş sanıyordu.

- Buraya, bu adınızı saydığınız ve cesaretlerini pek beğendiğiniz erkeklerden hiçbirisi değil tek başlarına, ordularıyla bile gelmeye cesaret edemezler, dedi.

Kraliçenin yüzündeki gergin kaslar gevşedi, hırçın gözleri birden güldü.

- Ya gelirlerse? dedi. Sinan Han, dayattı:

- Gelemezler, Kadmus Kalesi'ne gelmek, Kudüs şehrini sarmaya benzemez. Gelirlerse kapışırız, elimi bile kıpırdatmadan insanların ciğerlerini nasıl söktüğümü siz de gördünüz. Çok mu gülünç şeyler anlatıyorum, neye gülüyorsunuz böyle?

- Senin enayiliğine gülüyor.

BAYRAK VE PRENS

Koca taş salonda, yalnız bulunduklarını sanırken, başka bir âlemden geliyormuş gibi, salonun tavanından yuvarlanan bu üç kelime, ölüm karşısında kılı kıpırdamayan Sinan Han'ın sansar görmüş kirpi gibi bütün tüylerini diken diken etti. Ses tekrar inledi.

Sesin geldiği yerden çok, kraliçenin gözünde gördüğü, alaylı, kendisini küçük gören ışıklar kolunu kanadını kesmişti.

Kraliçe, kendi arkasında bir yere bakıyor ve bu bakışıyla gördüğü şeyi -o şey her ne ise- beğendiğini, ona hayran olduğunu çekinmeden belli ediyordu.

İki saattir akıllara durgunluk veren ölüm ve kuvvet gösterileri karşısında şaşırmayan, hayran olmayan kraliçenin gözlerinin sanki camdan yapılmış değersiz bir kukla imiş gibi kendisini delerek hayran ve alkışlayarak arkasındaki bir yere baktığını Sinan Han anladı.

Arkasında ne vardı ki böyle değerli? Kraliçeyi sevindiren, kraliçeye ümit verebilen ne olabilirdi?

Geri döndü.

Gözlerinin yanlış gördüğünü, kulakları gibi gözlerinin de aldandığını sandı.

Acaba, fedailerine uyuşturmak için verdiği afyonlardan bir parça da yanlışlıkla kendi mi yutmuştu?

Yemek sofrası başında bacaklarını siniye doğru uzatmış küstah bakışlı bir genç, pişmiş kelleler gibi sırıtıyordu. Sinan Han'ın şaşkınlığını görmemiş gibi: - Merhaba hıyar han!

dedi.

Hiç kalkmadan olduğu yerden elini uzattı, iki erik aldı, parmaklarıyla yokladı, birini beğenmedi, yerine koydu, diğerini ağzına attı.

Sinan Han, hâlâ susuyor, kraliçe hâlâ gülüyordu.

Genç, kaşlarının altında kaybolan sürmeli derin kara gözleriyle Sinan Han'ı süzdü.

- Evet, dedi. Senin enayiliğine gülüyor Hıyar Han! Ya ne yapacaktı? Yalancıktan boğdurduğun, yalancıktan kayaya atılan uydurma fedailerine gözyaşı dökecek, aman mı diyecekti? Karşısındakinin bir kraliçe olduğunu unuttun. Seni uşak kılıklı serseri seni. Krallara, kraliçelere, tanrılara dil uzattın.

Sinan Han, kendine geldi.

Bu genç bir hayalet değildi. Fakat Kadmus Kalesi'ne nasıl girmişti? Hele bu salona nasıl kurulmuştu. Hele kendisine hangi cesaretle; "Enayi", "Serseri", "Hıyar" diyebiliyordu.

Genç, bir erik daha seçti.

Sinan Han, kekeledi:

- Tuğ Tekin?

- Evet, iyi bildin. Tuğ Tekin'in karşısındasın. Semerkant'ta öğrendiğin Türkçeyi unutmadıysan Tuğ, bayrak yerine çekilen at kılından sopa, Tuğ!.. Şimdi senin başında bu sopa patlayacak. Tekin... Kulunuz, köleniz demek. Türkler böyle senin gibi övünmeyi, hele sümme hâşâ Allah'a ortaklık yarışına girmeyi çok iğrenç bulurlar.

Katıksız hanların oğulları, yeğenleri övünmüş görünmemek için kendilerine Tekin derler... Frenkler Prens diyorlar. Daha cakalı ama daha sevimli değil...

Sinan Han, birkaç kere uzaktan gizlice gördüğü Tuğ Tekin'i tanımıştı.

Buraya tek başına bu kıratta olmayan başka biri gelemezdi. Sinan Han karşısında, han oğlu olmayan başka birisi böyle küstah konuşamaz, bacaklarını uzatıp erik yiyemezdi.

Acaba kaleyi mi basmışlardı?

- Yiğitlerin nerede? diye kekeledi. Tuğ Tekin, kaşlarını yay gibi gerdi:

- Yalnız geldim. Artık Kadmus Kalesi'ne de demir kaleyi basar gibi kırk yiğitimle gelemem ya?

- Burada ne arıyorsun? Defol!

Evet, kötü bir şaka sanmak zorunda kaldığı bu Tuğ Tekin sersemi defolup gitmeliydi.

Buraya tek başına gelebilen bu gençle vuruşamayacak kadar kahpe bir yaratılışı vardı.

- Buraya nasıl geldin? diye tekrar haykırdı. Tuğ Tekin hiç de sinirlenmiyordu:

- Sen çağırmışsın, dedi. İnsan misafirini böyle mi ağırlar?

- Ben mi çağırmıştım? Kim söyledi?

- Başcellâdın, katiller başbuğun. Sinan Han:

- Yalan! Yalan! Defol! Git! diye haykırdı. Tuğ Tekin gitmiyordu. Çarpışacaklardı.

Sinan Han, kartal yuvasına tek başına giren, namı yedi diyara ün salmış Tuğ Tekin ile savaşacak kadar deli cesurlardan değildi. Ayrıca kendi aklına göre kraliçeyi tam tavlamış, gücüne inandırmış iken böyle kır pehlivanları gibi sonu belirsiz bir uğraşa da girmek istemiyordu.

- Buraya demek yalnız geldin? diye tekrarladı. Vakit kazanmak istiyordu.

Tuğ Tekin:

- Daha önce söylemiştim, dedi.

- Geldiğini kim biliyor?

- Dayım Kadı Han.

- Kopuk serseri.

- Evet, senden daha büyük bir serseridir.

- Ne yapar yani gelirse?

- Güzel kılıç kalkan oyunu bilir, kale kapılarını bir omuzda yıkar. İki bin adımdan, çiftleşen iki sinekten dişiyi bırakır, erkeği karnından vurur.

Tuğ Tekin alay ediyordu.

Bu alay ediş de arkadan adam vurmaya alışık Sinan Han'ı ürkütüyor, hemen bir şeyler yapmasının önüne geçiyordu.

Kraliçenin gözlerinin içi, az önce seyrettiği afyon tutmuş fedailer gibi camlaşmış, cıvıl cıvıl parlıyordu.

Bu parlayışta Sinan Han'a tapan bir uyuşukluk yerine Sinan Han'ı hiçe sayan bir alevin ışıkları vardı.

Sinan Han, kapıya doğru yürüdü, adamlarını çağıracak, uzayıp giden ve kendini küçük düşüren bu iki düşman arasında tek başına daha fazla durmaktan kurtulacaktı.

Tuğ Tekin, sofra üstündeki ayaklarını yere indirmeden sordu:

- Nereye gidiyorsun? Sinan Han, boş bulundu:

- Binbaşımı çağırmaya.

- Boş ver. Ne işe yarar?

Sinan Han, Tuğ Tekin'in emrine girdiğini anlamayacak kadar sersemlemişti.

Az önce kraliçenin düştüğü çaresizlik içinde kalmıştı.

- Senin buraya nasıl girdiğini öğreneceğim.

- Söylemiştim. Sen çağırmışsın, adamlarına "Şehzade Tuğ Tekin'i kraliçe görmek istiyor, çabuk gelsin!" demişsin. Bu ince ve hisli davetini alınca geldim.

Kraliçe, soğukkanlılığını tutamadı. Dudaklarındaki alay pırıltıları kahkaha sağnağı halinde boşandı. Katılıyordu. Arada fırsat bulup Sinan Han'a:

- Evet, dedi. Bana adam beğendirmek için kralların, padişahların isimlerini saymış, Tuğ Tekin'i getirin diye emretmiştiniz. İşte afyon yutmuş fedailere dayanan saltanatın sonu böyle gülünç oluyor...

Sinan Han, kesin olarak kapıya gitmeyi aklına koydu.

Sonra caydı. Savaş meydanında dadısını çağıran çocuklara benzemekten de çekiniyordu.

Gitti, Tuğ Tekin'in yanındaki çağırma sahanının tokmağını kaptı, hırsla vurdu.

Adamları bu sesi duyar duymaz koşup geleceklerdi.

Ne gelen oldu, ne koşan.

Tuğ Tekin, uzandığı yerden tokmağı kaptı, daha hızlı gümüş sahana vurdu, bir daha vurdu.

- Böyle vur! dedi. Seninkini duymadılar.

Aldanmamıştı, kapı açıldı, başyardımcısı, "Binbaşım" dediği adam içeriye girdi.

Arkasından koşan filân yoktu. Tuğ Tekin'i odada görmekten de pek şaşırmışa benzemiyordu.

Sinan Han:

- Neredesin? diye bağırdı.

Kendinden korkan, emirlerini yerine getirecek biriyle karşılaşmak bozulan sinirlerini gevşetmişti. Bağırabilirdi. Saçmalayabilirdi. Nasıl olsa emri dinlenecekti.

Binbaşı, kekeledi:

- Siz uzakta durun! diye emretmiştiniz.

- Şu serserinin girmesini"hangi sersem emretti?

- Sizin emrinizle getirdik. -Atın dışarı!..

Binbaşı geri geri çekildi. Adamlarını çağırmaya gitti. Salonu korkunç olmaktan çok, gülünç bir sessizlik kapladı. Bu üç kişiden ikisi kraliçe ve Tuğ Tekin nedense durumu pek eğlenceli buluyorlardı.

Tuğ Tekin, ağzındaki eriği yutarken emretti.

- Adamlarınla beni dışarı attırma.

- Neden?

- Erkekliğe sığmaz. Kraliçe hazretleri, senin benden korkarak teke tek vuruşamadığını sanır, sana kanı ısınmak üzere iken, senden iğrenir.

Tam bu sırada binbaşı denilen adam, kargıları önde yedi-sekiz adamla salona girdi.

Tuğ Tekine doğru yürüdü. Sinan Han kızdı:

- Nereye gidiyorsun sersem herif?

Binbaşı, "Şeyh"lerini hiç bu kadar şaşkın ve kararsız görmemişti.

Sustu, "Siz bu adamı dışarıya atın dediniz" diye cevap vermeyecek kadar uşaklığın inceliklerini biliyordu.

Efendi, tekrar caymıştı. Uşak böyle bir emir aldığını bile düşünemezdi. Yeni emir bekledi.

Tuğ Tekin, bu kadar gevezeliğin yeteceğine aklı kesmiş gibi, bel kayışını tartaklayarak ayağa kalktı.

- Şeyh hazretleri, İngiltere prensesi ve Sicilya kraliçesi "Cin Danglter' hazretlerine bacağınızdaki çakşıra varıncaya kadar neniz var, neniz yok gösterdiniz. Şimdi de kendilerine bir erkeğin nasıl dövüşeceğini gösterin, beni yenin; afyon yutmuş fedailerin değil, benim kopan kafamı, kopan kolumu kendilerine hediye edin. Şahane hediyeniz kendilerini size büsbütün bağlasın.

Bu açıkça meydan okuyuş karşısında, şövalyeliğin, ince kabadayılığın tek geçer akçe olduğu o devirlerde "Hayır dövüşmem" diyebilmek bir insan için en büyük şerefsizlikti.

Şeyh, arkasındaki Şam ipeklisi kaftanı çözdü, binbaşısına attı.

- Kılıcımı getir, diye emretti; sonra da Tuğ Tekin'e döndü:

- Bir Şeyh elinde ölmeye lâyık olacak kadar ünlü bir insan değilsin; fakat Kadmus Kalesi'ne girecek kadar cesur olduğuna göre bu cesaretinin karşılığını almak hakkındır.

Sen bir Şeyhülcebel elinde cehenneme gönderilmeye değersin.

Bu konuşmalar sırasında binbaşı, şeyhin kılıcını getirmiş, iki eli üstünde veriyordu.

Kraliçe, binbaşının çok yavaş bir sesle şeyhe bir şey söylediğini gördü.

Fakat şeyhden önce, bu sözleri Tuğ Tekin duymuş olacak ki:

- Evet, dedi. Solakımdır. Beni sağ el ile saldıracak diye bekleyen düşmanlarımın sol elimle bilek sinirlerini keserim, fakat sen binbaşına söyle, Semerkant'ta her Türk iki elini de kullanır, solak salak diye hiç kimse yoktur.

Sinan Han, kılıcını düz tuttu:

- Haydi delikanlı, dedi; bakalım elin de çenen gibi çabuk mu? Tuğ Tekin atılırken sordu:

- Adamlarınla da uğraşa girecek miyim? Sinan Han, dudaklarını büktü:

- Sana ben yeterim, diye atıldı. Tuğ Tekin sendeledi. Tekrar sordu.

- Ya sizi yenersem onlar ne olacaklar?

- Beni yenerseniz mi? Beni yenerseniz size itaat edecekler, serbestsiniz.

- Sizi yenmemi istiyorsanız emir verin. Bu sözler açıkça bir meydan okuyuştu.

Sinan Han, kraliçenin yüzünü görmüyordu; ama bu küstah konuşmalardan hoşlandığını, şimdi gene, güzel ağzının kenarında mağrur gülüşlerle işi alaya aldığını biliyordu.

Fedai intiharlarının, sevgili boğmalarının ürkütemediği kraliçeyi önünde akacak kanlar, kopacak kol ve bacaklarla bayıltmayı düşündü.

Binbaşıya:

- Ebu Haşim, dedi, beni bu şehzade kırıntısı yenerse emirlerine uyarsın.

Sonra Tuğ Tekin'e döndü:

- Tamam, artık gevezeliği bırak, ayaklarına sahip ol, ikide bir kayıyor.

Tuğ Tekin'in beli hizasında palasını döndürdü, terazisini bozup boş kalacak omuzlarından yaralamak istiyordu.

Tuğ Tekin, havaya sıçradı. Havada ayaklarını açtı, bir hacıyatmaz gibi, bu açık ayakları üstüne düştü.

Ne kaymış, ne de sendelemişti. İlk karşılaştıkları zaman, şeyhi savaşa sokmak için acemi taklidi, yapmış olabileceğini kraliçe düşündü. Bu yaşta bir gencin hem kafasını, hem de elini kullanabilmesi Tuğ Tekin'e karşı beslediği hisleri büsbütün kuvvetlendirdi.

Sinan Han'ın sağ yanına geçti:

- Şeyh hazretleri de elbette solaktırlar, diye alay etti; sağdan sol eliyle saldırdı. Bu atılışı Sinan Han, ancak sol kolu ile karşılayabilirdi.

Kılıcını sol eline attı, Tuğ Tekin'in saldırışını büyük bir ustalıkla savuşturdu.

- Solak değilim küçük köpek...

- O halde salaksın, bir solağın, bir salak ile çarpışması zordur. Sola kayıyorum. Sağ elini kullan... Ne yaptın aceleci, bak bileğin çizildi.

Kraliçe sevinçle titredi. Sinan Han'ın sağ bileği çizilmiş, kan akıyordu.

Tuğ Tekin'i Kadı Han'dan da üstün gördü.

"Bu genç dayısının ve amcasının her değerini üstünde toplamış" diye düşündü.

Sinan Han, birden sağdan sola, soldan sağa şimşek hızıyla kılıç savurarak Tuğ Tekin'in üstüne atıldı.

Kılıçların çizdikleri çemberler o kadar çabuk birbirini kovalıyordu ki havada yalnız gümüşten iki çember parlayıp sönüyordu. > Tuğ Tekin, hem bu atılışları karşılıyor, hem alay ediyordu:

- Sol, sağ, sol, sağ, sol, sol, sağ, sol. Yanlış, bu kadar çabuk atılış ustalığı bozar.

Tuğ Tekin tekrar alaya başladı:

- Sol, sağ, sol... Sol olmadı. Hep şaşırıyorsun, daha sık daha daha... Sol, sağ, sağ, sağ, sağ.

Tamam şiştin. Seni kendini beğenmiş katil seni. Fedailerini kullanıp adam öldürtürken kendi bileğini kullansaydın, böyle şişmezdin, ne oldu? Artık hep sağdasın, şiştin; soluyorsun. İşini bitireyim, bu sonu belli olan savaştan bir an önce seni kurtarayım?

Böyle mi istiyorsun? Al bak, sağ-sol oyununa geçiyorum.

Tuğ Tekin, yorulan Sinan Han'ın az önce başarısızlıkla biten oyununu daha hızla, fakat hiç şaşırmadan geçti:

- Sağ, sol. Hep böyle sağ, sol. Her sabah iki saat... Bu çalışmayı yapmazsan başaramazsın. Sağ, sol... Sol, sol... Haydi yere.

Kılıç bir saat rakkası gibi gidip gelirken birden durmuş, arka arkaya aynı yere inmişti.

- Sol, sol omzun çöktü. Başın yarıldı. Artık konuştuklarımızı duyamazsın.

Sinan Han, başı kanlar içinde dizleri üstüne düştü, sallandı, sallandı, arkası üstü yıkıldı.

Tuğ Tekin, kılıcı elinde, kraliçenin önünde eğildi:

- Yol açıldı majeste, İngiltere kralı kahraman kardeşiniz sizin için üzülmüş, bizim için de belki aklına kötü düşünceler getirmiştir...

KUDÜS'TE BİR NOEL GECESİ

Kudüs şehri gün kavşağında gözüküyordu. Artık kış gelmiş; takdis edilmiş peygamberler tarlası Filistin çölünün bu çam kokulan ve serin sularla süslü toprakların, has limonata içiyormuş gibi insanın içine tatlı bir serinlik veren geceleri başlamıştı.

Fakat bu iç açıcı serinlik, Arslan Yürekli Rişar'ın çadırında küçük bir zeytin dalının çevresinde oturan üç kişinin yüzlerinde okunan sıkıntıyı dağıtamıyor, gerilen boyun damarlarını gevşetiyordu.

Çadırın içinde ünlü bir ölünün son duası okunuyormuş gibi sessiz bir hal vardı.

Arslan Yürekli Rişar, kız kardeşine:

- Evet aziz kraliçem, dedi. Birlikte yaşadığımız Noellerin en korkuncu. Böyle bir Noel gecesi geçirebileceğim daha önce aklıma gelmiş olsaydı, kendi elimle bağırsaklarımı deşerdim.

Kral, izin vermeden konuşmak her ne kadar, o zamanlar büyük bir terbiyesizlik sayılırsa da, İngilizler sarayında önemli zamanlarda aklına geleni konuşmak da serbestti.

Çadırdaki üçüncü şahıs olmakla şereflenen "Raymond de Turren":

- Majeste, dedi. Savaş hali bu, İngiltere neresi? Kudüs neresi? Kalktınız, Normandiya demediniz, Marsilya demediniz; Sicilya, Kıbrıs, Akkâ Kalesi, Arsuf, Yafa savaşları bunlar az başarı mıdır? Şimdi bunları niçin küçümsüyoruz?

Kralın kızacak hali yoktu, dertleşecek, içini dökecek bir adam arıyordu.

- Bu orduya, Noel gecesini Kudüs şehrinde geçireceği bir kere herhangi bir münasebetsiz tarafından ilân edilmiş; ilk önce bu Noel bayramını Kudüs şehrinde geçirebileceğimizi kim düşündü Raymond?

- Siz majeste.

- Ya? Bu sonu gelmeyen savaşlarla, o, beynimi kaynatan çöl sıcakları bende düşünce bırakmadı. Unutmuşum. Ben unuttum ama ordu unutmadı. Her sene büyük bir neşe içinde kutlanan Noel bayramının üstünde kara bir bulut örtülü. Amacımıza ulaşamadık Raymond.

- Majeste, buraya üç koldan geleceklerini düşünerek, haşmetlû Alman imparatoru ve Fransa kralının da bir şeyler yapacaklarını düşünerek yola çıkmışlardı. Alman imparatoru, pisboğazlığına kurban olup yarı yolda öldü. Af buyurun majeste, huzurunuzda böyle terbiyesizce konuştum. Fransa Kralı, sizi bırakıp kaçtı.

Rişar, bıyıklarını ısırdı:

- Kaçmadı. Hazır ben ortada yokken Fransa Krallığını kurmaya gitti. Arslansız vadide silâhsız gezecek.

- Evet majeste, üç kralın başaramadığı bir işi siz başardınız, hem de tek başınıza.

- Yollarda boşu boşuna kırıldık. Bu çöl savaşları, kale uğraşlarından daha yıpratıcıymış meğer.

Rişar, kız kardeşine döndü:

- Siz de mi Kudüs'ü düşünüyorsunuz aziz kraliçem?

- Evet majeste, fakat başka bir yönden, görüşlerimiz uymuyor.

- Birbirine uyan görüşler beni korkutur. Korkunç Kadmus Kalesi'nden, Şeyhülcebel'in elinden kurtulduğunuz doğru mu kardeşim?

- Birkaç kere anlatmıştım majestelerine.

- Yok, yok, size inanmamak gibi bir terbiyesizlik için değil de, düşmanlarımıza; uğrunuzda mucizeler yaratacak kadar size bağlı olduklarına inanamıyorum?

- Beni mi değersiz buluyorsunuz? Yani uğrumda bir kaleye girilmeyecek kadar sönük bir kimse mi sayılıyorum? Söyleyin çabuk?

Kral öksürdü:

- Yok canım, altınızda, tekrar size hediye edilen Kasırga'yı da gördükten sonra güzelliğinizin, bir delikanlıyı Kadmus Kalesi'-ne tek başına saldırtacak kadar parlak olduğuna bir kere daha inandım.

- Öyle ise?

- Öyle ise şu ki, sizinle ilgilenenler bu taktir edilmiş geceyi yani Noel Bayramı'nı bu ordunun Kudüs şehrinde geçirmek isteyeceğini, olmazsa sizden dolayısıyla, bizden yüz çevireceklerini bilmeliydiler...

- Yani silâh kuvvetiyle alamadığınız şehri, kız kardeşinizin hatırı için size teslim mi etmeliydiler? İngiliz kraliçesi satılık değildir majeste. Kale almak için bu işe daha uygun bir cariye bulun kendinize.

Kral güldü:

- Bu gecenin tatsızlığı bizi sinirlendirdi. Ben başka bir şey söylemek istedim.

- Meselâ?

- Meselâ? Böyle bir mukaddes günde sizi sevenler, sizin yanınızda olmalı idiler.

Burada, bayramı birlikte kutlamalı idik.

- Yani Kudüs'ü saran ordumuzun içinden geçip çadırınıza beni görmeye gelmeli idiler demek istiyorsunuz?

- Evet, evet...

- Daha saati gelmedi, majeste.

- Yani mukaddes saatte burada mı bulunacak dostlarınız?

- Evet.

Rişar, gözlerini yumdu. Şahadet parmağını uzattı:

- Yani çadırın bezi yırtılacak... Bir hançer ucu göreceğiz. Şam işi hançerleri gibi sedef saplı, kıvrık; içeri bir delikanlı girecek... "Meri Krismıss" (Mary - Christmas) diyecek.

- Evet, evet!..

- Hayaliniz benden de ileriymiş sayın kız kardeşim. Bahse giriyorum.

- Ne gibi?

- Buraya kimseler gelmeyecek... güzelliğinizin sönüklüğünden değil, sade gelinemeyeceği için gelemeyecekler. İngiliz kralının çadırına Kadmus Kalesi'ne girer gibi girilmez, gelemeycekler. Sicilya adasını bahse koyalım?

- Ya siz?

- Ben kılıcımı gelecek olan kahraman âşıka hediye ediyorum.

- Bekleyelim.

- Siz de şahit olun Raymond. Tam "Meri Krismıss" saatinde, Hazreti İsa'nın doğduğu an, çadırın bezi yırtılmaz, içeriye davetsiz bir misafir gelmezse kraliçe hazretleri Sicilya adasındaki haklarını kaybediyorlar...

YIRTILAN ÇADIR

Dışarıda ordunun üstüne deve çulu örtülmüş gibi gecenin karanlığı gökmüştü.

İçeride çadırın direkleri çatırdıyor. Neredeyse çadır yıkılacak. Yakıcı bir çöl fırtınası esiyor. Kudüs'ten gelmesi beklenen kahramandan haber yok.

Bu ölüm sessizliğini çok yavaş bir sesle Arslan Yürekli Rişar bozdu:

- Vakit tamam kraliçem, "Meri Krismıss". Kraliçe, hafifçe kaşlarını çattı:

- Meri Krismıss.

Sonra, "Raymond de Turren" de her ikisiyle bayramlaştı.

Kraliçe, hafif nemli gözleriyle yırtılmayan çadırın bezlerinde dalgın düşünüyordu.

Arslan Yürekli Rişar:

- Kaybettiniz aziz kraliçem, dedi. Kraliçe yerinden doğruldu:

- İngilizler kaybetmeye alışık değildir. Kalkın majeste, gidiyoruz.

- Gidiyor muyuz? Londra'ya mı?

- Hayır, Kudüs'e.

- Duvarlarını yıkmaya mı?

- Yok canım.

- Peki şehre nasıl gireceksiniz?

- Gizlice, bir kız kaçırır gibi, bir define arar gibi... Artık hâlâ bu gibi doğuya vergi kahramanlık işlerini öğrenemediniz mi? Gideceğiz.

- Pekâlâ, pekâlâ, kadınların istediğini Allah da istermiş. Gidelim. Fakat niçin?

- Beni, ruhumu Kudüs'ün çağırdığını hissediyorum. İçimde oraya gitmek için önüne geçilmez garip bir his var. Beni Meryem Anamız çağırıyor... Niçin susuyorsunuz?

Yoksa korkuyor musunuz?

Rişar, acele kekeledi:

- Ben... Ben mi?.. Asla...

- Ya siz Turren?

- Emirlerinizi bekliyorum kraliçem?

- Kasırga ile birlikte iki at hazırlayın.

- Baş üstüne kraliçem...

Kraliçe tekrar Arslan Yürekli Rişar'a döndü:

- Bir şey mi söylediniz majeste?

- Oh hayır. Yalnız Kudüs şehrine hangi kapıdan girmek daha şahane olur, diye düşünüyorum. Babül Amud denilen Direkli Kapıya karar verdim.

- Bu işi çok büyüttünüz. Sultan Salâhaddin'in sizi ölümden kurtarmak için çadırınızı ziyarete geldiği gün çıktığı kapıdan girersiniz.

- Kraliçelerden şövalye çıkmaz ama, siz her zaman bir şövalye gibi konuşursunuz.

Peki bize bu kapıyı kim gösterecek?

- Kasırga.

- Kasırga. Sultanın size Kadmus'tan çıktığınız zaman ikinci defa hediye ettiği bir genç ktz gibi vefasız kısrak.

- Evet Kasırga, Kudüs'e her zaman girdiği, alıştığı gizli kapıya gece karanlığına rağmen gidecektir.

Rişar'ın ilk defa çatılan kaşları gevşedi, kaybolan keyfi yerine geldi. Ellerini çırptı:

- Bravo kraliçe hazretleri, ilk defa hayal âleminden hakikat sahasına indiniz.

- Evet, bizi Kasırga, geceleri girip çıkmaya alıştığı kale kapısına götürecektir.

- Sayenizde üzüntülü Noel gecemiz, heyecanlı bir donanma gecesine döndü. Majeste, buyurun önden, bu gibi heyecanlı gezilere bayılan "De Turren" ile İngiltere kralı, arkanızdan geliyoruz.

SİLÂHLARINIZI VERİN, MAJESTE!"

Kasırga, dizginlerinin boş bırakıldığını hissedince, Kudüs şehrine doğru tırısa kalktı.

Kraliçe, neşe ile haykırdı:

- Majeste, Kasırga vazifesini yapıyor. Kral güldü:

- Eski efendilerine ihanet ettiğini bilse, sizi sırtından yere atardı.

Sonra kraliçeyi tekrar süzdü:

- Şeyh elbiseleri size çok yakıştı; Kudüs'teki hanımların kalpleri heyecandan duracak.

Gittikçe kaleye yaklaşıyorlar, yaklaştıkça kale duvarları yükseliyor, kendileri bu aşılmaz duvarlar önünde küçülüyorlardı.

Kale ile aralarındaki mesafe çok büyüktü, ama böyle çıplak bir yolda ilerleyen üç atlıyı seçebilmeleri de olmayacak bir şey değildi. Kral:

- Kaleden bizi görmüşlerdir, dedi. Acaba nasıl karşılarlar? Kraliçe, nasıl karşılayacaklarını pek merak etmiyordu.

- Üzerinizdeki elbiselerle, Kasırga, kale kapılarını açar, dedi. Kasırga döndü, bir tepenin yanından dar bir patikaya girdi.

Yol, kurumak üzere olan bir derede bitiyordu.

Dereye girdi. Sola döndü. Dere içinde yürümeye başladı. Yolunu iyi bildiği anlaşılıyordu.

Derenin yanındaki yarlar yükseldikçe kale duvarları da kayboldu.

Arslan Yürekli Rişar:

- İnce zekânıza hayranım aziz kardeşim, dedi. Sayenizde yüz binlerce insanın başaramadığı bir iş olacak, Noel gecesi hacı olacağız.

Kraliçeyi garip bir heyecan, pençesine almıştı. Titreyen çene kemiklerini açıp konuşacak gücü kalmamıştı. Cevap veremedi. Kasırga'nın adım atışlarını kolluyordu.

Kasırga, derenin yanından sağdaki bir patikaya saptı.

Yürüdü, sazlar arasında kaybolmuş demir kapının önünde durdu.

Kapalı, mazgalsız, bekçisiz bir kapı.

Kral alay etti:

- Kapalı kilitleri açma babında, babadan kalma bir ustalığın var mı Turren?

Başyaver:

- Hayır majeste, dedi. Babam Turren de askerlikten başka bir sanat bilmezlerdi.

Kraliçe çok yavaş bir sesle:

- Gevezelenmeyin, dedi. Kapı açılıyor. Hiç Kasırga'ya binebilen bir insan kapı önünde bekletilir mi?

Kapıya baktılar, yavaş yavaş açılıyordu. Tam açılınca, Kasırga yürüdü, kraliçe eğildi.

Kısrağın ayağı çarptıkça tokurdayan taşlık bir yoldan kalın duvarları aştılar, kralın:

"- Bana öyle geliyor ki hacı olduk..." demesine kalmadan sert mi, tatlı mı olduğu anlaşılamayan bir ses:

- Silâhlarınızı verin majeste, dedi.

"Raymond de Turren" in kılıcını sıyırmasına vakit kalmadan, çevrelerini kargıları ileride büyük bir kalabalık sardı. Kral kızdı:

- Hazreti İsa'nın, sayın Meryem Anamızın aklına uyduğu için çarmıha gerildiğini söylerlerdi de inanmazdım... Aziz hemşire bizi yaktın.

Fakat aziz hemşirenin pek ürkmek, korkmak şu yana, üzüldüğü bile yoktu.

Gülüyordu.

Çevrelerini saran atlılar açıldılar. Kadı Han'ın hiçbir olay karşısında sertleşmeyen, yumuşak çizgilerini kaybetmeyen yüzü gözüktü.

- Sefa geldiniz majeste, diye yürüdü, arkasından Tuğ Tekin zarif bir baş işaretiyle kral ve kraliçeyi selâmlayarak ilerledi.

Kral, eski iki dostunu görünce:

- Kadı Han? Tuğ Tekin? Ne büyük saadet... diye haykırdı. Sizi görmek ümidini çoktan kaybetmiştim.

Kadı Han şaşırmış gibi .gözüktü:

- Bizi z\yarete mi gelmiştiniz majeste? Rişar, yan gözle kız kardeşine bakarak:

- Daha doğrusu Noel gecemizde sizi boşuna bekledik, unutulduğumuzu görünce hem dostları ziyaret, hem de hacı olmak için bir fırsat, dedik.

Tuğ Tekin ileri atıldı, bu ağır sözlerin kimin adına söylendiğini biliyordu.

- Noel ziyaretlerinin, Noel'den bir hafta önce yapıldığını bilmiyorduk majeste...

Noel'e birkaç gün varken?..

Kral, ağzını açmadan işi kavrayan Kadı Han araya girdi:

- Tuğ Tekin silâh kullanmaktan Noel günlerinin Katoliklerde ayrı, Ortodokslarda ayrı bir gün olduğunu öğrenmeye vakit bulamadı majeste... Kudüs'teki kiliseler Ortodoks papazlar eline geçtiğinden, burada henüz Noel gelmedi.

Sonra kraliçeye döndü:

- Eğer sizin Noel'in bugün olduğunu bilebilseydik, dedi, elbette ziyaretinize gelirdik.

Hoş geldiniz majeste. Tekrar rica etsem silâhlarınızı kapıdaki bekçilere bırakır mısınız?

Arslan Yürekli Rişar şaşırdı:

- Silâhlarımızı mı bırakalım, ne için. Bizi esir mi alıyorsunuz yoksa?

- Kendi ayağı ile geleni esir almak bize yakışmaz majeste; fakat hacı olmaya geldiğinize göre, sizden sonra gelenlere de yol olur. Hacılar, silâhsız olarak Kudüs'ün taşlarına yüz sürecekler. Bu taşlar o kadar çok insan kanı ile yıkandı ki, artık yüzyıllar boyu kan dökülmesin... Gelen silâhsız gelsin. Buyurun majeste...

Kral, hâlâ düşünüyordu silâhlarını vermesiyle birlikte bu anlaşmayı kabullenmiş olacaktı.

İngiltere kralının silâhsız girdiği bir şehre artık kimseler silâhla giremezdi.

Kraliçe, birden, atının eyerindeki kılıcını ve belindeki hançerin kemerini çözdü:

- Silâhlarınızı verin majeste... diye emretti. Sonra "Raymond de Turren" e döndü:

- Siz de silâhlarınızı verin, şövalye...

İki erkek hayatlarında ilk defa silâhlarını teslim etmenin verdiği şaşkınlık içinde sıkılırlarken, Kadı Han yaklaştı:

- Majestelerinin sıhhatleri bizi üzüyordu, dedi. Acaba kötü cinler sayın karnınızı hâlâ ziyaret ediyorlar mı?

- Doğrusu garip dostlarım var, cinlerimi kovdunuz; acısı, sızısı kalmadı; saçlarım yeniden daha canlı ve renkli fışkırdı. Fakat oklarınız az kalsın bu sıhhatli, kıvırcık saçlı delikanlıyı karnından delecekti. Sen Jorj'a şükredelim ki okunuz atımı yere sermekle yetindi.

- Okumuz, Sen Jorj'un hatırı için değil, sizin yaşayabilmeniz için atınızı yere serdi majeste... Attığımız okun amacını şaşıracağını nasıl düşünebiliyorsunuz?..

- Pekâlâ, pekâlâ, beni öldürmeye kıyamadınız. Dostum sultan ne yapıyorlar?

- Sizi Kamâme Kilisesinde bekliyorlar.

- Demek geleceğimi ummuşlar...

- Hayır, geldiğinizi haber verdik. Hacı olmak isteyeceğinizi düşünerek Ortodoks papazları çıkarttılar. Tek başınıza kiliseyi ziyaret edeceksiniz, buyurun.

- Bu ince düşünceleri için sultana teşekkürlerimizi sunacağız, fakat görmek istediğimiz birkaç yer daha var...

- Emredin...

- Başta Meryem Anamızın merkadi geliyor.

- Size daha önce bildirmiştim. Aziz Meryem Anamız Kudüs'te vefat etmediler, mezarı İzmir'de Efes şehrindedir. Eğer burada ölseydiler, her azizin geçtiği yere bile bir kilise yapan Bizans kraliçesi Helen büyük bakireye de bir ant dikerlerdi her halde.

- Peki, Hazreti İsa'nın kabri?

- Her iki inanışa göre de, İslâm ve Hristiyan, mukaddes kitaplar, Hazreti İsa'nın çarmıha gerildikten sonra göklere çekildiğine inanırlar. Bu inanışa göre kabri olamaz.

Fakat çarmıha gerildiği (GOLGOTHA) tepesi kilisenin içindedir, görebilirsiniz.

- Bu savaşlar, bu dökülen kanlar bir tepe görmek için mi? Büyük bir savaş tarihini nasıl_ küçülttünüz, bir hiç oluverdi hayaller.

Kadı Han sustu. Gülümsedi. Onun anlayışına göre, bu büyük savaşlar, bu zorla büyütülen Haçlı seferleri, Hilâl şehitleri, bir "hiç"ten ibaretti. İnsanlık dışı idi.

İnsanlar, sahrada birbirini kıskandıkları için kapışan iki sırtlandan daha hiçten olaylar yüzünden birbirlerinin kanlarını içiyorlardı.

Kamâme Kilisesi'nin önünde sultan kendilerini karşıladı.

Tarihlerin bile iki rakip saymadığı iki temiz kalpli insan birbirini kucakladılar.

Sultan yürüdü, kraliçenin uzanan elini zarif bir öpücük rüzgârı ile okşadı. "Raymond de Turren" in kasılan elini sıktı, gevşetti. Sonra kilisenin kapısını göstererek yoldan çekildi.

- Buyurun majeste, Kudüs sizi bekliyor...

Arslan Yürekli Rişar, elini uzattı, kız kardeşini soluna aldı. Arkada, başındaki Arap ırâkiyesini çıkarmış "De Turren", üç Hristiyan, uğrunda

tonlarca kanın su gibi akıtıldığı kiliseye tek başlarına girdiler.

Kilise, altın yaldızlı direkleri, mozaik duvar ve kubbesiyle, sefalet ve yoksulluk içinde ölen azizleri sahte bir altın kaplama örtüye sokuyor, her yerde gösteriş ve süs göze batıyordu. Kapıdan girer girmez, taş masa üstünde pembe bir mermer levha ile karşılaştılar. Bu Hazreti İsa'nın öldükten sonra üzerinde uzatıldığı iddia edilen taştı.

Sola saptılar; dar bir kapıdan eğilerek küçük bir yere girdiler. Burada mermer bir kabir vardı. Bu da Hazreti İsa'nın içinde üç gün yattığı söylenen kabri idi. Geri dönüp, sağdaki taş bir merdivenden yukarı çıktılar. Burası Hazreti İsa'nın çarmıha gerildiği yerdi: Golgotha Tepesi.

Üç İngiliz, Allah ve onun vekili ile yalnız kalmanın neticesi olarak ruhlarının da yıkandığını hissettiler, geri döndüler. Sultan Salâhaddin, kapı önünde bekliyordu.

Arslan Yürekli Rişar:

- Aziz sultanım, dedi. Bize sunduğunuz bu ruh ziyafeti için size sonsuz teşekkürler.

Hayatımda bu kadar güzel mozaik resimler, bu kadar zengin altın sütunlar görmedim.

Fakat niçin Hazreti İsa'yı o günkü hali ile değil de bugünkü Bizans imparatorları kılık ve kıyafetinde sizlere takdim etmişler?

Sultan, zarif bir şekilde gülümsedi:

- Majestelerinin bu ince görüşlerine hayran kaldım. İndilerde okuduğunuz ve bizim de Kur'an'da okuduğumuz gibi, peygamberler gösteriş ve servetten nefret ederler. Üçü de dünya malına bir değer vermemişler, malı olanın, olmayanlara taksim etmesini emretmişlerdir. Çok basit giyinir, ölmeyecek kadar yerlerdi. Fakat din kisvesi altında halkı soymak isteyenler kendi altın yaldızlı saray ve elbiselerini halka hoş göstermek için peygamber anası aziz, bakire Meryem Anamızı böyle

altından elbiseler ve başlarında altın, pırlanta, yakut taşlarla süslü, kendilerine benzer şekilde takdim etmek zorunda kaldılar.

Kraliçe üzüldü:

- Fakat biz bu altın yaldızlı heykelleri, bu gümüş çerçeveli resimleri bir din saygısı içinde seviyor ve takdis ediyoruz.

- Cahil ve kara yobazın elinde aldatıcı heykel ve resimler eskidikçe İsa'nın ve Muhammed'in saf din anlayışı da kaybolacak; insanlar hakiki Allah'a değil, acemi heykeltıraşların çırpıştırdığı bu yaldızlı tahta ve taş parçalarına tapacaklar. Gerçek din, insanların bir kısmının manastır ve saraylarda altın sırmalı ipek elbiseler, şarap ve kebap âlemleri içinde yaşarken diğerlerinin aç ve çıplak kulübeler içinde sürünmesini alkışlayamaz. Gerçek din; insanlar akıllı, aptal, zengin, fakir aynı hayatı yaşadıkları gün, aynı yemeği yiyip, aynı elbiseyi giydikleri eşitlik günü doğacaktır. Peygamberlerin emri böyledir. Zenginler fakirlere, güçlüler zayıflara, akıllılar aptallara yardım edeceklerdir.

Kraliçe, birden kafasındaki bir şeyi çözmek düşüncesiyle:

- Betanya (Bethany) Tepesi'nde, önce, peygamberlerin izinde olan sizin konağınızı ve hareminizi görsek? diye Kadı Han'ın sözünü kesti.

Kadı Han, acı acı güldü:

- Henüz, değil peygamberlerin izini, büyük azizlerin bile yolunu bulamadık; fakat buyurun! Majesteleri, konağımıza ve içindekilere şeref verecekler.

Önde kraliçe ve sultan, arkada Rişar, Kadı Han, atlarını Kadı Han'ın konağına sürdüler.

Artık sabah olmak üzereydi. Konağın dışarıdan çatısından başka bir yeri gözükmüyordu.

Fakat mazgallardan, sultanı ve misafirlerini görenler kapıları açtılar.

Geniş avludan geçtiler,_konak ağaçlar arasında ve gerideydi. Öndeki bahçede birkaç yüz kadar genç çocuk atlıyor, koşuyor, talim ediyor ve güreşiyorlardı.

Kraliçe şaşkınlık ve dalgınlık içinde, Tuğ Tekin'e sordu:

- Bu çocukların hepsini, sayın dayınız mı besler, terbiye eder?

- Evet, majeste! Bu yavrular burada sabah gün doğarken kalkar, önce güreş, silâh dersi alır, vücutlarını pekiştirirler; sonra hocalardan başka dersler alır, kafalarını beslerler, babalarına dua ederler.

- Fakat hiç biri diğerine benzemiyor. Dayınızın hür havası var hepsinde ama, renkleri bile birbirini tutmuyor. Aynı anadan değiller gibi. Kuzgunî, siyah, kumral, sarı, zeytunî renkliler.

- Böyle yüzlerce arslanı doğuracak bir tek ana bulamadık daha majeste... Hepsinin annesi ayrı...

- Ama babaları bir tek, dayınız değil mi?..

- Pek babaları sayılamaz...

- Anlayamadım. Dayınıza baba demezler mi?

Kadı Han, her zamanki kahkahasını bırakarak bu konuşmaya katıldı:

- Hepsi de Kadı Baba! derler... Majeste...

- Ama anneleri ayrı, dört yüze kadar sayabiliyorum...

Kadı Han, hâlâ kızmıyordu.

- Şimdi bir tanesini göreceksiniz ki, dedi, sizi daha çok şaşırtacak...

Eliyle işaret etti.

Uzakta güreş eden iki çocuğun başında duran Haron Levi, hemen atıldı:

- Emriniz Han hazretleri?

- İmparatoru getir! Sonra kraliçeye döndü:

- Burada bulunacağını hiç ummadığınız bir çocuk ile karşılaşacaksınız...

Haron Levi, kıvırcık saçlı, mağrur bakışlı çocuğu güreşe tutuştuğu arkadaşından ayırıp kraliçenin önüne getirdi.

Çocuk önce Kadı Han'ın önünde durdu. Terbiyeli bir şehzadenin Şah babasının elini öpmesi gibi Kadı Han'ın elini öptü. Boncuk mavisi gözlerini açarak, kraliçeyi süzdü: Kadı Han, çocuğa:

- İngiliz kraliçesi Cin Danglter'in karşısındasınız majeste! dedi.

Çocuk, mağrur bakışları, gerilmiş kaslarıyla kraliçeyi şöyle bir selâmladı. Kadı Han, çocuğu tanıttı:

- Frederik Barbaros! Büyük babasının adını taşımakta. Düşüp bayılmanın tam sırasıydı ama, kraliçe kendini tuttu:

- Şaka sevdiğinizi bilirdim ama, dedi. Bu kadarını beklemezdim. Yani bu çocuğun anası dostumuz Frederik Barbaros'un gelini mi?

Kadı Han, saf ve işi kavrayamamış haliyle:

- Evet majeste!

- Ve siz bu çocuğun da babasısınız?

- Evet majeste!

- Oh, bu çok korkunç bir şey! Siz göründüğünüz gibi bir insan değilmişsiniz, demek?

- Neden majeste? Hazreti İsa, semaların hükümdarı Allah'a "Babamız!" derken korkunç bir şey olmuyor da, bu babalarını kaybetmiş, kimsesiz çocuklar benim konağımda büyütülünce "korkunç!" oluyor?

Kraliçe, utancından kıpkırmızı kesildi. İçinde kıvılcımlar fışkıran gözleriyle Tuğ Tekin'e baktı:

- Fakat prens bana demişti ki...

- Ne demişti?

- Sizin şehirde bir günde sallanan bin beşiğiniz olduğunu söylemişti. Ben de bu çocukları yüzlerce cariyenizden olmuş sizin hakiki çocuklarınız sanmıştım. , Bu söz biter bitmez Arslan Yürekli Rişar ve Sultan Salâhaddin kahkahalarını tutamadılar.

Kadı Han, dudaklarını büzüp, ensesine şaplağı atmak üzere Tuğ Tekin'e doğru koştu ama, genç yeğen başına geleceği sezmiş, çoktan ortadan kaybolmuştu. Kraliçe Kadı Han'a:

- Prensin şakasını hoş görsek bile majeste, Frederik Barbaros'un sizin yanınızda ne için bulunduğunu gene öğrenemedik.

Kadı Han, genç Frederik'in başını okşadı:

- Bana dedelerinin yadigarıdırlar. Burada diğer kardeşleriyle birlikte büyüyor. Frederik için Hristiyan, Müslüman, Yahudi diye ayrı ayrı çocuklar yok, bu konakta her çocuk renkleri gibi dinlerine de sahipler. Burada hepsi birbirinin kardeşi; babaları, semaların hükümdarı Allah-u azîmuşşan; anaları, annelerin sultanı bakire Meryem Anamız.

Sultan Salâhaddin:

- Betanya Tepesi'ni de görelim, dedi. İnsanlık uğrunda kendi aziz canını feda eden büyük insanın göklere çekildiği yer...

"Raymond de Turren" kendini tutamadı:

- Allah'ın oğluna büyük kelimesi ile de olsa "insan" diyemezsiniz. Hazreti İsa, insan değildir.

Arslan Yürekli Rişar kızdı:

- Raymond, misafir bulunduğunuz bir yerde... Sultan Salâhaddin Eyyûbî, araya girdi:

maktansa insanların büyüğü olmak daha şerefli ve övünülecek bir şeydir.

Tepeye doğru yürümeye başladılar. Kadı Han:

- Müsaade buyurulursa mukaddes tarihi biraz hatırlamanın tam yeri, dedi. Bir sonbahar günü, at sırtında terleyerek yürüdüğümüz bu yolları, 1200 yıl önce insanlık uğrunda Hazreti İsa, yalınayak, başı çıplak, sırtında üzerine gerileceği haçı taşıyarak geçti.

Bu yolun kendisini bir ölüme götürdüğünü biliyordu.

Balıkçılık ve marangozluk çıraklığından yetişme arkadaşları; dünya servetlerini istemeyen, Kudüs'te kral olmasını ve kendilerini de vezir yapmasını teklif eden, kendilerini iğrenç bularak reddeden bu peygambere ihanet etmişlerdi.

İdama yalnız gittiği yolda, arkasından "bizi de görür öldürürler" diye, hiçbir arkadaşı gelmiyordu.

İşte kilisede gördüğünüz tepede onu çarmıha çivilediler. Yanında iki hırsız da ayrı haçlara çivilendiler.

Meryem Anamız, oğlunun korkunç ve yüzyıllar boyu insanlığa ders olacak ölümünü ağlayarak birkaç kadın ile birlikte seyrediyordu.

İnsanlık; o korkak, o kuvvet karşısında arkadaşına, anasına, babasına ihanet eden o zalimlere köpekçesine boyun eğen insanlık, iş bittikten, kurbanın kanı aktıktan sonra onun kanından birkaç şöhret ve şeref destanı yazmak için şimdilik gizlenmişti."

Güneş, dört yerinden haça gerili bu üç mahkûmu eritiyor; yavaş, yavaş ölüme doğru götürüyordu.

Hazreti İsa ağlıyordu, fakat merhamet dilenmiyordu; yalnız bir an için, gözlerini, cayır cayır yanan göklere dikip, "Babacığım! Beni niçin yalnız

bıraktın?" diye haykırdığı duyuldu. İnsanların, havariyun denilen on iki arkadaşının kendisini ele verip kaçmalarını, yalnız bırakmalarını cesaretle karşılayabilmişti; ama insanların "Babası"

dediği Allah'ın kendisini de çarmıha gerili yalnız bırakmasını anlayamıyordu."

İnsanlığın kurtuluşu uğrunda semaların hükümdarı tarafından kurban seçildiğini bilemiyordu. Bu sebepten gözlerinden iki damla yaş soluk yanaklarından süzülürken uğrunda can vermeyi göze aldığı arkadaşlarını aramadı. Ve onları affetti. Bir inanışa göre buradan ruhu göklere yükseldi.

Bu tepelerde şimdi ne İsa vardı, ne cellâtları, ne de tepeye çakılı üç haç. 1200 yıl önce İsa'nın can verdiği yerde adları tarihe geçen iki hükümdar ufkun o kanlı akşam gibi sarardığını, kızardığını gördüler.

İnsanlık, bu mukaddes varlığa karşı reva gördüğü ihanet, ölüm karşısında şeflerini yalnız bırakmak, insanlığa doğru ve eşitlik yolunu göstermekten başka bir suçu olmayan saf bir varlığın canına kıymak gibi suçlardan yargılanıyordu.

Orada bulunanlar hâlâ canlılığını kaybetmeyen sesi içlerinde duyarak ürperdiler.

"- Allahım! Allahım! Beni niçin yalnız bıraktın!" Bu acı şikâyet 1200 yıldır gücünü kaybetmemiş, daha 1200 yıl geçse bile her yalnız kalan, insanlığın terk ettiği kurban tarafından haykırılacaktı:

"- Allahım! Allahım! Beni niçin yalnız bıraktın!"

Burada bulunanlar, bu sesi duydular, o acıyı hissettiler. Arslan Yürekli Rişar, elini uzattı. Sultan Salâhaddin'in elini arayıp buldu.

İki el birbirini sıktı.

Arslan Yürekli Rişar, çok yavaş bir sesle:

- Bu savaşlara niçin girdiğimi, bu kanların niçin döküldüğünü, şu ana kadar kavrayamamıştım, dedi.

"Bir (Hiç!) uğruna bu kadar kanın dökülmesine, kutsal kurbanın kanları ile yıkanan bu Kudüs şehrini yeni kanlarla yıkamakla boşuna kan akıttığımıza inanıyorum.

"Şimdi burada büyük İsa'nın ruhu ile karşılaşmış bulunuyorum.

"Bana ve benim yolumla İngiliz milletine çok şeyler kazandırdı, bu ziyaret. Bizim kalbimizi açtı. Gördüklerim gözlerimi kamaştırıyor.

"İnsanların kurtuluşu, insanların mutluluğu, insanların bir kardeş gibi birlikte yaşamaları için çarmıha gerilmek, aç, susuz, çulsuz, çaputsuz bu uğurda kurban olmak? Asıl hakikî krallık bu imiş meğer."

Saygı ile eğildi, üstündeki çalıları, diken köklerini sabah yelinin titrettiği tepenin kırmızı topraklan üzerine diz çöktü:

- Ey lordların lordu! Ey kralların kralı! Ey insan kardeşleriyle her şeyini, malını, yiyeceği ekmeğini, oturduğu deve postunu, barındığı incir ağacının gölgesini paylaşan büyük imparator! Ey aziz canını insanlığın kurtuluşu için çarmıhta kurban eden Allah'ın sevgili oğlu! Önünde saygı ile eğiliyorum. 1200 yıldır seni bir Sultan Salâhaddin gibi anlamayanları seni bir Muhammed gibi göremeyenleri ve bu yoksul İngiliz kralını affet! İkiniz ayni saatte öleceksiniz.

Kalpleri yıkanmış, ruhları serinlemiş Kudüs şehrinin dar ve taş sokakları içinde yürürken, Arslan Yürekli Rişar:

- Diğer kardeşlerimin de bu kutsal gecede hacı olmasını, bizim gibi sevgi nuru ve hakikat güneşiyle vücutlarını yıkamasını isterdim, aziz sultanım.

Sultan Salâhaddin Eyyûbî, cevap verdi:

- Aynen, sizin gibi silâhsız olarak buyursunlar. Kral hiç düşünmeden emri yaverine aktardı:

- Raymond! Fazla yaymadan, palavracı ve gürültücülere, hele o tarihçi Ambruvaz pedere hiç duyurmadan, git, ne kadar halis İngiliz varsa silâhsız

olarak getir. Kudüs'ü ziyaret etsinler!

Raymond'un duydukları ve gördükleri şeylerden sonra, "Acaba topumuzu da esir alıp bizi keserler mi?" diye düşünecek hali yoktu.

Bir şehre girmişlerdi ki, bekçisi peygamberler ve azizlerdi.

Bir sultan görmüşlerdi ki arkasındaki hırkayı dahi yoksullara veriyor, kendisi kiralık ev ve at kullanıyordu.

Bir serdar görmüşlerdi ki konağında yetmiş iki buçuk milletin çocuğunu kendi evinde pir aşkına büyütüyor, hiçbirisinin dinine, inanışına karışmıyordu. Burada her şey Allah'a vakfedilmişti. Raymond, yanında Tuğ Tekin, fırladı gitti.

Rişar, sultana döndü:

- Her ne kadar kiralık da olsa aziz sultanım, dedi, evinizi ziyaret etsek ve o serin şerbetlerinizi içsek, buzlu üzümlerinizi yesek; insanların eşitliğini emreden Hazreti İsa ve Muhammed'in siz kardeşimizin buzlu meyveler yerken bizim açlıktan ve susuzluktan dudaklarımızın patlamasını hoş görmeyeceğini takdir edersiniz.

Fakat, sultanın yol göstermesine vakit kalmadan ak sakalı yerleri süpüren, etleri kaybolup derisi kemiklerine yapışmış, kuru, çıplak, siyah yırtık entari giymiş bir ihtiyarın yollarını keserek haykırdığını duydular:

- Vakit ve saat geldi Salâhaddin, atından in, falını dinle! Sultan, bu ihtardan, hele adının sadece (Salâhaddin) diye anılmasından pek kızmışa benzemiyordu; sevinçle:

- Oh Ebû Hasan! dedi. Demek falıma bakmaya razı oldun? İhtiyar, kızdı:

- Ben ne köpek oluyorum da senin falına bakmaya razı olacağım ya da olmayacağım; semalardan ilham geldi. "Yanındakini de birlikte alsın ve sana gelsin!" dediler.

Geleceğinizin ne olacağı şimdi belli olacak, konağıma buyurun ve aranızda konuşmayın!

Arslan Yürekli Rişar'ın kendisini şaşkın bakışlarla süzdüğünü gören Sultan Salâhaddin, durumu belirtmek zorunda kaldı:

- İslâm âleminin en büyük falcısıdır. Ben fala inanmadığım için kızar, şakalarımı hoş görmez; asıl kendisinin falıma bakmak istemediğini ileri sürer. Siz fala inanır mısınız?

Arslan Yürekli Rişar, heyecanla gözlerini açtı:

- Çook! Ayrıca majeste, kraliçe de arzu ederler.

Falcı Ebû Hasan'in konağım dediği, üstü saman ve kil kaplı odacığına eğilerek girdiler.

İkisi de uzun boylu olan sultan ve kral bu odacıkta ayakta bellerini bükmeden duramıyorlardı.

Falcının zoruyla bağdaş kurup yere oturdular.

Kraliçe kendi falına da bakılacağı umuduyla fırtınaya tutulmuş incir yaprakları gibi, tiril tiril titriyordu.

Falcı, ünleri o sıralarda kıtalara, sonradan da tarih sayfalarına sığmayan iki hükümdarın odasına şeref vermiş olmalarıyla pek övünmüşe benzemiyordu.

Sanki kral kendisi, Salâhaddin Eyyûbî ile Arslan Yürekli Rişar da lütfen huzuruna kabul ettiği iki yoksul dilenci idiler.

Rişar'a döndü:

- Kudüs'ü almaya gelen yabancı melik sen misin? Rişar, işi ciddîye alıyordu:

- Bir kere aklımıza uyduk, dedi. Çok mu yanlış oldu? Başka bir şey mi yapmalıydım?

- Yok hayır! Sen kim oluyorsun da başka bir şey yapacaksın? Sana emredilenleri yapmaya mahkûm bir yoksulsun. Alnına ne yazılmışsa o olur. Sen bu büyük varlık içinde bir hiçsin! Kâinatı yaratan büyük kuvvet OL! dedi, oldun. Şimdi YOK OL! der, kül olur gidersin. Sen kendini ne saqıyorsun?

Sonra önüne kirli bir mendil yaydı, mendilin üstüne siyah bir taş koydu. İki hükümdara birden:

- Bütün varlığınızla buraya, taşa bakın! Ve bana bağlanın; bu taş tılsımlı taştır. Hazreti Musa'dan beri atalarımın elinden bana geldi... Aklınızdan ne geçerse .bu taş size cevabını verecek...

İki kuru elini taşın üstüne uzattı...

Gözleri, karanlık odanın içinde bir ateşten mızrak gibi parlıyordu.

Bir süre durdular; odada falcıdan başka, sultan, kral, kraliçe ve Kadı Han bulunuyordu.

Bu beş çift göz siyah taşa gözlerini dikmiş, her biri bir şey düşünüyordu.

Falcı, birden ellerini geri çekerek:

- Kalk, ya mübarek! diye emretti. Gelenler sahiden melik iseler, insanların hayrına bir işleri olmuşsa kalk!

Taş kalkmadı.

Rişar: "- Galiba tılsımlı taş bizi pek beğenmedi!" diye içinden alay etmek isterken, taş birden kalktı, "küt!" diye tekrar yere düştü. Falcı hırslandı:

- Burası Allah'a giden yolun eşiğidir. Kimin kalbinde şüphe varsa dışarıya atsın!

Hacerülesved'i kızdırmayın.

Tekrar bir sessizlik oldu. Falcı:

- Kalk, ya mübarek! dedi... Taş oynadı, görünmeyen bir el tarafından kaldırılıyormuş gibi mendilden yükseldi.

Bir karış havada durdu.

- Yabancı misafirin malik olduğu padişahlık ne kadar büyüyecektir?

Taşın üstünde şimşeğe benzer bir ışık çaktı. Büyük bir güneş doğdu, odanın içi pırıl pırıl ışıldadı. Falcı, Rişar'a:

- Görüyorsun ya, dedi. Padişahlığın çok büyüyecek... Sonra, taşa döndü:

- Yanındaki sultanın padişahlığı kadar büyük mü?

Bir patırtı daha oldu. Güneşin yanında bir güneş daha çaktı... İki güneş de ikiz kardeş imiş gibi, birbirine benziyor ve aynı büyüklükte bulunuyorlardı.

Birden birinin üstünde kırmızı alevden bir Haç, birinin üstünde kırmızı alevden bir Hilâl belirdi.

Siyah taşın üstü altın, pırlanta ve yakutla süslenmiş gibi ışıl ışıl yanıyordu.

Falcı, iki hükümdara döndü:

- İkinizin de padişahlığı birbirine eşit; sen onu ve o seni yenemeyeceksiniz. Hilâl ve Haç işaretlerine göre bir daha yeryüzüne Salâhaddin'den büyük insan, Müslümanlar arasında gelemeyecek. Sen de ey yabancı, Haçlılar arasında insanlığa hizmet eden senden büyük insan gelemeyecek. Başka soracağınız?.. Evet sen "Sultanlıklarımız ne kadar sürecek" diye soruyorsun Salâhaddin?

Halbuki sultan hiçbir şey sormamıştı.

- Bak, Hacerülesved cevap veriyor... Sonra birden bir büyük patırtı oldu. Güneşlerin ve Haç ile Hilâlin arkasında sarı renkli, fakat parıltısı sönük bir haç belirdi. Falcı:

- Gündoğusundan bir SARI HAÇ doğmuş, dedi. Kitapların yazdığı Kafdağı arkasındaki "Gök Moğol" milleti geliyor. Hilâl'in güneşini söndürdü. Salâhaddin, Sarı Haç senin kurduğun saltanatı ve Hilâl'in güneşini çok kısa bir zamanda söndürecek.

Hilâl soluk bir renk aldı, güneş ufaldı.

Fakat Haç'ın güneşi gittikçe parlıyor, Sarı Haç'ı yanına yaklaştırmıyordu.

- Yabancının kurduğu padişahlık daha çok parlayacak ve yüzyıllarca Sarı Haç'tan korkmayacak. İşte bakın Sarı Haç bu sefer de yabancının güneşine yanaştı... Onu da mı söndürecek?

Birden bir patırtı oldu. Siyah taş ortasından ikiye bölündü.

Hâlâ havada duruyordu. Fakat Haç'ın yani Rişar'ın güneşi kaybolmuş, Sarı Haç, kan renginde taşın altına mendile düşmüştü. Falcının sesi titriyordu:

- Böyle buyruldu, böyle olacak, dedi. Hilâlin güneşini karartan ve gündoğusundan gelen Sarı Haçlılar, Sultanın kurduğu saltanatı pek yakında yıkacaklar... Ve sonra...

Yıllar geçecek, insanlık Sarı Haç ile Kırmızı Haç'ın çarpışması sonunda her şeyini kaybedecek. ..

Falcı, başını kaldırdı. Tekrar ortasından patlamış siyah taşa doğru ellerini uzattı.

- Ya Hacerülesved, dedi. Sana canım kurban olsun, bu iki talihsiz melikin gönlünde başka dilekleri varsa onu da bildir?

Taşın üstü parladı; bir küçük atlı, başında altın haçlı taş, bir adam yatakta, başında altın bir hilâl gözüktü.

Aynı anda bir ok geldi, atlı yere düştü; aynı anda bir yıldırım geldi, yataktaki adamı yaktı. Hilâl ve Haç söndü.

- Biriniz at üstünde kavga meydanında vurularak, biriniz yatağında hastalanarak aynı gün, aynı saniyede öleceksiniz. Baylar, falınız bitmiştir, gidebilirsiniz. Kadınların falına şarlatanlar bakar... Ben meliklerin, padişahların falcısıyım. Hep birden konağımı terk edin ve gidin! Gidin!.. Sizin falınızda, İsa'nın ve Muhammed'in boşu boşuna uğraşmış oldukları belli oldu. İnsanoğulları hiçbir zaman bu yalan dünya üzerinde bir kardeş gibi yaşayamayacaklar. Buyurun gidin! İnsanlığın alnına yazılmış olanı akıtılan kanlar bile değiştiremedi ve değiştiremeyecektir.

ALLAHA ISMARLADIK BEYRUT!

Direklerinde kırmızı haçlı beyaz bayraklarını dalgalandıran Haçlıların beş kadırgası bu sabah Beyrut limanından kalkacak.

Buraya, göğüslerinde bin bir ümit ve hayal taşıyarak gelen üç ordudan şimdi üç buçuk gemilik bir yaralı kafilesinden başka geriye hiçbir şey kalmadı.

Bütün bunlara rağmen, yine Üçüncü Haçlı seferinde, komutanlar ile birlikte erlerden geriye dönebilenler var, esir ve kurtuluş akçesi istenilerek alıkonan şövalye veya kahraman yok.

İskelede kayığa binmeden önce kraliçe, Kadı Han'a döndü:

- Bu güzel ve bize verdiğiniz kızılcık şerbetleri gibi serin, tatlı şehirden ayrıldığımıza üzülüyoruz.

Sözün burasında Tuğ Tekin'e döndü:

- Ayrıca sizden ayrıldığımıza da üzülüyoruz. Bütün bu üzüntüler içinde tali bir hatıra var. Birlikte yaşadığımız kahramanlık, şövalyelik, insanlık tarihine övünülecek sayfalar veren savaşlar. Allaha ısmarladık!..

Kadı Han, uzatılan eli öptü...

Tuğ Tekin, parmağından bir yüzük çıkardı, arkasından gelen ve içinde iki güvercin bulunan bir kafes taşıyan kölenin elinden güvercinlerden birini alarak, Kafesle yüzüğü kraliçeye uzattı:

- Bu küçük armağınımızı herhalde geri çevirmezsiniz majeste!.." Kraliçe, şaşkın ve daha çok üzgün, yüzüğü aldı, kafesi yarım yamalak tuttu:

- Fakat, bu beni Kazıklı Voyvoda'nın elinden kurtardığınız zaman size verdiğim yüzük, niçin geri veriyorsunuz?

- Yüzüğünüz, hayatımın en kutsal bir hazinesi, fakat bu kış gününde koca bir denizi geçerek yurdunuza gidiyorsunuz. Orada da sizi artık ölmüş sanarak yerinize gelen düşmanlar bekliyor. Eğer selâmetle yurdunuza varırsanız, size emanet ettiğim güvercinin bacağına yüzüğü bağlayarak salıverirsiniz. Yüzük ve güvercin bana selâmete kavuştuğunuzun müjdecisi olur. Eğer tekrar, "- Yetişin!" diye bağırmak isterseniz güvercini yüzüksük olarak salın, nerede olsanız, ne kadar amansız düşmanların elinde olsanız, yetişip sizi kurtaracağım...

Kraliçe, yüzüğü parmağına geçirdi:

Güvercini, kırmızı gözlerinden öptü, bağrına bastı.

- Size inanıyorum prens! dedi.

O anda bir gürültüdür 6optu. Telâşlı adımlarla Haron Levi omzunda eskimiş, kurtlanmış ağaçtan büyük bir haç taşıyan iki uşağı ile iskeleye yetişti:

- Kral hazretleri! Kral hazretleri! diye haykırdı. Bu eşsiz savaştan eli boş dönmenize Haron kulunuz çok üzüldü. Size Hazreti İsa'nın gerildiği hakikî haçı armağan ediyorum.

Arslan Yürekli Rişar'ın da gözleri yaşarmıştı. Haçı büyük bir saygı içinde aldı, öptü, adamlarına teslim etti. Haç, gemiye çıkarken, Haron çok sakınmasına rağmen, Kadı Han ile göz göze geldi.

Kadı Han'ın kendisine dövecekmiş gibi baktığını hissetti. Yanına sokuldu:

- Musa peygamber çarpsın bizi, dedi. Bu haç sahicisidir. Sultan, Kamâme Kilisesi'ndeki haçı gönderdi, kral kardeşine...

KAZIKLI VOYVODA

Seyahatin Adalar denizinde geçen parçası çok serin ve tatlı idi.

Kral kardeşiyle, "Raymond de Turren" in sıkıntılı olduklarını gören kraliçe, kendilerini bekleyen tarihin en korkunç faciasından habersiz, onların gönlünü avutmaya çalışıyordu:

- Bakınız Raymond! Deniz nasıl tatlı galibarda renkte... Bu renk yalnız Adalar denizinde bulunur. Gökyüzü yeni yıkanmış gibi masmavi, kar tepeleri gibi yuvarlanan bulutlar, renkli ve serin; bizim Londra şimdi kurşunî bulutlarla örtülü seması, kirli sarı Taymis nehri ile nasıl kederli ve kasvetli bizi bekliyordur. Göreceksiniz kralı nasıl karşılayacaklar. Kavga, ölüm, uğraşma yok...

Bu tatlı sözler bir akşam üstü Avrupa'nın Afrika'ya uzanan Mataban Burnu'nu geçtikten sonra birden bir gök gürültüsü ile kayboluverdi.

Mavi semayı kara bulutlar örttü, Taymis nehrinin kirli, fakat uysal sularını aratacak bir kuduruş ile deniz köpürdü, şahlandı.

Kara bulutlar gemilerin direklerini yalayarak esiyor, yelkenler saklayarak, indirmeye kalkamadan yırtılıyordu.

O tatlı mavi, o iç açıcı Akdeniz mavisi kayboldu. Yer, gök kapkara iki yamyam dudağı gibi birleşti.

Bu korkunç dudaklar her şimşek çaktıkça açılıyor, dalgaların bir saman çöpü gibi kaldırıp vurduğu limon kabuğu gemileri yutmak için tekrar kapanıyordu.

Gemilerde ne direk kalmıştı, ne dümen, ne de bu dümeni kullanacak gemici.

Gemiler ve içindekiler fırtınanın elinde bir oyuncak olmuş, nereye atarsa oraya gidiyor, nereye yıkarsa o yana yıkılıyorlardı.

Bu ölüm ile hayatın ölçüsüz savaşı gece yarısına doğru büsbütün korkunç bir hal aldı.

Artık elinde şimşekler, dilinde gök gürültüleri ile ölüm Tanrısı bu dümensiz gemiler ve beyni yerinden oynamış, kendisini bir kurtarıcı olarak bekleyen insanlarla dilediği gibi oynuyordu.

Kaldırıyor, yere vuruyor, dalgaların üstünde göklere çıkarıyor, tekrar dibi gözükmüş denizlerin içine atıyordu.

Gece yarısını az geçe, sabah olmak üzere iken, artık, o Akkâ, Yafa kalelerini saran, o yakıcı çölleri aşan, o Darsuf Meydan Savaşında kendini kaybetmeyen şövalyeler ve Arslan Yürekli Rişar, bir bu kasırga karşısında kendilerini kaybettiler.

Korktular, titrediler, sonunda hiçbir şey düşünemez bir halde; birer boş çuval gibi soldan sağa, sağdan sola yuvarlanmaya başladılar.

Bu yuvarlanış arasında, yalnız Kraliçe Cin Danglter, kendilerine hediye edilen Hazreti İsa'nın haçı karşısında diz çökmüş dua ediyor.

Bu haça gerilirken, bu haçı sırtında taşırken ufak bir inilti sesiyle olsun cellâtlarını sevindirmeyen büyük peygamberi hatırlıyor, ondan kuvvet alıyordu.

Bu çatırtı, bu tarraka, bu şimşek ve gök gürültüleri şaşmak bilmez, merhametsiz bir düzen içinde sürüp giderken bir en büyüğü geldi; korkunç bir patlama oldu.

Gemi çatırdadı ve ikiye ayrıldı.

O anda, gemidekilerden her birini şelâleden bir ejderha kaptı, denizin karanlıklarına doğru aldı götürdü.

Artık bu yoksul ölüm yolcularının bir çığlık atacak kadar bile güçleri kalmamış olduğundan fışkıran su sesleri, gürülteyen gök gürültüleri ve sakırdayan şimşek seslerinden başka hiçbir şey duyulmadı.

Sabah oluyor, güneş sanki o gece hiçbir şey olmamış gibi sessiz ve çırpıntısız uyuyan denizin bir ucundan doğmak üzere.

Yüce dev Akdeniz, koca bir Haçlılar ordusundan kalanları yalayıp yutmanın verdiği rehavet içinde mışıl mışıl uyuyor.

Artık doğan güneşin yardımıyla Türk kumaşları gibi gök mavisi üstüne altın sırmalar işlenmiş, şahane bir manzara gösteren denizin üstünde bir tahta parçası sallanmaya bile tenezzül etmeden, kayarak sahillere doğru akıyor. Tahta parçası üstünde bir kadın başı, baygın veya ölü yatıyor, günün ilk ışıkları ıslak saçlarına vurdukça, san pırlanta taneciklerin her biri küçük güneşler halinde yanıp sönüyorlar.

Derken denizde iki baş daha gözüktü. Biri ölü gibi kıpırdamayan, diğeri, kadının bulunduğu tahta parçasına doğru kıpırdayan iki baş.

Bu iki baş Arslan Yürekli Rişar ile kralını sırtında taşımaya çalışan başyaveri "Raymond de Turren" idi.

Kadın, Hazreti İsa'nın haçına sarılmanın yardımıyla kendini hâlâ deniz üstünde tutabilen "Cin Danglter".

Deniz?.. Artık ne Adalar denizi, ne Akdeniz, ne Mataban denizindeyiz... Bu deniz Adriyatik denizi ve haçın yaklaştığı sahil şimdi Arnavutluk sahilleri dediğimiz Dük "Leopold"un hüküm sürdüğü sahillerden biri...

Falcının dediği gibi insanlar alın yazılarının köleleri idiler.

Daha dün akşam Haçlı orduları başkomutanı ve Sicilya kraliçesi olan iki insan bu sabah bir hiç olarak yüzünü tokatlayıp tükürdükleri Kazıklı Voyvoda'nın ülkesine çırılçıplak sığınıyorlardı.

Çevresinde insan konuşmalarını duyuyor, fakat gözlerini açamıyordu. Arslan Yürekli Rişar, konuşulan dili anlamıyor, kendisini cennete gitmiş veya cennet yolu üzerinde sanıyordu.

Sonra, martıların çığlıklarını duydu. İlk defa üşüdüğünü hissetti.

İki nasırlı el vücuduna değdi. Ovuyor, donmak üzere olan kralı ısıtıp canlandırmaya çalışıyordu.

Güneş yükseldi, Adriyatik sahillerine has bir yakıcılıkla, üçünün de vücudunu ısıtmaya başladı.

Kral, güçlükle göz kapaklarını açtı:

- Neredeyim? diye sordu. Artık cennette olmayıp yabancı bir sahilde olduklarının farkında idi.

Boş bulundu:

- Ben İngiltere kralı Arslan Yürekli Rişar'ım diye kendini tanıttı.

Böylece kurtarıcılarının daha çok ilgisini çekeceğini sanıyordu.

Fakat daha yerlerinden bile kalkmadan, Kraliçe ve yaveri ile iki kelime konuşmadan, balıkçıların verdiği sıcak çorbalar kursaklarına inmeden bir atlı kafilesi koptu.

Balıkçılar, keçe külahlarını çıkarıp, diz çöktüler. Büyük birisi geliyordu herhalde.

- Nasıl? diyordu. İngiltere kralı Rişar mı bizim sahillerde? Dünyada amma da palavracı var?.. Çekilin bakayım... Bu üç kişi mi?

Kral ile yeni gelen geveze soylu kişi göz göze geldiler. Kral, büyük bir sevinç içinde:

- Dük Leopold! diye haykırdı.

Dük Leopold'un şaşkınlık ve sevinci kralınkinden çok büyük oldu.

- Kral ve kraliçe, diye dişleri arasından mırıldandı. Öcümün bu kadar çabuk alınacağını ummamıştım doğrusu.

Kazıklı Voyvoda'nın yüzünde, gözünde gördüğü sırtlan biçimi parıltılardan Arslan Yürekli Rişar ürktü.

O zaman, bu serseriyi çok zaman önce tokatladığını hatırladı. Fakat karşısındakini iyi tanımıyordu.

Cüretinin ve küstahlığının ne kadar ileri olduğunu bilemiyordu. Leopold, sırıtırken kazma dişlerini de göstererek sahte olduğu belli bir saygı selâmı ile:

- Majeste veya kadavrası, dedi. Dukalığımıza şeref verdiniz, diyeceğim ama şeref verecek değil, elinizi bile verecek haliniz kalmamış.

Sonra sararmış benziyle uyuklayan kraliçeye döndü:

- Kraliçe, bir zamanların güzellik tanrıçası, ne de çirkin ve gudubet bir hal almış, sarı çiyanlara benzemiş... Acaba bu soluncanlarla yarışan halinizle dahi kibir ve gururunuzu yaşatabiliyor musunuz?

Kraliçe zorla tek gözünü açabildi. Kazıklı Voyvoda'yı tanımıştı.

Ölmemiş olmasına sevinemedi. Tekrar başı döndü, gözleri kapandı.

Yeni; kıvılcımlı, renk renk yıldızlarla dolu bir âleme düştü, bayıldı.

Leopold'un sırtlanımsı sevinci, Arslan Yürekli Rişar'ın kendine gelmesini kolaylaştırdı.

Bu serseriyi, vaktiyle tokatlayıp ordusundan kovduğunu hatırladı.

Fakat ne de olsa bu alçak bir İngiliz kralına el kaldırmaya cesaret edemezdi.

- Dük, diye emretti. Gemimiz battı. Lütfen kraliçe hazretlerine yardım etmelerini adamlarınıza bildirin.

Dük Leopold, aynı emri İngilizce, adamlarına bildirdi:

- Burada bir kraliçe varmış, yardım etsenize sersem herifler! Sersem heriflerden hiç kimse yerinden kıpırdamadı. Leopold, o sulu, sırıtkan haliyle soğuk soğuk güldü.

Bu gülüş dün geceki fırtınadan daha çok kral ve kraliçeyi üşüttü.

Soğuk gülüşünü, aynı dondurucu edası ile Leopold, birden kesti:

- Burası Avrupa değil, dedi. Kudüs hiç değil... Burada sizin konuştuğunuz dil ve taşıdığınız asalet sökmez. Burası Balkanlılar ülkesidir. Burada bir kişi emreder: Dük Leopold, yani ben... Burada yalnız öç almak düşünülür. Öcü de Kazıklı Voyvoda alır...

Yani ben alırım... Kalkın ve yürüyerek arkamdan gelin!..

Ne kral, ne kraliçe, ne de "Raymond de Turren" ölüm, fırtına, işkence karşısında boyun eğecek insanlar değildiler...

En önce kraliçe, titreyen bacaklarını terazilemeye çalışarak doğruldu. Arkadan Arslan Yürekli Rişar ve Raymond ayağa kalktılar, üçünün de yaşamaları bile bir mucize iken, tekrar, aç, susuz yeni bir yürüyüşe hazırlanmaları büyük azizlere, evliyalara yaraşır bir mucize idi.

Dük, dönmüş önüne getirilen atına binmiş, iki atlı kölesi arkasında yürüyüşe geçmişti.

Kraliçe, martıların insan çığlıklarını andıran uğultuları arasında, bir kanat çırpıntısı duydu.

Döndü, Tuğ Tekin'in armağanı güvercini gördü.

Ufacık güvercin, fırtınalara dayanmış, dalgaları yenmiş, sahilde dalgaların çırpıştırdığı kumlar üstünde kırık kafesinden çıkmaya çalışıyordu.

Her şeylerini kaybettiğini sanan kraliçe, son bir ümit ışığının kaybolmadığını düşünebildi. .

Sendeleyerek gitti. Kafesin iki çıtasını kırdı, parmağındaki yüzüğü çıkardı. Başı dönüyor, beyni işlemiyordu. Bir ses kendisine durmadan tekrar ediyordu:

"- Tehlikede iseniz güvercini, bacağına yüzüğü takmadan salıverin." İyi ama, burayı nasıl bulacaklar, etekliğinin ucundan bir parça kesti, dişleri ile... Elindeki kafesin çubuğunu hiçbir acı duymadan koluna sapladı. Az bir kan akabildi. Titreyen eliyle bezin . üzerine şu bir kelimeyi yazabildi: KAZIKLI.

Bezi, güvercinin bacağına sardı. Çırpınan hayvanı öpmek istedi... Gücü tükenmişti.

Güvercin çırpındı, kaçtı, bir sağa, bir sola uçtu, sonra yolunu bulmuş gibi hızlandı, kayboldu. Tam bu sırada dük arkasına döndü.

Kurbanlarının yürümediklerini gördü. Adamlarına yeni bir emir verdi.

Pos bıyıklı, baldırı çıplak dört Balkanlı ellerinde kırbaçları, sığır güder gibi Haçlı savaşlarının üç kahramanını yürütmeye çalıştılar.

Kraliçe yürürken kumların içinde bir şeye ayağı takıldı. Bu, kendilerini fırtınadan kurtaran Hazreti İsa'nın haçı idi. Kazıklı Voyvoda:

- Ne oluyor? Yürümek için mızıka mı çaldıracağız? diye hay-" kırdı. Yürüyün be!

Kraliçe:

- Hristos'un haçını alacağım, diye, inledi. Leopold, bir karga gibi gakladi:

- Sırtında taşıyacaksan al! Aklımda iyi kaldığına göre, Hristos da bu haçı sırtında kendi taşıyarak idam yerine kadar sürüklemişti. Yürüyün!

Kraliçe, koca haçı kaldırmak için eğildi.

.Yanında bir gölge belirdi. Kutsal haçı zorladı. Omuzladı.

- Bir acıyan çıkmış, haçı, Hristos'un yoksul omuzlarından almıştı, dedi. Bu sözleri konuşan Raymond idi.

Üç ölüm mahkûmuna Leopold bir yudum su bile verdirmemişti.

Dudakları gibi ayakları da patlayıp yarılıncaya kadar yürüdüler.

Durmayı, yavaşlamayı zül sayıyorlardı; ölecekler, fakat yürüyeceklerdi. Arkasından hiçbir ses çıkmadığını görünce Kazıklı Voyvoda atını geri çevirdi. Kraliçenin yanına geldi:

- Balkanlarda Sicilya kraliçesini iplemezler... İlle Kraliçe olmak isterseniz, Balkan kraliçesi olun, Makedonya kraliçesi Düşeş Cin Danglter... Sonra Bulgaristan kraliçesi...

Sonra Bizans imparatoriçesi... Beğendiniz mi? Susuyorsunuz... Hâlâ eski inatçı, kendini beğenmiş İngiliz... Amma da sersem karısın yahu! Burada yalnız benim olanlar yaşar, uşak veya kraliçe olarak yaşamak istiyorsan birisini seçeceksiniz.

Sonra söndü, arkasındaki adamına emretti: Kraliçenin yakından bildiği karlıklı su testisini getirdiler.

Ağzına dikti, dudaklarından aşağı buzlu sulan dökerek içmeye başladı. Bu su içişinde bile bir bayağılık vardı.

Su testisini kraliçeye uzattı: Bir atılış, bir teşekkür bekliyordu.

Fakat kraliçe, haçın ağırlığı altında yürümeye çalışan "Raymond de Turren"e döndü:

- Şövalye, size su veriyorlar içebilirsiniz... dedi. Raymond'un nazlanacak hali yoktu.

Atıldı, testiyi kapmak istedi.

Fakat Leopold, elini geri çekti.

- Dük Leopold şaka bilmez, elinden su içmek için başka birini bulunuz Raymond...

Tekrar kraliçeye döndü, testiyi uzattı:

- Kraliçe, eliyle testiyi itti. Leopold'un yüzüne tükürdü. Testi fırladı. Yerde patladı.

Tozlu tükürük, Leopold'un yüzünü yıkadı.

Eliyle yüzünü silmek istedi, caydı, atını ökçeledi, bir yılan gibi tısladı:

- Tükürüğünüzü kendinize saklasaydınız daha iyi olurdu. Yutkunmanız için lâzım olacak.

KAZIKLANMIŞLAR VADİSİ

Aç, susuz ilerliyorlardı. Sahil birden bitmiş, kayalık, çalıların arasından açılmış bir yanı uçurum patikalardan yükselmeye başlamışlardı. Yol kenarındaki yosun tutmuş kayalar arasından kuş gözü kadar ufak bir su akıyordu.

Omzunda haç ıkına sıkına ayaklarını sürten "Raymond de Turren" bu suyun yanında durdu.

Yanlarında yürüyen, koruyucu ile göz göze geldiler.

Adam göz kırptı. Raymond ile Dük Leopold'un arasına girdi.

Raymond çöllerde susuz kalmış, serin suyun hasretini çok çekmişti.

Fakat bugünkü kadar istekli ve taşkın olmamıştı.

Omzunda Hazreti İsa'nın haçı, bir ağaç kabuğundan damlayan suya ağzını dayadı.

Suyu içmiyor, bir tayfun gibi içine çekiyordu. İçti, içti, kanmıyordu bir türlü. Göz kırpan adam, çok yavaş bir sesle:

- Yeter, dedi. Sonra şişersin! Yürü...

Raymond, yürürken kraliçe önden, kral arkadan dağ kaynağına ağızlarını dayadılar.

Kral, bir çoban kaygusuzluğu içinde dirseğiyle, bıyıklarında biriken billûrlaşmış su damlalarını silerken:

"- Evet... dedi. Falcı söylemişti. Ben ancak savaş meydanlarında göğsüme ok saplanarak öleceğim. Dayanacağız hemşire! Ölümüm kazıklanarak olmayacak!"

Kraliçe sustu, falcı kendisi için hiçbir şey söylememişti. Belki burada ölecekti. Ya omzunda haç ile yürümeye çalışan Raymond, onun sonu ne olacaktı?

Vadiye inince, önlerindeki yamaçları kavrayan gürgen ağaçlarının arasından, ta uzaklarda kayalar üstünde Karakale'yi gördüler.

Dük Leopold'un kimsenin kapısına bile varamayacağını söyleyerek övündüğü (Karakale!). Birden kraliçe, gözlerini yumarak:

- Ah! Bu çok iğrenç diye inledi. Önlerindeki patikanın sağında, solunda birçok iskeletler sırıtıyordu.

Bu iskeletlerin birkaçı henüz elbiselerini ve kurumuş, çürümüş etlerini üstlerinde taşıyorlardı.

Her iskelet yere çakılı bir kazık üzerinde bulunuyordu.

Kralın ve Raymond'un gözlerini yummaya niyetleri yoktu.

Ortalarından geçtikleri iskeletleri yakından iyice süzdüler.

Henüz etleri dağılmamış olanların, gerilen yüz derilerindeki korku ve acı izlerini görüp de ürpermemek değme babayiğidin harcı değildi.

Arada bir rüzgârın esintisine uyuyor; tam kurumuş iskeletler değirmen çarkları gibi gıcırdayarak kazıkları etrafında dönüyorlardı.

Kazıklı Voyvoda diye anılan dük Leopold'un elbette bu gösterilerden beklediği bir şey vardı.

Tam Karakale'nin önünde dük, üç kurbanını bekliyordu.

Yolda içtikleri suyla kazandıkları güçten, hele kendi adamlarının düşmanlarına yardım edecek kadar kendisinden uzak bulunduklarından, Kazıklı Voyvodanın haberi yoktu.

Üçünü de süzdü. Üçünün de İngiliz gururunun ne açlık, ne susuzluk, ne de kazıklanmış iskeletlerle sarsılmadığmı anladı.

Fakat sırtlan ruhlu adam, insanları dize getirmenin yolunu biliyordu. Atını sürdü.

Kraliçenin yanına geldi.

- Sizi yemeğe davet ediyorum aziz nişanlım, dedi. Sonra adamlarına döndü:

- Bu iki serseriyi de Karafatmalar odasında zincirleyin!

Kral ve Raymond, kraliçeden ayrılıp götürülürlerken, gözleriyle, kendisine sanki:

"- Yılmayın! Sabredin!.." diyorlardı.

Karakale'nin, daracık uzun mazgallarının iyice aydınlatamadığı taş salonda büyük bir masa kurulmuştu.

Kraliçeyi giydirmiş, yıkamış, taramış, sofranın bir başına oturtmuşlardı. Altın çerçeveli zümrüt, yıkanır yıkanmaz eski göz kamaştırıcı parıltısını almıştı.

Sofranın üzerinde henüz dumanı tüten av etleri, üstlerinde serin suların billûrlaştığı meyveler, altın ve kesme taş şarap testileri, kupalar ve çiçekler her biri ayrı bir çekici güzellikte kraliçenin gözlerini okşuyor, kinini unutturmaya çalışıyordu.

Uşakların yerlere kadar eğildiği bir yoldan beyaz yün elbiseleri üstüne altın sırmalar işlenmiş, beyaz külahını yana yıkmış, kolları, elleri, parmakları altın, elmas, yakut taşlarla süslü Dük Leopold geldi; kraliçenin karşısına oturdu.

Dük Leopold emretti!.. Uşaklar kraliçenin kadehini de doldurdular. Dük kadehini kaldırdı:

- Şerefinize içelim aziz nişanlım.

Kraliçe kadehe elini sürmedi. Yutkundu. Tükürüğü kurumuştu. Boğazı acıdı.

- İçmek istemiyor musunuz?

- Önce şartlarınızı öğrenmek isterdim.

- Nişanlım olacaksınız... Birden hayır demeyin... Evet der demez, kardeşiniz ve yaveriniz de bu sofraya kabul edilecekler. Şimdi açlıktan ve susuzluktan ölmek üzereler. Evet mi?

- Hayır!

- Yani nişanlım olmayı istemiyorsunuz?

- Konuşmak dahi istemiyorum.

- Peki ne yapacaksınız? Nasıl kurtulacaksınız?

- Sizi satın alıyorum.

- Yok canım? Hangi paranızla?!

- Sicilya Krallığını veriyorum.

- İyi amma sizden önceki sahibi eski kral daha önce size ve sevgili kardeşinize karşılık bunları ve kırk katır yükü altın verdiler... Niçin sustunuz? Siz Kudüs'te aşk oyunları oynarken sevgili kardeşinizin Londra'ya şeref vermesini bekleyeceklerini sandınız.

Fransa kralına Normandiya'yı, kulunuza Sicilya ve altınları, Venedik ve Cenevizlilere de İngiliz savaş gemilerini sadaka ettiler... Yollar kapalı. Yalnız benim gibi kafasına koyduğunu yapan bir enayi çıkarsa kurtulacaksınız. Size karşılık kırk katır altından ve Sicilya Krallığından vazgeçiyorum... Ne oldu? Düşündünüz? Bir şartınız mı var?

- Evet!

- Söyleyin.

- Kardeşim İngiltere kralı ve yaverleri İngiltere'ye sıhhatte ve sağlam varacak. Ben burada bu haberi bekleyeceğim.

- Enayiyim ama ahmak değilim.

- Niçin?

- İngiltere'yi eline geçirirse haşmetlû kardeşiniz arkasından Fransa'yı basar, arkasından İtalya'yı siler, buraya gelir, Karakale'yi yıkar.

- Söz verirse yapmaz* Arslan Yürekli Rişar sözünden dönmez.

- Ben elindeki silâhı ayıya verip, sonra ayının merhametine sığınan salaklardan değilim. Önce nişan ve nikâh, sonra kardeşinizin hürriyeti. Ne oldu?

- Biz de ayılara elimizdeki silâhı önceden vermeyecek kadar sizden ders aldık.

- Ya? Hele bir ne yapabileceğimi görüp bu dersi de alın... Ayakta bekleyen uşağına emretti:

- Yeni gelen esirlerden sırtında haç taşıyanı getirin...

Voyvoda, elindeki buğulanmış yakut kadehi bir yudumda dikti.

- Oh! diye adî bir şekilde dilini şaklattı. Siz içmeyecek misiniz?

- Hayır! Tek başıma yemek yemem, şarap içmem.

- Siz bilirsiniz, sonra çok arayacaksınız. Raymond'u iki adam omuzlarından tutarak içeriye ittiler. Kazıklı Voyvoda, Raymond'a döndü:

- Kraliçe teklifimi kabul etmediler. Sizi kazıklayacağım. Raymond sustu. Mağrur bakışlarıyla kraliçeye baktı.

Kraliçe, Kazıklı Voyvoda'ya:

- Beni başkalarının hayatı ile zorlamayın, önce ben hazırım.

- Hayır, önce Raymond dostumuzda bir tecrübe yapacağız, siz ve kardeşiniz göreceksiniz; dayanabilirseniz, kardeşinizi aynı kazığa çakacağız; gene de dayanabilirseniz, en son sıra sizde... Son sözüm bu, çok konuşmayı sevmediğim halde sizinle epey şakalaştık. Evet mi?

Raymond: "- Cesaret majeste!" diye haykırdı. Bu sırada kralı da getirdiler, Kral soğuk durumu görünce ağır ağır başını kaldırdı:

- Dük, dedi. Ne istiyorsunuz bizden onu bildirin.

- Kız kardeşinizi... Onunla evlenmek istiyorum.

- Sevgi verilmez alınır. Şansınıza küsün, insanların kalbini almasını öğrenememişsiniz.

- Karşılık hürriyetinizi verirsem?

- Hürriyetimizi başka bir şeyle satın alalım. Ne istiyorsunuz? Kaç altın?

Leopold alay etti:

- Meselâ Sicilya adası ile?

- Olabilir! Kraliçe, söze karıştı:

- Majeste, nefes tüketmeyin, biz her şeyi konuştuk. Bu adamın alacağı tek cevap "Hayır!" olacaktır. O, ne vermesini ne de almasını beceremeyecek kadar kendini beğenmiş bir yoksuldur.

Leopold, bu sözleri duymamış gibi krala döndü:

- Son sözünüz? Akıllı iki erkek gibi konuşalım.

- Akıllı bir erkek yerine, şövalye ruhlu bir kadını dinlerim. Ben İngilizim. Kararı Sicilya kraliçesi vermişler. Sizinle konuşacak başka bir şeyimiz yok.

Kazıklı Voyvoda'nın burun delikleri kabardı:

- Pekâlâ, dedi. Bakalım şövalye kadın ruhu ne kadar dayanacak?!

Sonra adamlarına döndü, "Raymond de Turren"i gösterdi:

- Götürün, bu köpeği kazıklayın!

Bu sefer kraliçe:

- Cesaret Raymond, dedi. Bizden önce ölmek şerefine erebildiğiniz için sizi kıskanıyoruz.

Raymond başını semalara dikti:

- Size bir şey yapamaz, son kozu benim. Hristos sizi koruyacak!

Arslan Yürekli Rişar:

- Kral söz veriyor Raymond, dedi. Öcünüz bu köpekten alınacak. Kalbimiz sizinle.

- Buna hiç şüphe etmedim majeste. Uğrunuzda ölebildiğim için bahtiyarım.

Leopold kızdı; adamlarına bağırdı:

- Daha ne duruyorsunuz, bu maskaraların karşılıklı aşk ve sevgi oyunlarını mı seyredeceğiz, götürün!

Raymond'u götürdüler.-Leopold, kral ve kraliçeye döndü:

- İngiliz tarihine son verecek bu acıklı sahneyi gözlerinizle görmek istersiniz herhalde, pencere önüne gelin!

Kral, kız kardeşine döndü:

- Majeste, bir kahramanın ölümünde bulunarak kendisini acılarında yalnız bırakmayalım.

Kraliçe ayağa kalktı, yerlere kadar uzanan balkon kapısının önüne geldiler. Raymond'u kolları arkasına bağlanmış, daha önce kazıklanmış iskeletlerin yanındaki boş yere götürüyorlardı.

Raymond çok cesur ve kararlı yürüyordu.

Fırtına, açlık, yorgunluk, ölüm, hiçbir şey gücünü ve cesaretini kısamamıtı. Kazığın önüne gelince adamlar kaldırdılar, kraliçe gözlerini kapamak istedi.

Fakat Leopold'un vahşi bir sırtlan sırıtkanlığı ile kendisini süzdüğünü görünce gözlerini Raymond'a dikti.

Son bir kere çevresini ve dünyayı görmek ister gibi Raymond çevresine, topraklara, çiçeklere, ağaçlara baktı. Gözleri Kara şatonun balkonundaki kral ve kraliçeye ilişti.

Gülümseyerek başıyla selâm verdi. Kral ve kraliçe selâmını karşıladılar. Birden ucu sivri kazığa oturttular. Bir çığlık, vahşi çakal uluması gibi bir çığlık duyuldu.

Bağıran, kazıklanan Raymond değildi. Bağıran Kazıklı Voyvoda idi. Zevkinden, hırsından, belki de korkusundan bağırıyordu.

Raymond'un fışkıran kanları katillerin yüzünü ve ellerini kızıla boyadı. Kral:

- Sen Piyer acısını unuttursun! dedi.

Pencerenin önünden çekilmek üzere idiler. Ummadıkları, daha doğrusu Kazıklı Voyvoda'nın yapamayacağını sandıkları bir şey oldu. Leopold elini

kralın omzuna koydu:

- Sıra sende Rişar! dedi.

Bu söz, ne kadar bayağı, ne kadar iğrenç, ne kadar saygısız söylenmiş olursa olsun, acı bir gerçeği ortaya koyuyordu.

Leopold, belki hırsından, belki aptallığından kralı da öldürtmeye kalkıyordu. Böylece son kozunu masaya atmış oluyordu.

Rişar, hiç sesini çıkarmadı. Kız kardeşinin elini sıktı. Yürüdü. İki kardeş, savaşta, sarayda, kazançta, kayıpta birbirinden hiç ayrılmayan iki kardeş birbirinden ilk ve son defa ayrılıyorlardı. Kral kapıyı tutunca; Leopold:

- Son defa size bildiriyorum! dedi. Son pişmanlık ölüyü geri getirmez. Kardeşinizin hayatı sizin dudaklarınızın arasında; bir evet deyin!, Kraliçe, Kazıklı Voyvoda'yı bir çiyan görüyormuş gibi süzdü:

- Aklına geleni yap dük!

- Yani korkmuyorsunuz?

- ingilizler vurmak için sıralarını beklemeyi bilirler. Biz Balkanlı değiliz, siz söylemiştiniz... Buyurun! Önce siz vurun!

Bu ölüm ânında hâlâ Leopold u huzurundan kovabilecek cesaret ve gücü kendinde bulabiliyordu.

Leopold ve kral salondan çıktılar.

Kraliçe, pencerenin önünden çekilmek istedi.

Artık, hiçbir şeyini tutamayan yoksul Raymond'un kan ve köpükler arasında ağzından burnundan hafif iniltiler de çıkıyor, bir türlü çıkamayan canı yüzünden Raymond'un büyük bir acı çektiği belli oluyordu.

Arslan Yürekli Rişar'ı elleri ve ağzı bağlı can çekişen Raymond'un yanındaki kazığa getirdiler.

Kraliçe içinden: "Acaba kardeşimi kurtarmak için..." diye beynine üşüşen düşünceleri sildi. "Hayır!" dedi. "Bu canavarın verdiği söze inanılmaz, ben verdiğim ile kalacağım.

O, gene bildiğini okuyacak."

Tam bu sırada, arkasından leş gibi kokan bir nefesin sıcaklığını hissetti. Leopold:

- Kardeşinizi kurtaracak mısınız? diye homurdandı.

- Hayır! dedi.

Leopold, pencereden dışarıya:

- Kazıklayın! diye haykırdı.

Arslan Yürekli Rişar'ı tuttukları gibi kazığa oturttular.

Koca kral, yaveri kadar dayanıklı çıkamadı.

Öyle bir çığlık ve çırpınma attı ki ağzındaki bez yırtıldı.

Kraliçe gittikçe zayıflayan bu ölüm çığlıklarına daha fazla dayanamadı. Arkası üstü, şatonun taş merdivenlerine yıkıldı. Başı taşlara çarptı. Bayıldı.

SABAHSIZ GECELER

Kraliçe kendine geldiği zaman, yüzünde hafif bir serinlik sezdi. Bulunduğu yer çok karanlıktı.

"Acaba öldüm de mezarda mıyım?" diye düşündü.

Fakat sonradan bu acıyı daha çok çekmek için yaşadığını anladı.

Fırtına, aç susuz yürünen yol, Raymond'un ve kardeşinin korkunç ölümleri hep gözünün önünden geçti.

Kendisinin hâlâ ölmemiş olmasına üzüldü. Koştu, başını duvarlara çarptı.

Bu talihsiz başı duvara vura vura parçalayacak, kendisini öldürecekti. Fakat iki el boynuna sarıldı. Çok iyi tanıdığı tatlı bir ses:

- Ne yapıyorsun majeste? dedi. Kendinizi öldürmeye ne hakkınız var?

Bu sesin sahibi Arslan Yürekli Rişar idi.

Kraliçe heyecan ve sevinç içinde kardeşinin ellerine sarıldı.

- Sen misin Rişar? Sen yaşıyor musun?

Arslan Yürekli Rişar ilk defa böyle küçük ismi ile çağrıldığını duyuyordu. Güldü:

- Benim küçük şeytanım, dedi. Niçin bu serserinin bizi öldüremeyeceğini düşünmedin? Elbiselerimi başka bir yoksula giydirip öldürttü. Ve bana da kendi ölümümü seyrettirdi. Çok namussuz' bir adam, fakat çok aptal bir serseri değil!

Bir ses zindanın içinde gürledi:

- Evet, çok aptal değilimdir.

Kazıklı Voyvoda zindanın kapısında duruyordu.

- Evet, diye sözünü tekrarladı. Çok aptal değilimdir. Sizin ölüm, susuzluk, açlık ile yola gelmeyeceğinizi kavradım. Siz de aptal değilsiniz. Hiç İngilizler başlarına aptal kral getirirler mi?

Rişar kızdı:

- Bay, sizinle iyi, kötü konuşacak hiçbir şeyimiz kalmadı. Bizi rahat bırakın ve bildiğiniz yoldan yürüyün!

- Ben anlaşacağımıza hâlâ inanıyorum. Kardeşinize elbiselerinizi, mührünüzü gönderdim. Yeni İngiliz kralı fiyatınızı biçmeden siz bir karara

varırsınız.

- Yani bizi satın mı alacak? -Evet!..

- Kardeşimin böyle bir aîçaklık yapmasına İngiltere lordları ve şövalyeleri müsaade etmez. Fakat ben sizin fiyatınızı biçtim.

- Kırk katır yükü altın mı?

- Hayır, altında bir kazık, sizi aziz "Raymond de Turren" i kazıklattığınız yerde adamlarınıza kazıklatacağım. Buyurun!

- Beni kovuyor musunuz?

- İngiltere kraliçesi yalnız kalmak istiyor, Bunun adı kovulmaksa evet! Buyurun!..

- Gidiyorum, fakat bu gidişim sizi sonsuz bir yalnızlığa atmak içindir. Beni, hatta "Raymond de Turren" gibi kazıklanmış olmayı çok arayacaksınız.

ALLAHIM, ALLAHIM. BENİ NİÇİN YALNIZ BIRAKTIN?

Gece bir kara bulut yığını gibi üstlerine yıkıldı. Rişar, İn-Igiltere kralı zindanın bir köşesinde ufalmış, küçülmüş, toz olup yok olmak ister gibi nefes bile almıyor, acılarını kız kardeşine sezdirmemek için elleriyle ağzını kapamış, verdiği nefesi bile gizliyordu.

Sicilya kraliçesi de kardeşine sezdirmemek kaygusu ile ağlamaktan bile korkuyordu.

Zindanın öbür köşesine büzüldü, gözyaşlarını içine akıtmaya çalıştı. Bu sessiz ağlayış bir zehir içer gibi içine işledi! Uyuştu, her tarafı, gözü, hisleri, düşünceleri uyuştu.

Kendisini öldürecekti. Böylece dava ortadan kalkarsa belki kardeşi Rişar'ı Kazıklı Voyvoda serbest bırakmaya razı olurdu.

Gözyaşlarını silmek, kendisini boğacak bir paçavra bulmak için gözlerini açtı.

O anda, o karanlık zindan şimşek çakmış gibi nura boğuldu. Çok derinden; bir kilise içindeki mihraptan geliyormuş gibi derinden gelen bir ses:

- Ne yapıyorsun evlâdım? diye sordu. Kendine mi kıyacaksın?

Ses, zindana yerleştirdiği Hazreti İsa'nın haçından geliyordu. Daha dikkatli baktı. Nura boğulmuş haçta Hazreti İsa, etiyle, kanıyla ellerinden, ayaklarından gerilmiş yaşıyordu.

- Aman Allahım! Beni affet, diye dize geldi. Her ümidimizi kaybetmiştik.

Haça gerili Hazreti İsa konuştu:

- Allah'tan ümit kesilmez. Yaşamaya ve ıstırap çekmeye alışın. Benim yanıma gelmek için en kolay yol diğer insanlar uğruna ıstırap çekmeye alışmak, varını yoğunu fakirlere vermekle olur. Bana Kraliçe olarak başınızda altın bir taç ile gelemezdiniz evlâdım.

- Fakat artık dayanamayacağım. Gücüm yetmiyor.

- Benim çektiklerimi düşünerek dayanmaya çalışın. Lâyık olduğunuz mutluluğa ereceksiniz.

Kraliçe ağlıyor, çırpınıyordu.

Omuzlarından kuvvetli iki elin tutup kendisini sarstığını hissetti. Başını kaldırdı.

Arslan Yürekli Rişar karşısında duruyordu. Kardeşi de ağlamıştı.

- Ne oluyor kraliçe? Niçin ağlıyorsunuz? diye sordu. Kraliçe:

- Hristos ile görüştüm, dedi. Elini haça uzattı. Haçın üzerinde artık Hazreti İsa yoktu.

Fakat yerde haçın dibinde, üç damla kan, mazgaldan giren sabah güneşinin ışıklarıyla parlıyordu. Kraliçe:

- Mucize! diye inledi. Allah'ın kanı! Kurtulacağız.

Kral, artık buruşan, susuz kalmış barbunya fasulyeleri gibi kuruyan gevşek parmaklarını oynattı. Çıtlatmak istedi. Ovdu.

- Zor, fakat yapacağım, dedi. Vicdansız herifi boğacağım. Kraliçe:

- İkiye karşı, bir, dedi. Yeneriz. Kral acı acı güldü:

- Aç iki arslana karşı tek, besili bir sırtlan, bakalım kim yenecek?

Zindanın kapısı açıldı. Kazıklı Voyvoda içeriye girdi. Çok şık giyinmişti. Hazinede altın, yakut, elmas namına ne varsa üstüne takmıştı. İki kurbanını, vahşi, çipil gözleriyle süzdü:

- Beni Noel bayramınız için mi çağırdınız? dedi. Hoş Noeller. Kral, keyifli keyifli:

- Bizde "Meri Krismıs" derler, dedi. Hoş geldiniz.

- Bakıyorum bu iki yıl sizi epey değiştirmiş, zindan en büyük okuldur.

Arslan Yürekli Rişar, yan gözle kapıya baktı, zindancı kapıda duruyor, yolu kesiyordu.

Arkasındaki, dükün yaverleri uzak ve bu konuşmalarla, geçecek olaylarla ilgisiz bekleşiyorlardı. Rişar:

- Evet! dedi. Zindan iyi bir okul, sizi de bu okula başlatmak istiyoruz.

Kazıklı Voyvoda durumu kavrayamadı.

- Siz benden başka bir şeye güvenmeyin! dedi. Sizde dünyalara hükmedecek bir asalet arması var, iki başlı bir arslan arması, bu armada bir şey eksik, tilki başı, kurnazlık, iş başaran, insanoğlunu tavuk boğar gibi başını kıvırıveren tilki cesareti yok sizlerde.

Kraliçe, lâfı karıştırmak, kardeşine fırsat vermek için Kazıklı Voyvoda'ya doğru yürüdü:

- Böyle bir Noel gecesinde bizi ziyarete gelmeniz sizin de inceldiğinizi gösteriyor. Hiç tilki, tavuk kümesine dalmadan önce ayrı bir nezaket ziyareti yapar mı?

Kazıklı Voyvoda, kaba kaba güldü:

- Tilki bu. Ne yapacağını, niçin yaptığını kimseye belli etmez... Meselâ bugün son gününüz olduğunu herhalde bilmiyordunuz?

- Ne gibi?

- Bu zindanda geçen iki yıl az sonra bitecek.

- Demek bizi salıveriyorsunuz?

- Yok, öyle bir şey demedim. Yalnız zindan üstüne konuşmuyorum. Zindanda son gününüz. Buradan ya bir kraliçe veya bir idam mahkûmu olarak çıkmanızın çağı geldi.

- Ya?! Neden böyle oldu?

- Yeni İngiltere kralı kardeşinizin sizi diri veya ölü teslim" etmemi emretmişti. Bugün teslimin son günüdür...

Kraliçe güldü:

- Çok inatçı olduğumuza inanmıyor musunuz! Cevabımız hâlâ HAYIR!

Leopold hırslandı, aynı anda kendini kaybetti. Bağırarak kraliçenin üstüne yürüdü.

- Benim zindanlarımda iki yıl benden başka bir şeye güvenerek, benden başka birisinden yardım bekleyerek yaşadınız. Sana bunun olmayacağını, önce seni geberterek göstereceğim.

Kazıklı Voyvoda'nın arkasında kısık bir ses zorla haykırmaya çalıştı.

- Hele önce beni gebert!

Kazıklı Voyvoda geri döndü. Zindanın kapısı içeriden kapanmış, sürgüsü sürülmüştü.

Önünde Arslan Yürekli Rişar, daha doğrusu Rişar'ın iskeleti. Yumruklarını bir horoz ayağı gibi pençelendirmiş duruyordu. Kazıklı Voyvoda şaşırdı, fakat ürkmedi.

- Yani ne olur? dedi. Beni zindana kapadınız, boğacaksınız? Sahi artık sizden hayır yok...

Kraliçeyi bıraktı. Rişar'ın üstüne gitti.

Rişar, peri masallarındaki cadılar gibi kuru ve kambur, pençeleri ileride titreyerek yürüdü. Bir çelmede yere yıkıldı. Başına merhametsiz bir tekme yedi.

Dayanabileceği bu kadardı. Tatlı bir kıvılcım yağmuru içinde kendisinden geçti.

Bayıldı.

Kraliçe, pençesiyle danaları deviren arslan kardeşinin halini gördüğü halde atıldı.

Kazıklı Voyvoda'nın bileğine dişlerini geçirmek istedi.

Dişleri kendi çenesine gömülüyormuş gibi ağrıdı. Sızladı. Leopold kendisine el kaldırılmasına alışık değildi. Kraliçenin uzaya uzaya kirli bir gemici halatını andıran saçlarını tuttuğu gibi boynuna doladı.

- Seni de boğacağım, dedi! Benim iki yılımı boşu boşuna harcattınız... Nenize güvendiniz sümüklü böcek kılıklı sersemler?.. Kime güveniyorsunuz?

Kraliçe, nefes alamadığını, boğazının tıkandığını hissetti.

Başı arkaya düştü, Hazreti İsa haçın üzerinde gerili duruyor, bu ölüm anında bile gülüyor, ümidini kesmemesini emrediyordu.

- Allah'a! O'na! Allah'a güveniyorum, diye boğuk bir sesle cevap verdi.

Kazıklı Voyvoda köpürdü:

- Karakale'de Allah benim! Allah yok! Ben Allahım! Bana güveneceksin, benden başka Allah yok! Allah benim.

O anda sanki Karakale üstüne bir yıldırım indi. Kale duvarlan zangır, zangır titredi.

Gözleri kararmak üzere olan kraliçe, Hazreti İsa'nın haçı üzerinde güldüğünü görür gibi oldu.

- Allah! Allah! diye binlerce boğazdan çıkıyormuş gibi yeri, göğü inleten naralar zindanın içinde gürüldüyor, kraliçenin:

"- Allahım! Allahım! Beni niçin yanız bıraktın?" demek isteyen dondurucu düşüncelerini eritiyor, dağıtıyordu. Gürültü, ses, nara dayanılır gibi değildi.

- Yetiştim kardeşim Rişar, neredesin? diye haykıran bir sesi:

- Aziz kraliçem, ses verin geldik! diye yalvaran henüz ürkek ve üzüntülü bir ses tamamlıyordu.

- Açın kapıyı! Kırın! Yeryüzünde er komayan Kazıklı Voyvoda'ya kırk kere kazık atan Kadı Han'ın karşısındasınız sersemler! Çekilin Kadı Han'ın karşısından.

Arslan Yürekli Rişar, bu kadar gürültü, bunca zangırtı arasında baygın yatamadı; kısık, kesik sesiyle:

- Kadı Han! Dostum Kadı Han yetişti. Buradayız, diye haykırdı.

- Allah! Allah! sesleri, Kadı Han'ın naraları, sarsılan duvarlar, kırılan kapılar Kazıklı Voyvoda'yı sersem etmişti.

Kraliçenin saçlarını bıraktı. "Ne oluyor?" diye anlamak için kapıya koştu, açtı.

Açmasıyla birlikte göğsüne bir dirsek yedi, geri sendeledi.

Ardından yüzünde, kulaktozu hizasında öyle korkunç bir tokat yedi ki, altı adım geriye tepetaklak yıkıldı.

Tokadın sahibi Kadı Han, koştu Arslan Yürekli Rişar'in boynuna sarıldı.

- Aziz kralım , bizi affet, güvercinin bacağına bağlanmış olan bezdeki (KAZIK) kelimesini anlayamadık. İngiltere'de başka kral var diye Venedikliler haber getirince ayıldık. Ağlamayın ya? Hiç arslan ağlar mı?

- İnsanların içinden bir arslan daha çıkabileceğini gözleriyle bir kaç kere görürse ağlar...

Bu arada kraliçeye Tuğ Tekin sarılmıştı.

Onlar da ağlıyorlardı. Kraliçe, gözyaşları arasında:

- Allahım! Allahım, beni yalnız bırakmadın, diye inliyordu.

İlk önce kendine gelen Kadı Han oldu, yerde hâlâ sırt üstü yatan Kazıklı Voyvoda'yı göstererek kapıda yalın kılıç bekleyen adamlarına döndü:

- Bu namussuza artık acıyamam, götürün, kendi adamları eliyle kazığa vurulsun!

Sekbanlar koştular, Kazıklı Voyvoda'yı kaldırmak istediler. Sonra Kadı Han'a döndüler.

- Bir tokatta gebertmişsin beyim! dediler. Neresini kazıklayalım? Kadı Han kızdı:

- Kuyruksuz hergele, bir adam nasıl kazıklanır gözlerimle görmeyeyim diye mahsus geberdi. Böyle namussuzdan ne beklenirdi zaten?

Artık ayrılıyorlardı. Kadı Han:

- Ben İngiltere kralına yurduna varıncaya kadar yaverlik edeceğim, dedi. Kazıklanmış da olsa bir kral yaversiz gidemez.

Kraliçe:

- Beni denizlerde boğuldu biliyorlar, dedi. Dirilmek istemiyorum. Yolunuz açık, gazanız kutlu olsun, biz Tuğ Tekin'le Kudüs'e dönüyoruz.

Kadı Han, kıpkırmızı kesildi.

- Fakat majeste, üç yüz çocuklu konağımı Tuğ Tekin'e miras bıraktım.

Kraliçe gülerek Tuğ Tekin'in koluna sarıldı:

- Üç yüz ortağım olması, bu ayrıca benim için büyük bir şeref olacak... Haremde yaşamak istiyorum artık.

BİTTİ